

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ “พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษา
และการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss”

The Reading for Child Development Project: Enhancing Language Proficiency and Preventing Learning Loss

ระหว่างเดือนมกราคม 2566 – เมษายน 2567

โดย

มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก
องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
เมษายน 2567

บทสรุปผู้บริหาร

องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กรุงเทพมหานคร และ สำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว (สำนัก 4) สสส. ร่วมดำเนินโครงการ “พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss” โดยมีมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน เป็นองค์กรออกแบบและประสานดำเนินงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลไกครูผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและกิจกรรมการอ่าน เพื่อแก้ปัญหาภาวะ Learning Loss โดยเฉพาะด้านภาษา ร่วมกับครอบครัวและชุมชน ให้เด็กปฐมวัยมีความสุขในกิจกรรมการอ่านการเรียนรู้ มีพัฒนาการสมวัย รวมถึงเพื่อพัฒนาโมเดลต้นแบบสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุขในกลุ่มเด็กปฐมวัย เชื่อมรอยต่อของวัยเรียนประถมศึกษา โดยมีการพัฒนาศักยภาพแกนนำครู จำนวน 1,051 คน พร้อมสนับสนุนสื่อหนังสือรวมทั้งสิ้น 17,961 เล่ม ด้วยกิจกรรมสำคัญต่างๆ ดังนี้

1. กิจกรรม “พัฒนาศักยภาพครูแกนนำจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 23 ศูนย์ ในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และ 4 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสาธิต ในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 86 คน (เดือนมกราคม - มีนาคม 2566) และสนับสนุนสื่อหนังสือสำหรับเด็กจำนวน 221 เล่ม หนังสือวิชาการ 81 เล่ม

2. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพครูศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน และ 4 โรงเรียนต้นแบบ กรุงเทพมหานคร ด้วย “การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง” อย่างถูกต้อง เหมาะสม เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านพัฒนาการทางภาษา ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการสื่อสาร การแสดงออกของเด็ก รวม 247 ศพด. และ 4 โรงเรียนจำนวน 836 คน (เดือนเมษายน-กันยายน 2566) และสนับสนุนสื่อหนังสือสำหรับเด็กจำนวน 8,864 เล่ม หนังสือวิชาการ 852 เล่ม

3. กิจกรรมเสริมศักยภาพครูด้วยชุดหนังสือ อ่าน อาน อ้าน จำนวน 55 ศพด. และ 4 โรงเรียนต้นแบบ กรุงเทพมหานคร รวม 92 คน (เดือนตุลาคม 2566- มีนาคม 2567) และสนับสนุนสื่อหนังสือสำหรับเด็กจำนวน 7,879 เล่ม หนังสือวิชาการ 64 เล่ม

4. การอบรมพัฒนาแกนนำครู ศพด. เพื่อทำหน้าที่ติดตามหนุนเสริมพลังเพื่อนครู ศพด. จาก 14 ศพด. กรุงเทพมหานคร จำนวน 37 คน (วันที่ 19 เมษายน 2566)

ทางโครงการฯ ได้ติดตามผลจากกระบวนการอบรมและการดำเนินงาน “อ่านหนังสือให้เด็กฟัง” พบการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกันในทุกกลุ่มดังนี้

กลุ่มครู – ครูก้าวข้ามความคุ้นชินเดิม เชื่อมั่นในกระบวนการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง และมีทักษะในการออกแบบกิจกรรมต่อเนื่องจากนิทานที่อ่านเพิ่มขึ้น ครูรู้สึกดี มีความสุข สนุกกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เด็กๆ

กลุ่มเด็ก - เด็กสามารถบอกชื่อหนังสือที่ครูเคยอ่านได้ถูกต้อง มีความพร้อม นั่งประจำที่เมื่อครูจะอ่านหนังสือให้ฟัง จำตัวละครในหนังสือที่ครูเคยอ่านได้ จดจำเรื่องราวได้ดีขึ้น สามารถเล่าเรื่องได้ เด็กมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด มีคลังคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้จากนิทานเพิ่มมากขึ้น สามารถสื่อสารได้ชัดเจน เป็นประโยคที่ยาวขึ้น จดจำ มีสมาธิอยู่กับหนังสือที่ครูกำลังอ่านอย่างต่อเนื่อง เด็กให้ความสนใจ มีความสุข ชื่นชอบในกิจกรรมการอ่าน เชื่อมโยงเรื่องราวกับประสบการณ์ของตนเอง และเปรียบเทียบกับเนื้อหาในหนังสือ

กลุ่มผู้ปกครอง - ผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีการแสดงความสนใจไถ่ถามเรื่องพัฒนาการด้านภาษาของเด็ก อ่านหนังสือให้ลูกฟังที่บ้านมากขึ้น ผู้ปกครองหลายคนสนใจกิจกรรม แต่ติดภารกิจการทำงาน ยังไม่สามารถจัดสรรเวลาได้อย่างลงตัว, มีผู้ปกครองที่เป็นต่างชาติ เช่น เมียนมาร์ ทำให้ไม่สามารถอ่านนิทานให้ลูกฟังได้

และเมื่อนำผลการดำเนินงานมาสอบทานการกำหนดตัวชี้วัดของโครงการ มีผลดังนี้

- กิจกรรม “พัฒนาศักยภาพครู และแกนนำจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 23 ศูนย์ ในสังกัดกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น และ 4 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสาธิต ในสังกัดกรุงเทพมหานคร
- 1. มีครูแกนนำจาก 23 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 76 คน และ 4 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสาธิต ในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน เข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งสิ้น 86 คน
- 2. ผลการทำแบบประเมินก่อนและหลังของครู สรุปได้ดังนี้
ก่อนเข้ารับการอบรม ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ไม่ผ่านเกณฑ์ 63 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78
หลังเข้ารับการอบรม ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 72.84 ไม่ผ่านเกณฑ์ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 27.16 ซึ่งถือว่าสูงกว่าตัวชี้วัดที่วางไว้ร้อยละ 70
- 3. มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านหนุนเสริมศักยภาพครูแกนนำในโครงการฯ โดยสนับสนุนสื่อเผยแพร่ 17 ชิ้น

● **กิจกรรมพัฒนาศักยภาพครูศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน และ 4 โรงเรียนต้นแบบ กรุงเทพมหานคร**

1. จำนวนครูที่ผ่านการอบรมการใช้หนังสือในการพัฒนาเด็ก รวม 828 คน โดยมาจาก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 247 ศูนย์ สังกัดสำนักพัฒนาสังคม และ 4 โรงเรียน สังกัดสำนักการศึกษา
2. ผลการทำแบบประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หนังสือเพื่อพัฒนาทักษะภาษาในเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังของครู สรุปได้ดังนี้
 ก่อนอบรม มีครูทำคะแนนมากกว่า 10 ข้อ จากทั้งหมด 20 ข้อ จำนวนร้อยละ 50.1 (309 คน)
 หลังอบรม มีครูทำคะแนนมากกว่า 10 ข้อ จากทั้งหมด 20 ข้อ จำนวนร้อยละ 71.2 (439 คน)
 ซึ่งต่ำกว่าตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 โดยวิเคราะห์จากข้อสะท้อนของครู เนื่องด้วยเป็นการอบรมออนไลน์ ไม่สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนได้ทั่วถึง และระยะเวลาการดำเนินกิจกรรมยังมีเวลาไม่มาก
3. การนำความรู้ไปใช้ของครู คิดเป็นร้อยละ 80.27
 สูงกว่าตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
4. เมื่อครูอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ครูได้ประเมินพฤติกรรมของเด็กมีเปลี่ยนแปลงคิดเป็นร้อยละ 77.48
 อาทิ เด็กสามารถบอกชื่อหนังสือ, เด็กรู้จักองค์ประกอบของหนังสือ, เด็กจดจำเรื่องราวที่ฟังไป สามารถลำดับเหตุการณ์ได้ สามารถเชื่อมโยงเรื่องราวในหนังสือกับประสบการณ์ของตน และจดจ่อฟังครูอ่านจนจบ
 ซึ่งสอดคล้องกับการสังเกตของแกนนำครูเสริมพลังขณะลงพื้นที่ คือ บอกชื่อเรื่องได้ ร้อยละ 91.3, จำเหตุการณ์ในเรื่องได้ ร้อยละ 92.8, สนใจ จดจ่อ ร้อยละ 98.6 และกระตือรือร้นเลือกหนังสือมาให้อ่าน ร้อยละ 100

Executive Summary

UNICEF Thailand, the Department of Local Administration, the Bangkok Metropolitan Administration, and the Thai Health Promotion Foundation Office of Children, Youth, and Family Wellbeing Promotion launched the “Developing Young Children through Reading: Enhancing Language Proficiency and Mitigating Learning Loss” project. The Creative for Reading Culture Promotion Foundation was in charge of designing reading activities and collaborating with partner organizations. The project aimed to show teachers and caretakers how to use books and reading activities to enhance young children’s development. The project focused on communities and families to mitigate learning loss, especially language loss. Another objective was to instill the love of reading in young children. The partner organizations made a lesson plan for reading activities at school to encourage reading to students. The ultimate goals were to create a learning process that young children enjoy and to prepare them for primary school. The project recruited 1,051 competent teachers to participate in reading workshops and funded 17,961 books for school libraries. Key activities included:

1. Professional development for teachers at child development centers

From January to March 2023, the project recruited 86 teachers from 23 child development centers supervised by the Department of Local Administration and 4 preschool development centers supervised by the Bangkok Metropolitan Administration. The teachers attended training sessions to learn how to enhance children’s development through reading. The project also funded 221 children’s books and 81 textbooks for school libraries.

2. Professional development for teachers at preschool development centers and model schools selected for the pilot study

From April to September 2023, the project recruited 836 teachers from 247 preschool development centers and 4 model schools supervised by the Bangkok Metropolitan Administration. The teachers attended workshops to develop young children’s language skills, creativity, communication skills, and self-expression. The project also funded 8,864 children’s books and 852 textbooks for school libraries.

3. Using the “Aan, Aan, Aan” series to increase literacy

From October 2023 to March 2024, the project recruited 92 teachers from 55 preschool development centers and 4 model schools run by the Bangkok Metropolitan Administration. The teachers participated in training sessions on how to use the “Aan, Aan, Aan” series to increase literacy. The project also funded 7,879 children's books and 64 textbooks for school libraries.

4. Professional Development for teachers at preschool development centers

On April 19th, 2023, the project recruited 37 teachers from 14 preschool development centers. The teachers attended training sessions on how to follow up on and support reading activities.

The project evaluated the outcomes of the training sessions and the “Reading to Children” activities. The results were positive across all groups.

Teachers

Teachers got out of their comfort zone and started to believe in the power of reading to children. They became skilled at designing post-reading follow-up activities. They felt confident, happy, and eager to organize successful reading activities.

Children

Teachers read books to the children. During the semester, children got asked if they remembered the titles of the books read to them and they did. The children were seated and ready to listen to their teachers. They remembered the characters and the plots in the books read to them as well. Moreover, they were able to tell stories. Their language skills improved significantly. They internalized more vocabulary from children's books. They communicated better, using longer sentences. They concentrated on the book being read to them. They were attentive and happy. They enjoyed the reading activities and were able to connect the content of the books with their own experiences.

Parents and Caretakers

Most parents and caretakers were eager to know about their children's language development. When at home, they read more to their children. A lot of parents wanted to be involved in reading activities but needed to work and thus did not have time to do so. Some parents were non-Thai, so they could not read Thai children's books to their children.

Actual learning outcomes of the project were compared with the expected learning outcomes.

- **Professional development for teachers at 23 child development centers and 4 preschool development centers**

1. There were 86 total participants in this phase: 76 teachers from 23 child development centers supervised by the Department of Local Administration and 10 teachers from 4 preschool development centers supervised by the Bangkok Metropolitan Administration.

2. 16 teachers (22.22%) scored over 70% on the pre-training assessment, while 63 teachers (77.78%) scored under 70%. However, on the post-training assessment, 59 teachers (72.84%) scored above 70% and 22 teachers (27.16%) scored under 70%. The results were 70% higher than the expected learning outcomes.

3. The Reading Promotion Foundation funded 17 children's books.

- **Professional development for teachers at preschool development centers and 4 model schools supervised by the Bangkok Metropolitan Administration**

1. 828 teachers attended training sessions on how to use books to enhance children's development. The teachers taught at 247 preschool development centers supervised the Department of Social Development and 4 schools supervised by the Department of Education.

2. 309 teachers (50.1%) passed the pre-training assessment. They got more than 50 points out of 100. 439 teachers (71.2%) passed the post-training assessment. They got more than 50 points out of 100.

The results were lower than the expected learning outcomes. However, they were lower by less than 85%. The teachers' feedback was that the online training sessions did not allow them to ask questions or share opinions. Moreover, the online training sessions were too short.

3. 80.27% of the participants reported that they could apply the training in the classroom. This was 70% higher than the expected learning outcomes

4. When teachers read to children, they found that 77.48 % of the children experienced positive changes in behavior. For example, the children could recall the titles of the books being read to them earlier during the semester. They understood the components of the books read to them. For example, they could explain what a cover is, who the author of the book is, and where the story starts and ends. They remembered the plots and storylines. They were able to connect the stories in the books with their experience. They were able to concentrate and sit still until the teachers finished reading. The results were aligned with the observation of teacher trainers during school visits. 91.3% of the children could tell the titles of the books. 92.8 % remembered the plots and storylines. 98.6% were attentive and actively listened. 100% were eager to choose books for teachers to read to them.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการ “พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss” จัดตั้งขึ้นในภาวะที่เด็กไทยประสบภาวะ Learning Loss เช่นเดียวกับเด็กๆ ทั่วโลก จากมาตรการที่ World Bank และ OECD ได้เสนอต่อนานาชาติประเทศ ขอความร่วมมือทุกรัฐบาลให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาสให้เด็กๆ เข้าถึงหนังสือและกิจกรรมการอ่าน โครงการฯ จึงเร่งดำเนินงานพัฒนาศักยภาพให้กลไกครู ผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและกิจกรรมการอ่าน เพื่อร่วมคลี่คลายปัญหาภาวะ Learning Loss โดยเฉพาะด้านภาษา ร่วมกับครอบครัวและชุมชน ให้เด็กปฐมวัยมีความสุขในกิจกรรมการอ่านการเรียนรู้ มีพัฒนาการสมวัย รวมถึงเพื่อพัฒนาโมเดลต้นแบบสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุขในกลุ่มเด็กปฐมวัย เชื่อมรอยต่อของวัยเรียนประถมศึกษา

โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นครูแกนนำจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน สำนักพัฒนาสังคม และ จาก 4 โรงเรียน สำนักการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โครงการฯ ให้ความสำคัญกับแนวทาง “อ่านหนังสือให้เด็กฟัง” และทำกิจกรรมต่อเนื่องหลังการอ่าน รวมถึงพัฒนาแกนนำครูเสริมพลัง (Reading Coach) ทำหน้าที่ติดตาม ให้ข้อเสนอแนะการใช้หนังสือพัฒนาเด็กที่เหมาะสมให้กับ ศพด. และโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

จากการติดตาม ประเมินผล และถอดความรู้ของการดำเนินโครงการ “พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss” พบว่าได้ดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ การเปลี่ยนแปลงทักษะด้านภาษาในตัวเด็กอย่างชัดเจน รวมถึงสร้างการเปลี่ยนแปลงทั้งในแกนนำครูและผู้ปกครองได้เกินคาดหมาย

ขอขอบคุณ องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ที่สนับสนุนงบประมาณและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินโครงการอย่างมีพลัง

ขอขอบคุณ ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์ และ นางสาว สุจิตา สุจิตรวินิจ ที่ให้ความกรุณาติดตาม หนุนเสริมอย่างใกล้ชิด

ขอขอบคุณกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, สำนักพัฒนาสังคม และสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่อำนวยความสะดวก และ สนับสนุนให้ครูและผู้ดูแลเด็กได้เข้าร่วมกิจกรรม

ขอขอบคุณสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว (สำนัก 4 สสส.) สนับสนุนหนังสือ ซึ่งเป็นสื่อสำคัญแก่ ศพด. และโรงเรียนที่เข้าร่วมอย่างทั่วถึง รวมถึงการจัดกิจกรรมอบรมปฏิบัติการเพิ่มในสถาน

พัฒนาเด็กระหว่างทาง รวมถึงสำนักสร้างเสริมระบบสื่อและสุขภาวะทางปัญญา (สำนัก 11 สสส.) ร่วมสนับสนุนสื่อและการสื่อสารสาธารณะต่อกิจกรรมของโครงการอย่างกว้างขวาง

ขอขอบคุณครูและผู้ดูแลเด็กที่จัดเวลาเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ และนำหนังสือของโครงการไปพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่องเต็มความสามารถ

ขอขอบคุณคณะวิทยากรและนักวิชาการ คุณระพีพรรณ พัฒนาเวช คุณเกื้อกมล นิยม คุณ ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ คุณปญญิศา ภูมิผล ที่ทุ่มเท ถ่ายทอดความรู้สู่การปฏิบัติ และติดตามหนุนเสริมพลัง เพื่อให้บรรลุสู่เป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพเด็กและครูไทย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านทุกฝ่ายงานและอาสาสมัครทุกคน ที่ร่วมออกแบบกิจกรรมและขับเคลื่อนงานอย่างทุ่มเททั้งร่างกายและแรงใจจนงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การร่วมมือสร้างสรรค์ และดำเนินโครงการในครั้งนี้จะก่อผลดีในระยะยาวต่อไป

คำนำ

การศึกษาวิจัยของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ในปี พ.ศ. 2560 เรื่อง “สถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัย” พบว่า เด็กปฐมวัยไทยมีพัฒนาการล่าช้าในภาพรวมร้อยละ 32.50 โดยร้อยละ 21.60 เด็กไทยล่าช้าด้านภาษามากที่สุด จากปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ที่เกิดขึ้นกับเด็กไทยในปัจจุบัน ทำให้องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น, กรุงเทพมหานคร, มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน และสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว (สำนัก 4) สสส. ร่วมดำเนินโครงการ “พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss” มีครูแกนนำจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 23 ศูนย์ สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 76 คน , ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน (ศพด.) สังกัดกรุงเทพมหานคร 247 ศูนย์ และ 4 โรงเรียน สังกัดการศึกษา จำนวน 828 คน รวมแกนนำ 37 คน ร่วมเป็นกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญ

ครูแกนนำได้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเมื่อเข้าร่วมโครงการ โดยครูมีแนวปฏิบัติในการใช้หนังสือเพื่อพัฒนาด้านภาษาของเด็ก ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เด็ก ๆ กล้าพูด กล้าแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการเพิ่มขึ้น มีการคิดวิเคราะห์และลำดับเหตุการณ์ได้ดีขึ้น เด็ก ๆ มีคำศัพท์เพิ่มขึ้น และมีความรักในการอ่าน

คณะทำงานโครงการฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ครูแกนนำที่เข้าร่วมโครงการฯ จะได้ใช้กิจกรรมการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง รวมถึงกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อเนื่องจากหนังสือ ร่วมพัฒนาเด็ก ๆ อย่างต่อเนื่องและส่งต่อไปแต่ละระดับต่อไป

ขอขอบคุณการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ความร่วมมือของกรุงเทพมหานครและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทำให้การดำเนินโครงการฯ มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ อันจะทำให้การพัฒนาสมรรถนะและศักยภาพเด็กด้วยการอ่าน มีแนวทางการขยายผลอย่างมีทิศทางมากขึ้น

สารบัญ

บทที่		หน้า
	บทสรุปผู้บริหาร	ก
	Executive Summary	ง
	กิตติกรรมประกาศ	ช
	คำนำ	ญ
	สารบัญ	ฉ
1	บทนำ	
2	ผลการดำเนินงาน	
	ก. กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ "หนังสือและกิจกรรมการอ่านเพื่อพัฒนาศักยภาพแห่งจินตนาการและการเรียนรู้"	19
	ข. กิจกรรม "การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดภาวะ Learning Loss ในเด็กปฐมวัย"	98
	ค. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับชุด อ่าน อ้าน "ลด Learning Loss สร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา"	219
3	ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา	325
	ภาคผนวก	
ก	ก/1 รายชื่อ ศพด. ที่เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ "หนังสือและกิจกรรมการอ่านเพื่อพัฒนาศักยภาพแห่งจินตนาการและการเรียนรู้"	328
	ก/2 รายชื่อผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการ "หนังสือและกิจกรรมการอ่านเพื่อพัฒนาศักยภาพแห่งจินตนาการและการเรียนรู้"	330
	ก/3 สรุปผลการวิเคราะห์ การจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ "หนังสือและกิจกรรมการอ่านเพื่อพัฒนาศักยภาพแห่งจินตนาการและการเรียนรู้"	338
	ก/4 สื่อสนับสนุนจากมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน	350

บทที่	หน้า
ก/5 ข่าวประชาสัมพันธ์ทางเพจอ่านยกกำลังสุข ยูนิเซฟเชื่อมพลังองค์กร หนุนถอดความรู้ ครู ศพด.23 พื้นที่ มุ่งการอ่าน หยุด Learning Loss	354
ก/6 ใบงานของ ศพด. ที่เข้าอบรม “หนังสือและกิจกรรมการอ่านเพื่อ พัฒนาศักยภาพแห่งจินตนาการและการเรียนรู้	356
ข/1 รายชื่อศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเข้าร่วมกิจกรรม	385
ข/2 รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเชิงปฏิบัติการ “การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดภาวะพัฒนาการเรียนรู้ ถดถอยในเด็กปฐมวัย” วันอังคารที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2566 ทางระบบ Zoom Meeting	398
ข/3 รายชื่อแกนนำครูทอม. เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การอ่าน เพื่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดภาวะพัฒนาการเรียนรู้ถดถอยใน เด็กปฐมวัย” วันอาทิตย์ที่ 4 มิถุนายน พ.ศ.2566 ออนไลน์ สนับสนุนการ จัดโดย สำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และ ครอบครัว (สำนัก 4) สสส.	425
ข/4 รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม workshop “หลักการพื้นฐาน การพัฒนา เด็กปฐมวัยด้วยการอ่าน” วันพุธที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2566 ทาง Zoom Meeting สนับสนุนการจัดโดย มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน	428
ข/5 แบบฟอร์มการเก็บข้อมูลต่างๆ	431
แบบบันทึกที่ 1 : บันทึกการอ่านหนังสือให้เด็กฟังในชั้นเรียน แบบบันทึกที่ 2 : แบบติดตามการใช้หนังสือภาพเพื่อพัฒนาเด็ก แบบบันทึกที่ 3 : บันทึกหลังใช้หนังสือ 2 สัปดาห์ และ 1 เดือน	
ข/6 ข่าวประชาสัมพันธ์ 18-19 เมษายน 2566	436
ข/7 รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพให้เป็น ศพด. แกนนำ เสริมพลังพี่เลี้ยง วันที่ 19 เมษายน 2566 ณ โรงแรมปรีณัติ ดินแดง กรุงเทพมหานคร	440

บทที่	หน้า
ข/8 แบบฟอร์มบทเรียนการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือ ของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กทม. จำนวน 122 แห่ง	443
ข/9 คู่มือ "พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลัง สมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss"	505
ค ค/1 หนังสือฝึกอ่านตามระดับชุด อ่าน อาน อ้าน	531
ค/2 รายชื่อ ศพด. ที่เข้าร่วมกิจกรรมอบรมการใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน	532
พร้อมข้อมูลการเยี่ยมติดตามหนุนเสริมจาก ศพด. พี่เลี้ยง	
ค/3 บางส่วนของข้อความสนทนาในไลน์กลุ่ม “60+4 อ่าน อาน อ้าน” ที่ น่าสนใจ	535
ค/4 มุลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านหนุนเสริมศักยภาพครูแกนนำใน โครงการฯ โดยสนับสนุนสื่อเผยแพร่ 15 ชิ้น	544
ค/5 ขั้นตอนการติดตามหนุนเสริมพลังของแกนนำ	548
โครงการ “พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลัง สมรรถนะด้านภาษา และการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss”	
ค/6 รายชื่อ ศพด. ที่เข้าร่วมกิจกรรมอบรมการใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน	551
พร้อมข้อมูลการเยี่ยมติดตามหนุนเสริมจาก ศพด. พี่เลี้ยง	
ค/7 ใบงาน เสริมพลัง “อ่าน อาน อ้าน ครั้งที่ 1	558
ค/8 จำนวนผู้ตอบแบบสังเกตพฤติกรรมก่อนการใช้หนังสือฯ และ แบบ สังเกตพฤติกรรมหลังการใช้หนังสือฯ	578

บทที่ 1

บทนำ

ก. ความเป็นมา หลักการ และเหตุผล

ปี พ.ศ. 2565 เป็นช่วงเวลาที่คุณคนบนแผ่นดินไทยและทั่วโลก ต้องปรับตัวให้อยู่ได้อย่างปลอดภัย มีวิถีสุขภาวะในสถานการณ์ดำรงอยู่ของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด – 19) ที่ยังไม่มีแนวโน้มว่าจะคลี่คลายในระยะเวลาอันใกล้นี้ ระยะเวลากว่า 2 ปีของโรคระบาด ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม ภาวะพัฒนาการการเรียนรู้ที่ถดถอยของเด็กปฐมวัยยังเป็นปัญหาที่สะสมต่อเนื่อง และยังเปิดเผยความเปราะบาง ความเหลื่อมล้ำทางสังคมในทุกมิติ

1. สถานการณ์สังคมและความเหลื่อมล้ำในสถานการณ์โควิด – 19

รายงานผลการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย (2020) หรือ MICS (Multiple Indicators Cluster Survey) ซึ่งจัดทำขึ้นทุก 3 ปี ในครั้งที่ 6 ระดับนานาชาติ (MICS 6) และเป็นครั้งที่ 4 ของประเทศไทย โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติร่วมกับองค์การยูนิเซฟ แสดงให้เห็นความก้าวหน้าและแนวโน้มที่น่ากังวล อาทิ ด้านเด็ก เด็กอายุน้อยกว่า 5 ปี ในประเทศไทย ร้อยละ 13 มีภาวะเตี้ยแคระแกร็น ร้อยละ 8 มีภาวะผอมแห้ง และร้อยละ 9 มีน้ำหนักเกิน เพิ่มจากปี 2558 ที่ภาวะเตี้ยแคระแกร็น ผอมแห้ง หรือน้ำหนักเกิน อยู่ที่ร้อยละ 11 , 5 และ 8 ตามลำดับ ซึ่งเป็นผลมาจากการขาดสารอาหารที่มีประโยชน์อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน และมีเพียง ร้อยละ 86 เท่านั้นที่ได้เข้าเรียนหลักสูตรปฐมวัย

ผลสำรวจยังแสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำที่น่ากังวล โดยความแตกต่างขึ้นอยู่กับพื้นที่ที่เด็กอาศัยอยู่ สถานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน ระดับการศึกษาของแม่ และชาติพันธุ์ ตัวอย่างเช่น เด็กที่แม่ขาดการศึกษา เด็กที่อาศัยในครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนไม่ได้พูดภาษาไทย และเด็กที่อาศัยในครัวเรือนยากจนมาก มักขาดสารอาหารมากกว่าเด็กกลุ่มอื่นๆ โดยอัตราของเด็กเตี้ยแคระแกร็นคิดเป็นร้อยละ 19, 18 และ 16 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (ร้อยละ 13) มีข้อสังเกตว่า กรุงเทพมหานครมีเด็กที่มีภาวะเตี้ย แคระแกร็น และน้ำหนักเกินมากกว่าภาคอื่น (ร้อยละ 17) ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาสมองของเด็ก สุขภาพ และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของเด็กในระยะยาว

ด้านความไม่เท่าเทียมทางการศึกษา การพัฒนาด้านการอ่านออกและรู้จักตัวเลข พบว่าเด็กเล็กมีสัดส่วนน้อยกว่าพัฒนาการด้านอื่น ๆ ซึ่งส่งผลต่อ “การเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต” (lifelong learning) ที่ทุกคนจำเป็นต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การที่รัฐบาลประกาศมาตรการต่างๆ เพื่อใช้ในการควบคุมการแพร่ระบาด เช่น การเว้นระยะห่างทางสังคม หรือ social distancing การปิดสถานที่ต่างๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า สถานศึกษา

สถาบันเทวัญ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ฯลฯ เพื่อสร้างความปลอดภัยในการลดการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด ทำให้คนงานบางกลุ่มตกงานทันที ล้วนส่งผลกระทบต่อเด็กเล็กในครอบครัวทั้งสิ้น

ด้านแพทย์หญิงดุจฎิ จิ่งศิริกุลวิทย์ ผู้อำนวยการสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิตเปิดเผยข้อมูลว่า³ การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลกระทบกับเด็กในหลายด้าน 1. การเรียนที่ปรับมาเรียนออนไลน์ทำให้เด็กถูกตัดความสัมพันธ์จากครูและเพื่อน ขาดโอกาสในการพัฒนา เด็กเปราะบางหรือยากจนจะยิ่งเป็นปัญหา เพราะไม่มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือทำให้ตามกลุ่มอื่นไม่ทัน ยิ่งทำให้ถูกทิ้งไว้ข้างหลัง 2. กระแทกกับครอบครัวที่ตกงาน เกิดสภาพยากจนเฉียบพลัน หรือสมาชิกในครอบครัวเสียชีวิต ทำให้เด็กได้รับความเครียดจากผู้ใหญ่หรือผลกระทบจากการสูญเสียคนที่รัก และ 3. ผลกระทบเชิงสังคมที่ทำให้เกิดความเครียดจากสถานการณ์การแพร่ระบาด เสี่ยงต่อพฤติกรรมรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว รวมทั้งสังคมที่แสดงความโกรธแค้น เกิดปรากฏการณ์วาทะความเกลียดชัง (Hate Speech) ทำให้เด็กซึมซับความรุนแรง

2. สถานการณ์เด็กไทย และภาวะถดถอยในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

สถานการณ์โควิด - 19 ยิ่งตอกย้ำให้เห็นปัญหาหลายด้านที่ยังคงคุกคามพัฒนาการเด็กไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็ก เช่น ภาวะโภชนาการ ภาวะการติดเชื้อ มีภาวะบางทางอารมณ์สูง

ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ระบุถึงอัตราการเกิดของเด็กเกิดใหม่ในปี พ.ศ. 2564 จำนวน 577,133 คน และมีจำนวนเด็กปฐมวัย 0 – 6 ปี รวมจำนวนกว่า 4.7 ล้านคน พบภาวะติดเชื้อโควิด-19 รุนแรงมากขึ้นและต่อเนื่อง ตัวเลขจากกรมอนามัย เผยเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2564 ว่า จากวันที่ 1 เมษายน - 21 สิงหาคม 2564 มีเด็กวัย 0 - 6 ปี ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 รวมกันแล้ว กว่า 31,811 คน สาเหตุที่ติดเชื้อมากที่สุดคือ สัมผัสกับบุคคลที่เป็นโรคในครอบครัว อีกทั้งความเครียดที่รุนแรงจากครอบครัวส่งผลกระทบต่อเจริญเติบโตของโครงสร้างสมอง (Toxic Stress) พบ 53% คนในครอบครัวมีปัญหาสุขภาพจิต ระดับปานกลางถึงรุนแรง 16% มีอาการซึมเศร้า 29 % เป็นโรควิตกกังวล 8% เป็นโรคเครียด 20 – 50 %

นอกจากนี้ พบภาวะพัฒนาการเรียนรู้ถดถอยจากการที่เด็กอยู่น้ำจอมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย (0-6 ปี) การไม่ได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู ผู้ดูแลอย่างมีคุณภาพ การปิดตัวของ ศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล การไม่เข้าถึงระบบสวัสดิการสุขภาพขั้นพื้นฐาน (วัคซีน , เงินอุดหนุนเด็กเล็ก ฯลฯ) ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการล่าช้า ไม่สมวัย ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลสถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย ที่มีการคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัยในปี พ.ศ. 2563 (ต.ค. 2562 – ก.ค. 2563) พบพัฒนาการสงสัยล่าช้า 26.7 มีแนวโน้มที่สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับ 2562 และ 2561 ที่พบพัฒนาการสงสัยล่าช้า 22.9 และ 17.7 ตามลำดับ

หมายเหตุ : ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ คัดกรอง อายุ ๙-๑๘ ๓๐ และ ๔๒ เดือน

ที่มา : HDC ณ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ จัดทำโดยสถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย

โครงการสำรวจผลกระทบของสื่อดิจิทัลที่มีผลต่อพัฒนาการมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 (2563) ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า เด็กเริ่มใช้สื่อดิจิทัลเมื่ออายุ 0-2 ปี ร้อยละ 32.85, ใช้งานเมื่ออายุระหว่าง 3-5 ปี ร้อยละ 28.70 ใช้งาน เมื่ออายุระหว่าง 6-13 ปี ร้อยละ 38.45 โดยผู้ปกครองร้อยละ 23.70 ไม่มีการกำหนดกติกาในการใช้สื่อดิจิทัล หากผู้ปกครองขาดความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำและกำกับการใช้งานสื่อที่เหมาะสม ทำให้คาดการณ์ วิกฤติสังคมดิจิทัลที่จะเกิดตามมาได้ เช่น ปัญหาด้านสุขภาพทางกาย สุขภาพทางใจ ปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความล่าช้าในการเรียนรู้ และความต่อเนื่องทางการศึกษาของเด็กและเยาวชน เป็นต้น

ในสถานการณ์โควิด – 19 ที่ทำให้เกิดการหยุดโรงเรียน หรือการเรียนออนไลน์ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ยังทำให้เกิดภาวะความถดถอยทางการเรียนรู้ของเด็กเล็ก ข้อมูลจากรายงานของ UNESCO ระบุว่า เด็กเล็กมีแนวโน้มสูญเสียการเรียนรู้มากกว่าเด็กโต เพราะการเรียนออนไลน์ไม่เหมาะสมต่อพัฒนาการตามช่วงวัย และไม่ใช่ว่าผู้ปกครองทุกคนจะสามารถจัดการเรียนรู้แก่เด็กเล็กเพิ่มเติมได้

รศ. ดร.วิระชาติ กิเลนทอง คณบดีคณะการศึกษาปฐมวัย นักวิชาการด้านการศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้สะท้อนไว้ว่า "ทักษะที่หายไปของผู้เรียนจากที่ควรจะเป็น" ซึ่งผลสำรวจ กลุ่มเด็กชั้นอนุบาล 3 ที่ถือเป็น "เด็กกลุ่มปฐมวัย" นั้น เป็นกลุ่มที่มีปัญหามากที่สุด โดยผลศึกษาพบว่า ในช่วงโควิดที่เด็กกลุ่มนี้ต้องเรียนผ่านระบบออนไลน์ เกิดการหดหายของทักษะที่สร้างพัฒนาการด้านการเรียนรู้ในทุกมิติจากปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบในเด็กปฐมวัย

ด้าน ผศ.ดร.ยศวีร์ สายฟ้า รองคณบดี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า การเสียโอกาสในการเรียนรู้ มีผลทำให้ทักษะต่างๆ ที่เด็กควรจะได้รับพัฒนาตามช่วงวัยสูญเสียตามไปด้วย เช่น

ทักษะทางสังคม ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม เด็กสูญเสียโอกาสการสร้างตัวตน (Self) ทักษะการเป็นผู้นำผู้ตาม และทักษะ EF เช่น

1. พัฒนาการทางภาษาและการสื่อสาร : ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู
2. ความสัมพันธ์ติดอึด : อาจเกิดภาวะ School Phobia หรือกลัวการไปโรงเรียน ไม่อยากไปได้
3. ขาดระเบียบวินัยความรับผิดชอบ : การถูกฝึกโดย มีแรงจูงใจจากเพื่อนๆ และคุณครู
4. บุคลิกภาพไม่ได้รับการพัฒนา : เด็กจะขาดทักษะการเข้าสังคม
5. การเรียนรู้ช้า : ในแง่ของวิชาการอ่านเขียน เด็กอาจมีความรู้ความสามารถทางวิชาการที่ช้าลง

3. ปัญหาเรื่องการอ่านของเด็กปฐมวัย ในสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19

- การอ่านเป็นหนึ่งในทักษะสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เต็มไปด้วยปรากฏการณ์ที่สลับซับซ้อนยิ่งกว่ายุคสมัยใดๆ ที่ผ่านมา (ศ.นพ.ประเวศ วะสี ,นครแห่งการอ่าน : ยุทธศาสตร์สำคัญเพื่อทุกคนในพื้นที่เข้าถึงวิถีสุขภาวะ , 13 กรกฎาคม 2558)

รายงานผลสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในไทย พ.ศ. 2563⁴ ให้ความสำคัญเรื่องการอ่าน โดยเฉพาะการมีหนังสือสำหรับเด็ก ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาการของเด็ก แต่เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ในประเทศไทยมีแม่เพียง 6 ใน 10 คน และพ่อเพียง 3 ใน 10 คนเท่านั้นที่ทำกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้กับลูก นอกจากนี้ ยังพบว่า มีเด็กปฐมวัยเพียง 3 ใน 10 คนเท่านั้น ที่มีหนังสือเด็กอยู่ที่บ้านอย่างน้อย 3 เล่ม สถานการณ์เหล่านี้ยิ่งเลื่อมล้ำมากขึ้นในครอบครัวที่ยากจน

ล่าสุดการสำรวจของสำนักสถิติแห่งชาติร่วมกับองค์การยูนิเซฟ ในปี พ.ศ. 2561 ยังพบว่ามีเด็กเล็กที่ไม่มีหนังสือในบ้านน้อยกว่า 1.1 ล้านครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นเด็กในครัวเรือนฐานะยากจน

เช่นเดียวกับข้อมูลทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้กับลูกที่พ่อแม่ในครัวเรือนที่ร่ำรวยทำกิจกรรมกับลูกมากกว่าครัวเรือนยากจน โดยสัดส่วนพ่อที่ทำกิจกรรมร่วมกับลูกยิ่งน้อยลงในครัวเรือนที่ยากจนมาก (ร้อยละ 20) เมื่อเทียบกับพ่อในครัวเรือนที่ร่ำรวยมาก (ร้อยละ 55)

- การอ่านคือสื่อ เครื่องมือ และกระบวนการทรงพลังในการพัฒนาศักยภาพเด็กไทยจากการฟื้นคืนพลังชุมชนและสังคมสุขภาวะ

จากการสำรวจพัฒนาการเด็กโดยกรมอนามัยพบว่า พัฒนาการที่มีความล่าช้ามากที่สุด ยังคงเป็นพัฒนาการด้านภาษา (ร้อยละ 38.2) (ศูนย์อนามัยที่ 3, 2557) ซึ่งพัฒนาการดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับความสามารถทางสติปัญญา (Joseph et al., 2007) นอกจากนี้ผลการสำรวจสถานการณ์โรคโควิดและอีคิวของเด็ก ป.1 ทั่วประเทศโดยกรมสุขภาพจิต พบเด็กที่มีระดับสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์บกพร่องหรือต่ำกว่า 70 คิดเป็นร้อยละ 5.8 (กรมสุขภาพจิต, 2559) และพัฒนาการด้านภาษามีปัญหามากกว่าด้านอื่นๆ

ทั้งนี้กระบวนการหนึ่งที่สามารถพัฒนาทักษะด้านภาษาและพัฒนาการด้านอื่นๆ ให้ดีขึ้นได้อย่างรวดเร็ว คือ “การอ่านหนังสือกับลูก” เป็นเครื่องมือที่ช่วยสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพ่อแม่และลูกตั้งแต่ทารกอยู่ในครรภ์จนถึงอายุ 6 ปี สอดคล้องกับข้อมูล “โครงการหนังสือเล่มแรก bookstart” ที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ ปี 2547 และโครงการพัฒนาศักยภาพประชากรไทย โดยคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ที่พบว่า การอ่านหนังสือให้ลูกฟังตั้งแต่อายุ 6 เดือน จนถึง 6 ปี มีผลต่อพฤติกรรมและพัฒนาการที่ดีของเด็กในทุกๆ ด้าน เมื่อเทียบกับเด็กที่พ่อแม่ไม่ได้อ่านหนังสือให้ฟัง

● **การอ่านหนังสือให้เด็กฟังช่วยสร้างความสุข ความเพลิดเพลิน ช่วยสร้างคลังคำศัพท์ การจับใจความ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้**

จากข้อค้นพบของ ดร.เบตตี ฮาร์ต (Betty Hart) และ ดร.ท็อด ริสลีย์ (Todd Risley) แห่งมหาวิทยาลัยแคนซัส ได้ทดลองเก็บข้อมูลของครอบครัวตัวแทนทางเศรษฐกิจสามกลุ่ม ได้แก่ ชนชั้นพึงสวัสดิการ ชนชั้นแรงงาน และชนชั้นวิชาชีพ เป็นเวลา 4 ปี พบว่า ครอบครัวส่วนใหญ่มีลักษณะการเลี้ยงลูกที่ดีไม่ว่าจะอยู่ในฐานะทางเศรษฐกิจแบบใด แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ เด็กที่มาจากชนชั้นวิชาชีพได้ยินคำศัพท์ 45 ล้านคำ เด็กชนชั้นแรงงานได้ยินคำศัพท์ 26 ล้านคำ และเด็กจากชนชั้นพึงสวัสดิการได้ยินคำศัพท์เพียง 13 ล้านคำ นั่นหมายถึง เด็ก 1 คน มีความเหลื่อมล้ำทางกระบวนการเรียนรู้ถึง 32 ล้านคำ สอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของนักสังคมวิทยา จอร์จ ฟาร์กัส (George Farkas) และเคิร์ต เบรอน (Kurt Beron) ที่พบว่า เด็กในครอบครัวที่ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่าจะมีคลังคำศัพท์น้อยกว่า เมื่อเริ่มเข้าเรียนจะล้าหลังกว่าเด็กอื่น 12 – 14 เดือน เมื่อโตขึ้นก็ยังขาดเชยความรู้แทบไม่ได้

ข้อมูลนี้นำมาซึ่งความสำคัญของการอ่านหนังสือให้เด็กฟังอย่างมีความสุขตั้งแต่ก่อนวัยเรียน เพราะการอ่านหนังสือให้เด็กฟังเป็นตัวกำหนดว่าเด็กๆ จะมีความสุขในการเรียน โดยรายงานการศึกษาวิจัยนานาชาติในกลุ่มนักเรียน ป. 4 จากทั่วโลก พบว่านักเรียนในครอบครัวที่มีพ่อแม่อ่านหนังสือให้ฟังบ่อยๆ จะได้คะแนนมากกว่านักเรียนที่พ่อแม่อ่านหนังสือให้ฟังเป็นบางครั้ง และมีโอกาสเชื่อมโยงการอ่านเข้ากับประสบการณ์ความสุขในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น

ในขณะที่องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) กล่าวว่า ช่วงเวลาที่ต้องเผชิญกับไวรัสโควิด-19 เป็นช่วงเวลาที่เด็กๆ ทั้งหลายต้องการหนังสือมากที่สุด พร้อมเรียกร้องผลักดันให้รัฐบาลนานาชาติที่ประกาศใช้มาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) จัดหาหนังสือมาแจกจ่ายให้แก่เด็กๆ โดยเฉพาะเด็กในครอบครัวยากจน เหตุผลเพราะหนังสือมีบทบาทอย่างมากต่อการช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ที่จะทำความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นรอบตัวของตนเองได้ง่ายมากขึ้น

ทั้งนี้ ผลการศึกษาวิจัยของ OECD ยังพบว่า เด็กวัย 5 ขวบ ที่พ่อแม่อ่านหนังสือให้ฟัง หรือสามารถเข้าถึงหนังสือได้มากกว่า มีระดับความเชื่อมั่นไว้วางใจ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ทักษะทางสังคม และความใจเย็น

มากกว่าเด็กในวัยเดียวกันที่ไม่ได้หยิบจับหนังสือขึ้นมาอ่าน โดยข้อดีที่ค้นพบจากการอ่านหนังสือนี้ ถือเป็นประโยชน์เพิ่มเติมจากบทบาทของหนังสือที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ และทักษะการเรียนรู้ในด้านอื่นๆ ของเด็กทุกกลุ่มชนชั้นเศรษฐกิจสังคม

เด็กปฐมวัย (0 – 6 ปี) จะเป็นช่วงเวลาของหน้าต่างแห่งโอกาส เป็นช่วงโอกาสทองของการเรียนรู้ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สมองมีการพัฒนาสูงสุด ที่จะส่งผลต่อสติปัญญา บุคลิกภาพ และความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งพบว่า การได้รับโภชนาการในช่วง 1,000 วันแรกของชีวิต (อาหารทางกายและอาหารทางสมอง) มีความสำคัญมากถึงร้อยละ 80 ต่อการกำหนดภาวะสุขภาพในวัยที่เติบโตขึ้น ดังนั้น การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงถือว่าการลงทุนที่มีความคุ้มค่าและมีความสำคัญที่สุดต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าของประเทศ และสังคมสุขภาพในอนาคต

ข. ข้อค้นพบ โอกาส และความหวัง

ในปี พ.ศ. 2563 องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย, สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร, มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน และ สสส. ร่วมดำเนินโครงการ “การพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน” โดยใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับความสามารถ ชูต อ่าน อาน อ้าน เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน โดยมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาศักยภาพกลไกส่งเสริมการอ่านให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิตเพื่อเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน (ศพด.) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กอปรด้วยกระบวนการฝึกอบรมปฏิบัติการ การติดตามหนุนเสริมพลัง (Empowerment) แก่นำครูฯ 14 ศูนย์ ประเมินทักษะเด็ก และถอดบทเรียนจากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงผลการใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับชูตอ่าน อาน อ้าน และกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เกิดผลสำคัญที่น่าสนใจ อาทิ

- การสำรวจเบื้องต้นก่อนเข้าร่วมโครงการ ทำให้ทราบข้อมูลว่า ครูส่วนใหญ่ยังไม่ทราบถึงความแตกต่างระหว่าง “การอ่านให้ฟัง” กับ “การเล่าเรื่อง” อีกทั้งครูยังให้ความสำคัญกับ “การเล่าเรื่องให้สนุก” มากกว่า “การกระตุ้นให้เด็กเกิดจินตนาการด้วยตนเอง” นอกจากนี้ ครูส่วนใหญ่มีความคิดว่าการถามคำถามแทรกระหว่างการอ่านนิทานเป็นเรื่องที่ถูกต้อง

- หลังการฝึกอบรมการใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับชูตอ่าน อาน อ้าน กับเด็กปฐมวัย ใน 14 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จากแบบประเมินทักษะการอ่านก่อนและหลังการใช้หนังสือชูตอ่าน อาน อ้าน กับเด็กปฐมวัย จำนวน 110 คน มีผลการประเมินสำคัญดังนี้

ทักษะการสื่อสาร เด็กสามารถสื่อสารโดยพูดเป็นประโยคได้มากขึ้น สามารถใช้คำศัพท์ได้หลากหลายมากขึ้น และสามารถอธิบายความรู้สึกของตนเองได้มากขึ้น

ทักษะด้านการคิด เด็กมีการคิดสร้างสรรค์และจินตนาการเพิ่มขึ้น มีการคิดวิเคราะห์ และการลำดับเหตุการณ์ได้ดีขึ้น

ทักษะการอ่านภาพ เด็กสามารถอธิบายรายละเอียดของภาพที่เห็นได้ถูกต้องเพิ่มขึ้น สามารถอธิบายอารมณ์/ความรู้สึกของตัวละครได้ และอธิบายเหตุผลของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้มากขึ้น

ผลกระทบอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการ

- เด็กที่พัฒนาการล่าช้า มีพัฒนาการดีขึ้นแทบทุกด้าน
- ผู้ปกครองเห็นความเปลี่ยนแปลง ให้ความสำคัญ และร่วมสนับสนุนใช้กิจกรรมการอ่านพัฒนาลูกหลานที่บ้าน

- ครูมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองมากขึ้นในการออกแบบมุมหนังสือ (reading Corner) สื่อสร้างสรรค์ และกิจกรรมการอ่านเพื่อการพัฒนาเด็ก

ต่อมาในปี พ.ศ. 2564 สำนักพัฒนาสังคมได้เสนอให้สำนักอนามัย และ สำนักการแพทย์ เข้าร่วมโครงการ “การพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน” ระยะที่ 2 โดยใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับความสามารถ ชูด อ่าน อาน อ้าน และหนังสือภาพที่เหมาะสมกับช่วงปฐมวัย (เด็กต่ำกว่า 3 ปี) เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน

มีผลสำคัญที่เกิดขึ้น อาทิ

- เด็กมีสมาธิ มีทักษะชีวิตมากขึ้น เด็กๆ มีพัฒนาการดีขึ้นแทบทุกด้าน
 - เกิดสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว ที่ให้เวลา / อ่านหนังสือให้เด็กฟังมากขึ้น
 - ครูมีความมั่นใจในการพัฒนาเด็กด้วยหนังสือ เป็นกลไกสำคัญเชื่อมโยงครอบครัวและชุมชน
 - ผู้บริหารเห็นความเปลี่ยนแปลงทั้งครูและครอบครัว ให้ความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาบุคลากร
- ส่วนผลกระทบอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการ เช่น
- ครูหลายคนรู้จักอดทนรอคอย ใจเย็นขึ้น เข้าใจความสำคัญของการไม่พูดแทรกขณะอ่านนิทานให้เด็กฟัง ปล่อยให้สมองเด็กได้ทำงาน
 - ครูมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองมากขึ้นในการออกแบบมุมหนังสือ (reading Corner) สื่อสร้างสรรค์ และกิจกรรมการอ่านเพื่อการพัฒนาเด็ก
 - ผู้ปกครองร่วมใช้กิจกรรมการอ่านพัฒนาลูกหลานที่บ้าน ทำให้ครอบครัวใช้เวลาร่วมกันมากขึ้น ลดการเล่นมือถือ ดูโทรทัศน์

ทั้งนี้จากการดำเนินโครงการฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563-2564 มีจำนวนศูนย์ฯ เข้าร่วมโครงการเป็นศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน (ศพด.) สังกัดสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร จำนวน 89 ศพด. (จาก 278 ศพด.) สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สังกัดสำนักอนามัย 12 แห่ง และศูนย์เด็กเล็กนอกระบบแม่ สังกัดสำนักการแพทย์ 8 แห่ง

วิกฤตโควิด-19 ที่ยังคงดำรงอยู่ ก่อผลให้เด็กปฐมวัยเกิดภาวะ Learning Loss ในทุกด้าน แต่พบว่าหนังสือและกิจกรรมการอ่าน ยังคงเป็นสื่อ กระบวนการ และเครื่องมือที่ทรงพลังในการสร้างเสริมสมรรถนะเด็ก โดยเฉพาะด้านภาษา ซึ่งเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะด้านอื่นๆ มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน จึงเสนอโครงการ “พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss” เพื่อเยียวยา ฟื้นฟู และสร้างภูมิคุ้มกัน ตลอดจนพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการตามวัยและมีความสุขกับกระบวนการเรียนรู้ด้วยการอ่าน

ค. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้กลไกครู ผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและกิจกรรมการอ่านเพื่อแก้ปัญหาภาวะ Learning Loss โดยเฉพาะด้านภาษา ร่วมกับครอบครัวและชุมชน

2. เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีความสุขในกิจกรรมการอ่านการเรียนรู้ มีพัฒนาการสมวัย

3. เพื่อพัฒนาโมเดลต้นแบบสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุขในกลุ่มเด็กปฐมวัย เชื่อมรอยต่อของวัยเรียนประถมศึกษา

ง. ขั้นตอนการดำเนินงาน

พ.ศ. 2566

1. จัดประชุมคณะทำงานและจัดประสานแนวทางความร่วมมือต่อเนื่องตามบันทึกข้อตกลงระหว่างองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย, กรุงเทพมหานคร, มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน และ สำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สสส.

2. ประสานสำนักพัฒนาสังคมจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 274 แห่ง และโรงเรียนต้นแบบในสังกัดสำนักการศึกษา 4 แห่ง โดยเกี่ยวเนื่องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนต้นแบบ : ศพด. ชุมชนวัดเทพากร, ศพด. ชุมชนนวมประดิษฐ์, ศพด. ชุมชนเอื้ออารีย์ และ ศพด. ชุมชนราษฎร์พัฒนา ดังนี้

ที่	โรงเรียน	เขต	ศพด. ต้นแบบที่เด็กๆ ไปเข้าเรียน
1.	โรงเรียนสุเหร่าใหม่	เขตสวนหลวง	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแออัด อารีย์
2.	โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน	เขตมีนบุรี	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน ราษฎร์พัฒนา
3.	โรงเรียนวัดเทพากร	เขตบางพลัด	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัด เทพากร
4.	โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม	เขตภาษีเจริญ	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนนวม ประดิษฐ์

3. จัดกิจกรรมร่วมรณรงค์ “Every Child can read” ร่วมกับ 23 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 4 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนต้นแบบ สังกัดสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร โดยวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการใช้การอ่านในการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยแกนนำครู 23+4 ศูนย์ ร่วมรณรงค์เชิญชวนผู้ปกครองและผู้เรียนร่วมทำกิจกรรมต่อเนื่องหลังการอ่านชุดนิทาน “ปลูกผักสนุกจัง”

4. จัดกิจกรรมอบรม “การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดภาวะ Learning Loss ในเด็กปฐมวัย” ให้กับแกนนำผู้ดูแลเด็กจาก 274 ศพด. และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา 4 แห่ง ฯ ออนไลน์

5. จัดอบรม 14 ศพด. แกนนำเสริมพลัง (พี่เลี้ยง) เพื่อติดตามหนุนเสริมพลัง 70 ศพด.

6. จัดเวทีสรุปบทเรียน และเปิดสมัครการเข้าร่วมอบรม การใช้หนังสือ ชุด อ่าน อาน อ้าน เพื่อทักษะการอ่าน การเรียนรู้แบบก้าวกระโดด (60 ศูนย์ ที่มีนักเรียนอายุ 3 ปีขึ้นไป) ครอบคลุมพื้นที่การปกครอง 6 โซน

7. จัดอบรมการใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับความสามารถ ชุด อ่าน อาน อ้าน 60 ศพด.จาก 6 โซนการปกครอง และ 4 โรงเรียน

8. แกนนำครูใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน บันทึกติดตามผลการใช้หนังสือฯ พร้อมร่วมแบ่งปันประสบการณ์การใช้หนังสือผ่านสื่อโซเชียล

9. การติดตามหนุนเสริมพลัง 20 ศพด. และ 4 โรงเรียน โดยนักวิชาการ และ 5 ศพด.แกนนำ

พ.ศ. 2567

1. กิจกรรมถอดบทเรียนเวทีแลกเปลี่ยนผลการใช้นวัตกรรมฝึกอ่านตามระดับชุด อ่าน อ่าน อ่าน ครั้งที่ 1 ออนไลน์ครึ่งวัน

2. กิจกรรมถอดบทเรียนเวทีแลกเปลี่ยนผลการใช้นวัตกรรมฝึกอ่านตามระดับชุด อ่าน อ่าน อ่าน ครั้งที่ 2 onsite ทั้งวัน และการร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการหนุนเสริมศักยภาพครู

3. จัดทำรายงานสรุปโครงการ / รายงานการเงิน-การบัญชี พร้อมจัดทำคลิปสรุปโครงการ

จ. กิจกรรมและผลผลิต

กิจกรรม	ผลผลิต	จำนวนเป้าหมาย	ผลลัพธ์
ปี 2566			
1.กิจกรรมรณรงค์ “ One day workshop” (30 มกราคม 2566)	1.เกิดแกนนำครูและผู้ดูแลเด็กจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. เกิดแกนนำครูและผู้ดูแลเด็กจากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนต้นแบบ สังกัดสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร 3. เกิดกิจกรรมรณรงค์ “ One day workshop” แกนนำครูนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติกับเด็ก-ครอบครัว และทำกิจกรรม “ปลูกปรงรัก” ในระยะเวลา 3 เดือน	23 ศพด. 4 ศพด.	23 ศพด. 4 ศพด.
การสนับสนุนสมทบ - สำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สสส. สนับสนุนหนังสือภาพสำหรับเด็ก 135 เล่ม - มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านสนับสนุนหนังสือวิชาการ รวม 81 เล่ม - องค์การยูนิเซฟสนับสนุนหนังสือ หนุนเสริมกิจกรรม จำนวน 86 เล่ม			
รวมทั้งสิ้น		27 ศพด.	27 ศพด. (84 คน)

กิจกรรม	ผลผลิต	จำนวนเป้าหมาย	ผลลัพธ์
2.จัดกิจกรรมอบรม "การอ่าน เพื่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดภาวะ Learning Loss" ผ่านระบบ Zoom Meeting (18 เมษายน 2566)	1.เกิดแกนนำครูและผู้ดูแลเด็กจาก ศพด.สังกัดสำนักพัฒนาสังคม กทม. 2.เกิดแกนนำครูจากโรงเรียนในสังกัด สำนักการศึกษา	274 ศพด. 4 โรงเรียน	198 ศพด. และ 4 โรงเรียน (715 คน)
การสนับสนุนสมทบ - สำนัก 4 สสส. สนับสนุนหนังสือภาพสำหรับเด็ก 15 เรื่อง แก่ 274 ศพด. และ 4 โรงเรียน รวม 8,520 เล่ม - มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านสนับสนุนหนังสือวิชาการและหนังสือภาพสำหรับเด็ก รวม 834 876 เล่ม - องค์การยูนิเซฟ สนับสนุน ชั้นวางหนังสือกระดาษ จำนวน 280 ชั้น พร้อมป้ายโลโก้องค์กรร่วมงาน และหนังสือสำหรับหนุนเสริมกิจกรรม			
แกนนำครูกทม. เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ "การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดภาวะพัฒนาการเรียนรู้ถดถอยในเด็กปฐมวัย" ออนไลน์ สนับสนุนการจัดโดย สำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็กเยาวชน และ ครอบครัว (สำนัก 4) สสส. ดำเนินงานโดยมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน (4 มิถุนายน 2566)			28 ศพด. (73 คน)

กิจกรรม	ผลผลิต	จำนวนเป้าหมาย	ผลลัพธ์
แกนนำครูทบท. เข้าร่วมการอบรม เชิงปฏิบัติการ “หลักการพื้นฐาน การพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยการ อ่าน” เวลา 08.00-12.00 น. ทาง Zoom Meeting วิทยากรโดย ครูมู ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ จัดโดย มูลนิธิ สร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน (28 มิถุนายน 2566)			21 ศพด. (40 คน)
รวมทั้งสิ้น		274 ศพด.+ 4 โรงเรียน	247 ศพด.+4โรงเรียน (828 คน)
3.การอบรมพัฒนาแกนนำครู ศพด. เพื่อทำหน้าที่ติดตามหนุนเสริมพลัง เพื่อนครู ศพด. ณ ห้องประชุมดิน แดง ชั้น 4 ณ โรงแรมปรีณส์ตัน (19 เมษายน 2566)	เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการ ติดตามหนุนเสริมพลังเพื่อนครู ศพด. อีก 70 ศพด.	14 ศพด.	14 ศพด. (37 คน)
4.กิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหนุนเสริมศักยภาพครู ระบบ Zoom Meeting (26 สิงหาคม 2566)		247 ศพด. และ 4 โรงเรียน	114 ศพด. และ 4 โรงเรียน (220 คน)
5. การสรรหา ศพด. เข้าร่วมการ ใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับชุด อ่าน อ่าน อ่าน	1.เปิดรับสมัคร ศพด. ที่สมัครใจเข้า ร่วมโครงการ 2.สำนักพัฒนาสังคม กทม. คัดเลือก ศพด. ในแต่ละโซน	60 ศพด.	60 ศพด.
6.อบรมหนังสือฝึกอ่านตามระดับ ความสามารถ ชุด อ่าน อ่าน อ่าน ณ ห้องประชุมชั้น 3 ศูนย์พัฒนา ทุนมนุษย์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (31 ตุลาคม 2566)	1.เกิดแกนนำครูและผู้ดูแลเด็กจาก ศพด.สังกัดสำนักพัฒนาสังคม กทม. 2.เกิดแกนนำครูจากโรงเรียนในสังกัด สำนักการศึกษา	60 ศพด. 4 โรงเรียน	55 ศพด. (92 คน) 4 โรงเรียน

กิจกรรม	ผลผลิต	จำนวนเป้าหมาย	ผลลัพธ์
การสนับสนุนสมทบ - สำนัก 4 สสส. สนับสนุนหนังสือ ชุดอ่าน อ่าน อ่าน จำนวน 4 ชุด/ ศพด. /โรงเรียน ให้กับ 60 ศพด. และ 4 โรงเรียน รวม 256 ชุด (7,680 เล่ม) - มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการ อ่าน สนับสนุน คู่มือพัฒนาเด็ก ปฐมวัยด้วยการอ่าน หนังสือฝึก อ่านตามระดับความสามารถ และ หนังสือภาพสำหรับเด็ก 64 เล่ม - องค์การยูนิเซฟสนับสนุนขึ้นวาง หนังสือ พร้อม ป้ายโลโก้องค์กร ร่วมงาน 64 ชั้้น และกระบวนการ อบรม			
ปี 2567			
7.กิจกรรม เสริมพลัง “อ่าน อ่าน อ่าน” ครั้งที่ 1 ด้วย Zoom Meeting (25 มกราคม 2567)	แกนนำครูและผู้ดูแลเด็กจาก ศพด. สังกัดสำนักพัฒนาสังคม กทม. และ แกนนำครูจากโรงเรียนในสังกัดสำนัก การศึกษาเข้าร่วมถอดบทเรียน	55 ศพด.	39 ศพด.
8.เวทีปิดโครงการ “พัฒนาเด็ก ปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษา และการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss” วงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสริม พลัง “อ่าน อ่าน อ่าน” ณ ห้อง ประชุมชั้น 3 ศูนย์พัฒนาทุนมนุษย์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (28 มีนาคม 2567)	1.มีแกนนำครูและผู้ดูแลเด็กจาก ศพด. สังกัดสำนักพัฒนาสังคม กทม. เข้าร่วมกิจกรรม 2.มีแกนนำครูจากโรงเรียนในสังกัด สำนักการศึกษา 3. ผลการถอดบทเรียนตลอดการใช้ หนังสือ 7 เดือน	55 ศพด. 4 โรงเรียน	52 ศพด. และ 2 โรงเรียน (79 คน)

ฉ. Monitoring and Evaluation Framework - Capacity Building for ECD Teachers and Caregivers in Reading

	Indicators	Baseline	Target	Mean Of Verification
ผลที่คาดว่าจะได้รับ 1: ครูในศูนย์ ECD มีทักษะการส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนเด็กปฐมวัยในการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามอายุและระดับชั้น				
1.1.a	จำนวนครูที่ผ่านการฝึกอบรม (ชาย/หญิง)	114	280	828 คน
1.1.b	ร้อยละของครูที่มีความเข้าใจ การสอนการอ่านสำหรับเด็กดีขึ้นหลังการอบรม	0	ไม่น้อยกว่า 80%	ก่อนอบรม มีครูทำคะแนนมากกว่า 10 ข้อ จากทั้งหมด 20 ข้อ จำนวน ร้อยละ 50.1 (309 คน) หลังอบรม มีครูทำคะแนน มากกว่า 10 ข้อ จากทั้งหมด 20 ข้อ จำนวนร้อยละ 71.2 (439 คน)
1.1.c	ร้อยละของครูที่สามารถนำ ความรู้และทักษะไปใช้กับเด็กได้	0	ไม่น้อยกว่า 70%	ร้อยละ 80.27 ดูข้อมูลจาก ข. ตารางที่ 11
1.2.a	จำนวนเด็กที่ได้รับประโยชน์ จากการพัฒนาทักษะของครู	0	16,000	23,164 คน (จากข้อมูลครู 755 คน) ข้อมูลจากกูเกิ้ลฟอร์มก่อนการอบรม
1.2.b	ร้อยละของเด็กที่แสดง ความก้าวหน้าในการอ่าน/ ความสามารถในการสื่อสาร - ด้านทักษะการสื่อสาร - ทักษะด้านการคิด - ทักษะการอ่านภาพ	0	ไม่ต่ำกว่า 70%	ร้อยละ 77.48 ดูข้อมูลจาก ข. ตารางที่ 11
1.2.b	ร้อยละของผู้ปกครองที่มีความ ตระหนักในความสำคัญของการอ่านในเด็กปฐมวัย	0	70%	ร้อยละ 63.55 ดูข้อมูลจาก ข. ตารางที่ 11

	Indicators	Baseline	Target	Mean Of Verification
2.1.a	จำนวนครูและผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านปฐมวัย	0	46	84 คน
	จำนวนเด็กที่ได้รับประโยชน์			2,535 คน (จากข้อมูลครู 79 คน) ข้อมูลจากภูเก็ลฟอรั่มก่อนการอบรม
2.1.b	ร้อยละของครูและผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตระหนักและเข้าใจถึงความสำคัญของการอ่านปฐมวัย	0	70%	ก่อนเข้ารับการอบรม ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ไม่ผ่านเกณฑ์ 63 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 หลังเข้ารับการอบรม ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 72.84 ไม่ผ่านเกณฑ์ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 27.16
2.2.a	จำนวนสื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน	0	15	โปสเตอร์ อินโฟกราฟิก และสื่ออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 17 ชิ้น
2.2.b	จำนวนการอบรมถอดบทเรียนที่จัดร่วมกันกับผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นและกรุงเทพมหานคร	0	2	รายงานสรุปโครงการ

ซ.กลุ่มเป้าหมาย

- ครูและคุณดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 23 ศูนย์ และ ศพด. ต้นแบบ สังกัดกรุงเทพมหานคร 4 ศูนย์ (ศพด. ชุมชนวัดเทพากร, ศพด.ชุมชนนวมประดิษฐ์, ศพด.ชุมชนเอื้ออารีย์ และ ศพด. ชุมชนราชบุรีพัฒนา)
- ครูและคุณดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน (ศพด.) สังกัดฝ่ายพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร จำนวน 247 ศูนย์
- ครูจากโรงเรียนอนุบาล ในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร 4 โรงเรียน ที่มีนักเรียนจาก ศพด. ต้นแบบ 4 แห่ง (ศพด. ชุมชนวัดเทพากร, ศพด.ชุมชนนวมประดิษฐ์, ศพด.ชุมชนเอื้ออารีย์ และ ศพด. ชุมชนราชบุรีพัฒนา) เข้าเรียนมากที่สุด

ซ.กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์

● กลุ่มเป้าหมายหลักที่ได้รับผลประโยชน์

- เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านภาษา และการสื่อสาร และทักษะชีวิตด้วยหนังสือและกิจกรรมการอ่าน
- เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน สังกัดฝ่ายพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร /โรงเรียนอนุบาล ในสังกัดสำนักงานการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาและการสื่อสาร และทักษะชีวิตด้วยหนังสือและกิจกรรมการอ่าน
- เด็กปฐมวัยใน 4 โรงเรียนต้นแบบ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาและการสื่อสาร และทักษะชีวิตด้วยหนังสือและกิจกรรมการอ่าน

● กลุ่มเป้าหมายดำเนินงาน

- ครูแกนนำและครอบครัวเด็กปฐมวัยในพื้นที่เป้าหมาย เกิดความตระหนัก มีความรู้ ความเข้าใจถึง ความสำคัญของการพัฒนาเด็กด้วยกิจกรรมการอ่าน และมีทักษะในการใช้หนังสือและกิจกรรมการอ่านเพื่อ พัฒนาเด็กปฐมวัย

ณ.พื้นที่ดำเนินการ

- ศพด. สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 23 ศูนย์
- ศพด. สังกัด สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร 247 ศูนย์
- โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร 4 โรงเรียน

ญ.ระยะเวลาดำเนินการ : 16 เดือน (มกราคม 2566-เมษายน 2567)

ญ.การติดตามประเมินผล

- มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านจัดทีมวิชาการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน
- มีการจัดประชุมคณะทำงานทุกๆ 2-3 เดือน เพื่อติดตามและรายงานความก้าวหน้าของโครงการ

ญ.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. แก่นนำครูและผู้ดูแลเด็กมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้วยการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เพื่อแก้ปัญหา Learning Loss สามารถออกแบบสื่อและกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง
2. เด็กปฐมวัยมีความสุข มีทักษะการอ่านเพื่อการเรียนรู้ที่มีความหมายเหมาะสมวัยในชีวิตประจำวัน
3. เกิดโมเดลต้นแบบสถานศึกษาที่ใช้แนวปฏิบัติการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง สร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุขในกลุ่มเด็กปฐมวัยเพื่อเชื่อมรอยต่อของวัยเรียนประถมศึกษา
4. เกิดแนวทางปฏิบัติการการอ่านหนังสือให้เด็กฟังในครอบครัว สถานศึกษา และชุมชน

บทที่ 2

ผลการดำเนินงาน

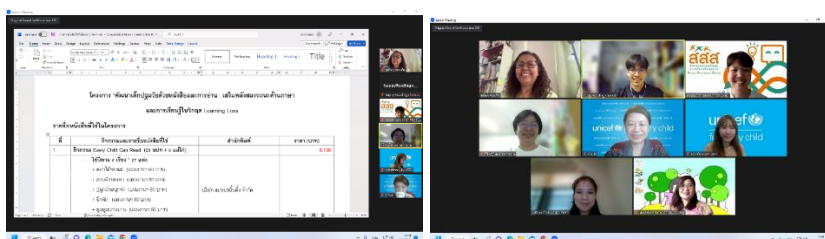
ก. กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ "หนังสือและกิจกรรมการอ่านเพื่อพัฒนาศักยภาพแห่งจินตนาการและการเรียนรู้"

1. งานบริหารจัดการโครงการ

มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านได้จัดให้มีการประชุมคณะทำงานและจัดประสานแนวทางการร่วมมือตามบันทึกข้อตกลงระหว่างองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย และกรุงเทพมหานครอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

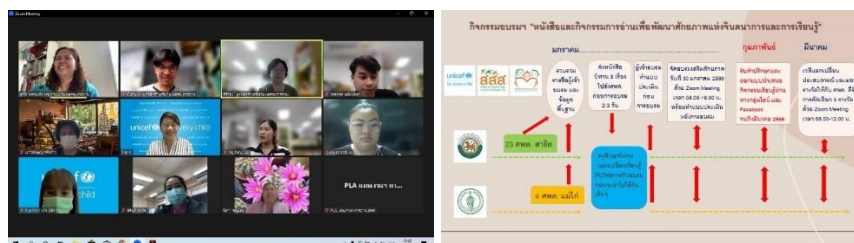
- ครั้งที่ 1 : วันที่ 11 มกราคม 2566

จัดประชุมร่วมระหว่างองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย, สำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว (สำนัก 4) สสส. และมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน เพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินโครงการร่วมกัน และเตรียมการอบรมฯ ให้กับ ศพด. 23 ศูนย์ ในสังกัดกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น และ 4 ศูนย์ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้วยระบบ Zoom Meeting

- ครั้งที่ 2 : วันที่ 24 มกราคม 2566

จัดประชุมร่วมระหว่าง องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย, สำนัก 4 สสส., มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และ กรุงเทพมหานคร เพื่อสรุปแผนเตรียมการการอบรมเชิงปฏิบัติการ "หนังสือและกิจกรรมการอ่านเพื่อพัฒนาศักยภาพแห่งจินตนาการและการเรียนรู้" ให้กับกลุ่มเป้าหมายที่วางไว้

2. ดำเนินกิจกรรม “Every Child can read”

มูลนิธิฯ ออกแบบและดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เครือข่ายครูแกนนำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ทั้งส่วน 23 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 4 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนต้นแบบ สังกัดสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการใช้การอ่านในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนี้

2.1 จัดส่งหนังสือภาพสำหรับเด็กปฐมวัยประกอบการอบรม จำนวน 5 ปก ให้กับ 27 ศพด.

ก่อนการอบรม โดยสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว (สำนัก 4) สสส. สนับสนุนหนังสือภาพสำหรับเด็ก รวม 135 เล่ม ด้านมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สนับสนุนหนังสือวิชาการอ่านสร้างสุข 1 : มหัศจรรย์แห่งการอ่าน ฐานพลังการพัฒนาสมองและศักยภาพมนุษย์ และคู่มือลูกรักกับหนังสือเล่มแรก รวม 81 เล่ม และองค์การยูนิเซฟ สนับสนุนกระบวนการอบรม พร้อมหนังสือสนับสนุนกิจกรรม 86 เล่ม

2.2 จัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ "หนังสือและกิจกรรมการอ่านเพื่อพัฒนาศักยภาพแห่งจินตนาการและการเรียนรู้" วันที่ 30 มกราคม 2566 ด้วยระบบ Zoom Meeting

กำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการ

- 07.45 น. เปิดระบบ Zoom Meeting และชมคลิป The Reading อ่านสร้างสุข
- 08.30 น. กล่าวต้อนรับ : นางสาวอารีต์ เจริญ หัวหน้าฝ่ายการศึกษา องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
: นายพลวัฒน์ การุญภาสกร ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
: นางสาวนิภา จวนโสม หัวหน้ากลุ่มงานจัดสวัสดิการและคุ้มครองเด็ก สำนักงานสวัสดิการสังคม สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร
- 09.00 น. บรรยาย “การอ่าน : กระบวนการสร้างสุข ลด Learning Loss”
นางสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- 09.15 น. "Every Child Can Read" เด็กทุกคนเข้าถึงหนังสือได้อย่างมีความสุข
โดย นางสาวระพีพรรณ พัฒนาเวช : กรรมการมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- สาธิตการอ่านหนังสือให้ฟัง
 - ทำไมต้องอ่านหนังสือให้ฟัง
 - อ่านให้ฟัง VS เล่าเรื่องให้ฟัง
 - เด็กพัฒนาทักษะภาษาอย่างไรด้วยการอ่านให้ฟัง
 - เลือกหนังสืออย่างไรให้เหมาะกับวัยของเด็ก
- 10.30 น. พัก
- 10.45 น. "Every Child Can Read" เด็กทุกคนเข้าถึงหนังสือได้อย่างมีความสุข (ต่อ)
- ชวนคิด ชวนคุยเรื่องหนังสือภาพสำหรับเด็ก
 - ชวนอาสาสมัคร "อ่านให้ฟัง"
- 12.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 น. แนะนำหนังสือชุด "ปลูกผักสนุกจัง"
ชมคลิปสาธิตกิจกรรมต่อเนื่องจากหนังสือชุด "ปลูกผักสนุกจัง"
- 14.00 น. ออกแบบกิจกรรมสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่อง ด้วยหนังสือ "ฉีกฉีก ฉีกฉีก" และ "ตุ้มตุ้ม บานบาน" โดย นายชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ : ที่ปรึกษากิจกรรมวิชาการ มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

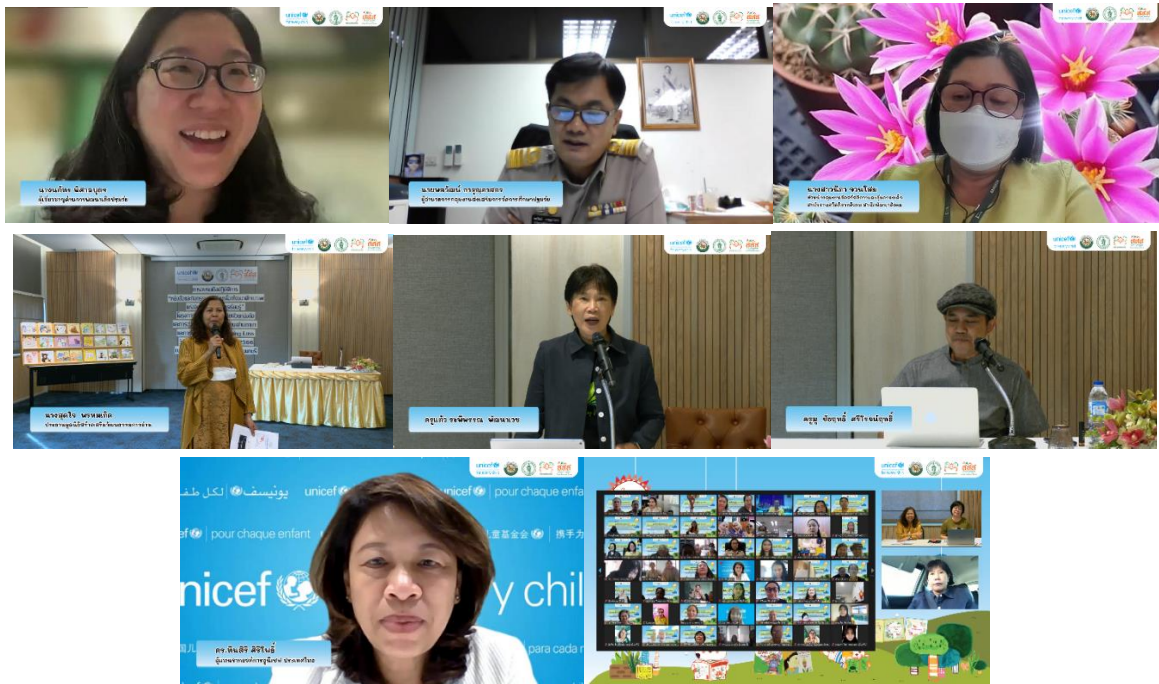
(เบรก 5-10 นาที)

- 15.00 น. ชวนคิด ชวนคุยร่วมพัฒนาศักยภาพเด็กไทยด้วยการอ่าน
- รวมพลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - ดำเนินงานเผยแพร่กิจกรรมสร้างสรรค์
 - ออกแบบประเมิน ติดตามผล
- ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์ ผู้แทนจากองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย และ
นางสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- 15.30 น. สรุป ตอบข้อซักถาม ทำแบบประเมิน
- 16.00 น. ปิดการอบรม

ผลสำคัญ

1. มีครูและผู้ดูแลเด็ก ศพด. แกนนำ 23 แห่ง ในสังกัดกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น และ 4 ศพด. สาธิต
ในสังกัดกรุงเทพมหานคร (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก/1) เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 86 คน (ภาคผนวก ก/2)
2. ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หนังสือเพื่อพัฒนาทักษะภาษาในเด็กปฐมวัย **ก่อน**
เข้ารับการอบรมตามโครงการ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 **ไม่**
ผ่านเกณฑ์ 63 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 **หลังเข้ารับการอบรม**ตามโครงการ พบว่า จำนวน
ผู้เข้าร่วมโครงการที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 72.84 **ไม่ผ่านเกณฑ์** 22 คน
คิดเป็นร้อยละ 27.16 **ซึ่งถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่ทางโครงการตั้งไว้ร้อยละ 70** (ภาคผนวก ก/3)
3. เกิดพื้นที่สื่อสารทางกลุ่มไลน์ “Every Child can read” เพื่อเป็นช่องทางแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหนุน
เสริมการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายครู ศพด. ที่เข้าร่วมโครงการ 1 เครือข่าย
4. ผู้บริหารจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และสำนัก 4 สสส. ให้ความสำคัญ
และสนับสนุนการจัดทำกิจกรรมการใช้หนังสือเพื่อพัฒนาเด็ก
5. ผู้เข้าร่วมโครงการชื่นชมในการจัดกิจกรรม
 - ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับองค์ความรู้ สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมนำไปใช้ได้จริง
 - ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรม ผู้เข้าร่วมโครงการให้ข้อคิดเห็นว่าอยากให้จัดกิจกรรมในรูปแบบ on
site เพื่อจะได้เข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้นและเกิดปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน

- ด้านความต้องการข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผู้เข้าร่วมโครงการให้ความเห็นว่า อยากได้หนังสือที่มีความหลากหลาย ควรมีการจัดกิจกรรมและติดตามต่อเนื่อง และควรมีการปรับเนื้อหาให้มีความกระชับมากยิ่งขึ้น (ภาคผนวก ก/3)

2.3 การติดตาม หนุนเสริมพลัง ศพด. ที่ผ่านการอบรม 27 ศูนย์ ทดลองใช้หนังสือกับเด็ก

หลังการอบรมวันที่ 30 มกราคม 2566 ครู ศพด. ได้นำความรู้ไปใช้ในห้องเรียนและส่งรูปการจัดกิจกรรมเข้ามาแลกเปลี่ยนในกลุ่มไลน์ “Every child can read 27 ศพด.” , facebook ตัวเอง และแชร์โพสต์ลงเพจอ่านยกกำลังสุข โดยเริ่มดำเนินการใช้หนังสือและกิจกรรมการอ่านตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ – 30 มีนาคม 2566 รายละเอียดดังนี้

2.3.1 การเปิดกลุ่มไลน์ “Every child can read 27 ศพด.”

โครงการฯ ได้เปิดกลุ่มไลน์ Every child can read 27 ศพด. เพื่อใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างวิทยากร คณะทำงาน และครู ศพด. ยกตัวอย่างเช่น

- แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ สาระความรู้ จากคณะทำงานโครงการฯ

- ครู ศพด. แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการ “อ่านหนังสือให้เด็กฟัง” โดยส่งภาพกิจกรรม และผลจากการใช้หนังสือกับเด็ก
- วิทยากรให้ข้อแนะนำ และเทคนิคการอ่านหนังสือให้เด็กฟังเพิ่มเติมเมื่อครูส่งภาพการใช้หนังสือกับเด็กเข้ามาในไลน์กลุ่ม และตอบคำถามเมื่อครูพบอุปสรรคขณะอ่านหนังสือให้เด็กฟัง
- คณะทำงานกระตุ้นเสริมพลังครูในการอ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวัน และออกแบบกิจกรรมทบทวนความรู้ความเข้าใจในการใช้หนังสือเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างถูกต้อง
- ส่งกำลังใจให้คุณครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวัน
- ติดตามข้อมูลที่สำคัญในการบริหารจัดการโครงการ
- อื่นๆ

ตัวอย่างการสนทนา

“ขณะที่คุณครูอ่านหนังสือเรื่อง ชิกฉัก ชิกฉัก ให้เด็กฟัง มีเด็กคนหนึ่งพูดขึ้นว่า กบตัวเล็กจะขึ้นรถไฟได้ยังไง คุณครูก็เฉยๆ ไม่พูดอะไร แต่มีเด็กคนหนึ่งพูดขึ้นว่า เขาก็กระโดดขึ้นไปสิ และเมื่อเล่าไปถึงตอนที่ไก่อขึ้นรถไฟ เด็กคนเดิมก็พูดขึ้นมาอีกว่า ไก่ตัวเล็กนิดเดียวจะขึ้นได้ยังไงละ และมีเด็กอีกคนพูดขึ้นว่า เขาคงบินขึ้นไปนะ”

ศพด.บ้านตะโหนด จ.พัทลุง

"หนังสือสำหรับเด็กเล็กๆ ควรมีตัวละครเด่นเพียงตัวเดียว"

10.50 น.

บันทึก | บันทึกเป็น... | แชร์ | Keep

ครูณิ ชุนจันทร์

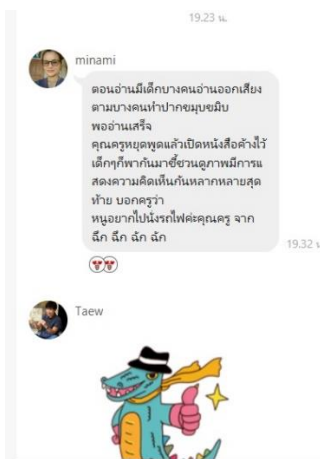
ขณะที่คุณครูอ่านหนังสือให้เด็กฟัง มีเด็กคนหนึ่งพูดขึ้นว่ากบตัวเล็กจะขึ้นรถไฟได้ยังไง คุณครูก็เฉยๆ ไม่พูดอะไร แต่มีเด็กคนหนึ่งพูดขึ้นว่าเขาก็คโดดขึ้นไปสิ และเมื่อเล่าไปถึงตอนที่ไก่อขึ้นรถไฟ เด็กคนเดิมก็พูดขึ้นมาอีกว่า ไก่ตัวเล็กนิดเดียวจะขึ้นได้ยังไงละ และมีเด็กอีกคนพูดขึ้นว่าเขาคงบินขึ้นไปนะ

10.54 น.

“ตอนอ่านหนังสือ ฉีกฉีก ฉีกฉีก ให้เด็กฟัง มีเด็กบางคนอ่านออกเสียงตาม บางคนทำปากขมุขมิบ พออ่านเสร็จ คุณครูหยุดพูดแล้วเปิดหนังสือค้างไว้ เด็กๆ ก็พากันมาชี้ชวนดูภาพ มีการแสดงความคิดเห็นกัน หลากหลาย สุดท้ายบอกครูว่า หนูอยากไปนั่งรถไฟค่ะคุณครู”

“เด็กๆ อ่านหนังสือกันเอง คุณครูเห็นพอดี เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออกในการแสดงบทบาทได้ดีมากค่ะ มีการสนทนาโต้ตอบเนื้อหาในนิทานร่วมกันด้วยค่ะ

ศพด. บ้านคีรีวงศ์ จ.สุราษฎร์ธานี

“ครูนุรีรับหน้าที่ชี้แจง การเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้ปกครองใช้นิทานกับเด็กๆ เพื่อพัฒนาการด้านภาษา การสื่อสาร และการเสริมสร้างจินตนาการ เพื่อสร้างความผูกพันในครอบครัวค่ะ”

ศพด. ราษฎร์พัฒนา

“พีกันต์ เป็นเด็กผู้ชายอายุ 3 ขวบ อาศัยอยู่กับคุณแม่ คุณป้า แล้วก็คุณยายที่เป็นผู้ปวย ทุกๆ วัน คุณป้าจะให้พีกันต์อ่านหนังสือนิทานที่ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้แจกให้ไป ซึ่งเป็นนิทานจากทุกถุ่มมหัศจรรย์ พอตอนกลางคืนพีกันต์ก็จะมาอ่านนิทานให้กับคุณยายฟังแทบจะทุกคืน ซึ่งแต่ก่อนพีกันต์จะเป็นเด็กขี้อาย ไม่กล้าพูด แต่พอหลังจากที่อ่านนิทานแล้ว พีกันต์จะเป็นเด็กที่ชอบแสดงออก และมีความมั่นใจในตัวเอง”

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลป่าสัก จ. ลำพูน

“ให้ผู้ปกครองยืมไปอ่านค่ะ ผู้ปกครองบอกว่าลูกชอบมาก ต้องอ่านให้ฟังก่อนนอนทุกวันค่ะ คุณแม่บอกว่า น้องเขาเปิดหนังสืออ่านเองตามที่คุณแม่เคยอ่านให้เขาฟัง จะเปิดดูทุกวัน”

ศพด.บ้านศิรีวงศ์

ตัวอย่างการให้คำแนะนำการใช้หนังสือกับเด็ก และให้กำลังใจครู ศพด. ในกลุ่มไลน์ ของวิทยากร

"Every Child Can Read" 27 ศพด. (104)

"หนังสือสำหรับเด็กเล็กๆ ควรมีตัวละครเด่นเพียงตัวเดียว"

ทั้งหมด 5 รายการ

ดูอัลบั้ม >

13.56 น.

Taew

เยี่ยมเลยคะ
 คุณครูทุกท่านอย่าลืมวิธีการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง

 เลือกหนังสือที่สั้นๆ ก่อน
 อ่านตามตัวอักษร
 อ่านเสียงพอดี้ๆ ไม่ต้องตะโกน
 ออกเสียงชัดถ้อยชัดคำ
 ไม่ต้องถามระหว่างอ่าน
 ยังไม่ต้องอธิบายหรือชี้หน้าใดๆ (ทั้งชี้ภาพ
 ชี้ตัวหนังสือ นั่งไม่ต้องคะ)
 เพื่อเปิดโอกาสในเด็กได้ครุ่นคิด
 เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของแต่ละคน

14.10 น.

"Every Child Can Read" 27 ศพด. (104)

"หนังสือสำหรับเด็กเล็กๆ ควรมีตัวละครเด่นเพียงตัวเดียว"

16.03 น.

Susakhon

เพิ่มรูปในอัลบั้ม "อ่านนิทาน ศพด.อบต.พังโคน จ.อุบล"

 ทั้งหมด 19 รายการ

ดูอัลบั้ม >

19.57 น.

Taew

เยี่ยมไปเลยคะ เด็กๆ นั่งรวมเป็นกลุ่ม
 มองเห็นหนังสือชัดเจนๆ

20.04 น.

"Every Child Can Read" 27 ศพด. (104)

"หนังสือสำหรับเด็กเล็กๆ ควรมีตัวละครเด่นเพียงตัวเดียว"

Taew

ขอบคุณคุณครูทุกท่านที่จำได้คะ
 แม้จะต้องเลิกขาตัวเองเพราะอยากจะเล่าหรือสอน

 การอ่านตามตัวหนังสือ
 แทนการเล่าเรื่อง
 นอกจากเด็กจะได้ฟังภาษาเขียน
 ภาษาขึ้นดีหรือภาษาวรรณกรรมแล้ว

 ถ้าเรามีหนังสือที่ออกแบบมาอย่างดีแล้ว
 จะเหลือพื้นที่เพื่อให้เกิดคิด ค้นหา
 เชื่อมโยง
 หรือค้นพบบางสิ่งบางอย่างด้วยตัวเอง

 สิ่งเหล่านี้จะฝังลึกในใจเด็กเห็นหนังสือ
 ป็นขนมที่ดูใจ
 ไม่ใช่ว่าขมที่ผู้ใหญ่พยายามยัดเยียดให้

18.18 น.

"Every Child Can Read" 27 ศพด. (104)

"หนังสือสำหรับเด็กเล็กๆ ควรมีตัวละครเด่นเพียงตัวเดียว"

Taew

คุณพ่เด็กๆ เข้าห้องสมุด...
 สุดยอดไปเลยคะ

 ครูดิคะ
 เด็กส่งเสียงตามเป็นเรื่อที่น่าสนุก

 แต่ช่วงนี้พยายามขอเอาไว้ก่อนคะ
 บอกเด็กว่า ฟังครูก่อน
 อย่าเพิ่งอ่านตาม

 เพราะเด็กจะมุ่งส่งเสียงอ่านตามจนลืม
 เชื่อมโยง ลืมคิด จะเอาสนุก และสุดท้าย
 เด็กจะละเลย
 ละทิ้งรายละเอียดในเรื่องในภาพ
 มันจะผิดเป้าหมายของการอ่านให้ฟัง

 ลองดูนะคะ

12.19 น.

📁 "หนังสือสำหรับเด็กเล็กๆ ควรมีตัวละครเด่นเพียงตัวเดียว"

Taew

ขอบคุณคุณครูทุกคน ที่ร่วมสนุก
(แม้พี่ไฉ่ยังไม่มีรางวัล 555)

ไฉ่แล้วค่า
เราไม่ควรมุ่งสอนคุณธรรมผ่านหนังสือ
ภาพแสนสนุก

โปรดให้หนังสือภาพทำหน้าที่เพื่อนสุดส
นุกกับเด็กๆ ก็เพียงพอ

และอีกอย่างคือ คุณธรรม
จริยหลายประการไม่ใช่สิ่งที่เด็กๆ
จะเข้าใจหรือสอนให้ปฏิบัติตามได้ง่ายๆ
ดังนั้น
การสอนคุณธรรมหลายประเด็นจึงไม่มี
ผลใดๆ เลยต่อเด็กๆ
นอกจากทำให้หนังสือหมดสนุก

17.01 น.

"Every Child Can Read" 27
พฤศจิกายน (104)

📁 "หนังสือสำหรับเด็กเล็กๆ ควรมีตัวละครเด่นเพียงตัวเดียว"

13.48 น.

Taew

@All ถ้าอ่านให้ฟังแล้วพบอุปสรรคอะไร
ถามมาทางนี้ได้นะคะ
หรือจะเอาหนังสือที่มีในศูนย์ วางเรียง ถ่ายรูป
ส่งมาก็ได้ค่ะ
พี่แต่อาจจะช่วยแนะนำหนังสือที่เหมาะสมกับการ
อ่านให้เด็กฟังในช่วงเริ่มต้น

17.2'

ภรณ์พิศกา 691

@Taew ขอบคุณค่ะ

17.26 น.

minami

Taew

คุณครูอ่านให้ฟังเป็นประจำ วันละ 2-3
รอบเลยนะคะ การอ่านให้ฟังบ่อยๆ
ช่วยให้เด็กสนุกกับการคิด ค้นหา
เขาจึงติดหนังสือได้ไม่ยาก

ถ้าปล่อยให้เด็กๆ เปิดดูเอง
(โดยคุณครูไม่ได้อ่านให้ฟัง) ไม่นาน เด็กก็จะเบื่อ
และไม่ (เล่น) เปิดหนังสืออีก

15.40 น.

kruKunG 🙏🙏

Taew

คุณครูอ่านให้ฟังเป็นประจำ วันละ 2-3
รอบเลยนะคะ การอ่านให้ฟังบ่อยๆ ช่วย...

ขอบคุณสำหรับคำชี้แนะค่ะ 🙏🙏

16.49 น.

Taew

น่ารักมากค่ะ 5555
เรื่องหนังสือ พี่แต่ไม่รู้ !!!

14.46 น.

Sudjai Bhromkoed

หนูบ 🇹🇭

ครุคะ

ดอกไม้ บางชนิด มีพิษ ตั้งแต่ ดอก ใบ ลำต้น

โดยเฉพาะ ยางของชวนชม ในกระถาง ที่ถ่ายมา
อยู่ด้านหน้า

สามารถค้นหา เพิ่มเติม และเป็นข้อระวังตัว
ให้เด็กๆด้วยค่ะ

14.5

หนูบ 🇹🇭

Taew

น่ารักมากค่ะ 5555
เรื่องหนังสือ พี่แต่ไม่รู้ !!!

- ภาพครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังของ 27 ศพด.

1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้ง เชียงราย

2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองแม่โจ้ (ศูนย์แม่เตาไห) เชียงใหม่
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองแม่โจ้ (ศูนย์ทุ่งป่าเกิด)

3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฐมวัยทิปังกรการุณยมิตร พะเยา

4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ่อแฮ้ว ลำปาง

5 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลป่าสัก ลำพูน

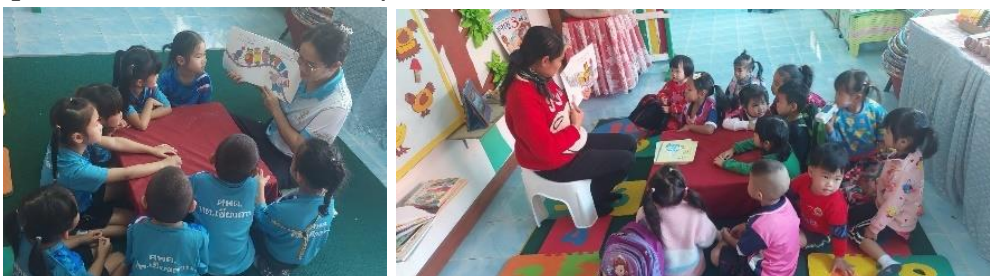
6 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไทรทองเฉลิมพระเกียรติ ขอนแก่น

7 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเคหะประชาสამัคคี นครราชสีมา

8 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดมหาธาตุ เลย์

9 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหยวก อุดรธานี

10 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพังเคน อุบลราชธานี

11 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองคูคต (วัดประยูรธรรมมาราม) ปทุมธานี

12 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพยอม พระนครศรีอยุธยา

13 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบางระกำ พิษณุโลก

14 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ ชลบุรี

15 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดตะพงนอก ระยอง

16 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศาลาเขื่อน เพชรบุรี

17 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลท่าซึก นครศรีธรรมราช

18 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเชิงเขา นราธิวาส

19 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางโกระ ปัตตานี

20 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตะโหมด พัทลุง

21 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคูซังภูจิ ยะลา

22 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าไทร สงขลา

23 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคีรีวงค์ สุราษฎร์ธานี

24 ศพด.ชุมชนวัดเทพาการ กรุงเทพมหานคร

25 ศพด.ชุมชนเอื้ออารีย์ กรุงเทพมหานคร

26 ศพด. ชุมชนนวมประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร

27 ศพด.ชุมชนราษฎร์พัฒนา กรุงเทพมหานคร

2.3.2 การเผยแพร่ผ่าน Facebook

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=6795841817109087&id=100000500078256&mibextid=Nif5oz

Nutchnarth Phora 1 เมษายน เวลา 09:07 น. · 🌐

📖📖 ผลพวงจากการส่งเสริมการรักการอ่าน 📖📖

บ่อนหลังจากการเรียนรู้หน่วยฝึกและผลไม่ (ช่วงเดือนกุมภาพันธ์)

คุณครูพี่มะ(หัตถ์นิย) ได้เตรียมการชวนเด็ก ๆ ปลูกผัก 🌱 โดยได้แรงบันดาลใจจากนิทานสวนผักของตา 📖 🍎 🥕 แต่เมื่อถึงวันทำกิจกรรมฝนตกแรงมากจึงไม่สามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งได้

ซึ่งคุณครูก็ทำตามสัญญา ให้เด็ก ๆ ได้ทำกิจกรรมในห้องอย่างไม่มีเบื่อ 🥰

กิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านนิทาน

อาจจะใช้เวลาสักนิด

แต่ผลลัพธ์ที่ได้ก็คุ้มค่า

มาวันนี้ผักที่เด็กๆ ปลูก เติบโตงอกงาม

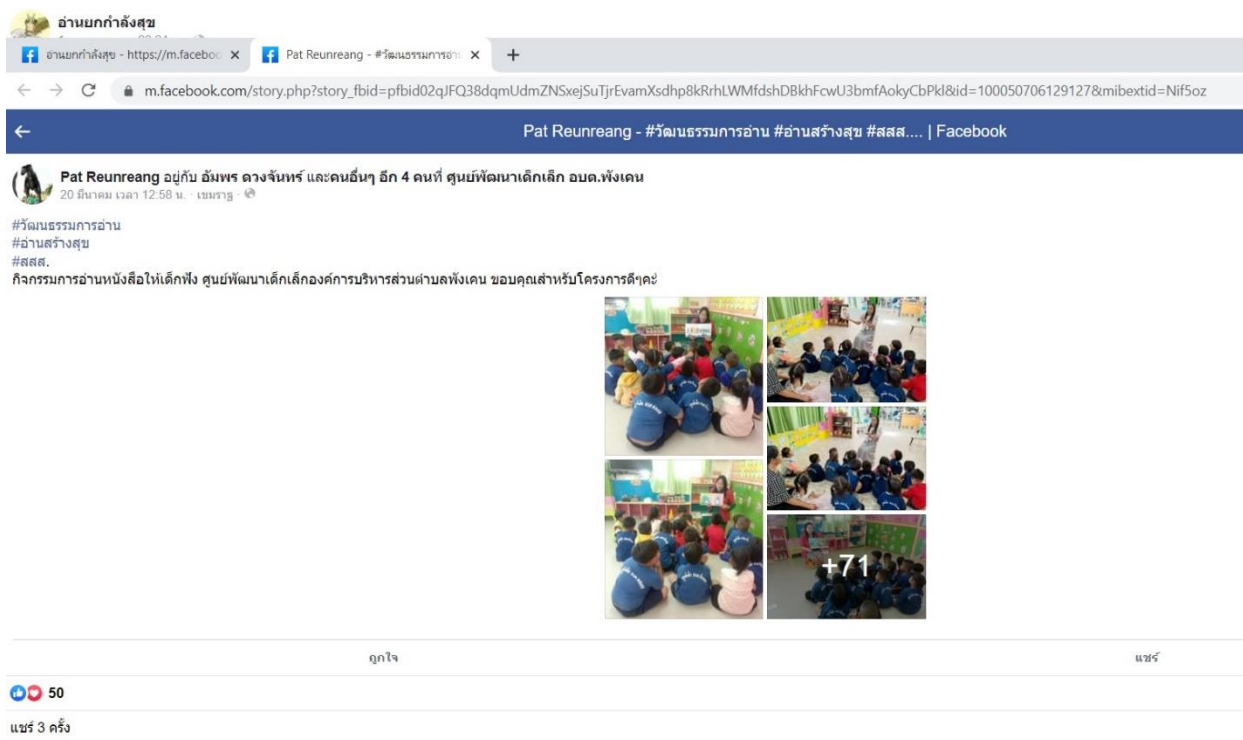
ผักที่เด็กๆ ได้เห็นจากหนังสือ ได้เห็นจากการอ่านของคุณครู วันนี้เด็กๆ ได้สัมผัสอย่างสนุกและเรียนรู้ด้วยความสุข 🥰📖📖

#อ่านยกกำลังสุข

ถูกใจ

แสดงความคิดเห็น

👍👍 คุณและคนอื่นๆ อีก 5 คน

2.4 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ "หนังสือและกิจกรรมการอ่านเพื่อพัฒนาศักยภาพแห่งจินตนาการและการเรียนรู้" วันที่ 30 มีนาคม 2566 ด้วยระบบ Zoom Meeting

กำหนดการ สกตความรู้เสริมพลังสร้างสรรค์

- 12.30 น. เปิดห้อง Zoom Meeting
- 13.00 น. กล่าวต้อนรับ : นายพลวัฒน์ การฤณาสกร ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- : นางนิภา จวนโสม หัวหน้ากลุ่มงานจัดสวัสดิการและคุ้มครองเด็ก สำนักงานสวัสดิการสังคม สำนักพัฒนาสังคม
- : นางสาวณัฐยา บุญภักดี ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สสส.
- : ดร.อาร์ตี เซจิ หัวหน้าฝ่ายการศึกษา องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
- 13.15 น.. นำเข้ากระบวนการเกมแฟนพันธุ์แท้ 5 picture books สนุกอ่านกับเด็ก
- 13.30 น. กิจกรรม สกตความรู้เสริมพลังสร้างสรรค์การอ่านเพื่อพัฒนาเด็ก โดย ทีม กล้าก้าว
- 13.30 น. วิทยากรฯ จัดกลุ่มผู้เข้าร่วมเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 6-7 ศพด. / อธิบายกระบวนการ

- 13.40 น. กิจกรรมปฏิบัติ /ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หนังสือกับเด็ก / การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็กและครู ฯลฯ
- 14.10 น. ผลลัพธ์ภาพรวมการเรียนรู้ / สิ่งที่เกิดขึ้นนอกเหนือความคาดหมาย
- 14.40 น. ปัญหาและอุปสรรค
- 15.00 น. กิจกรรม “สโลแกนเด่นโดนใจ”
- 15.30 น. สรุปผลสโลแกนเด่นโดนใจ / สรุปผลการถอดบทเรียน-สกัดความรู้
- 16.00 น. กล่าวให้กำลังใจและสนับสนุนการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง
ดร. ทินสรี ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
นางสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- 16.30 น. ถ่ายรูปร่วมกัน / ปิดการประชุม

พิธีเปิด

คุณพลวัฒน์ การุณยาสกร ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสัมมนาและชี้แจงวัตถุประสงค์การสัมมนาครั้งนี้

“ขอต้อนรับทุกท่านเข้าสู่โครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือ และการอ่านเสริมสร้างสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss ขอขอบคุณที่ทุกท่านหมั่นพัฒนาทักษะของตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้กับเด็ก จากสถานการณ์โควิด 19 ทำให้ต้องปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เมื่อเด็กกลับมาเรียนก็จะมีปัญหา โดยเฉพาะในช่วงแรกของการเปิดการเรียนการสอนเราจะพบปัญหาเด็กที่สมาธิสั้น เด็กพูดไม่เป็นภาษา เด็กมีปัญหาติดจอ เด็กบางคนร้องไห้ เด็กบางคนยังคงดูนมอยู่ ซึ่งเป็นภาวะของครูก่อนขึ้นในการฟื้นฟูสภาพให้กับเด็ก เพื่อให้เด็กได้กลับเข้าสู่สภาพปกติและมีพัฒนาการที่สมวัยรอบด้านตามเป้าประสงค์ จึงจำเป็นต้องการจัดการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม การอ่านของเด็ก ก็เป็นพัฒนาการอย่างหนึ่งซึ่งต้องทำอย่างต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งคุณพ่อคุณแม่สามารถช่วยได้ และผู้ดูแลเด็กต้องมีการจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กได้ดูภาพในหนังสือ และอ่านให้ฟัง ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ถ้าต้องการให้คนไทยอ่านหนังสือให้มากขึ้นต้องเริ่มจากปฐมวัย เพราะฉะนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการปลูกฝังการอ่านที่ถูกต้องให้กับเด็ก ซึ่งควรเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เป็นการอ่านเล่น หรือเป็นกิจกรรมที่让孩子ได้ลงมือทำ หรือปฏิบัติอย่างมีความสุขและเพลิดเพลินพร้อมการเรียนรู้ไปด้วยกัน ซึ่งกิจกรรมของโครงการนี้เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก ขอขอบคุณมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านที่จัดกิจกรรมนี้ ขอฝากคุณครูที่เข้าร่วมทั้ง 23 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยากให้นำประสบการณ์และทักษะที่ได้ไปปรับใช้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเรา อยากให้คุณครู

เป็นนักอ่านนักเล่าที่ชำนาญ และทำให้เด็กมีความสนใจ ซึ่งเราพบว่า การอ่านนิทานซึ่งมีรูปภาพต่างๆ เด็กจะมีความสนใจและมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในวันนี้ โดยเฉพาะองค์การยูนิเซฟประเทศไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ สสส. มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน และครูจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 23 แห่ง รวมถึงครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรุงเทพมหานคร ที่ได้เห็นความสำคัญร่วมกัน ขอให้กิจกรรมในวันนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบคุณครับ”

คุณนิภา จวนโสม หัวหน้ากลุ่มงานจัดสวัสดิการและคุ้มครองเด็ก สำนักงานสวัสดิการสังคม สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสัมมนาและชี้แจงวัตถุประสงค์การสัมมนาครั้งนี้

“เรียนผู้นำองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สสส. และผู้เข้าอบรมทุกท่านค่ะ ในนามของกรุงเทพมหานครมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีกิจกรรมที่ได้จัดขึ้นให้กับอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กของเรา เนื่องจากการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมความสมบูรณ์ในการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา สมวัย เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง การวางรากฐานที่สำคัญให้กับเด็กเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ ผู้ดูแลเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครองจึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมดูแลให้เด็กมีพัฒนาการและเติบโตสมบูรณ์ในทุกๆ ด้าน ที่ผ่านมาในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ก็ได้นำ Learning Loss เข้ามาสู่เด็กปฐมวัย เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องปิดเพื่อป้องกันการติดเชื้อโควิด จึงส่งผลให้เด็กบางคนมีภาวะพัฒนาการที่ถดถอย ติดจ้อ จากการที่ได้ติดตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางที่ เด็กมีพัฒนาการที่ช้าในบางส่วน จึงเห็นด้วยที่จะมีการจัดกิจกรรมดีๆ ที่จะส่งเสริมให้อาสาสมัครผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนได้มีความรู้ ส่งเสริมพัฒนาการให้เหมาะสมกับช่วงวัย มีความเข้าใจถึงความสำคัญพัฒนาการเด็กด้วยกิจกรรมการอ่าน มีทักษะในการใช้หนังสืออันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตอย่างสมบูรณ์ มีความพร้อมในการเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ซึ่งกรุงเทพมหานครได้เข้าร่วมโครงการกับมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านมาแล้ว จนเราได้มีครูแม่ไก่ที่จะเข้าร่วมอบรมในวันนี้ด้วย เป็นกิจกรรมดีๆ ที่กรุงเทพมหานครได้ร่วมมาแล้ว ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่งเริ่มเข้ามา เราจึงขอยืนยันว่า มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านได้นำกิจกรรมดีๆ มาสู่อาสาสมัครผู้ดูแลเด็กของกรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะพัฒนาเด็กในศูนย์ฯของเรา ในนามของกรุงเทพมหานครต้องขอขอบคุณทุกท่านที่เข้าร่วมกิจกรรมดีๆ ในวันนี้เพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดของเด็ก ซึ่งต้องขอบคุณจริงๆ คืออาสาสมัครผู้ดูแลเด็กที่เสียสละเวลามาอบรมในครั้งนี้เพื่อที่จะไปพัฒนาเด็กของเรา ขอขอบคุณทุกๆ ท่านค่ะ”

คุณณัฐยา บุญภักดี ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และ ครอบครัว สสส.
กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสัมมนาและชี้แจงวัตถุประสงค์การสัมมนาครั้งนี้

“สวัสดีคุณครูทุกท่าน ที่สังกัดกรุงเทพมหานครและสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สสส. เป็นกองทุนที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมสุขภาพของทุกคนบนผืนแผ่นดินไทย เรามองว่าเด็กปฐมวัยคือวัยที่เราควรวางรากฐานของการที่จะมีทักษะชีวิตและวิถีชีวิตที่มีสุขภาวะในอนาคตได้ มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านเป็นภาคีสำคัญที่ช่วยกันขับเคลื่อนให้เรื่องง่ายขึ้น อย่างเช่นการอ่านได้เข้าถึงเด็กทุกบ้าน ทุกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกโรงเรียน ซึ่งเราช่วยกันพัฒนาหลายอย่าง ช่วยกันพัฒนาหนังสือนิทาน พัฒนาศักยภาพครูจากตัวของวิทยากรหลากหลายสาขาอาชีพ พัฒนานโยบายเพื่อให้เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ส่งเสริมความฉลาดรู้ในด้านต่างๆ ของเด็ก ในครั้งนี้เป็นงานที่ร่วมกับองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ซึ่งรู้สึกดีใจเป็นอย่างมากที่ได้เชื่อมต่อการทำงานกับกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งท่าน ผอ.พลวัฒน์ เป็นตัวจริงเสียงจริงในการทำงานด้านเด็กปฐมวัย และกรุงเทพมหานคร และหลังจากนี้จะได้ช่วยกันขยาย ส่งต่อองค์ความรู้ต่างๆ ไปยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นๆ ไปถึงครอบครัวของเด็กๆ ซึ่งในอนาคต เราคงจะได้จับมือกันไปยาวๆ เราเป็นสังคมเกื้อหนุน สังคมสูงวัย แต่เราจะไม่ยอมให้เกิดการด้อยคุณภาพขึ้น ด้วยความร่วมมือของทุกคน ในวันนี้ขอต้อนรับขอขอบคุณ และขออำนาจพรให้การเรียนรู้ในวันนี้เป็นไปอย่างสนุกสนานขอทุกท่านได้ต่อยอดความรู้และความคิดซึ่งกันและกัน”

ดร.อาร์ตี เซจิ หัวหน้าฝ่ายการศึกษา องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสัมมนาและชี้แจงวัตถุประสงค์การสัมมนาครั้งนี้

“ดิฉันรู้สึกดีใจเป็นอย่างมากกับการที่ได้เข้าร่วมครั้งนี้ เป็นกิจกรรมที่เราจะมาทำความเข้าใจสร้างเสริมประสบการณ์ของคุณครูที่จะได้เอาความรู้จากการอบรมไปใช้และช่วยให้เด็กพัฒนาการอ่าน และสิ่งสำคัญที่ดีใจมากในวันนี้คือ มีเครือข่ายที่แข็งแกร่ง มีความเชื่อในเรื่องเดียวกัน และร่วมกันทำ ซึ่งประเด็นที่อยากแลกเปลี่ยนมี 3 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 คุณภาพในการพัฒนาเด็ก ซึ่งเป็นหลักการที่ยูนิเซฟยึดถือปฏิบัติคือ “สิทธิเด็ก” ในการที่จะได้รับการพัฒนา ความเท่าเทียม และการเข้าถึง โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในชนบทห่างไกล และเด็กที่ยากจน จากการที่คุณพลวัฒน์ได้กล่าวถึงการดูรูปภาพ จะช่วยให้เด็กๆ ได้เกิดการพัฒนา ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่ทางองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย อยากจะขอยืนยันว่า การที่ช่วยให้เด็กได้พัฒนาอย่างเหมาะสมตามวัยในการเรียน ในการพัฒนาการอ่าน ทำให้เด็กมีความมั่นใจ ที่จะเข้าเรียนต่อไปในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งมีงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า ถ้าเด็กที่ได้พัฒนาดังแต่ยังเล็กในด้านทักษะการอ่านเหล่านี้ เขาเหล่านั้นจะมีความพร้อมในการพัฒนาด้าน

ความคิด การคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งจะมีการพัฒนาได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นการอ่านที่เหมาะสมกับวัยจะทำให้เด็กมีพัฒนาการที่ดี

ประเด็นที่ 2 คนที่มีความสำคัญต่อชีวิตเด็กมีอยู่ 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือพ่อแม่ กลุ่มที่ 2 คือคุณครู ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีบทบาทเป็นอย่างมากกับชีวิตของเด็ก แต่ประเด็นที่อยากจะเน้นก็คือ อยากให้เห็นว่า คุณครูมีบทบาทมากทีเดียว เพราะคุณครูเป็นเหมือนแม่เลี้ยงของเด็กปฐมวัย เพราะว่าคุณครูไม่ใช่แค่ช่วยในห้องเรียนเท่านั้น แต่เป็นบุคคลที่เชื่อมต่อไปยังผู้ปกครองซึ่งมีบทบาทสำคัญมาก โดยเฉพาะในเรื่องกิจกรรมสำหรับเด็ก ซึ่งได้เห็นกิจกรรมที่โพสในไลน์กลุ่ม (ที่ผ่านมา) ดิฉันเห็นแล้ว คุณครูๆ มีความสนุกสนานมาก ทำกิจกรรมกันอย่างกระตือรือร้น จึงอยากขอให้คุณครูทุกท่านทำอย่างนั้นต่อไป ทำดีแบบนั้นต่อไป เพราะสิ่งที่คุณครูทำและประสบการณ์ที่คุณครูได้จะเป็นประโยชน์กับเด็กต่อไปในภายหน้า แต่สิ่งที่อยากฝากไว้ในตอนที่คุณครูทำกิจกรรมว่าอะไรเป็นเรื่องที่ดี อะไรเป็นบทเรียนที่คุณครูได้ และอะไรที่ต้องการสนับสนุนเพิ่มเติมขอให้บอก พวกเราภาคีเครือข่ายพร้อมให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนคุณครู

ประเด็นที่ 3 ความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กรุงเทพมหานคร, สำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และ ครอบครัว สสส. และมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ซึ่งภาคีเครือข่ายมีความสำคัญมากจริงๆ เพราะการที่จะได้ทำกับภาคีเครือข่าย อาทิ กรุงเทพมหานคร เรามีประสบการณ์การเรียนรู้จากการอ่านของกรุงเทพมหานคร เราได้นำเอาความรู้ต่างๆ เหล่านี้ไปใช้กับกลุ่มต้นแบบกับศูนย์ต้นแบบของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และเราก็จะได้เรียนรู้ต่อไปอีกขั้นหนึ่งว่า สิ่งที่เราทำ สามารถใช้กับศูนย์ต้นแบบ 27 แห่ง ที่เรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านแบบนี้ เราจะได้รู้ว่า สามารถขยายต่อไปทั่วประเทศได้หรือไม่ เพราะบทเรียนที่ได้มาทำกันในวันนี้มีความสำคัญมากต่อเด็กปฐมวัยทั่วประเทศ

ในการเดินทางครั้งนี้และกิจกรรมครั้งนี้ เป็นก้าวแรกของการเริ่มต้นเส้นทางนี้ และเราจะทำต่อไปด้วยกัน จะมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น และจะพัฒนาต่อไปเรื่อยๆ ขอขอบคุณมากๆ ค่ะ ”

เพื่อให้ครู ศพด. 27 ศูนย์ ได้มีเครื่องมือถอดบทเรียน / สกัดความรู้ได้ง่าย และเสริมพลังใจจากเครือข่ายครูที่ร่วมดำเนินงาน ทางโครงการจึงจัดให้มีกิจกรรมเก็บบทเรียน โดยออกแบบเครื่องมือแคนวาส 1 หน้า และนำผลมานำเสนอในวันงาน โดยมีครู ศพด. 23 ศูนย์ ในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และ 4 ศูนย์ ในสังกัดกรุงเทพมหานคร เข้าร่วมส่งไปงานกิจกรรมทุก ศพด. และมี 19 ศพด. ในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และ 4 ศพด. สาธิตในสังกัดกรุงเทพมหานครเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2566 โดยทางโครงการฯ ได้สนับสนุนหนังสือเพิ่มเติมให้กับการร่วมกิจกรรมต่างๆ ของ ศพด. มูลค่ารวม 10,000 บาท อาทิ การคัดเลือกผลงานเด่นจากการออกแบบกิจกรรม 5 รางวัล โดยองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย จาก 16 ผลงาน และกิจกรรมอื่นๆ อาทิ สไลด์แกนเด่นโดนใจ, กิจกรรมแฟนพันธุ์แท้หนังสือ เป็นต้น

กิจกรรมเกมแฟนพันธุ์แท้ 5 Picture Book สนุกอ่านกับเด็ก

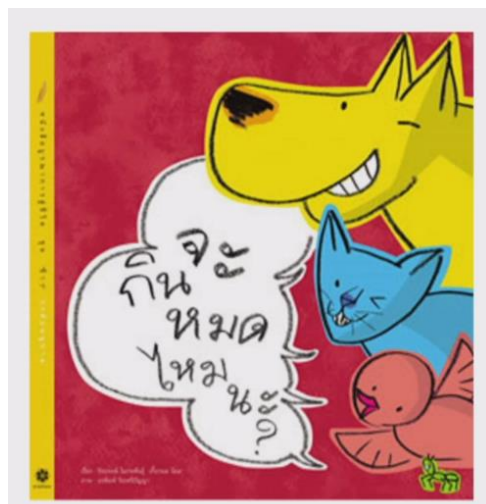
กระบวนการ

1. พิธีกร เกริ่นเข้ากิจกรรม
2. พิธีกร บอกกติกาการร่วมสนุก
 - วิทยากรเปิดรูป หนังสือ
 - ผู้เข้าร่วมท่านไหนที่รู้ว่ารูปนี้มาจากหนังสืออะไร ให้กดหมายเลข 1 เข้ามาในช่องแชท ใครกดเข้ามาอันดับแรก จะได้สิทธิ์ตอบก่อน
3. วิทยากรฯ ให้ผู้เข้าร่วมที่ได้สิทธิ์ตอบว่ารูปนี้มาจากหนังสือชื่อว่าอะไร โดยต้องบอกชื่อหนังสือให้ถูกต้อง
4. ผู้เข้าร่วมที่ตอบถูกได้รับของรางวัล โดยจัดส่งให้ถึงบ้าน

ผู้ได้รับรางวัล จำนวน 5 รางวัล ได้แก่

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์ กรุงเทพมหานคร
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองแม่โจ้ จ.เชียงใหม่
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลบางโกระ จ.ปัตตานี
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา มูลนิธิธรรมมานุสรณ์ กรุงเทพมหานคร
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา มูลนิธิธรรมมานุสรณ์ กรุงเทพมหานคร

ผู้ชนะเกมแฟนพันธุ์แท้ จะได้รับรางวัล หนังสือภาพสำหรับเด็กปฐมวัยเรื่อง “จะกินหมดไหมนะ” หนึ่งในหนังสือชุดข้าว ของสำนักพิมพ์สานอักษร

กิจกรรมสำรวจสถานการณ์การใช้หนังสือกับเด็ก

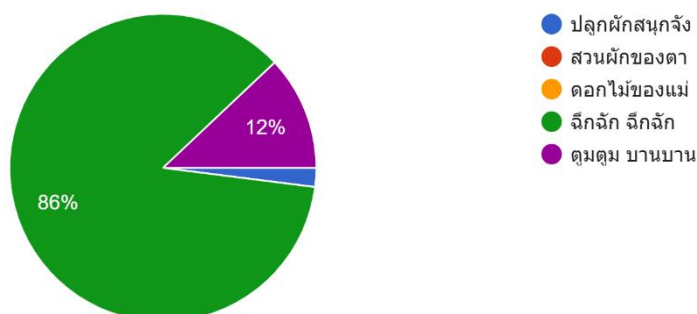
จากการทำแบบสอบถามสำรวจการใช้หนังสือกับเด็ก ของคุณครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เข้าร่วมกิจกรรม มีคุณครูร่วมตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 21 แห่ง ปรากฏผลดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มีนาคม 2566)

1.เด็ก ๆ ชอบให้ครูอ่านหนังสือเรื่องไหนมากที่สุด

ผลการสำรวจพบว่า นิทานเรื่อง “จิกจิก จิกจิก” เป็นหนังสือที่เด็ก ๆ ชอบให้คุณครูอ่านมากที่สุด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 86 รองลงมาได้แก่เรื่องตุ้มตุ้ม บานบาน และ ปลุกผักสนุกจัง คิดเป็นร้อยละ 12 (6 คน) และ ร้อยละ 2 (1 คน) ตามลำดับ

1.เด็ก ๆ ชอบให้ครูอ่านหนังสือเรื่องไหนมากที่สุด

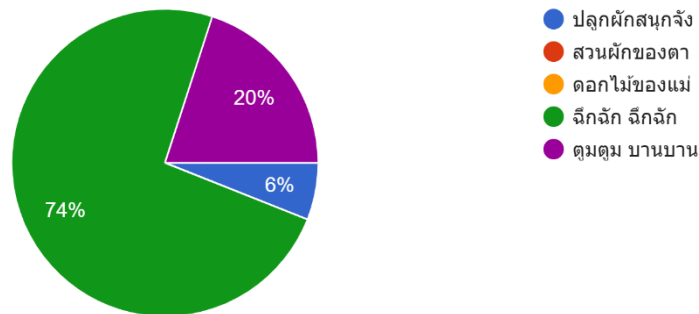
คำตอบ 50 ข้อ

2.เด็ก ๆ สามารถจำเรื่องราวของหนังสือเรื่องไหนได้มากที่สุด แม้จะยังไม่ออก

ผลการสำรวจพบว่า นิทานเรื่อง “จิกจิก จิกจิก” เป็นหนังสือที่เด็ก ๆ สามารถจำเรื่องราวของหนังสือได้มากที่สุด จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 74 รองลงมาได้แก่เรื่องตุ้มตุ้ม บานบาน และ ปลุกผักสนุกจัง คิดเป็นร้อยละ 20 (10 คน) และ ร้อยละ 6 (3 คน) ตามลำดับ

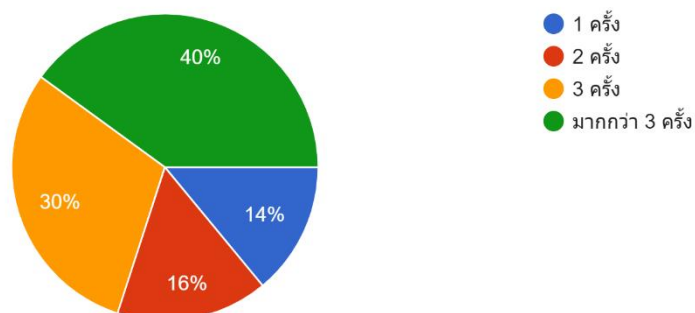
2. เด็กๆ สามารถจำเรื่องราวของหนังสือเรื่องไหนได้มากที่สุด แม้จะยังไม่ออก
คำตอบ 50 ข้อ

3. ใน 1 วัน ท่านอ่านหนังสือให้เด็กฟังวันละกี่ครั้ง

ผลการสำรวจ พบว่า คุณครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังวันละมากกว่า 3 ครั้ง มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40 (20 คน) รองลงมาอ่านวันละ 3 ครั้ง, 2 ครั้ง และ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30 (15 คน), 16 (8 คน) และ 14 (7 คน) ตามลำดับ

3. ใน 1 วัน ท่านอ่านหนังสือให้เด็กฟังวันละกี่ครั้ง
คำตอบ 50 ข้อ

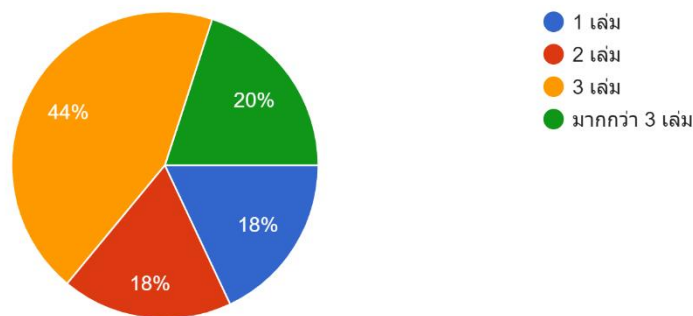

4.ในการอ่านแต่ละครั้งท่านใช้น้ำหนักกี่เล่ม

ผลการสำรวจพบว่า คุณครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังครั้งละ 3 เล่ม มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44 (22 คน) รองลงมาอ่านครั้งละ มากกว่า 3 เล่ม , 2 เล่ม และ 1 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 20 (10 คน), 18 (9 คน) และ 18 (9 คน) ตามลำดับ

4.ในการอ่านแต่ละครั้งท่านใช้น้ำหนักกี่เล่ม

คำตอบ 50 ข้อ

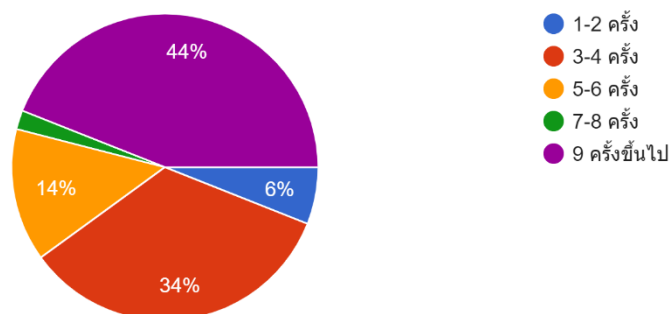

5.ใน 1 สัปดาห์ ท่านจัดกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือกับเด็กฟัง กี่ครั้ง

ผลการสำรวจพบว่า ใน 1 สัปดาห์ คุณครูจัดกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ตั้งแต่ 9 ครั้งขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44 (22 คน) รองลงมาได้แก่ 3-4 ครั้ง, 5-6 ครั้ง, 1-2 ครั้ง และ 7-8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34 (17 คน), 14 (7 คน), 6 (3 คน) และ 2 (1 คน) ตามลำดับ

5.ใน 1 สัปดาห์ ท่านจัดกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือให้เด็กฟังกี่ครั้ง

คำตอบ 50 ข้อ

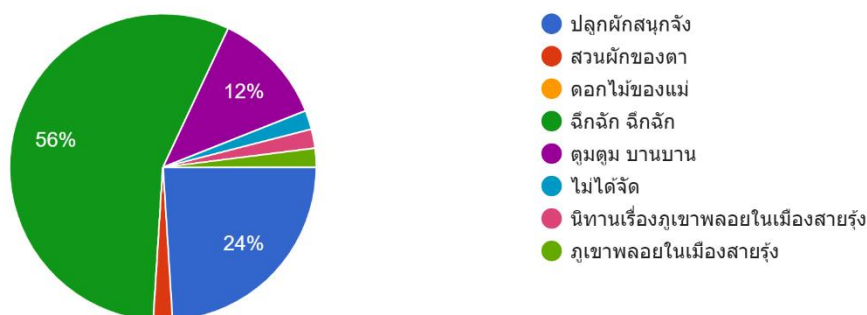

6.ในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา หนังสือเรื่องอะไร ที่ท่านทำกิจกรรมหลังการอ่านได้บ่อยมากที่สุด

ผลการสำรวจพบว่า ในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา หนังสือที่คุณครูนำมาทำกิจกรรมหลังการอ่านได้บ่อยมากที่สุดได้แก่ นิทานเรื่อง “จิกจิก จิกจิก” คิดเป็นร้อยละ 56 (28 คน) รองลงมาได้แก่ ปลาผกสนุกจัง, ตูมตูม บานบาน, สวนผักของตา คิดเป็นร้อยละ 24 (12 คน), 12 (6 คน) และ 2 (1 คน)ตามลำดับ

6.ในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา หนังสือเรื่องอะไร ที่ท่านทำกิจกรรมหลังการอ่านได้บ่อยมากที่สุด

คำตอบ 50 ข้อ

กิจกรรมสกัดความรู้เสริมพลังสร้างสรรค์การอ่านเพื่อพัฒนาเด็ก

กระบวนการ

1. วิทยากรกระบวนการให้ทุกกลุ่มทบทวนข้อมูลตนเอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ยังไม่ได้ทำ ให้เวลาในการทำข้อมูลแต่ละช่อง พร้อมติดรูปกิจกรรม อธิบายกระบวนการ จากนั้นจัดกลุ่มผู้เข้าร่วมเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 6-7 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. วิทยากรกลุ่มย่อยให้ผู้เข้าร่วมแต่ละศูนย์บอกเล่า แลกเปลี่ยนตามข้อมูลที่ให้เตรียมมาล่วงหน้า (Canvas) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กละประมาณ 10 นาทีโดยวิทยากรกระบวนการฉายสไลด์ข้อมูลแต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและซักถามประเด็นเพิ่มเติม ดังนี้

- กิจกรรมที่ทำ ผลที่เกิดขึ้นของการใช้หนังสือกับเด็ก การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู
- ผลลัพธ์ภาพรวมจากการทำกิจกรรมหลังการอ่านส่งผลกับการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างไร สิ่งที่เกิดขึ้นนอกเหนือความคาดหมาย
- ปัญหาและอุปสรรค

3. วิทยาการกระบวนการกลุ่มย่อยสรุปประเด็นภาพรวมกิจกรรมที่ทำความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก , ครู, สิ่งที่เกิดนอกเหนือความคาดหมาย, ปัญหาอุปสรรค, การทำกิจกรรม การอ่านหนังสือ ที่ทำให้เด็กสนใจ (ถ้ามี) การสนับสนุนให้กระบวนการอ่านหนังสือไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน และสิ่งที่อยากให้องค์งานต้นสังกัด สนับสนุนกระบวนการอ่านหนังสือกับเด็กปฐมวัย

กลุ่มที่ 1

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม จ.เชียงราย

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ภูเขาพลอยในเมืองสายรุ้ง

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ

- ดำเนินการอ่านหนังสือเรื่องภูเขาพลอยในเมืองสายรุ้งให้เด็กฟัง เด็กๆมีความตั้งใจฟังและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม และเกิดทักษะ EF และทักษะพื้นฐานในการจดจ่อใส่ใจในการทำกิจกรรมมากขึ้น

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กเกิดทักษะที่เกี่ยวข้องกับสมองส่วนหน้ามากขึ้น
- เด็กเกิดความคิดและจินตนาการในการฟังนิทาน
- ผู้ปกครองให้ความสนใจและใส่ใจการอ่านนิทานให้กับบุตรหลาน
- ครูเล็งเห็นถึงความสำคัญในการอ่านนิทานและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในการอ่าน

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- เปลี่ยนความเคยชินของครูจากการเล่านิทานเป็นการอ่านนิทาน
- มีเสียงรบกวนจากภายนอกและพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้บางช่วงเวลาที่ทำกิจกรรม เด็กๆ ไม่มี

สมาธิในการฟังนิทานจากคุณครู

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- ให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมหนังสือนิทานกลับไปอ่านให้เด็กๆฟังที่บ้าน

6. สิ่งที่อยากให้องค์งานสนับสนุน

- ไม่มี

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลป่าสัก จ.ลำพูน

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง สอนผักคุณตา

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ

- เด็กไปลงไปเรียนรู้ที่แปลงผักสวนครัว ทำกิจกรรมศิลปะ งานประดิษฐ์ การทดลอง กิจกรรมเคลื่อนไหว กิจกรรมต่างๆที่เหมาะสมสำหรับเด็กระดับชั้นอนุบาล

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กมีสมาธิยาวนานมากขึ้นจากการตั้งใจฟังนิทาน มีพัฒนาการด้านภาษา การสื่อสาร การฟัง การพูดได้อย่างเหมาะสมกับช่วงวัย ช่างสังเกต ช่างคิด ช่างซักถาม มีความกล้า แสดงความคิดเห็น และสามารถแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล เกิดการคิด และมีจินตนาการ

- เด็กที่มีปัญหาพัฒนาการด้านภาษา จากการพูดเป็นภาษาการตูนก็สามารถสื่อสารกับครูและเพื่อน ผ่านการพูดและการวาดภาพ กล้าซักถาม และ แสดงความคิดเห็น

- ครูมีความรู้ในการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานสำหรับเด็กที่ถูกต้อง มีความสุขและสนุกในการออกแบบและทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก

- ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการออกแบบกระบวนการในการทำกิจกรรมร่วมกัน

- เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ปกครองในการใช้หนังสือกับลูก เนื่องจากการสื่อสารกิจกรรมผ่านกลุ่มไลน์โดยให้ผู้ปกครองแชร์เรื่องราวกิจกรรมที่ใช้หนังสือกับลูกๆ

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- ไม่สามารถจัดกิจกรรมอ่านนิทานวันละ 3 ครั้ง เนื่องจากมีกิจกรรมพิเศษเยอะ ซึ่งปกติจะอ่านนิทานวันละ 2 รอบ และบางครั้งก็อ่านนิทานวันละ 1 รอบ

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- มอบหนังสือนิทานบางส่วนให้กับผู้ปกครองนำไปอ่านที่บ้าน
- จัดกิจกรรมยืมหนังสือนิทานไปอ่านที่บ้านทุกวันศุกร์ โดยแจ้งให้ผู้ปกครองทราบผ่านไลน์กลุ่ม และให้เด็กเป็นผู้เลือกหนังสือกลับไปอ่านที่บ้าน และผู้ปกครองบางท่านก็อัดคลิปวิดีโอส่งครูผ่านไลน์กลุ่ม

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- ไม่มี

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองคูคต (วัดประยูรธรรมมาราม) จ.ปทุมธานี

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง นิทานใต้ทะเล

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ(จำนวนเด็ก 8-10 คน)

- ครูดำเนินการอ่านหนังสือให้เด็กๆ ฟังในห้องเรียนทุกวัน ก่อนเริ่มทำกิจกรรมการเรียนการสอนในช่วงเช้า

- จากการอ่านนิทาน เด็กมีความสนใจฟัง จดจ่อ และเมื่อฟังนิทานจบ เด็กๆ สามารถสนทนาและร่วมตอบคำถามจากเนื้อเรื่องในนิทานได้

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- จากการอ่านนิทานให้เด็กฟังทุกวัน สังเกตเห็นว่า เด็กๆ จะชอบไปหยิบหนังสือนิทานที่มุมหนังสือมาเปิดอ่านเองได้ ชวนเพื่อนพูดคุยเกี่ยวกับหนังสือนิทาน และเล่าเรื่องจากหนังสือนิทานที่ตัวเองชอบให้เพื่อนๆ ฟังได้

- เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการอ่านนิทาน เพื่อนครูรู้จักเทคนิคการอ่านนิทานให้เด็กๆ ฟัง

- ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือนิทานมากขึ้น

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- ไม่มีอุปสรรคในการทำกิจกรรม เนื่องจากเด็กๆ ให้ความสนใจ เนื้อหาของนิทานมีความกระชับ ไม่ยืดเยื้อ เหมาะสำหรับเด็กเล็ก

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- ผู้ปกครองได้นำคำแนะนำของครูเกี่ยวกับการอ่านหนังสือนิทานสำหรับเด็กไปปฏิบัติกับลูกที่บ้านได้

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- ไม่มี

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดตะพงนอก จ.ระยอง

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง แม่ไก่สีแดง

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ (จำนวนเด็ก 10-20 คน)

- อ่านนิทานให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ นิทานเรื่อง แม่ไก่สีแดง ทำให้เด็กๆ ได้สาระความรู้ที่หลากหลาย เช่น การเลียนแบบท่าทางของไก่ และเสียงไก่ เป็นการอ่านนิทานเล่มเดียวที่สามารถสร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีความคุ้มค่าต่อผู้เรียน

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- ระหว่างการอ่านนิทาน เด็กๆ ให้ความสนใจและมีสมาธิในการฟังมากขึ้น
- เด็กมีความสุขสนุกสนาน และอ่านนิทานตามครู
- เด็กๆ มีความตั้งใจและพูดตามโดยมีน้ำเสียงที่ชัดเจน มีส่วนร่วมในการสรุปและแสดงความคิดเห็นในเนื้อหาของนิทานตามวัย
- ครูรู้จักเทคนิคการอ่านนิทานให้เด็กๆ ฟัง เช่น การเปิดโอกาสให้เด็กอ่านตามและรู้จักให้เด็กคิดสร้างสรรค์ที่เหมาะสมตามวัย
- ครูและผู้ปกครองได้เห็นความเปลี่ยนแปลงในการชอบอ่านหนังสือและความคิดใหม่ๆ จากเด็ก

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- เนื่องจากเป็นเด็กเล็ก จึงมีสมาธิในการฟังสั้น

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- จัดมุมหนังสือให้ผู้ปกครองสามารถมายืมอ่านได้โดยไม่จำกัดระยะเวลาในการคืน โดยครูจะมีการบันทึกชื่อผู้มายืมหนังสือ และวันที่ส่งคืนหนังสือ

6. สิ่งที่ยอยากให้นักเรียนสนับสนุน

- อยากให้มีโครงการอบรมเล่านิทานให้เด็กสำหรับผู้ปกครอง

5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงขงภูจิ จ.ยะลา

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ปลูกผักสนุกจัง

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ

- ครูเล่านิทานปลูกผักสนุกจังให้เด็กๆ ฟัง แล้วก็ชวนให้เด็กๆ ลองเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในปลูกถั่วงอก และลงมือปฏิบัติจริง

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กมีความสนใจในหนังสือ มีความคิดสร้างสรรค์ และเด็กได้เรียนรู้ภาษาเพิ่มขึ้น

- ผู้ปกครองให้ความร่วมมือและเล็งเห็นความสำคัญในการอ่านนิทาน
- ครูรู้เทคนิคการอ่านนิทานที่ดึงดูดความสนใจของเด็ก

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- ในระหว่างที่ทำกิจกรรม จะมีเด็กบางคนที่ไม่นิ่ง และมีอาการสมาธิสั้น ทำให้รบกวนเพื่อนในระหว่างที่ครูอ่านนิทาน
- เด็กๆ มักจะพูดแทรกระหว่างที่ครูดำเนินการอ่านนิทาน

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- ผู้ปกครองยืมหนังสือจากโรงเรียนแล้วไปอ่านกับลูกที่บ้าน ทำให้ลดการเป็นภาวะสมาธิสั้นจากการใช้โทรศัพท์ได้ดีขึ้น โดยช่วงเวลาของการยืมหนังสือไปอ่าน คุณครูจะมีการแจ้งให้ทราบผ่านไลน์กลุ่ม และขอความร่วมมือผู้ปกครองบันทึกคลิปวิดีโอส่งกลับมายังคุณครู

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- ไม่มี

6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนเอื้ออารีย์ กรุงเทพฯ

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่องฉีกฉีก ฉีกฉีก

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ (ได้ระดับเตรียมอนุบาล และอนุบาล 1 จำนวน 20-35 คน)

- ใช้หนังสือนิทานที่มีความหลากหลายให้สอดคล้องกับรายวิชาที่เด็กเรียน เช่น เรื่องฉีกฉีก ฉีกฉีก สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้คมนาคม
- ทำให้เด็กได้รับความรู้ที่หลากหลาย เช่น การนับเลข การเลียนเสียงสัตว์ชนิดต่างๆ เรียนรู้เรื่องสี เรื่องความสัมพันธ์

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- ในระหว่างที่ครูอ่านนิทานให้ฟัง เด็กๆ มีความอดทนภายใต้การทำข้อตกลงมากขึ้น และมีการพัฒนาทางด้าน IQ และ EQ ที่ดีขึ้น
- เด็กๆ มีความตั้งใจฟังครูอ่านนิทาน และเมื่อครูตั้งคำถามที่เกิดจากหนังสือนิทาน เด็กๆ ช่วยกันตอบได้ถูกต้อง เสียงดังฟังชัด
- เด็กๆ สามารถคิดและสรุปเนื้อหาตามความคิดของตนเอง โดยที่ครูเปิดโอกาสให้เด็กๆ มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

- ครูและผู้ปกครอง เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการอ่านนิทาน รู้เทคนิคการอ่านให้เด็กฯ ฟัง เช่น การเปิดโอกาสให้เด็กฯสรุปเนื้อหาเอง เป็นการไม่ปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ ทำให้คุณครูและผู้ปกครอง ได้เห็นความคิดใหม่ๆ จากเด็ก

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- เด็กเล็กที่อายุน้อยๆ จะไม่นั่งเวลาที่ครูอ่านนิทานให้ฟัง
- ในระหว่างที่ครูอ่านนิทาน จะมีการตั้งคำถามแทรกจากเด็กๆ โดยไม่รอให้ครูอ่านนิทานให้จบ

ก่อน

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- ไม่มี

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- การอบรมพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการใช้หนังสือกับเด็กจากหน่วยงานภาคีต่างๆ ควรทำอย่างต่อเนื่อง เป็นเรื่องที่ดีที่จะนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาศูนย์ฯ พัฒนาครู และพัฒนาเด็ก

กลุ่มที่ 2

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองแม่โจ้ จ.เชียงใหม่

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่องกระต๊าก กระต๊าก

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ

- ครู และผู้ดูแลเด็กมีการอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังประจำวันละ 3 เวลา คือช่วงเช้า ก่อนนอน และหลังตื่นนอน โดยเลือกนิทานที่เป็นเรื่องเดิมบ้าง เรื่องใหม่บ้าง สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ และเด็กเป็นผู้เลือกนิทาน

- ให้เด็กได้แสดงบทบาทสมมติตามตัวละครในนิทานที่ครูอ่านให้ฟัง
- ฝึกให้เด็กเป็นคนอ่านหนังสือนิทานให้เพื่อนๆ ฟัง
- ทำกิจกรรมประดิษฐ์ วาดภาพ หรือกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับหนังสือนิทานที่อ่าน
- นำไปแสดงผลงานวิชาการในโครงการเปิดบ้านวิชาการส่งเสริมประสบการณ์เด็กปฐมวัย ปีการศึกษา 2565

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- ระหว่างที่ครูอ่านนิทาน เด็กๆ ให้ความสนใจและมีสมาธิในการฟังมากขึ้น ไม่มีการแทรกคำถามเวลาที่ครูอ่านนิทาน

- เด็กๆ สามารถอ่านนิทานและแสดงบทบาทสมมติให้ผู้ปกครองชมได้
- เด็กๆ สามารถสรุปใจความสำคัญจากนิทานที่ครูอ่านได้ รู้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่

อย่างไร

- ครูที่ผ่านการฝึกอบรมได้มีการเผยแพร่ ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และเทคนิคการอ่านนิทานจากการอบรม ทำให้เพื่อนครูเปลี่ยนจากการเล่านิทานแบบเดิม เป็นการอ่านนิทานให้เด็กฟัง พบว่า เด็กมีความสนใจในการฟังนิทาน และได้ถ่ายทอดความรู้เทคนิคในกลุ่มไลน์ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการอ่านนิทานเป็นประจำ

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- เด็กๆ ยังไม่สามารถจับหนังสือได้อย่างถูกต้องในกรณีที่เด็กเป็นผู้อ่าน
- เด็กๆ อยากเสนอให้ตนเองเป็นผู้อ่าน

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- กิจกรรมต่อยอดในการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเป็นครอบครัวนักอ่านโดยการให้บริการยืมหนังสือนิทานสำหรับผู้ปกครอง

- ช่วงสถานการณ์โควิด ครูประจำชั้นจะดำเนินการเสกหนังสือนิทานและใส่คิวอาร์โค้ด ส่งไปยังกลุ่มไลน์ เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถดาวน์โหลดนิทานไปอ่านให้เด็กๆ ฟังได้

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- การประชาสัมพันธ์หรือกิจกรรมที่ทำให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือในเด็กเล็กที่หนังสือสามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กได้

- การผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่างๆ ของเด็กๆ เช่น การทำนิทานทำมือเป็นนิทานพื้นบ้านร่วมกับผู้ปกครอง โดยชวนผู้ปกครองมาร่วมวาดภาพและเขียนนิทาน

- หนังสือสำหรับเด็กที่มีพัฒนาการช้าหรือเด็กพิเศษ เพราะคุณครูจะยังไม่มีทักษะการเลือกนิทานสำหรับเด็กที่เป็นเด็กพิเศษ เนื่องจาก 2 ปี ที่ผ่านมาพบเด็กที่เป็นเด็กพิเศษมากขึ้น

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเคหะประชามัคคี จ.นครราชสีมา

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ฉีกฉีก ฉีกฉีก

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ

- ใช้นิทานในการฝึกวินัยการเข้าแถว และมีความสุข เด็กๆ ทุกคนรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองในการรอคอยตามลำดับ

- เด็กมีความจดจ่อในเนื้อหาของนิทาน และมีส่วนร่วมในการตอบคำถามกระตุ้นความคิด
- ครูใช้บทเพลงที่เกี่ยวกับรถไฟในการรวมแถวของเด็กๆ ก่อนเข้าทำกิจกรรม

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กๆ มีความสนใจหนังสือนิทานมากขึ้น หลังจากที่ครูอ่านนิทานจบ เด็กๆ ก็นำหนังสือนิทานมาเล่าให้เพื่อนๆ ฟัง
- ในช่วงกิจกรรมเสรีจะเห็นได้ว่าเด็กจะเลือกเข้ามาอ่านนิทานมากขึ้น จนครูจัดลำดับการเข้ามุมและขยายมุมนิทานเพื่อรองรับนิทานตามความสนใจของเด็ก
- เด็กใช้ภาษาในการสื่อสารชัดเจนขึ้น ใช้ภาษาที่มีความหมายเป็นประโยคที่ยาวขึ้น มีพัฒนาการด้านการสื่อสารดีขึ้น
- เด็กมีสมาธิจดจ่อ และมีความจำที่ดีขึ้น และมีการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานการณ์ในนิทานที่ครูอ่านให้ฟัง
- เด็กอายุ 2 ขวบ นำหนังสือนิทานที่ครูอ่านให้ฟังบ่อยๆ มาเปิดอ่านและจำเรื่องราวในนิทานแต่ละหน้าได้อย่างแม่นยำ และเปิดหนังสือแต่ละหน้าได้อย่างถูกต้อง
- ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของหนังสือมากขึ้น กล้าที่จะยืมหนังสือจากศูนย์เด็กเล็กไปอ่านให้ลูกฟังที่บ้าน และซื้อหนังสือที่มีภาพประกอบและตัวหนังสือขนาดใหญ่เพื่อนำมาอ่านให้เด็กฟัง
- ครู และเพื่อนครูปรับการอ่านนิทานให้ถูกต้องทำให้เด็กจดจ่อกับนิทานได้ดี เกิดทักษะการฟังที่ดี

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- ปัญหาจากการพยายามของครูผู้สอนที่จะควบคุมตนเองในการอ่านนิทานให้ราบรื่นเนื่องจากมีความคุ้นชินกับการเล่านิทาน
- การพูดแทรกของเด็กต่อเรื่องราวในนิทานที่เคยชิน
- การควบคุมบรรยากาศในการจัดกิจกรรม

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- มีการให้บริการยืมและคืนหนังสือนิทานให้ผู้ปกครองนำไปอ่านให้ลูกฟังที่บ้าน และผู้ปกครองจะถ่ายคลิปวิดีโอส่งกลับมาให้ครูดู
- โปรแกรมการให้ความรู้กับครูและผู้ปกครองโดยนำหนังสือนิทานเข้ามาเชื่อมโยง
- การนำความรู้ที่ได้อบรมมาส่งต่อให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นๆ ที่เป็นเครือข่ายทั้ง 8 ศูนย์
- เทศบาลนครราชสีมานำหนังสือมาช่วยในการสนับสนุนส่งเสริมการอ่านของเด็กๆ ในปีการศึกษา 2566 ได้รับงบประมาณสนับสนุนเด็ก 3 ขวบ จากกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับหนังสือเรียน

ซึ่งเด็กๆ จะมีหนังสือนิทานสำหรับตัวเองอย่างน้อยคนละ 3 เล่ม ซึ่งจะใช้หนังสือนิทานนี้เรียนและอ่านที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วย และนำกลับมาอ่านที่บ้านด้วย

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- การจัดซื้ออุปกรณ์สำหรับประดิษฐ์เป็นเครื่องมือในการอ่านนิทานให้เกิดความน่าสนใจ

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเชิงเขา จ.นราธิวาส

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- หนังสือ ตูมตูม บานบาน

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ (จำนวนเด็ก 15-20 คน)

- ทำกิจกรรมอ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกเช้า โดยจะเน้นหนังสือนิทานที่เป็นภาพ และตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่
- ครูดำเนินการสนทนาค้นคว้าได้ก่อนเข้าสู่บทเรียน เพื่อต้องการให้เด็กๆ มีความสนใจและสนุกสนาน
- ให้เด็กเลือกโหวต ในการเลือกหนังสือนิทานที่ชอบฟัง เพื่อต้องการให้เด็กๆ มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือนิทาน
- หลังจากอ่านหนังสือเสร็จแล้ว ครูจะมีกิจกรรมเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับหนังสือที่อ่าน เช่น การระบายสี การทำสิ่งประดิษฐ์ การร้องเพลง

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- นิทานทำให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากนิทานเป็นภาษาไทยภาคกลาง แต่ผู้ปกครองในพื้นที่เป็นมุสลิมซึ่งใช้ภาษายาวี และเด็กมีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน เพิ่มขึ้น
- เด็กมีความสนใจหนังสือนิทานมากขึ้น และเป็นคนช่างคิด ช่างพูด ช่างสังเกต มีการสนทนาโต้ตอบกับเพื่อนและครูได้เป็นอย่างดี
- ผู้ปกครองได้เห็นความสำคัญด้านการอ่านหนังสือนิทานเพิ่มขึ้น ตามสโลแกน “อ่านแต่เด็กได้ฉลาด”

- คุณครูและเพื่อนๆ ได้ปรับปรุงการอ่านหนังสือนิทานในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็กๆ โดยเปลี่ยนสภาพแวดล้อมในการอ่านนิทาน เพื่อยืดออกการเรียนรู้ของเด็กๆ เช่น อ่านนิทานที่สนามเด็กเล่น, ที่สวนมะพร้าว, ที่สวนดอกไม้

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- การพูดแทรกของเด็กๆ ระหว่างอ่านหนังสือนิทาน ครูต้องพยายามควบคุมสถานการณ์ให้เด็กกลับมาสนใจหนังสือให้เร็วที่สุด

- ผู้ปกครองบางท่านยังไม่เห็นความสำคัญในการอ่านหนังสือ หรือพัฒนาการเด็กที่สมวัย ยังคงให้เด็กอยู่กับโทรศัพท์มือถือ

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- มีกิจกรรมยืมหนังสือนิทานให้กับผู้ปกครองที่สนใจนำไปอ่านให้ลูกๆ ฟังที่บ้านโดยให้ยืมหนังสือทุกวันศุกร์และคืนหนังสือในวันจันทร์

- ในปีการศึกษา 2566 จะมีการเชิญผู้ปกครองมาร่วมอบรม เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญเกี่ยวกับการอ่านนิทานให้เด็กฟัง เพื่อเป็นการปูพื้นฐานด้านภาษาให้กับเด็ก

6. สิ่งที่ต้องการให้หน่วยงานสนับสนุน

- มุมหนังสือสำหรับเด็ก

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศิรีวงศ์ จ.สุราษฎร์ธานี

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง อร่อยจังผักนึ่งของหนู

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ

- ทำกิจกรรมในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยเริ่มตั้งแต่อ่านนิทานเกี่ยวกับการปลูกผัก จากนั้นเข้าสู่กิจกรรมชวนปลูกผักนึ่ง เริ่มจากการเรียนรู้รูปร่างของผักนึ่ง วิธีปลูก วิธีดูแลรักษา ประโยชน์ของผักนึ่ง จากนั้นนำผักนึ่งไปประกอบอาหาร และชวนเด็กกินผัก

- เด็กๆ มีความรู้ความเข้าใจ มีความสุขจากการลงมือทำเอง และได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือทำ และต่อยอดโดยการชวนผู้ปกครองมาดูผลงานของตนเอง

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- จากเด็กที่ชอบเล่นโทรศัพท์ก็มาสนใจอ่านหนังสือมากขึ้น

- เด็กๆ ได้เรียนรู้ทักษะการฟัง มีจินตนาการ มีความอยากรู้อยากเห็น มีสมาธิในการฟัง อดทน รอคอย และได้เรียนรู้จากการลงมือทำ

- เด็กๆ มีทักษะและมีความกระตือรือร้นในการอ่านหนังสือมากขึ้น

- เด็กมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้น มีทักษะการอ่านต่อยอดในนิทาน มีจินตนาการ การสมมุติบทบาทเป็นคุณครูอ่านหนังสือนิทาน ซึ่งสามารถอ่านได้อย่างถูกต้อง หรือบางคนอยากเป็นนักวาดภาพการ์ตูน

ขึ้น

- เด็กสามารถใช้ภาษาได้ดีขึ้น สามารถเรียบเรียงคำพูดได้ดีขึ้น ซึ่งทำให้เกิดการสื่อสารที่เข้าใจได้ดี

- ผู้ปกครองสนใจและมีส่วนร่วมในการอ่านหนังสือนิทานกับเด็ก

- เพื่อนครูได้เทคนิควิธีการไปใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยด้วย

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- เนื่องจากกิจกรรมที่ทำเป็นกิจกรรมต่อเนื่อง ต้องใช้ระยะเวลา ถึงจะครบกระบวนการจัด

กิจกรรม

- บางครอบครัวยังให้เด็กอยู่กับโทรศัพท์มากกว่าการอ่านหนังสือ หรือทำกิจกรรมที่สร้าง

ปฏิสัมพันธ์ในครอบครัว โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลกรีดยางที่ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้ลูกมากนัก

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- ผู้ปกครองยืมหนังสือนิทานกลับบ้านเพื่อไปอ่านให้กับเด็กๆ ฟัง และผู้ปกครองส่งรูปหรือคลิป

วิดีโอมาให้คุณครู

- แนะนำเทคนิคและความรู้เกี่ยวกับการอ่านหนังสือให้กับผู้ปกครอง

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- อยากได้หนังสือนิทานเพิ่มขึ้น เป็นหนังสือสำหรับเด็กเล็ก มีขนาดตัวอักษรใหญ่ เนื้อหาน้อย

เนื่องจากปัจจุบันหนังสือที่ได้รับยังไม่เพียงพอ เช่น หนังสือ 1 เรื่อง ควรมี 2-3 เล่ม เพื่อสามารถกระจายไปยังห้องเรียนต่าง และให้ผู้ปกครองยืมเพื่อนากลับไปอ่านที่บ้าน

- การจัดกิจกรรมปฐมนิเทศกับผู้ปกครองในการให้ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กแต่ละช่วงวัย

และประโยชน์ของหนังสือกับเด็กเล็ก

กลุ่ม 3

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ปึงการกรุณมิตร จ.พะเยา

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ฉีกฉีก ฉีกฉีก

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ

- อ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวันตามแผนเรียนการสอน

- ฝึกการสร้างวินัยให้เด็กในการเข้าแถว การรอคอย ทำให้เด็กเข้าแถวอย่างมีความสุข และรู้

บทบาทหน้าที่ของตนเองในการรอคอยตามลำดับ

- เด็กๆ อยากจะเป็นผู้เล่า และทำกิจกรรมเองบ้าง รวมถึงมีส่วนร่วมในการตอบคำถามกระตุ้น
คิด และมีความจดจ่อกับเนื้อหาของนิทาน

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กสนใจและมีสมาธิในการฟังมากขึ้น ช่างคิด ช่างสังเกต และชอบซักถาม
- เด็กมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น
- เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาและสื่อสารได้ดีมากขึ้น ทั้งภาษาท้องถิ่นและภาษากลาง
- เด็กๆ ให้ความร่วมมือตั้งใจ และปฏิบัติตาม โดยมีน้ำเสียงที่ชัดเจน และมีส่วนร่วมในการสรุป
และแสดงความคิดเห็นในเนื้อเรื่องของนิทาน

- ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของหนังสือนิทานเพิ่มขึ้น
- สร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- ยังคงมีเด็กที่มีภาวะออทิสติกเทียมอยู่ เนื่องจากผู้ปกครองบางท่านยังคงให้เด็กอยู่กับ
โทรศัพท์มือถือมากเกินไป

- มีเด็กบางคนที่ไม่สนใจฟังขณะที่ครูอ่านนิทาน และบางคนชอบพูดแทรกในขณะที่ครูอ่าน
นิทานให้เพื่อนๆ ฟัง

- เด็กเล็กยังมีความสับสนกับภาษาท้องถิ่นและภาษากลาง เมื่อครูอ่านนิทานภาษากลาง
จำเป็นต้องใช้ภาษาท้องถิ่นควบคู่ไปด้วย

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้ยืมหนังสือนิทานกลับบ้านเพื่อไปทำกิจกรรมกับลูก
- การจัดกิจกรรมรักการอ่านนิทานที่ถูกต้อง และให้ข้อมูลผู้ปกครองเกี่ยวกับผลเสียของการให้
ลูกใช้โทรศัพท์มือถือมากเกินไป เพื่อช่วยกันเสริมสร้างพัฒนาการด้านการอ่านให้กับเด็ก

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- สนับสนุนหนังสือนิทานเพิ่มเติม

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหยวก จ.อุดรธานี

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง หนอนน้อยอยากมีปีก

2. ทำกิจกรรมเนื่องจากการอ่านหนังสือ (จำนวนเด็ก 10 คน) ทำกิจกรรมวันอังคาร เวลา 09.00 น.

- หลังจากอ่านนิทานเสร็จแล้ว เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นสนทนาพูดคุย

- ทดลองทำหอนน้อยจากกระดาษทิชชู และสรุปการทดลองกิจกรรม
- เด็กให้ความสนใจนิทาน สามารถพูดตามเนื้อเรื่องได้ และตื่นตัวในกิจกรรม

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กจำเนื้อหาในนิทานได้ มีสมาธิในการฟัง
- เด็กมีความสนใจในกิจกรรมมากขึ้น และสามารถเล่านิทานจากภาพได้
- ครูให้ความสำคัญในการอ่านมากขึ้น

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- เด็กชอบพูดแทรกและพูดตาม

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- การสื่อสารไปยังผู้ปกครองเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านหนังสือกับเด็กและการใช้เวลา
กับเด็กให้มากกว่าที่จะยืนโทรศัพท์ให้เด็กดู

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- ยากให้การจัดอบรมให้ความรู้มากขึ้น เนื่องจากการอบรมออนไลน์ที่ผ่านมาจะมีอุปสรรค
เกี่ยวกับสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียร ทำให้ได้รับความรู้ไม่เต็มที่

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบางระกำ จ.พิษณุโลก

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ฉีกฉีก ฉีกฉีก

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ(เด็กทั้งหมดมีจำนวน 109 คน แบ่งเป็น 4 ห้อง มีครู 4 ท่าน ต่อ 1 ห้อง) อ่านนิทานให้เด็ก ๆ ฟังทุกวัน วันละ 3 เรื่อง

- การอ่านนิทานแบ่งเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงเช้าอ่านนิทานก่อนกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ช่วง
กลางวันก่อนนอน และหลังเลิกเรียน

- เด็กๆ ฟังนิทานอย่างตั้งใจ สามารถอ่านหนังสือนิทานตามครูได้ สามารถทำกิจกรรมร่วมกับ
ครูและเพื่อนๆ

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กมีสมาธิในการฟังนิทานมากขึ้น มีการสังเกตภาพในหนังสือนิทาน
- เด็กมีการคิดและจดจำภาพในหนังสือนิทานที่ครูอ่านให้ฟัง
- เด็กสามารถท่องจำเนื้อหาในหนังสือนิทานได้

- ครูมีความเข้าใจหลักและเทคนิควิธีการในการอ่านนิทานให้เด็กฟัง สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ปกครองได้

- เด็กและคุณครูร่วมกันประดิษฐ์หมีกบรูปสัตว์ต่างๆ ตามความต้องการของเด็กๆ และนำมาใช้เป็นกิจกรรมหน้าเสาธงในตอนเช้า

- ผู้ปกครองสามารถนำความรู้กลับไปใช้กับบุตรหลานที่บ้านได้

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- เมื่อปรับเปลี่ยนการเล่านิทานมาเป็นการอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง ในช่วงแรกเด็กไม่ค่อยสนใจ เนื่องจากไม่มีการอธิบายเนื้อหา

- คุณครูยังไม่คุ้นเคยกับการอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง

- เด็กบางคนไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- สอนเทคนิคการอ่านนิทานที่ได้ความรู้จากวิทยากรไปยังผู้ปกครอง

- กิจกรรมเยี่ยม คินหนังสือนิทานให้ผู้ปกครองไปอ่านกับเด็กๆ ที่บ้าน

6. สิ่งที่ยอยากใหหน่วยงานสนับสนุน

- อยากได้หนังสือที่คล้ายๆกับเรื่อง ฉีกฉีก ฉีกฉีก ซึ่งมีคำคล้องจอง ที่อ่านและจำได้ง่ายสำหรับเด็กๆ ซึ่งสามารถพาไปสู่กิจกรรมอื่นๆได้ด้วย

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางโกรก จ.ปัตตานี

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ไปชิมไข่ฟองน้อย

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ (เด็กจำนวน 30 คน)

- ทำกิจกรรมไข่ทรงเครื่อง โดยเริ่มจากอ่านนิทาน “ไปชิมไข่ฟองน้อย” จากนั้นพุดคุยซักถามสิ่งที่สนใจในนิทาน จากนั้นครูอธิบายและเชื่อมโยงการทำไข่ทรงเครื่อง เป็นโครงงานเล็กๆ โดยครูสาธิตและให้เด็กได้ลองทำไข่ทรงเครื่อง ได้ชิมอาหารที่ทำ เรียนรู้วัสดุอุปกรณ์ และการทำความสะอาด

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กรู้จักรอคอยและเรียนรู้ที่จะให้ครูอ่านนิทานจบก่อนที่จะซักถาม

- ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการใช้นิทานเป็นการสื่อในการเล่นกับลูก

- ครูอ่านนิทานเป็นประจำ เพิ่มพูนประสบการณ์ทำให้ง่ายขึ้นและถ่ายทอดวิธีการ เทคนิคถึงเพื่อนครูที่ไม่ได้เข้าอบรม

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- เด็กจะถามทันทีที่สนใจ อยากได้คำตอบโดยที่ครูยังอ่านนิทานไม่จบ
- เด็กบางคนมีภาวะสมาธิสั้น ไม่อยู่นิ่งและรบกวนเพื่อน

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- กิจกรรมถุงหนังสือจรรยา ซึ่งในถุงประกอบด้วยนิทานและชุดความรู้เกี่ยวกับการอ่านนิทานให้เด็กฟัง มอบให้กับผู้ปกครองเพื่อเป็นการต่อยอดการอ่านนิทาน และชวนลูกทำกิจกรรมร่วมกัน หลังจากนั้นมีการติดตามผลการทำกิจกรรมเป็นระยะๆ

- กิจกรรมยืม คืนหนังสือนิทานสำหรับผู้ปกครองที่สนใจจะนำหนังสือนิทานไปอ่านให้เด็กฟังที่บ้าน

6. สิ่งที่ต้องการให้หน่วยงานสนับสนุน

- ถ้าหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องต้องการสนับสนุนกิจกรรมหรือสิ่งของที่สอดคล้องกับการทำกิจกรรมของศูนย์ฯ สามารถเข้ามาติดต่อที่ศูนย์ฯได้

5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา มูลนิธิธรรมมานุสรณ์ จ.กรุงเทพมหานคร

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- ตุ้มตุ้ม บานบาน

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ (เด็กจำนวน 10 คน)

- ประดิษฐ์ของเล่นดอกไม้จากขวดพลาสติก โดยให้เด็กๆ ระบายสีลงไข่ ทำเป็นตัวผึ้งตอมดอกไม้ จากนั้นเด็กประดิษฐ์ดอกไม้จากขวดพลาสติก และตกแต่งดอกไม้ด้วยกระดาษแข็งตามจินตนาการ ซึ่งเด็กมีความภูมิใจในชิ้นงานและเล่นอย่างสนุกสนาน

- การใช้กิจกรรม Loose parts Play เข้ามาช่วยเสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ให้เด็ก ๆ ได้สนุกกับการนำสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่เป็นธรรมชาติ หรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น มาต่อเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ตนเองจินตนาการ โดยเชื่อมโยงกับหนังสือนิทานที่อ่าน

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- ทำให้เด็กช่างคิด ช่างถาม ช่างสังเกต และมีการเรียนรู้ภาษามากขึ้น เพิ่มคลังคำศัพท์ สามารถเรียบเรียงและเล่าเรื่องได้

- เด็กมีสมาธิจดจ่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเวลานาน เพลิดเพลินจากภาพที่เห็น เข้าใจเรื่องราวจากการจากที่ครูอ่านให้ฟัง

- เด็กสามารถตอบคำถามในเชิงปลายเปิด และเด็กสามารถแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเองได้ง่ายขึ้นและชัดเจนขึ้น

- เด็กมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้น

- ครูอ่านนิทานให้เด็กฟังแบบไม่ต้องอธิบาย และครูไม่ชี้นำอย่างที่เคยทำ

- ครูได้เปิดโอกาสได้เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ภาษาในการคิดเชื่อมโยงเรื่องราวในนิทานด้วยตนเอง

- ครูใส่ใจรายละเอียดเวลาที่อ่านนิทานกับเด็กมากขึ้น เช่น อ่านชื่อเรื่อง อ่านชื่อผู้แต่ง

- ครูให้เด็กได้ต่อยอดจากนิทานผ่านงานกิจกรรมสร้างสรรค์

- ผู้ปกครองอ่านนิทานให้เด็กฟังอย่างสม่ำเสมอ จนกลายเป็นกิจวัตรภายในครอบครัว จนลูก

เรียกนิทานก่อนนอนทุกคืน

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- ช่วงแรกเด็กขาดสมาธิในการจดจ่อ ในการฟังนิทาน

- เด็กยังไม่กล้าที่จะถามหรือตอบจากนิทานที่อ่านให้ฟัง

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- การนำเสนอกิจกรรมการอ่านของเด็กๆ ผ่านกลุ่มไลน์ ทำให้ผู้ปกครองเกิดความสนใจและอยากเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านกับเด็กบ้าง

6. สิ่งที่ต้องการให้หน่วยงานสนับสนุน

- งบประมาณที่สนับสนุนให้ครูทุกคนในศูนย์ ได้รับการอบรม เนื่องจากการอบรมทุกครั้งเป็นการส่งตัวแทนศูนย์ เข้าร่วมอบรม

6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลท่าซึก จ. นครศรีธรรมราช

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- หนังสือเรื่อง หนูชอบกินผัก

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ (เด็กจำนวน 15-20 คน)

- อ่านนิทานให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ให้เด็กๆ ได้สละความรู้ที่หลากหลายเช่น อ่านชื่อผักภาษาไทย ภาษาอังกฤษ บอกรูปร่างลักษณะ สีของผักแต่ละชนิด ได้ยกตัวอย่างเมนูอาหารที่ทำมาจากผักได้ บางครั้งก็ทำอาหารจากผัก โดยลงมือปฏิบัติจริง เพราะที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปลูกผักหลายชนิด

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- ในระหว่างอ่านนิทาน เด็กๆ ให้ความสนใจและมีสมาธิในการฟังมากขึ้น ช่างคิด ช่าง สังเกต และชอบซักถาม

- ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของหนังสือนิทานเพิ่มขึ้น
- เกิดการสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างครู ผู้ปกครอง นักเรียน

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- เด็กบางคนไม่สนใจฟังขณะที่ครูเล่านิทาน
- เด็กบางคนชอบพูดแทรกในตอนที่ครูอ่านนิทานให้เพื่อนๆ ฟัง

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- แนะนำผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่านหนังสือนิทาน เมื่ออ่านแล้ว ก็ชวนเด็กสรุปเนื้อหาจากนิทาน และผู้ปกครองบันทึกข้อมูลตามหัวข้อที่ครูกำหนด จากนั้นส่งกลับให้คุณครู เพื่อเก็บเป็นข้อมูลของเด็กแต่ละคนต่อไป

- กิจกรรมเยี่ยม คือนหนังสือสำหรับผู้ปกครอง และมีการบันทึกผลเยี่ยมคืน

6. สิ่งที่ยอยากใหหน่วยงานสนับสนุน

- อยากได้นิทานเพิ่ม

กลุ่ม 4

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ่อแฮ้ว จ.ลำปาง

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ฉีกฉีก ฉีกฉีก

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ

- สืบเนื่องมาจาก ผู้อำนวยการกองการศึกษาได้อ่านรายงานการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ “หนังสือและกิจกรรมการอ่านเพื่อพัฒนาศักยภาพแห่งจินตนาการและการเรียนรู้” ตามโครงการ “พัฒนาเด็กปฐมวัย ด้วยหนังสือและการอ่าน” จากครูศูนย์สาธิต ผู้อำนวยการกองการศึกษาเห็นว่า เป็นเทคนิคใหม่ที่เสริมสร้างกระบวนการคิดเพื่อให้เด็กเกิดทักษะ EF ได้ และครูทุกคนสามารถนำไปปรับใช้เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดี

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กสามารถรับฟังและคิดตามภาพในหนังสือนิทาน และมีคำถามให้คุณครูตอบเสมอ
- เด็กรู้จักสนทนาร่วมกันเวลานำหนังสือที่ครูอ่านให้ฟังมาเปิดดู
- ครูเห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือมากขึ้น

- ครูมีทักษะในการอ่านหนังสือและนิทานได้ดีขึ้น
- ผู้ปกครองเห็นด้วยกับการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- หนังสือนิทานไม่เพียงพอให้ผู้ปกครองยืมกลับไปอ่านที่บ้าน

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- ไม่มี

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- การจัดอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการอ่านหนังสือให้เด็กกับกลุ่มผู้ปกครอง โดยจัดสรรงบประมาณให้แต่ละศูนย์จัดอบรมให้กับผู้ปกครอง หรือทางภาคีผู้สนับสนุนจัดอบรมให้กับผู้ปกครองเหมือนกับการจัดอบรมให้กับครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพังโคน จ.อุบลราชธานี

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ผจญภัยในสวน

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ (เด็กจำนวน 25 คน) ทำกิจกรรมเวลา 09.00 น.

- กิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่านให้ฟังจบแล้ว ครูพาเด็กไปดูสวนดอกไม้ ต้นไม้ เศรษฐกิจพอเพียง ไปดูสวนในบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลพังโคน เมื่อเด็กๆดูเสร็จก็กลับมาที่ห้องเรียน ครูแจกกระดาษให้เด็กวาดรูปตามจินตนาการของตนเองว่าไปเจออะไรมาบ้าง เมื่อเด็กวาดภาพเสร็จให้เด็กนำกระดาษผลงานวาดภาพมาส่งครู และได้เล่าเรื่องราวต่างๆ ให้ครูและเพื่อนๆ ฟัง เมื่อเสร็จกิจกรรมแล้วครูนำผลงานของเด็กๆ ไปจัดป้ายนิเทศในห้องเรียน

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กสนใจและมีสมาธิในการฟังนิทานมากขึ้น
- เด็กช่างคิด ช่างถาม ช่างสังเกตมากขึ้น
- เด็กมีความคิดสร้างสรรค์และมีจินตนาการมากขึ้น
- เด็กมีความอยากรู้อยากเห็น ได้คิดและเกิดการตั้งคำถามตลอด
- เด็กเกิดจินตนาการจากการฟังนิทานและสร้างเป็นผลงานการวาดภาพ
- ครู เพื่อนครู ผู้ปกครองเข้าใจหลักการอ่านหนังสือให้เด็กฟังได้อย่างถูกต้อง
- เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองมากขึ้นผ่านกิจกรรมการอ่านหนังสือ

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- ไม่มีปัญหา

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- มีกิจกรรมการยืม คืนหนังสือสำหรับผู้ปกครองนำกลับไปอ่านที่บ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เด็กและผู้ปกครองได้ทำร่วมกัน

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- ไม่มี

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ จ.ชลบุรี

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ลูกแมวไม่ดีแล้วนะ

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ

- จากการอ่านนิทาน เด็กๆสามารถจดจำตัวละครในนิทานมาปั้นดินน้ำมันในกิจกรรม ศิลปะได้ โดยเด็กสามารถอธิบายเล่าเรื่องเนื้อหาเหมือนในนิทานที่ได้ฟังมา

- เด็กมีความจดจ่อในเนื้อหาของนิทาน เพิ่มขึ้น

- ให้เด็กๆ ได้เลือกหนังสือนิทานที่อยากฟัง เพื่อต้องการให้เด็กๆมีส่วนร่วม

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กมีความสนใจคำซ้ำๆ เช่น ฉีกฉีก ฉีกฉีก หรือ เหมียวเหมียว ซึ่งมักจะจำคำเหล่านี้ได้ดี

- เด็กมีความสนใจหนังสือนิทานเพิ่มมากขึ้น และเป็นคนช่างคิด ช่างสังเกต รู้จักตั้งคำถาม และสามารถสรุปเนื้อหาได้ด้วยตนเอง

- เด็กๆ เรียนรู้การจับหนังสืออ่านได้อย่างถูกต้อง

- เด็กๆ มีพัฒนาการทักษะทางภาษามากขึ้น เช่น การอ่านออกเสียงชัดเจนขึ้น และมีสมาธิมากขึ้น

- ครูและครูพี่เลี้ยงเข้าใจหลักการอ่านหนังสือให้เด็กฟังได้อย่างถูกต้อง

- ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของหนังสือมากขึ้น และเปลี่ยนจากการเล่านิทานเป็นการอ่าน

นิทาน

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- การพูดแทรกของเด็กๆระหว่างอ่านหนังสือนิทาน ครูต้องมีความพยายามควบคุม

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- ทำกิจกรรมรักการอ่านร่วมกับผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมให้วัฒนธรรมการอ่านให้กับเกิดขึ้นกับ
เด็กๆ และครอบครัว

6. สิ่งที่ต้องการให้หน่วยงานสนับสนุน

- งบประมาณสนับสนุนเพื่อใช้ในการอบรมให้ความรู้เรื่องการอ่านในเด็กปฐมวัยกับศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กพื้นที่ใกล้เคียง

- หนังสือนิทาน หรือบฯ สนับสนุนซื้อหนังสือนิทานที่สอดคล้องกับช่วงวัย

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตะโหนด จ.พัทลุง

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ฉีกฉีก ฉีกฉีก

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ (เด็กจำนวน 16 คน) ทำกิจกรรมช่วงเวลา 11.00-11.30น.

- ก่อนเริ่มกิจกรรมครูอธิบายกิจกรรม วิธีเล่น และข้อตกลงร่วมกัน

- เป็นกิจกรรมกลางแจ้งที่ส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ โดยที่เด็กได้เดินและยืนบนล้อ
รถยนต์ โดยเด็กเข้าแถวต่อรถไฟไปนอกห้องเรียน โดยมีคำสั่งให้เด็กทำตามดังนี้

ครูพูด: ฉีกฉีก ฉีกฉีก ฉีกฉีก ใครหนอนำรถมาขึ้นรถไฟ

เด็กทำกิจกรรม : เดินขึ้นมาบนล้อรถยนต์

ครูพูด: ฉีกฉีก ฉีกฉีก ฉีกฉีก ใครหนอแข็งแรงขึ้นมาไวไว

เด็กทำกิจกรรม : เด็กเดินมาข้างๆครูทีละคน จนกว่าจะครบทุกคน

- เด็กๆให้ความสนใจกิจกรรมนี้และเมื่อมีเวลาว่างก็จะนำกิจกรรมไปเล่นกันเอง

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กบางคนไม่พูดก็เริ่มพูดกับครูมากขึ้น

- เด็กชอบให้ครูอ่านนิทานให้ฟัง และเมื่อคุณครูให้เด็กเลือกนิทานที่ชอบฟัง เด็กจะเลือกเล่ม
เดิมที่ครูอ่าน เช่น ตูมตูม บานบาน , ฉีกฉีก ฉีกฉีก

- เด็กๆ สามารถอ่านนิทานให้เพื่อนฟังได้

- ช่วงกิจกรรมเสรี เด็กๆ ชอบมุนิทานมาก

- ครูเห็นความแตกต่างในพัฒนาการของเด็กจากการอ่านหนังสือนิทาน ว่าสามารถช่วย
ส่งเสริมพัฒนาการได้จริง

- ผู้ปกครองบอกว่า การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ง่ายกว่าการเล่านิทาน เพราะไม่ต้องอธิบายและใช้เสียงเล็กเสียงน้อย

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- คุณครูบางคนยังไม่ยอมรับวิธีการอ่านนิทานให้เด็กฟัง และไม่ยอมเปิดใจลองทำ
- เมื่อคุณครูอ่านให้เด็กฟังบ่อย เด็กบางคนจำได้ เด็กก็จะอ่านตามครู หรืออ่านไปพร้อมกับครู หรืออ่านนำครู ซึ่งครูต้องทำข้อตกลงร่วมกันสำหรับกิจกรรมอ่านนิทานใหม่

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- กิจกรรมหนังสือเยี่ยม คืบกับผู้ปกครองที่สนใจนำหนังสือนิทานไปอ่านที่บ้าน

6. สิ่งที่ยอยากใหหน่วยงานสนับสนุน

- จัดการอบรมที่สามารถให้ครูทุกคนได้เข้าร่วม เพื่อให้เห็นถึงประโยชน์ของการอ่านหนังสือ และร่วมกันทำงานให้เป็นในทิศทางเดียวกัน

5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเทพากร จ.กรุงเทพมหานคร

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ปลูกผักสนุกจัง

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ (จำนวนเด็ก 15 คน) ทำกิจกรรมเวลา 10.00 น.

- ครูนำถั้วเขียวมาให้เด็กดูและถามเด็กว่า รู้จักหรือไม่ เรียกว่าอะไร เด็กบางคนตอบได้ว่า ถั้วเขียว เหมือนกับในหนังสือที่ครูอ่านให้ฟัง ครูบอกเด็กๆ ว่าจะช่วยเด็กๆ นำถั้วเขียวแปลงว่างกัน โดยนำถั้วเขียวแช่น้ำมาห่อด้วยกระดาษทิชชู และวางลงในรังไข่ไก่ และรดน้ำ โดยใช้รังไข่ไก่เป็นวัสดุที่สามารถย่อยสลายได้ ไม่ให้เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและเด็กๆ พักถั้วเขียวไว้ประมาณ 1 วัน ให้ถั้วเขียวโตเป็นถั้วอกแล้วนำไปปรุงอาหารให้เด็กทานทำให้เด็กๆ เรียนรู้การปลูกผักโดยไม่ใช้สารเคมี ปลอดภัยต่อร่างกายและช่วยรักษาโลก

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กรู้จักการฟังและคิดมากขึ้น
- เด็กมีความภาคภูมิใจในผลงานการปลูกถั้วอกของตน และสามารถทานผักได้มากขึ้น
- ครูและเพื่อนครูรู้จักวิธีการอ่านหนังสือนิทานมากขึ้น

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- เด็กจะพูดแทรกเวลาที่ครูพูด
- หนังสือชำรุดบ่อย ทำให้มีหนังสือที่ทำกิจกรรมไม่มาก

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- มีกิจกรรมการยืม คืนหนังสือสำหรับให้ผู้ปกครองนำกลับไปอ่านที่บ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เด็กและผู้ปกครองได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- ยากได้หนังสือนิทานที่เหมาะสมกับช่วงวัย

6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไอทีเฉลิมพระเกียรติ จ.ขอนแก่น

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง เม่นน้อย น้อยใจ

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ (เด็กชั้นปฐมวัย 1 จำนวนเด็ก 15 คน)

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไอทีเฉลิมพระเกียรติได้มีการอ่านนิทานให้เด็กฟังในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ซึ่งการอ่านนิทานเป็นสิ่งเล็กๆ แต่เป็นประสบการณ์ที่ยิ่งใหญ่สำหรับโลกของเด็ก ซึ่งในการอ่านนิทานหรือการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ครูได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ และให้เด็กได้รับฟังแล้วเกิดความสนุกสนาน และให้ประโยชน์ต่อการพัฒนาการและการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับธรรมชาติของเด็กปฐมวัย นิทานจะช่วยพัฒนาการฟังและการพูด ให้ความรู้ความสนุกสนาน และจินตนาการแก่เด็กทั้งยังฝึกสมาธิให้เด็กรู้จักสำรวจใจให้ จดจ่ออยู่กับเรื่องที่ฟัง ซึ่งเป็นฐานการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านหนังสือ และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กไปพร้อมกัน สำหรับนิทานเรื่อง “เม่นน้อย น้อยใจ” ที่ครูนำมา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเด็กด้านสังคม ให้เด็กได้ตระหนักรู้ เห็นคุณค่า และการยอมรับนับถือในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กรู้จักการเอื้อเฟื้อแบ่งปัน

- เด็กๆ สนใจหนังสือมากขึ้น

- เด็กๆ ได้ลองแสดงบทบาทเป็นครูในการอ่านนิทานให้เพื่อนฟัง หรือช่วยกันแนะนำเมื่อเห็นเพื่อนเล่นของมีคม

- เด็กๆ มีทักษะการคิดและการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนโดยใช้นิทานเป็นต้นแบบ

- ครูใช้นิทานเป็นสื่อการสอนได้หลากหลายสาระการเรียนรู้ และสามารถนำมาประเมินพัฒนาการของเด็กได้ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม เนื่องจากนิทานเป็นสิ่งที่เด็กในช่วงวัยนี้ชอบ และครูมีเทคนิคในการนำเสนอที่น่าสนใจ ก็ทำให้เด็กอยากมีส่วนร่วมทำกิจกรรมที่ครูนำเสนอมากขึ้น

- หลังจากที่ผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูลการประชาสัมพันธ์ในกลุ่มไลน์ของครู ก็ช่วยกันส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยในการรักการอ่านมากขึ้น มีการอ่านนิทานให้ลูกฟังทุกวัน

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- ในการอ่านนิทานโดยใช้หนังสือ มักจะเกิดปัญหาขึ้น หลังจากที่ครูอ่านนิทานจบ มีการเรียนรู้ ทำกิจกรรมอื่นๆ จนครบกระบวนการสอนประจำวัน ล้วนเป็นช่วงกิจกรรมเสรี ซึ่งเด็กๆจะชอบไปหยิบเอาหนังสือ นิทานที่ครูอ่านจบแล้วมาดูอีกครั้ง เนื่องจากหนังสือมีเพียง 2 เล่ม จึงเกิดการแย่งกันดูหนังสือและทำให้หนังสือ ขาด เพราะเด็กวัย 3 ขวบ ยังขาดทักษะทางสังคม การอยู่ร่วมกัน การแบ่งปัน คืออยากได้อะไรก็ต้องได้ พ่อแม่ เลี้ยงดูแบบตามใจ ที่เป็นปัญหาหลักในการที่ครูจะต้องส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมให้เด็กเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ครูจึงต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิดในช่วงกิจกรรมเสรีที่让孩子们 ได้เลือกเล่นตามที่ตนเองชอบ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ นิทาน ของเล่นในมุมต่างๆ การแบ่งปันกันอ่าน แบ่งปันกันเล่นและการเล่นด้วยกันเป็นกลุ่ม

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- ครูถ่ายภาพหนังสือนิทานแต่ละหน้า และบันทึกลงในกลุ่มไลน์ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครอง สามารถนำไปอ่านให้เด็กๆ ฟังได้

6. สิ่งที่ยอยากให้องค์งานสนับสนุน

- อยากให้ยูนิเซฟสนับสนุนชุดหนังสือนิทานที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กเพิ่ม
- การจัดกิจกรรมพบปะระหว่างศูนย์ต้นแบบที่ทำงานร่วมกัน เป็นการทบทวนความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์
- การจัดอบรมครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อสามารถไปเป็นวิทยากรกระบวนการในการอบรมให้ ความรู้เกี่ยวกับการอ่านหนังสือในเด็กปฐมวัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ไม่ได้เข้าร่วมในระบบZoom

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพยอม จ.อยุธยา

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ปลูกผักสนุกจัง
- เรื่อง สวนผักของตา
- เรื่อง หนังสือส่งเสริมพัฒนาการ
- เรื่อง ดอกไม้ของคุณแม่
- เรื่อง ฉีกฉีกฉีกฉีก
- เรื่อง ตูมตูม บานบาน

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ(นักเรียนห้องละ 20-25 คน)

- จัดกิจกรรมวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตามตารางกิจกรรมของแต่ละห้องเรียนระดับชั้นอนุบาล 1-3
- การอ่านนิทานให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้และสอดคล้องกับกิจกรรม

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- เด็กมีความสนใจ ตั้งใจและช่างสังเกตหนังสือนิทานที่ใช้ในการอ่านมากขึ้น
- เด็กมีทักษะในการใช้ภาษาในการพูด ใช้ภาษาที่สื่อสารอย่างมีความหมายได้อย่างชัดเจน ได้

มากขึ้น และการออกเสียงตามตัวละครในการเล่าและอ่านนิทาน

- ครูเริ่มเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเล่านิทานจากแบบเดิมมาเป็นการอ่านนิทาน
- ผู้ปกครองให้ความสนใจในกิจกรรมที่ครูอ่านนิทาน

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- เด็กๆ บางคนพูดแทรกในขณะเล่าเรื่องและอ่านให้ฟัง

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- ไม่มี

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- ไม่มี

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนนวมประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ตูม ตูม บาน บาน

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ(จำนวนเด็ก 20-35 คน)

- กิจกรรมอ่านหนังสือมีตามแผนการจัดประสบการณ์ในทุกหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งจะอ่านให้เด็กฟังในทุกๆ วัน

- เมื่อดำเนินการอ่านหนังสือตูม ตูม บาน บาน แล้ว ได้ทำกิจกรรมชมม้วนในชุมชน ได้ปลูกดูแลรดน้ำ สังเกตการเจริญเติบโต ได้นำดอกไม้มาประกอบอาหาร สีจากดอกไม้มาเล่นเกมการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ โดยให้เด็กได้เรียนรู้ครบ 6 กิจกรรมหลัก 4 สาระ

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- ก่อนทำกิจกรรมอ่านนิทานทุกครั้ง ครูจะปรับอารมณ์ให้เด็กมีความพร้อม ใช้ช่วงเวลาในการอ่านสม่ำเสมอ และใช้เวลาที่เด็กต้องการให้อ่าน

- เด็กสนุกสนานกับการพูด วิเคราะห์เหตุการณ์ในหนังสือ เป็นเรื่องราวตามจินตนาการ ทั้งประสบการณ์เก่าและใหม่อย่างมีความสุข โดยที่ครูจะไม่พูดห้ามหรือตอบโต้ใดๆ

- เด็กๆ สามารถจำเนื้อหา ประโยคได้ และช่วยกันออกเสียงไปพร้อมๆ กัน
- ทำให้เด็กที่ไม่พูด สามารถพูดได้หลังใช้นิทานเป็นประจำทุกวัน
- ครูใช้นิทานเป็นตัวประเมินความเข้าใจในทางภาษาของเด็ก
- ครูใช้นิทานเป็นสื่อในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่มีความสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- อารมณ์ ความพร้อม ณ เวลาที่ใช้นิทานเพื่ออ่านให้เด็กๆ ฟัง
- จำนวนของเด็กที่มากเกินไป ทำให้ต้องแบ่งเด็กเป็นกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย เพื่อให้เด็กได้มี

การสบตา และสนทนาร่วมกันอย่างทั่วถึง

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- การใช้พื้นที่ของชุมชนที่มีดอกไม้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเด็กๆ

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- ไม่มี

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดมหาธาตุ จ.เลย

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่องฉีกฉีก ฉีกฉีก
- เรื่อง ปลูปลูกผักสนุกจัง

2. กิจกรรมที่ทำต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือกับเด็ก

- ได้เล่นนิทาน เรื่องปลูปลูกผักสนุกจัง ให้เด็กฟังในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เด็กมีความจดจ่อในการฟังนิทานจากครู หลังจากนั้นได้ให้เด็กได้นำเมล็ดผักต่างๆ ที่มีที่บ้านนำมาปลูกเด็กส่วนใหญ่นำหอมแดงมาจากที่บ้านนำมาทดลองปลูก

- เด็กได้มีส่วนร่วมหลังจากที่ครูเล่นนิทานให้ฟัง โดยให้เด็กได้นำเมล็ดพันธุ์ผักที่เด็กมีที่บ้านนำมาปลูกที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- เด็กอยากที่จะอ่านหนังสือและตั้งใจฟังขณะที่ครูอ่านหนังสือให้ฟัง

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู ผู้ปกครอง

- เด็กมีสมาธิมากขึ้น ตั้งใจฟัง และเข้าใจฟัง นิทานที่ครูเล่า และร่วมอ่านหนังสือนิทานพร้อมกับครูได้ดีมีความจำที่ดีขึ้น

- เด็กเกิดทักษะด้านภาษาได้ดีขึ้นเล่าเรื่องจากภาพได้ถูกต้อง สนุกและร่วมมือร่วมทำ กิจกรรม รู้จักการรอคอย อดทน ได้ดีมากขึ้น

- ครูมีเทคนิค และวิธีการเล่าที่ดีทำให้เด็กสนใจ ในการเล่านิทานมากขึ้น

- ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในกิจกรรมการอ่าน และได้อ่านหนังสือให้ลูกฟังอย่างถูกต้อง

4. ปัญหาและอุปสรรค

- เด็กบางคนยังไม่ค่อยสนใจ

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านหนังสือไปสู่ผู้ปกครอง และชุมชน

- กิจกรรมเยี่ยม ค้นหนังสือสำหรับผู้ปกครองที่สนใจนำหนังสือไปอ่านที่บ้าน

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุน

- ไม่มี

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศาลาเขื่อน จ.เพชรบุรี

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ตูมตูม บานบาน

2. กิจกรรมที่ทำต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือกับเด็ก (เด็กจำนวน 59 คน)

- เด็กและครูร่วมร้องเพลงดอกไม้และทำท่าทาง ประกอบเพลง สนทนาเกี่ยวกับลักษณะรูปร่าง สี ของดอกไม้ ฟังนิทานเรื่องตูมตูมบานบาน ครูพาเด็กๆ ลงไปชมดอกไม้บริเวณรอบๆ ศูนย์ สนทนา พูดคุย เกี่ยวกับลักษณะดอกไม้ที่พบเห็น

- เด็กตอบสนองโดยมีความสนใจขณะทำกิจกรรม บอกลักษณะ รูปร่าง สีของดอกไม้ที่พบเห็น ในบริเวณรอบๆ ศูนย์ได้

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู ผู้ปกครอง

- ไม่มี

4. ปัญหาและอุปสรรค

- เด็กสามารถเรียนรู้เรื่องดอกไม้เฉพาะในบริเวณศูนย์ฯ ไม่สามารถพาออกนอกสถานที่ได้ เนื่องจากบริเวณศูนย์ติดกับถนน (อาจจะชมดอกไม้ได้หลากหลายชนิด)

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านหนังสือไปสู่ผู้ปกครอง และชุมชน

- ไม่มี

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุน

- ไม่มี

5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าไทร จ.สงขลา

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม
 - เรื่องฉีกฉีก ฉีกฉีก
2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ(จำนวนเด็กนักเรียน 15-20 คน ต่อห้อง)
 - วันเวลาในการจัดกิจกรรมวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตามตารางกิจกรรมของแต่ละห้องเรียน ตามระดับชั้นเตรียมฯ ถึงอนุบาล 3 หนังสือนิทาน แล้วแต่ครูจะจัดสรรเองของแต่ละห้อง
3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง
 - เด็กมีความสนใจตั้งใจและช่างสังเกตหนังสือที่ใช้ในการอ่านมากที่สุด
 - มีการใช้ภาษาที่สื่อสารได้อย่างชัดเจน
 - เด็กๆ ฝึกการใช้ภาษาและออกเสียงตามตัวละครในการอ่านและเล่า ทำให้เด็กทักษะการพูดมากขึ้น
 - ผู้ปกครองให้ความสนใจในกิจกรรมที่ครูจัดกิจกรรมจากการบอกเล่าของบุตรหลาน
4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น
 - เด็กบางคนมักจะถามในขณะที่ครูอ่านนิทาน
5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน
 - ไม่มี
6. สิ่งที่ยอยากใหหน่วยงานสนับสนุน
 - ไม่มี

กิจกรรมสโลแกนเด่นโดนใจ

กระบวนการ

1. วิทยากรกระบวนการกลุ่มย่อย อธิบายทบทวนโจทย์ บอกกติกา
 - วิทยากรกลุ่มย่อย ให้แต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พุดสโลแกนการทำกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยสโลแกนจะประกอบด้วย 3 เรื่อง คือ หลักการอ่านหนังสือกับเด็ก วิธีการ ผลที่เกิดขึ้น โดยคิดเป็นสโลแกนสั้น ๆ ง่าย ๆ
 - กติกาการโหวต แต่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโหวตได้ 1 คะแนน โดยห้ามให้คะแนนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตนเอง
2. ตัวแทนแต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แนะนำตัวเอง สมาชิกที่มาด้วยกัน จากนั้นพุดถึงสโลแกน การทำกิจกรรมอ่านหนังสือกับเด็ก

3. วิทยากรกระบวนการกลุ่มย่อย ให้โหวตคะแนน โดยให้แต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ตนเองเลือก

4. วิทยากรกระบวนการ รวมคะแนน และประกาศผล สโลแกนเด่นโดนใจ ของกลุ่ม

5. ผู้เข้าร่วมกลับมารวมในห้องใหญ่

6. วิทยากรฯ กลุ่มใหญ่ ให้ วิทยากรฯกลุ่มย่อย บอกสโลแกนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้อันดับ 1 ของกลุ่มย่อย ทีละกลุ่ม

7. วิทยากรฯ ให้ผู้เข้าร่วมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กละ 1 คะแนน โหวตเลือก สโลแกนเด่นโดนใจ โดยให้ เลือกได้ 1 สโลแกน ด้วยการให้พิมพ์หมายเลข มาในช่องแชท (1 2 3 4)

8. ทีมงาน รวมคะแนน

9. วิทยากรกระบวนการ ประกาศรางวัลดังนี้

- รางวัลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มี “สโลแกนเด่นโดนใจ” เป็นอันดับ 1 จาก 27 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้อันดับ 1 ของแต่ละกลุ่มย่อยได้รับรางวัล ส่งให้ถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- รางวัลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งกิจกรรม “อ่านสนุกจัง” 6 อันดับแรก
- รางวัลกิจกรรม “อ่านสนุกจัง”

รางวัล“สโลแกนเด่นโดนใจ”

สโลแกนยอดเยี่ยม ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบางระกำ จ.พิษณุโลก

“อ่านดีดี ได้ความรู้ ครูช่วยเสริม พ่อแม่เพิ่มเติม เสริมสร้างปัญญา”

สโลแกนดีเด่น ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนเชื้ออารีย์ กรุงเทพมหานคร

“รักการอ่าน เพิ่มอาหารสมอง เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และสติปัญญา”

กลุ่มที่ 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเคหะประชาสัมคคี จ.นครราชสีมา

“หนังสือล่อมรักสร้างปัญญา”

กลุ่มที่ 3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบางระกำ จ.พิษณุโลก

“อ่านดีดี ได้ความรู้ ครูช่วยเสริม พ่อแม่เพิ่มเติม เสริมสร้างปัญญา”

กลุ่มที่ 4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไอทีเฉลิมพระเกียรติ จ.ขอนแก่น

“อ่านแต่ปฐมวัย ใส่ใจคุณค่า พัฒนาสมรรถภาพเด็ก”

รางวัลโลแกนเด่นโดนใจ

รางวัลดีเด่น จำนวน 4 รางวัล

รางวัลชมเชย หนังสือสำหรับเด็ก อายุ 6-11 ปี
ประเภทบันเทิงคดี ปี 2563

1. ศพด.เอื้ออารีย์ กทม.
2. ศพด.คณะประชาสัมพันธ์ จังหวัดนครราชสีมา
3. ศพด. เทศบาลตำบลบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
4. ศพด. ไอทีเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดขอนแก่น

รางวัลยอดเยี่ยม จำนวน 1 รางวัล

รางวัลดีเด่น หนังสือสำหรับเด็ก
อายุ 6 – 11 ปี ประเภทบันเทิงคดี ปี 2562

หนังสือดีเด่นได้รับการรีวิวจาก
คุณหมอประเสริฐ ผลิผลการพิมพ์

1. ศพด.เทศบาลตำบลบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

สโลแกนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 27 ศูนย์ฯ มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มที่ 1

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยมุ่น จ.เชียงราย

“อ่านอย่างสนุก สนุกกับการอ่าน เพื่อพัฒนาทักษะ EF เด็กปฐมวัย”

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลป่าสัก จ.ลำพูน

“ตัวละครเด่นเพียงหนึ่ง ตัวอักษรน้อยไม่ต้องคอยขยายความ”

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองคูคต (วัดประยูรธรรมมาราม) จ.ปทุมธานี

“อ่านวันละนิด จิตเบิกบาน พัฒนาการสมวัย”

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคูซังภูจิ จ.ยะลา

“นั่งเฝ้ายิบๆ ใช้ความคิด”

5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนเอื้ออารีย์ กรุงเทพมหานคร

“รักการอ่าน เพิ่มอาหารสมอง เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และสติปัญญา”

กลุ่ม 2

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองแม่โจ้ จ.เชียงใหม่

“อ่านหนังสือตั้งวันนะเจ้า”

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเคหะประชาสยามคี่ จ.นครราชสีมา

“หนังสือล้อมรักสร้างปัญญา”

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเชิงเขา จ.นราธิวาส

“อ่านแต่เล็กเด็กฉลาด”

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคีรีวงศ์ จ.สุราษฎร์ธานี

“อ่านซ้ำซ้ำ หนูจำได้ จึงไปอ่านต่อ”

กลุ่มที่ 3

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ปังกกรารุณยมิตร จ.พะเยา

“กิน กอด เล่น เล่า คือของขวัญมอบความสุขทุกครั้งด้วยหนังสือให้กับเด็ก”

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหยวก จ.อุดรธานี

“แค่เปิดก็สนุก เพิ่มความสุขด้วยการอ่าน”

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบางระกำ จ.พิษณุโลก

“อ่านดีได้ความรู้ ครูช่วยเสริม พ่อแม่เพิ่มเติม เสริมสร้างปัญญา”

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางโกรก จ.ปัตตานี

“อ่านสนุก กายขยับ ลับสมอง ลองทำ สนุกไปอยู่กับทุกกิจกรรม”

5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กราษฎร์พัฒนา จ.กรุงเทพมหานคร

“อ่านอย่างเดียวไม่ต้องอธิบาย ครูสนุกกับสิ่งที่ทำ เด็กๆ เรียนรู้ได้ดีและมีความสุข”

6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลท่าซึก จ.นครศรีธรรมราช

“เรียนเล่นอย่างมีความสุข สนุกกับการอ่านนิทาน”

กลุ่มที่ 4

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ่อแฮ้ว จ.ลำปาง

“การอ่านที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการก้าวไกลเกินคาดหวัง”

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพังเคน จ.อุบลราชธานี

“อ่านหนังสือนิทานทุกวัน เสริมสร้างพัฒนาการ”

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ จ.ชลบุรี

“อ่านหนังสือวันละนิด จิตแจ่มใส พัฒนาการสมวัย ใส่ใจดูแล”

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตะโหนด จ.พัทลุง

“ฟังวันละนิด ได้คิดวันละหน่อย พัฒนาการเด็กน้อยสมวัย ใส่ใจดูแล”

5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเทพากร กรุงเทพมหานคร

“อ่านทุกวัน เด็กๆสร้างสรรค์ความคิด พ่อแม่ร่วมด้วย พัฒนาการตามวัย”

6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไผ่ที่เฉลิมพระเกียรติ จ.ขอนแก่น

“อ่านแต่ปฐมวัย ใส่ใจทุกคุณค่า พัฒนาสมรรถนะเด็ก”

รางวัลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ส่งกิจกรรม “อ่านสนุกจัง” 6 อันดับแรก ได้แก่

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบางระกำ จ.พิษณุโลก
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลป่าสัก จ.ลำพูน
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพังเคน จ.อุบลราชธานี
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศิรีวงศ์ จ.สุราษฎร์ธานี
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา มูลนิธิธรรมมานุสรณ์ กรุงเทพมหานคร
6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศาลาเขื่อน จ.เพชรบุรี

รางวัล ศพด. ที่ส่งกิจกรรม “อ่านสนุกจัง” 6 อันดับแรก

รางวัลชมเชย “หนังสือสวยงาม ประเภท
สำหรับเด็ก” จากการประกวดหนังสือ
ดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2564

- รางวัลชมเชย “ประเภทหนังสือสำหรับเด็ก
เล็ก อายุ 3-5 ปี” พ.ศ. 2562
- หนังสือเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
พ.ศ. 2562 โดยสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
กระทรวงศึกษาธิการ

- โครงการหนังสือเล่มแรก Bookstart พ.ศ. 2565
โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
- ได้รับการคัดเลือก “หนังสือเสริมประสบการณ์
สำหรับเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2565” โดยสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
กระทรวงศึกษาธิการ

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลป่าสัก จังหวัดลำพูน

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพังเคน จังหวัดอุบลราชธานี

4. ศูนย์พัฒนาเด็กบ้านศิรีวงศ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

5. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา มูลนิธิธรรมมานุสรณ์ กรุงเทพมหานคร

6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศาลาเขื่อน จังหวัดเพชรบุรี

รางวัลกิจกรรม “อ่านสนุกจัง” ได้แก่

รางวัลที่ 1 ของรางวัลมูลค่า 1,000 บาท ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อกอนวัยเรียนชุมชนราษฎรพัฒนา มูลนิธิธรรมมานุสรณ์ กรุงเทพมหานคร

รางวัลที่ 2 ของรางวัลมูลค่า 800 บาท ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลป่าสัก จ.ลำพูน

รางวัลที่ 3 ของรางวัลมูลค่า 700 บาท ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนนวมประดิษฐ์ กทม.

รางวัลชมเชย ของรางวัลมูลค่า 500 บาท ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กห้วยใหญ่ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพังเคน จ.อุบลราชธานี

รางวัลที่ 1 ของรางวัลมูลค่า 1,000 บาท

ศพด.ชุมชนราษฎรพัฒนา
มูลนิธิธรรมมานุสรณ์ มินบุรี

รางวัลดีเด่น หนังสือสำหรับเด็ก
อายุ 6-11 ปี ประเภทบันเทิงคดี ปี 2566

รางวัลชมเชย หนังสือสำหรับเด็ก
เด็กเล็ก อายุ 3-5 ปี ปี 2566

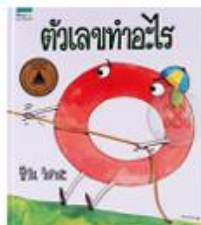
รางวัลดีเด่น หนังสือสำหรับเด็กเล็ก
อายุ 3-5 ปี ปี 2563

รางวัลดีเด่นหนังสือสำหรับเด็กเล็ก
อายุ 3 - 5 ปี ปี 2562

รางวัลดีเด่น หนังสือสำหรับเด็กเล็ก
อายุ 3 - 5 ปี ปี 2561

รางวัลดีเด่น หนังสือสำหรับเด็กเล็ก
อายุ 3 - 5 ปี ปี 2541

รางวัลที่ 2 ของรางวัลมูลค่า 800 บาท

ศพด. ตำบลป่าสัก
อ.เมือง จ.ลำพูน

รางวัลชมเชย หนังสือสำหรับเด็ก
เด็กเล็ก อายุ 3-5 ปี ปี 2566

รางวัลดีเด่น หนังสือสำหรับเด็ก
อายุ 3-5 ปี ปี 2563

รางวัลดีเด่น หนังสือสำหรับเด็ก
อายุ 6-11 ปี ประเภทบันเทิงคดี ปี 2566

รางวัลดีเด่น หนังสือสำหรับเด็กเล็ก
อายุ 3 - 5 ปี ปี 2561

รางวัลดีเด่นหนังสือสำหรับเด็กเล็ก
อายุ 3 - 5 ปี ปี 2562

รางวัลที่ 3 ของรางวัลมูลค่า 700 บาท

ศพด. ชุมชนนวมประดิษฐ์
ภาษีเจริญ

รางวัลดีเด่น หนังสือสำหรับเด็ก
อายุ 6-11 ปี ประเภทบันเทิงคดี ปี 2566

รางวัลดีเด่น หนังสือสำหรับเด็ก
อายุ 3-5 ปี ปี 2563

รางวัลดีเด่น หนังสือสำหรับเด็กเล็ก
อายุ 3 - 5 ปี ปี 2561

รางวัลดีเด่นหนังสือสำหรับเด็ก
อายุ 3 - 5 ปี ปี 2562

รางวัลชมเชย 2 รางวัล มูลค่ารางวัลละ 500 บาท

ศพด. ห้วยใหญ่ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี

ศพด. องค์การบริหารส่วนตำบลพังโคน
จ.อุบลราชธานี

รางวัลดีเด่น หนังสือสำหรับเด็ก
อายุ 6-11 ปี ประเภทบันเทิงคดี ปี 2566

รางวัลชมเชย หนังสือสำหรับเด็ก
เด็กเล็ก อายุ 3-5 ปี ปี 2566

รางวัลชมเชย หนังสือสำหรับเด็กเล็ก
อายุ 3-5 ปี ปี 2564

ตัวอย่างกิจกรรม “อ่านสนุกจัง” ที่ได้รับคัดเลือก ได้แก่

รางวัลที่ 1 : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา มูลนิธิธรรมมานุสรณ์
จ.กรุงเทพมหานคร

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- ตูมตูม บานบาน

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ (เด็กเข้าร่วมจำนวน 10 คน)

- ประดิษฐ์ของเล่นดอกไม้จากขวดพลาสติก โดยให้เด็กๆ ระบายสีลงไข่ ทำเป็นตัวผึ้งตอมดอกไม้ จากนั้นเด็กประดิษฐ์ดอกไม้จากขวดพลาสติก และตกแต่งดอกไม้ด้วยกระดาษแข็งตามจินตนาการ ซึ่งเด็กมีความภูมิใจในชิ้นงานและเล่นอย่างสนุกสนาน

- ใช้กิจกรรม Loose parts Play เข้ามาช่วยเสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ให้เด็ก ๆ ได้สนุกกับการนำสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่เป็นธรรมชาติ หรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น มาต่อเป็นสิ่งที่ประดิษฐ์ที่ตนเองจินตนาการ โดยเชื่อมโยงกับหนังสือนิทานที่อ่าน

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

กลุ่มเด็ก

- ทำให้เด็กช่างคิด ช่างถาม ช่างสังเกต และมีการเรียนรู้ภาษามากขึ้น เพิ่มคลังคำศัพท์ สามารถเรียบเรียงและเล่าเรื่องได้

- เด็กมีสมาธิจดจ่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเวลานาน เพลิดเพลินจากภาพที่เห็น เข้าใจเรื่องราวจากการจากที่
ครูอ่านให้ฟัง

- เด็กสามารถตอบคำถามในเชิงปลายเปิด และเด็กสามารถแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเองได้ง่ายขึ้น และ
ชัดเจนขึ้น

- เด็กมีนิสัยที่รักการอ่านเพิ่มขึ้น

กลุ่มครู

- ครูมีทักษะใหม่ โดยอ่านนิทานให้เด็กฟังแบบไม่ต้องอธิบาย และไม่ชี้นำอย่างที่เคยทำ

- ครูได้เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ภาษาในการคิดเชื่อมโยงเรื่องราวในนิทานด้วยตนเอง

- ครูใส่ใจรายละเอียดเวลาที่อ่านนิทานกับเด็กมากขึ้น เช่น อ่านชื่อเรื่อง อ่านชื่อผู้แต่ง

- ครูให้เด็กได้ต่อยอดจากนิทานผ่านงานกิจกรรมสร้างสรรค์

ผู้ปกครอง

- ผู้ปกครองอ่านนิทานให้เด็กฟังอย่างสม่ำเสมอ จนกลายเป็นกิจวัตรภายในครอบครัว จนลูกเรียกหา
นิทานก่อนนอนทุกวัน

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- ช่วงแรก เด็กขาดสมาธิในการจดจ่อฟังนิทาน

- เด็กยังไม่กล้าที่จะถามหรือตอบจากนิทานที่อ่านให้ฟัง

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- การนำเสนอกิจกรรมการอ่านของเด็กๆ ผ่านกลุ่มไลน์ ทำให้ผู้ปกครองเกิดความสนใจและอยากเข้า
ร่วมกิจกรรมการอ่านกับเด็กบ้าง

6. สิ่งที่ต้องการให้หน่วยงานสนับสนุน

- งบประมาณที่สนับสนุนให้คุณครูทุกคนในศูนย์ฯ ได้รับการอบรม เนื่องจากการอบรมทุกครั้งเป็นการ
ส่งตัวแทนศูนย์ฯ เข้าร่วมอบรม

รางวัลที่ 2 : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลป่าสัก จ. ลำพูน

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง สวนผักคุณตา

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ

- นำเด็กลงไปเรียนรู้ที่แปลงผักสวนครัว ทำกิจกรรมศิลปะ งานประดิษฐ์ การทดลอง กิจกรรมเคลื่อนไหว หรือกิจกรรมต่างๆที่เหมาะสมสำหรับเด็กระดับชั้นอนุบาล

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

กลุ่มเด็ก

- เด็กมีสมาธิยาวนานมากขึ้นจากการตั้งใจฟังนิทาน มีพัฒนาการด้านภาษา การสื่อสาร การฟัง การพูดได้อย่างเหมาะสมกับช่วงวัย ช่างสังเกต ช่างคิด จินตนาการ ช่างซักถาม มีความกล้า แสดงความคิดเห็น และสามารถแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล

- เด็กที่มีปัญหาพัฒนาการด้านภาษา จากการพูดเป็นภาษาการ์ตูนก็สามารถสื่อสารกับครูและเพื่อน ผ่านการพูดและการวาดภาพ กล้าซักถาม และ แสดงความคิดเห็น

กลุ่มครู

- ครูมีความรู้ในการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานสำหรับเด็กที่ถูกต้อง มีความสุขและสนุกในการออกแบบ และทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก

ผู้ปกครอง

- เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ปกครองในการใช้หนังสือกับลูก เนื่องจากได้สื่อสารกิจกรรมผ่านกลุ่มไลน์โดยให้ผู้ปกครองแชร์เรื่องราวกิจกรรมที่ใช้หนังสือกับลูกๆ

- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับครูในการออกแบบกระบวนการในการทำกิจกรรมร่วมกัน

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- ไม่สามารถจัดกิจกรรมอ่านนิทานวันละ 3 ครั้ง เนื่องจากมีกิจกรรมพิเศษเยอะ ซึ่งปกติจะอ่านนิทานวันละ 2 รอบ และบางครั้งก็อ่านนิทานวันละ 1 รอบ

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- มอบหนังสือนิทานบางส่วนให้กับผู้ปกครองนำไปอ่านที่บ้าน

- จัดกิจกรรมยืมหนังสือนิทานไปอ่านที่บ้านทุกวันศุกร์ โดยแจ้งให้ผู้ปกครองทราบผ่านไลน์กลุ่ม และให้เด็กเป็นผู้เลือกหนังสือกลับไปอ่านที่บ้าน และผู้ปกครองบางท่านก็อัดคลิปวิดีโอส่งครูผ่านไลน์กลุ่ม

รางวัลที่ 3 : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนนวมประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ตูม ตูม บาน บาน

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ (จำนวนเด็กเข้าร่วม 20-35 คน)

- จัดกิจกรรมอ่านหนังสือ ตามแผนการจัดประสบการณ์ในทุกหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งจะอ่านให้เด็กฟังทุกวัน

- เมื่ออ่านหนังสือดูม ดูม บาน บาน แล้ว ได้ทำกิจกรรมชมม่วนในชุมชน ให้เด็กๆ ได้ปลูก ดูแลรดน้ำ
สังเกตการเจริญเติบโต น้ำดอกไม้ไปประกอบอาหาร

สี่จากดอกไม้้นำมาเล่นเกมการศึกษาเสริมวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ โดยให้เด็กได้เรียนรู้ครบ 6
กิจกรรมหลัก 4 สาระ

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

- ก่อนทำกิจกรรมอ่านนิทานทุกครั้ง ครูจะปรับอารมณ์ให้เด็กมีความพร้อม ใช้เวลาในการอ่าน
สม่ำเสมอ และใช้เวลาที่เด็กต้องการให้อ่าน

กลุ่มเด็ก

- เด็กสนุกสนานมีการพูด วิเคราะห์ เหตุการณ์ในหนังสือ ตามจินตนาการ ทั้งประสบการณ์เก่าและ
ใหม่อย่างมีความสุข โดยที่ครูจะไม่พูดห้ามหรือตอบโต้ใดๆ

- เด็กๆ สามารถจำเนื้อเรื่อง คำ ประโยคได้ และช่วยกันออกเสียงไปพร้อมๆกัน

- ทำให้เด็กที่ไม่พูดสามารถพูดได้หลังใช้นิทานเป็นประจำทุกวัน

กลุ่มครู

- ครูได้ใช้นิทานเป็นเครื่องมือประเมินความเข้าใจภาษาของเด็ก

- ครูใช้นิทานเป็นสื่อในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่มีความสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- อารมณ์ ความพร้อม ณ เวลาที่ใช้นิทานเพื่ออ่านให้เด็กๆ ฟัง

- จำนวนของเด็กที่มากเกินไป ทำให้ต้องแบ่งเด็กจากกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย เพื่อให้เด็กได้มีการสบตา
และสนทนาร่วมกันอย่างทั่วถึง

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- ใช้พื้นที่ของชุมชนที่มีดอกไม้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเด็กๆ

รางวัลชมเชย 2 รางวัล ได้แก่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ จ. ชลบุรี

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ลูกแมวไม่ดื้อแล้วนะ

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ

- จากการอ่านนิทาน เด็กๆสามารถจดจำตัวละครในนิทาน นำมาปั้นดินน้ำมันในกิจกรรม
ศิลปะได้ โดยเด็กสามารถอธิบายเล่าเรื่องเนื้อหาเหมือนในนิทานที่ได้ฟังมา

- เด็กมีความจดจ่อในเนื้อหาของนิทานเพิ่มขึ้น
- เด็กๆ ได้เลือกหนังสือนิทานที่อยากฟัง เพื่อต้องการสร้างกระบวนการให้เด็กๆ มีส่วนร่วม

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

กลุ่มเด็ก

- เด็กมีความสนใจคำซ้ำๆ เช่น ฉีกฉีก ฉีกฉีก หรือ เหมียวเหมียว ซึ่งมักจะจำคำเหล่านี้ได้ดี
- เด็กมีความสนใจหนังสือนิทานเพิ่มมากขึ้น และเป็นคนช่างคิด ช่างสังเกต รู้จักตั้งคำถาม และสามารถสรุปเนื้อหาได้ด้วยตนเอง

- เด็กๆ เรียนรู้การจับหนังสืออ่านได้อย่างถูกต้อง
- เด็กๆ มีพัฒนาการทักษะทางภาษามากขึ้น เช่น การอ่านออกเสียงชัดเจนขึ้น และมีสมาธิมากขึ้น

กลุ่มครู

- ครูและครูพี่เลี้ยงเข้าใจหลักการอ่านหนังสือให้เด็กฟังได้อย่างถูกต้อง

ผู้ปกครอง

- ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของหนังสือมากขึ้นและเปลี่ยนจากการเล่านิทานเป็นการอ่านนิทาน

4. ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

- ระยะแรกๆ มีการพูดแทรกของเด็กๆ ระหว่างอ่านหนังสือนิทาน ครูต้องมีความพยายาม

ควบคุม

5. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- ทำกิจกรรมรักการอ่านร่วมกับผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการอ่านในเด็ก และ

ครอบครัว

6. สิ่งที่ยากให้หน่วยงานสนับสนุน

- งบประมาณสนับสนุนเพื่อใช้ในการอบรมให้ความรู้เรื่องการอ่านในเด็กปฐมวัยกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพื้นที่ใกล้เคียง
- หนังสือนิทาน หรืองบฯ สนับสนุนซื้อหนังสือนิทานที่สอดคล้องกับช่วงวัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพังเคน จ.อุบลราชธานี

1. หนังสือที่ใช้ทำกิจกรรม

- เรื่อง ผจญภัยในสวน

2. ทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านหนังสือ (เด็กเข้าร่วมจำนวน 25 คน) ทำกิจกรรมเวลา 09.00 น.

- กิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่านให้ฟังจบแล้ว ครูพาเด็กไปดูสวนดอกไม้ ต้นไม้ เศรษฐกิจพอเพียง ไปดูสวนในบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลพังโคน เมื่อเด็กๆ ดูเสร็จ ก็กลับไปที่ห้องเรียน ครูแจกกระดาษให้เด็กวาดรูปตามจินตนาการของตนเองว่าไปเจออะไรมาบ้าง เมื่อเด็กวาดภาพเสร็จให้เด็กนำกระดาษผลงานวาดภาพของตนเองมาส่งครู และได้เล่าเรื่องราวต่างๆ ให้ครูและเพื่อนๆ ฟัง เมื่อเสร็จกิจกรรมแล้วครูนำผลงานของเด็กๆ ไปจัดป้ายนิเทศในห้องเรียน

3. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู และผู้ปกครอง

กลุ่มเด็ก

- เด็กสนใจและมีสมาธิในการฟังนิทานมากขึ้น
- เด็กช่างคิด ช่างถาม ช่างสังเกตมากขึ้น
- เด็กมีความคิดสร้างสรรค์และมีจินตนาการมากขึ้น และสร้างเป็นผลงานการวาดภาพ
- เด็กมีความอยากรู้อยากเห็น ได้คิดและเกิดการตั้งคำถามตลอด

กลุ่มครู

- ครู เพื่อนครู ผู้ปกครองเข้าใจหลักการอ่านหนังสือให้เด็กฟังได้อย่างถูกต้อง
- เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองมากขึ้นผ่านกิจกรรมการอ่านหนังสือ

4. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านไปสู่ผู้ปกครองและชุมชน

- มีกิจกรรมการยืม คืนหนังสือสำหรับให้ผู้ปกครองนำกลับไปอ่านที่บ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เด็กและผู้ปกครองได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

กิจกรรมสรุปผลการถอดบทเรียน-สกัดความรู้

กระบวนการ

1. วิทยากรหลัก ให้วิทยากรกลุ่มย่อย สรุปประเด็นบทเรียนของกลุ่มย่อย ทีละกลุ่ม
2. วิทยากรเชิญคุณระพีพรรณ พัฒนาเวช (ครูแก้ว) ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกับครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กลุ่มที่ 1

คุณเกรียงไกร กันยะ วิทยากรกลุ่มย่อย สรุปประเด็นบทเรียน มีรายละเอียดดังนี้

“กิจกรรมที่นำไปทำคือกิจกรรมที่ใช้หนังสือกับเด็กๆ ซึ่งตามบริบทของแต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะใช้ช่วงเวลาแตกต่างกัน บางศูนย์ฯ ใช้เวลา 1 ครั้ง บางศูนย์ 2 ครั้ง บางศูนย์ 3 ครั้ง และมากที่สุดคือ 4 ครั้ง ต่อวัน โดยเริ่มจากช่วงเช้าก่อนเข้าบทเรียน ก่อนนอนกลางวัน และก่อนกลับบ้าน ผลที่เกิดขึ้นจากการนำหนังสือไปใช้

คือ เด็กๆ สามารถจำจดภาพ สี มีสมาธิมากขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาניתานได้ มีพฤติกรรมที่เลียนแบบคุณครู ตั้งแต่การจับหนังสือ วิธีการอ่าน การใช้นิ้วชี้ที่ตัวหนังสือเวลาทีอ่าน เมื่อมีเวลาว่าง เด็กๆ ก็นำหนังสือมาอ่าน ด้วยตนเอง และมีวิธีการอ่านเหมือนที่คุณครูอ่านให้ฟัง และคุณครูพบว่า เด็กๆ มีพัฒนาการที่ดีขึ้นทั้งทางด้าน ภาษา การสื่อสาร สมาธิ และการพัฒนาทักษะ EF ทั้ง 9 ด้าน หนังสือที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำมาใช้ในการทำ กิจกรรมได้แก่ ปลูกผักสนุกจัง สวนผักคุณตา ซึ่งเป็นหนังสือที่คุณครูสามารถต่อยอดเป็นกิจกรรมได้ บางศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กนำผักจริง มาใช้ในการทำกิจกรรม หรือเมื่ออ่านหนังสือแล้ว คุณครูก็พาเด็กไปที่แปลงปลูกผัก หรือการใช้หนังสือเพื่อเรียนรู้ศิลปะและการแยกสี

การเปลี่ยนแปลงของคุณครูคือ ทักษะการใช้หนังสือกับเด็กๆ จากเดิมเป็นการใช้ทักษะการอ่านหนังสือ ตามที่วิทยากรแนะนำ เนื่องจากสถานการณ์โควิดทำให้น้องๆ ไม่สามารถมาเรียนได้ และอยู่กับผู้ปกครองและ โทรศัพท์มือถือ พบว่าเด็กมีปัญหาการพูดที่เรียกว่า ภาษาการ์ตูน เด็กสื่อสารและพูดไม่เข้าใจ แต่เมื่อมาเรียน และครูใช้เทคนิคการอ่านทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้น สามารถสื่อสารเป็นประโยคหรือข้อความกับ ครูและพ่อแม่ได้ ซึ่งปัญหาด้านการพูดนี้เกิดขึ้นในหลายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านการสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านหนังสือไปสู่ผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เปิดโอกาสให้ ผู้ปกครองสามารถยืมหนังสือไปอ่านให้เด็กๆ ฟังที่บ้านได้ ในช่วงวันเสาร์ อาทิตย์ โดยกำหนดให้สามารถยืมได้ 1-2 เล่ม หรือบางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองสามารถยืมหนังสือได้ทุกวัน และขอความร่วมมือ ผู้ปกครองบันทึกผลปฎิบัติโอส่งมาให้คุณครูเพื่อติดตามผล หรือบางครั้งครัว เด็กอ่านหนังสือให้คุณยายที่ป่วย ติดเตียงฟัง ซึ่งเป็นมิติในเรื่องของการสร้างความสัมพันธ์และพัฒนาการด้านภาษาของน้องๆ

ประเด็นการขยายผลการอบรมจากครูที่มาอบรมและนำความรู้ที่ได้ไปขยายผลกับครูในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กคนอื่นๆ โดยใช้กระบวนการ PLC ในการประชุมครูทุกสัปดาห์เพื่อวางแผนการการเรียนการสอน การ สื่อสาร และการใช้หนังสือกับผู้ปกครอง ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่พบคือ **คุณครูและเด็กต้องปรับตัวจาก การเล่นניתานเป็นการอ่านหนังสือ**

สิ่งที่อยากให้องค์งานต้นสังกัดสนับสนุน นอกจากหนังสือที่ทางภาคีมอบให้แล้ว อยากให้มีการจัด อบรมการอ่านניתานให้กับผู้ปกครองในพื้นที่เพื่อสามารถต่อยอดกระบวนการเรียนรู้ของเด็กได้ โดยวิทยากร อาจจะมาจากการสนับสนุนของภาคี หรืออาจจะเป็นครูที่ผ่านการอบรมมาแล้ว แต่ขอความช่วยเหลือจากภาคี ช่วยออกแบบกระบวนการอบรมผู้ปกครองในการอ่านניתานให้กับเด็ก”

กลุ่มที่ 2

คุณสรินทร์ โภคาลัย วิทยากรกลุ่มย่อย สรุปประเด็นบทเรียน มีรายละเอียดดังนี้

“ในช่วงแรกคุณครูมีความกังวลว่าเด็กจะไม่เข้าใจที่เปลี่ยนจากการเล่านิทานเป็นการอ่านนิทาน และรู้สึกฝืนตัวเองมาก เนื่องจากคุ้นชินการกับเล่านิทานมากกว่าการอ่านนิทาน แต่เมื่อได้ทำไปนานๆ พบว่า เด็กยังคงสนุก และสนใจกับนิทาน ในการทำกิจกรรม มีการโหวตให้เด็กๆ ได้เลือกหนังสือที่อยากให้คุณครูอ่านให้ฟังในแต่ละช่วงเวลาหรือแต่ละช่วงวัน มีการทำตระกร้าหนังสือเพื่อให้ผู้ปกครองของเด็กๆ มายืมหนังสือไปอ่านที่บ้านโดยอาจจะยืมทุกวันศุกร์และนำมาคืนในวันจันทร์

ด้านการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ครู ผู้ปกครอง คือ จากที่เด็กชอบเล่นแต่โทรศัพท์มือถือก่อนนอน ก็เปลี่ยนให้ผู้ปกครองอ่านหนังสือให้ฟังก่อนนอน เด็กบางคนมีปัญหาด้านการพูดซึ่งมักจะพูดเป็นภาษาการ์ตูน แต่เมื่อได้ใช้หนังสือนิทานกับเด็กพบว่า เด็กมีพัฒนาการด้านการพูดดีขึ้น ผู้ปกครองสะท้อนว่า ตั้งแต่มีการอ่านหนังสือนิทาน ทำให้เด็กเกิดความสนใจหนังสือมากขึ้น และสร้างแรงบันดาลใจให้เด็ก เพราะมีเด็กคนหนึ่งบอกว่า โตขึ้นอยากจะเป็นนักวาดการ์ตูน โดยบอกเพื่อนว่าให้เป็นนักเล่า ส่วนตนเองจะเป็นนักวาด ครูพบว่า เด็กบางคนสามารถสรุปเรื่องที่ครูอ่านและสามารถเล่าเรื่องแทนคุณครูได้

สิ่งที่อยากให้หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุน คือ เนื่องจากบางศูนย์มีการการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครอง เช่น การทำนิทานทำมือ เป็นนิทานพื้นบ้านร่วมกับผู้ปกครอง โดยชวนผู้ปกครองมาร่วมวาดภาพและเขียนนิทาน ซึ่งได้ดำเนินการไปบางส่วนแล้ว แต่ยังทำไม่สำเร็จจึงมีความต้องการที่จะดำเนินโครงการหนังสือนิทานพื้นบ้านร่วมกันผู้ปกครองต่อไป เพื่อให้เป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีผู้ปกครอง ครู และเด็กได้ทำร่วมกัน และต้องการหนังสือนิทานสำหรับเด็กพิเศษหรือเด็กที่มีความบกพร่องบางอย่าง เนื่องจากหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็กพิเศษหรือเด็กที่มีความบกพร่องยังมีไม่มากนัก และอยากให้มีการอบรมและพัฒนาครูให้รู้หลักการในการเลือกหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็กพิเศษหรือเด็กที่มีความบกพร่องต้องมีวิธีการอย่างไร ซึ่งจะทำให้สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กเหล่านั้นได้ และนำความรู้ที่ได้รับไปส่งต่อยังผู้ปกครองที่มีเด็กพิเศษหรือเด็กที่มีความบกพร่องบางอย่างได้ เพื่อใช้หนังสือในการพัฒนาลูกต่อไป ”

กลุ่มที่ 3

คุณเยาวลักษณ์ ชีพสุมล วิทยากรกลุ่มย่อย สรุปประเด็นบทเรียน มีรายละเอียดดังนี้

“ในช่วงแรกครูต้องมีปรับจากการเล่าเป็นการอ่าน ซึ่งเห็นการเปลี่ยนแปลงกับเด็กอย่างมาก ทำให้จินตนาการของเด็กเติบโตขึ้น เด็กสามารถใช้ภาษาที่สื่อความรู้สึกได้เยอะขึ้น และมีคลังคำศัพท์ของตัวเองเวลาที่มีการถาม ทำให้จินตนาการของเด็กไม่รู้สึกว่าได้โดนปิดกั้น ที่สำคัญเด็กได้ฝึก EF คือความยับยั้งชั่งใจ เพราะวิธีการทำกิจกรรมของคุณครูจะมีกติกา与孩子 เมื่อคุณครูอ่านหนังสือนิทานเสร็จ ก็จะมีกิจกรรมที่

สอดคล้องกับหนังสือที่อ่านในแต่ละครั้ง เช่น การทำของเล่น การทำสิ่งประดิษฐ์ การทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับนิทานที่อ่าน เช่น การทำอาหารหลังจากอ่านนิทาน เด็กรู้สึกสนุก มีความภาคภูมิใจที่ได้ทำอาหารที่ทำเอง ที่สำคัญเมื่อคุณครูทำโครงการซึ่งเป็นการเชื่อมกับผู้ปกครอง โดยการเปิดพื้นที่ให้ผู้ปกครองเข้ามาเป็นวิทยากร ซึ่งเป็นกิจกรรมต่อยอดที่น่าสนใจ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ภาคเหนือ นำเรื่องผักมาสอนภาษากลางกับเด็กๆ เพื่อให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ความแตกต่างของภาษา เช่น ภาษาเหนือเรียกว่าบะก้วยเต็ด แต่ภาษากลางเรียกว่ามะละกอบ การทำงานร่วมกับผู้ปกครองนอกจากมาเป็นวิทยากร ก็มีการให้ผู้ปกครองยืมหนังสือและทำการจดบันทึกการเปลี่ยนแปลงของเด็กหลังจากอ่านหนังสือ

ปัจจัยความสำเร็จคือ การทำงานเป็นทีม เห็นเป้าหมาย และมีวิธีการเดียวกัน และทำให้ผู้ปกครองมองเห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือกับเด็ก การมีวินัยในการทำกิจกรรมของคุณครู เพราะว่าถ้าครูทำให้เห็นจริง จะทำให้ผู้ปกครองเชื่อว่า เป็นสิ่งที่ดีจริง และมีแรงจูงใจที่จะกลับไปใช้เรื่องการอ่านนิทานกับเด็ก

สิ่งที่อยากให้นักเรียนสนับสนุนคือ การอบรมผ่านวิทยากรโดยตรง และการสนับสนุนหนังสือนิทาน

กลุ่มที่ 4

คุณมาติกา วรรณโกวิท วิทยากรกลุ่มย่อย สรุปประเด็นบทเรียน มีรายละเอียดดังนี้

“คุณครูมีการตั้งกติกาในการทำกิจกรรม อาทิ ให้ครูเล่านิทานให้จบก่อน จากนั้นเด็กๆ สามารถซักถามได้ คุณครูให้ความสำคัญในการเลือกหนังสือที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กๆ ตัวอักษรน้อย ภาพชัดเจน และครูเปลี่ยนกรอบความคิดว่า หนังสือหนึ่งเล่มสามารถนำมาอ่านซ้ำได้ 2-3 รอบ ในหนึ่งวันและในสัปดาห์นั้นสามารถนำนิทานเล่มเดิมมาอ่านซ้ำอีกได้

การทำกิจกรรมที่สอดคล้องกับหนังสือที่อ่าน เช่น หนังสือเรื่องเม่นน้อย น้อยใจ ทำกิจกรรมการสัมผัสพื้นผิวที่มีความแตกต่างระหว่างลำลีและกระดาศทราย หนังสือเรื่อง ฉีกฉัก ฉีกฉัก ทำกิจกรรมฝึกการสังเกต การสำรวจธรรมชาติบริเวณรอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และกิจกรรมก้าวข้ามยางรถยนต์ประกอบเพลง หนังสือเรื่อง ปลูกผักสนุกจัง ทำกิจกรรมปลูกถั่วงอกและการปรุงอาหารจากผัก หนังสือเรื่อง ลูกแมวไม่ได้อ้วนนะ ทำกิจกรรมปั้นดินน้ำมันเป็นรูปสัตว์ต่างๆ หนังสือเรื่อง ผจญภัยในสวน ทำกิจกรรมสำรวจสวนผักเศรษฐกิจพอเพียง ได้สังเกตและสำรวจธรรมชาติ

นอกจากนี้ครูได้ทำการขยายความรู้เกี่ยวกับการอ่านหนังสือนิทานสำหรับเด็กให้กับครูท่านอื่นๆ ที่ไม่ได้มาอบรม และส่วนของผู้ปกครอง เนื่องจากเมื่อเด็กอยู่ที่โรงเรียนมีครูอ่านนิทานให้ฟัง เมื่อกลับไปถึงบ้านเด็กๆ จึงมีการบอกกับผู้ปกครองให้ช่วยอ่านนิทานให้ฟัง ซึ่งผู้ปกครองให้ความสนใจในการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเล่านิทานให้เด็กๆ ฟัง ในเดือนพฤษภาคม บางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะมีการปฐมนิเทศผู้ปกครองและ

จะนำความรู้เกี่ยวกับการอ่านหนังสือมีประโยชน์อย่างไรกับเด็กถ่ายทอดให้ผู้ปกครองทราบด้วย ซึ่งอยากให้หนังสือนิทานเป็นสื่อกลางที่เด็กและผู้ปกครองได้ใช้เวลาคุณภาพร่วมกัน

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับครูคือ เห็นพลังของการเปลี่ยนแปลงจากการเล่านิทานเป็นการอ่านนิทาน เทคนิคการอ่านนิทาน การเลือกหนังสือนิทานที่เหมาะสมกับเด็ก

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็กคือทักษะทางสังคม เพราะในนิทานหลายเรื่องมีการสอดแทรกทักษะทางสังคมให้กับเด็ก เด็กมีสมาธิ จดจ่อและรู้จักรอคอย ในการอ่านหนังสือเล่มเดิมๆ ซ้ำๆ เด็กจะเห็นรายละเอียดภาพวาดในนิทานเพิ่มขึ้น เป็นการฝึกการสังเกตที่ดี มีทักษะด้านภาษาที่ดีขึ้น มีเด็กหลายคนอ่านหนังสือและชี้ที่ตัวหนังสือ ทำให้เด็กจดจำตัวอักษรได้เร็วขึ้น เด็กๆ ได้ฝึกการสังเกตต่อยอดจินตนาการ และได้เชื่อมโยงจากนิทานที่ครูอ่านให้ฟัง นิทานยังช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กที่ไม่ชอบทานผัก เป็นเด็กที่ทานผักได้มากขึ้น จากการลงมือปลูกผักด้วยตนเองและนำไปประกอบอาหาร และเด็กๆ สามารถสรุปการเรียนรู้จากนิทานได้ด้วยตนเอง เช่น บอกเพื่อนว่าเดินข้ามถนนต้องระมัดระวัง เดี่ยวจะประสบอุบัติเหตุเหมือนในนิทานที่ครูอ่านให้ฟัง เด็กบางคนไม่ยอมพูด แต่เมื่อได้ฟังครูอ่านนิทานให้ฟังบ่อยๆ เด็กก็ยอมพูดกับครูว่า ขอให้อ่านนิทานให้ฟังอีกได้ไหม ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครองคือ ชอบการอ่านนิทานมาก เพราะไม่ต้องปรับเสียง เพราะถ้าเล่านิทานต้องปรับเสียงตัวละคร

ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำกิจกรรมคือ เด็กๆ มักจะแย่งหนังสือนิทาน ทำให้เกิดการชำรุดเสียหาย สิ่งที่ต้องการให้หน่วยงานสนับสนุนคือ ต้องการหนังสือนิทานเรื่องละ 3-4 เล่ม ซึ่งสามารถกระจายไปยังห้องเรียนอื่นๆ ได้ หรือหนังสือนิทานที่องค์การยูนิเซฟ เคยจัดส่งให้ เป็นชุดหนังสือที่ดีมาก และอยากได้แบบนั้นเพิ่มอีก หรือเป็นงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อหนังสือนิทานสำหรับเด็ก

การอบรมควรเพิ่มจำนวนผู้เข้าอบรมให้มากขึ้น เชิญผู้ปกครองที่สนใจร่วมเข้าอบรม หรือการเติมเต็มความรู้ใหม่ๆ ให้กับครูที่เคยอบรมแล้วเพื่อสามารถเป็นวิทยากรกระบวนการให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นๆ ต่อไปได้”

คุณระพีพรรณ พัฒนาเวช กรรมการมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกับครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีรายละเอียดดังนี้

“การอ่านหนังสือให้เด็กฟังเด็กได้ประโยชน์มากกว่า อยากย้ำให้คุณครูมั่นใจและสามารถบอกต่อกับคนอื่นๆ ได้ว่า การอ่านหนังสือให้เด็กฟังต่างจากการเล่าเรื่องให้เด็กฟังอย่างไร การอ่านหนังสือเราอ่านตามตัวอักษรในขณะที่สมองของเด็กหูฟัง สมองทำงาน เด็กมีความคิดที่เปิดมากๆ เขาสามารถคิดเชื่อมโยงคิดหาเหตุผล คิดคาดเดาไปข้างหน้า คาดเดาเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญคือเขาได้ฟังอย่างต่อเนื่อง หลายศูนย์ ที่อ่านจากรายงานพบว่า เด็กๆ มีการหยิบจับหนังสือมากกว่าเดิม เพราะว่าคำตอบทั้งหมดเกิดขึ้นใน

สมองของเด็กเอง เพราะถ้าคุณครูอ่าน เด็กคิด ความหมายที่เกิดขึ้นในสมองของเด็ก ขอใช้คำว่าเด็กกำลังจับหนังสืออยู่ คือเกาะติด เพราะฉะนั้นทำให้เขาอยากไปเปิด หนังสือคือความหมายส่วนตัวของเขา ซึ่งต่างจากวิธีเดิมที่คุณครูอ่านไป เล่าไป ซ้ำไป ซึ่งเป็นความหมายของคุณครูต่างหาก เป็นเครื่องมือการสอนของคุณครูแต่ว่าความคิดหลัก ประเด็นการค้นหา การคาดเดา เช่น สมมุติว่าเด็กเดาคำตอบแล้วถูกต้อง คุณครูเปิดหน้าต่อไป และตัวละครเป็นอย่างไร ตัวละครพูดอย่างไร เด็กก็จะรู้สึกไขว่ไข้อยู่ในสมองของเขาเอง เขาอยากจะไปไขว่ไข่อีกครั้งหนึ่ง สิ่งนี้คือเหตุการณ์ปกติมากที่เกิดขึ้นเมื่อคุณครูอ่านให้เด็กฟัง เพราะคุณครูได้สะท้อนมาว่า เมื่อก่อนเล่านิทาน เด็กจะไม่หยิบจับหนังสือมากกว่าการอ่านหนังสือ ซึ่งคุณครูสามารถบอกกับคนอื่น ๆ ได้ว่า เราอ่านให้เด็กค้นหาคำตอบได้ด้วยตัวเอง เราอ่านโดยไม่ถาม ไม่สอนแทรก เพื่อให้เด็กเชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่มีอยู่ จนเกิดเป็นความคิดใหม่ ความรู้ใหม่ ประสบการณ์ใหม่ของเด็กเอง พอเกิดความรู้ใหม่ประสบการณ์ใหม่มันคือหนังสือใหม่ของเขาอย่างแท้จริง จึงขออย่าให้ครูทุกท่านทราบว่า การอ่านหนังสือให้เด็กมีความหมายแบบนี้

จากการที่ได้เข้าฟังวันนี้พบว่า หลายศูนย์ฯ ยังอ่านหนังสือเพียงเล่มเดียว และไปอ่านหนังสือที่เชื่อมโยงกับหน่วยการเรียนรู้เท่านั้น อยากเสริมคุณครูว่า ควรอ่านหลายๆเล่ม เพราะว่าคุณครูอ่านหนังสือเพื่อพัฒนาทักษะ ภาษา และการคิด ยิ่งอ่านเยอะเด็กยิ่งได้ความคิดเยอะ ไม่ใช่เป้าหมายเพียงแค่การเรียนรู้ในหน่วยนั้นๆ เท่านั้น อีกประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญคือ อ่านเพื่อให้เด็กสนุก มีความสุขและเพื่อให้เด็กติดใจหนังสือ เพราะถ้าเด็กติดใจหนังสือจะเกิดการอ่านแล้วอ่านอีก ดูแล้วดูอีก จะทำให้เด็กค้นพบความหมายใหม่ๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และที่สำคัญคือ คุณครูอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เพื่อสร้างสายใยอันงดงามระหว่างคุณครูกับเด็ก เพื่อถ่ายทอดความรักผ่านสิ่งที่เด็กชอบ ซึ่งสำคัญมากๆ เพราะครูไม่ได้อ่านนิทานหรืออ่านหนังสือเพื่อการเรียนรู้เพียงอย่างเดียว แต่เพื่อให้เด็กรับรู้ถึงความรักที่ครูมีต่อเด็กด้วยอันนี้สำคัญมากๆ เพราะฉะนั้นอยากให้ครูรักพวกเขามากแค่ไหน อ่านหนังสือให้พวกเขาฟังเยอะๆ เพราะหนังสือนิทานไม่ได้เกิดมาเพื่อการเรียนรู้อย่างเดียว เกิดมาเพื่อสายสัมพันธ์ที่ดีด้วย เกิดมาเพื่อเป็นตัวแทนของโช่ทองคล้องใจระหว่างคนอ่านกับคนฟัง การที่ครูอ่านหนังสือและไม่ชวนถามเด็กระหว่างทางก็เพื่อให้เด็กได้จดจ่อกับเรื่องราว เชื่อมโยงเสียงที่ฟังกับภาพที่เห็นจนเกิดความเคลื่อนไหว หนังสือที่ดีคือหนังสือที่มีพื้นที่ว่างให้เด็กได้คิด เพราะฉะนั้นการอ่านหนังสือให้เด็กฟังเป็นการเสริมความคิดสำหรับเด็ก ปล่อยให้เด็กคิดจากประสบการณ์ของตัวเอง เพราะเด็กแต่ละคนมีประสบการณ์จากที่บ้านมาไม่เหมือนกัน เนื่องจากในอดีต การที่ครูเล่าไปอ่านไป เป็นการปิดความคิดของเด็กๆ เพราะเด็กจะคิดตามที่ครูเล่าเรื่อยๆ จนกระทั่งเด็กไม่เกิดความคิดหรือคำตอบเป็นของตนเองเลย คอยรอตอบคำถามปลายเปิด ซึ่งคำตอบที่ได้เป็นความรู้ ไม่ใช่ความคิด เป็นข้อมูล ไม่ใช่ปัญญา เพราะฉะนั้นสรุปว่า การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เป็นการใช้ทักษะรอบด้าน คือ ใช้หูฟัง ใช้ตา ดู และใช้สมองคิดใคร่ครวญและค้นพบคำตอบของตนเองในที่สุด จนกระทั่งเด็กกัหนังสือติด กัดแบบไม่ปล่อย จึงทำให้เกิดบรรยากาศของการที่เด็กไปหยิบหนังสือมาอ่านเอง หยิบหนังสือมาพยายามอ่าน ซึ่งต้องชื่นชมคุณครูจากใจจริงที่คุณครูทนความอึดอัดของ

ตนเอง ปรับเปลี่ยนวิธีจนกระทั่งผลไปเกิดกับเด็กที่สุด และการอ่านผลจะเกิดกับคุณครู เพราะทำให้คุณครูพูด ชัดถ้อยชัดคำมากขึ้น ซึ่ง 2 เดือน ที่คุณครูได้ทดลองใช้และเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมหาศาล ช่วยเด็กบางคน ที่มีปัญหาด้านการสื่อสารให้สามารถสื่อสารได้ ซึ่งเป็นคุณูปการต่อการอ่านหนังสือ เป็นสิ่งดีงามที่คุณครูทำ ขอ อำนวยอวยพรให้คุณครูประสบความสำเร็จ และความสุข เด็กๆ งดงามค่ะ”

พิธีปิด กล่าวให้กำลังใจและสนับสนุนการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง

ดร. ทินสิริ ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย

กล่าวให้กำลังใจและสนับสนุนการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง มีใจความสำคัญดังนี้

“หลังจากที่ร่วมฟังการแลกเปลี่ยนของทุกท่าน มี 3 ประเด็น ที่อยากแบ่งปันที่เกิดจากความประทับใจ คุณครูทุกคน ประเด็นที่ 1 คือรางวัลที่แต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับคัดเลือกจากคณะกรรมการ หลักเกณฑ์ในการตัดสินที่สำคัญคือปลายทางของกิจกรรมที่ทำกับเด็ก เด็กได้อะไรบ้าง เกิดการเปลี่ยนแปลงอะไร คือกิจกรรม ที่เด็กได้สัมผัสจริง ได้ดูจริงๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็กเป็นสิ่งที่สำคัญเพราะคุณครูลงเวลา แรงกาย แรงใจในการทำงาน และการอบรม ซึ่งเป็นสิ่งที่คุ้มค่า ถ้าหากสิ่งนั้นเกิดการเปลี่ยนแปลงแล้วเกิดขึ้นกับเด็ก

ประเด็นที่ 2 บทบาทของคุณครูที่เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกันในวันนี้ คือคุณครูที่ได้รับการคัดสรรอย่าง พิเศษ เพราะในประเทศไทยมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประมาณกว่า 20,000 แห่งทั่วประเทศ ทั้งในกรมการปกครอง ส่วนท้องถิ่นและกรุงเทพมหานคร แต่คุณครูเป็นคุณครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 27 แห่ง จาก 20,000 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่กรมการปกครองส่วนท้องถิ่นและกรุงเทพมหานคร เลือกให้เป็นศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ เพราะคุณครูแต่ละท่านก็ผ่านการอบรมมาอย่างเข้มข้น เพราะฉะนั้นบทบาทของคุณครู ที่เป็นต้นแบบซึ่งมีคุณค่ามากๆ จากที่ได้ฟังในวันนี้ ทำให้เป็นเครื่องยืนยันได้ว่า ทำไมแต่ละท่านได้รับเลือกเป็น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ เพราะแต่ละท่านมีการบูรณาการเป็นกิจกรรม ตามบริบทของแต่ละศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก ก็ขอให้คงความเป็นบทบาทของต้นแบบตรงนี้เอาไว้ เพื่อที่จะเป็นตัวอย่างให้กับจังหวัดของแต่ละศูนย์ฯ เพราะบทบาทต้นแบบสำคัญอย่างมาก

ประเด็นที่ 3 คุณค่าของคุณครูในการที่เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันในวันนี้ และหลายภาคีเครือข่ายที่มา ร่วมกัน เพราะเราไม่ได้มองว่า เฉพาะองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่เรามองว่าสิ่งที่คุณครูทำ จะขยายไป เป็นตัวอย่างทั่วประเทศ อย่างที่ ดร.อาร์ตีบอกว่า เราต้องการที่จะให้ตัวอย่างของกิจกรรมเป็นตัวอย่างของ ประเทศ เพราะฉะนั้นสิ่งที่คุณครูทำ ก็จะเป็นตัวอย่างให้ทั่วประเทศ จงภูมิใจว่า คุณค่าของกิจกรรมไม่ได้เก็บไว้ ที่ตัวเรา แต่จะขยายไปทั่ว และมีคุณค่ามหาศาลกับเด็กไทยค่ะ เพราะฉะนั้นทั้ง 3 ประการ ก็อยากส่งเป็น กำลังใจให้คุณครู หนึ่ง คือดูการเปลี่ยนแปลงของเด็ก สอง คือคงความเป็นต้นแบบของศูนย์สาธิตต้นแบบอย่าง ที่มีคุณค่า และสาม คือคุณค่าของกิจกรรมจะต้องเผยแพร่ไปทั่วประเทศ เก็บความดีนี้ไว้และเผยแพร่ต่อไป ซึ่ง

หลังจากนี้ทางองค์การยูนิเซฟจะดำเนินการส่งชั้นหนังสือและหนังสือประมาณ 10 กว่าเรื่อง ไปยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 27 ศูนย์ เพราะคุณครูจะได้ทำกิจกรรมและเราอยากให้หนังสือนั้นมีคุณค่ามากขึ้น ขอขอบคุณค่ะ”

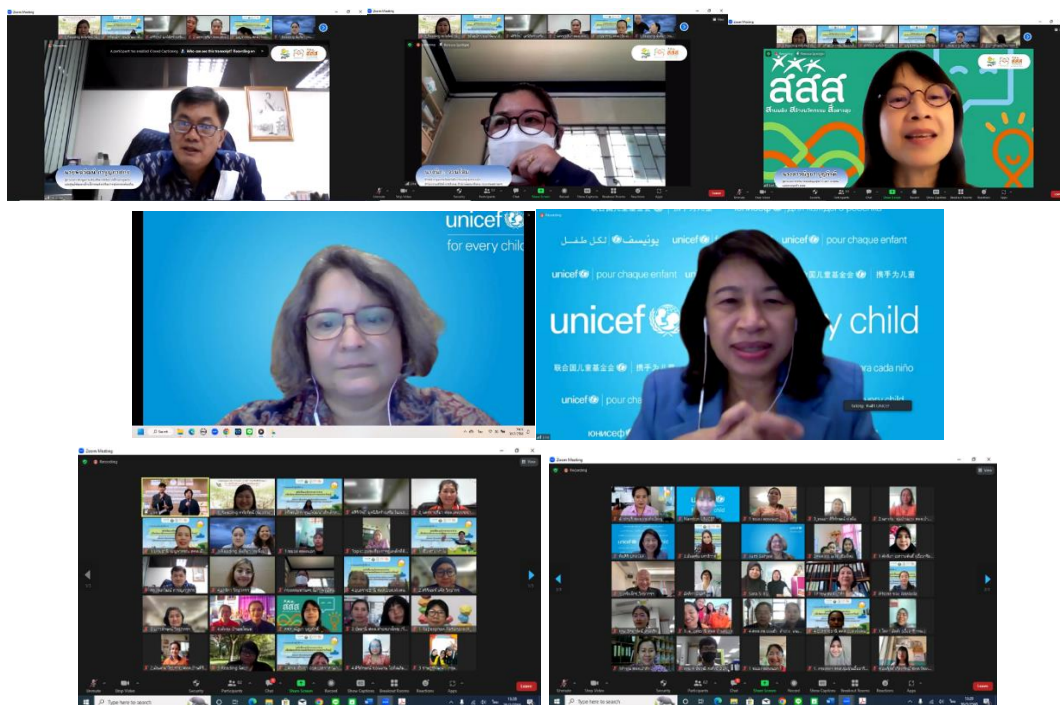
คุณสุจิต พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน กล่าวให้กำลังใจและสนับสนุนการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง มีใจความดังนี้

“เมื่อฟังคุณครูแต่ละท่านเล่าถึงกิจกรรม เราก็จะเห็นความเบิกบานในหัวใจ ในการทำกิจกรรมและบันทึกลงในเครื่องมือหน้าเดียวสามารถช่วยให้ครูเห็นความเปลี่ยนแปลงในการทำกิจกรรมได้ ถ้าหมั่นบันทึกตลอดเวลา คุณครูสามารถทำให้เด็กมีกระบวนการรู้จักดี เก็บบทเรียน เก็บความรู้ได้ด้วยตัวเอง ซึ่งคุณครูก็เช่นกัน เพราะบทเรียนเหล่านี้ไม่มีใครสร้างได้ มีแต่คุณครูเท่านั้น เพราะฉะนั้นเก็บเครื่องมือนี้ไว้ดีๆ และสามารถนำไปใช้ในทุกกิจกรรมที่ครูทำงาน

มีเรื่องราวที่น่าสนใจเกิดขึ้นระหว่างการถอดบทเรียน คุณครูมีจิตใจที่เมตตา คิดไปถึงว่า แล้วเด็กพิเศษสามารถใช้หนังสือที่เรามอบให้คุณครูได้ไหม ซึ่งหนังสือที่มอบให้กับคุณครูสามารถใช้กับเด็กพิเศษได้หมด ไม่ว่าจะเป็นเด็กออทิสติก เด็ก LD หรือเด็กที่มีความพิการทางสมอง เพราะเรามีข้อมูล มีงานวิจัยที่รับรู้กันแล้วว่าการอ่านหนังสือให้ฟัง โอบกอดด้วยความรักความเมตตา สามารถเปลี่ยนแปลงเด็กได้ เปลี่ยนสมองของเด็กได้ แต่จะดียิ่งกว่า ถ้ามีหนังสือที่เป็นหนังสือสำหรับเด็กพิเศษจริงๆ เราเคยทำงานร่วมกับสถาบันราชานุกูล ถ้าคุณครูสนใจเราอาจจะมีคอสพิเศษให้ครู หรือการผลิตหนังสือสำหรับเด็กออทิสติกทำได้อย่างไร หรือผลิตหนังสือสำหรับเด็ก LD ควรจะเป็นอย่างไร ซึ่งน่าจะมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันสักระยะหนึ่ง แต่สิ่งที่คิดว่าจำเป็นและเป็นหัวใจสำคัญมากสุดของวันนี้คือ อยากให้คุณครูทุกคนรวมตัวกันเป็นเครือข่าย เพราะเรามีเครือข่ายของครูทั่วประเทศ แต่จะทำอย่างไรที่จะผนึกกำลังกัน เมื่อครูเปลี่ยน เด็กเปลี่ยน ครอบครัวและชุมชนเปลี่ยนแน่นอนว่าอีก 10-20 ปี ข้างหน้า เราอาจจะจะเป็นหนึ่งคนที่ช่วยสร้างสังคมใหม่ เป็นสังคมที่มีความเมตตา กรุณาเป็นฐาน เราอยากให้ทุกเรื่องกลับไปสู่ที่ชุมชน ฐานตั้งมั่นของชุมชน

และการที่เด็กๆ แ่่งกันอ่านหนังสือที่คุณครูอ่านให้ฟังเป็นสิ่งที่น่ายินดี เพราะแสดงว่าเด็กรักในการอ่านหนังสือมากขึ้น และหน้าที่ของคุณครูต้องเดินไปบอกกองการศึกษาว่า ขอได้ไหมเพราะว่าตอนนี้ยูเนสโกกับยูนิเซฟบอกว่า เด็กหนึ่งคนจะต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยหนังสือและการอ่านหนังสือไม่น้อยกว่า 25 เล่มต่อคน ต่อปี ทำได้ไหม ถ้าเราจะเติมหนังสือทุก 2-3 เดือน หรือ 2-5 เล่ม ขอสัก 4-5 ก๊อปปี้ ทำได้ไหม ซึ่งนี่คือโจทย์ที่เราได้ยื่นกับทางวุฒิสภา ซึ่งครูหุຍ (วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์) ได้กรุณายื่นเรื่องต่อนายกรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งถึงทุกๆ กระทรวงให้มีมาตรการนี้ ขณะนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดรับเรื่องนี้แล้ว กำลังส่งเรื่องนี้ไปยังอำเภอและตำบล และเชื่อว่าก็จะลงไปถึงระดับตำบลและชุมชน เราช่วยกันถักร้อยเครือข่ายสานพลังให้คุณครูของเราเป็นคุณครูแกนนำที่จะขยายการรับรู้ ซึ่งคุณครูได้เริ่มดำเนินการแล้ว แต่ยังเหลือใน

ส่วนของการสื่อสารในการทำกิจกรรม ซึ่งสามารถใช้เพจอ่านยกกำลังสุขเป็นเครื่องมือและช่องทางในการสื่อสารของคุณครูได้ ทั้งในเรื่องสื่อสารความรู้ของคุณครู สื่อสารประสบการณ์จากการถอดบทเรียนที่ผ่านมา ซึ่งมีความจำเป็นและมีคุณค่าสูงมากต่อสังคมที่ต้องการการเดินหน้า และสร้างการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่ดียิ่งขึ้นไปสู่ลูกหลานของเรา ขอขอบคุณน้ำใจและความเอื้ออาทรของคุณครูทุกท่านที่ได้ส่งสม ถ่ายทอด และสื่อสาร ซึ่งในเดือนพฤษภาคมจะเป็นช่วงเวลาดีๆ ที่เราจะได้ดีโดยเอาความรู้นี้สื่อสารไปยังครอบครัว ซึ่งชาวมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านจะส่งคลิปวิดีโอไปให้คุณครู เป็นคลิปวิดีโอที่จะชักชวนให้คุณพ่อคุณแม่มาอ่านหนังสือให้ลูกฟัง เพื่อโลกในวันนี้และวันหน้า ขอให้ทุกสิ่งที่เป็นความดีงามที่คุณครูได้ทำไป กลับคืนมาสู่คุณครูทุกท่าน และขอให้เด็กของเราออกมาบนแผ่นดินที่ดีงามที่ครูทุกคนเป็นผู้สร้างนะคะ ขอขอบคุณค่ะ”

สรุปผลสำคัญ

1. **กิจกรรมที่ครูดำเนินการ** ครูส่วนใหญ่จะมีการอ่านนิทานตามที่ได้เรียนรู้จากโครงการ และมีการต่อยอดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ การปลูกผัก ต่อยอดจากนิทาน รวมถึงการทำอาหารจากผักที่ได้ปลูก การทำโครงการเรื่องการทำอาหารเพื่อให้เด็กเรียนรู้ต่อยอดจากเนื้อหาในนิทาน และในการทำกิจกรรมอื่นๆ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การวาดรูปตามจินตนาการจากเรื่องที่ได้ฟัง การระบายสี การร้องเพลง รวมถึงการใช้นิทานเป็นเครื่องมือเพื่อสอนภาษากลางสำหรับในพื้นที่ที่เด็กใช้ภาษาถิ่นจนเคยชิน และไม่รู้คำศัพท์ต่างๆ ของภาษากลาง

2. การเปลี่ยนแปลงของครู พบว่า การที่ครูได้รับการอบรมเรื่องการอ่านหนังสือภาพ-นิทาน และนำความรู้ไปปรับใช้นั้น ครูเองก็ต้องก้าวข้ามความคุ้นชินเดิมอย่างมาก และต้องคอยสะกดและเตือนตัวเองไม่ให้กลับไปใช้รูปแบบเดิม เช่น การเล่า การต่อเติมเนื้อเรื่อง การถาม จนเด็กไม่ได้ติดตามเรื่องราว ซึ่งครูเองก็ต้องเรียนรู้ EF เช่นเดียวกับเด็ก และเมื่อสามารถก้าวข้ามความคุ้นชินเดิมแล้ว กลับทำให้ครูมองเห็น เชื่อมั่น และมีความรู้ในการออกแบบต่อยอดกิจกรรมจากนิทาน มีเทคนิคในการอ่านเพิ่มขึ้นจากการทำซ้ำ ทำบ่อยๆ

นอกจากนี้ครูที่ได้รับการอบรมยังได้มีการถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับสู่เพื่อนครู จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการ “เล่า” นิทาน เป็น “การอ่านนิทาน” ไปด้วย

3. การเปลี่ยนแปลงของเด็ก พบว่า เมื่ออ่านนิทานให้เด็กฟัง เกิดการเปลี่ยนแปลงกับตัวเด็กที่หลากหลายมิติ ประกอบด้วย

- **ด้านการจดจ่อ อดทนรอคอย** พบว่าเด็ก มีสมาธิมากขึ้น ตั้งใจ และจดจ่อกับสิ่งที่ทำมากยิ่งขึ้น และสามารถอดทนรอคอยได้ตามข้อกำหนด หรือกติกาที่ตั้งร่วมกันได้
- **ด้านพัฒนาการทางภาษา** พบว่า เด็กมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด มีคลังคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้จากนิทานเพิ่มมากขึ้น สามารถสื่อสารได้ชัดเจน เป็นประโยคที่ยาวขึ้น
- **ด้านการคิด และจินตนาการ** พบว่า เด็กช่างคิด ช่างถาม ช่างสังเกตเพิ่มมากขึ้น และมีจินตนาการสูงขึ้น
- **ด้านการสรุปความคิดรวบยอด** พบว่า เด็กสามารถสรุปเนื้อหาตามความคิดของตนเอง และเล่าให้เพื่อน หรือครูฟังได้
- **ลดภาวะสมาธิสั้นเทียม** ที่เกิดจากการติดโทรศัพท์มือถือของเด็กได้อย่างมาก (ทั้งเรื่องการสร้างสมาธิจดจ่อ และการแก้ปัญหาเด็กพูดไม่เป็นภาษา)

4. การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอ่านกับผู้ปกครอง การทำงานของครูในแต่ละศูนย์นั้น ไม่เพียงมีบทบาทในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กที่ศูนย์ฯ เท่านั้น แต่ยังต้องทำงานกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้หนังสือนิทานกับเด็กในบ้านด้วย ซึ่งเป็นการสานพลังในการใช้การอ่านเป็นเครื่องมือสร้างพัฒนาการและนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นได้จริง การทำงานของครูจึงมีกระบวนการที่สร้างให้พ่อแม่มองเห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือ และใช้หนังสือกับลูกในบ้านดังนี้

- สนับสนุนให้เกิดการนำหนังสือกลับบ้านในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งระบบการยืม-คืน หรือการทำ “ถุงมหัศจรรย์” ซึ่งมีนิทานและชุดกิจกรรมเพื่อให้พ่อแม่ได้มีเครื่องมือการอ่านในบ้าน
- การทำคลิปเพื่อสร้างความเข้าใจการอ่านนิทานกับลูก โดยส่งให้พ่อแม่ได้ดู ทำความเข้าใจทางโซเชียลมีเดียที่ครูใช้ติดต่อกับพ่อแม่
- การจัดอบรมให้ความรู้ แนะนำเทคนิคการอ่านนิทานให้กับพ่อแม่

- การจัดกิจกรรมรักการอ่าน เพื่อส่งเสริมให้พ่อแม่เห็นความสำคัญของการอ่านในเด็กปฐมวัย
- นำเสนอกิจกรรมที่พ่อแม่ได้จัดกิจกรรมและส่งคลิปให้ดูทางไลน์กลุ่ม เพื่อเป็นการกระตุ้นพ่อแม่ และครอบครัวอื่นๆ ได้ให้ความสำคัญ และลงมืออ่านนิทานกับลูก
- ลงติดตามผลการใช้หนังสือนิทานของกลุ่มพ่อแม่อย่างสม่ำเสมอ

5. ท้องถิ่นได้มีการสนับสนุนการทำงานของครูโดยการจัดสรรงบประมาณในการจัดหาหนังสือนิทานให้เพียงพอต่อเด็ก และครอบครัวที่จะนำไปใช้อ่านที่บ้าน

6. ปัญหา อุปสรรค ที่พบในการดำเนินงาน

อุปสรรคสำคัญที่เกิดขึ้นมี 3 เรื่องหลัก คือ ตัวครูเอง ผู้ปกครอง และตัวเด็ก ดังนี้

- **ตัวครู** ปัญหาเรื่องใหญ่คือ การก้าวข้ามความคุ้นชินเดิมที่เคยทำ ทำให้ครูรู้สึกอึดอัด และในบาง ศพด. ครูมีภารกิจมากทำให้ไม่สามารถอ่านได้วันละ 3 เวลา
- **ผู้ปกครอง** เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากพ่อแม่บางครอบครัวไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องการอ่านในเด็กปฐมวัย ทำให้การขับเคลื่อนกับกลุ่มครอบครัวยังเป็นเรื่องยาก
- **เด็ก** มีการพูดแทรก เนื่องจากคุ้นชินกับการเล่านิทานที่ครูเคยทำ คอยถาม ทำให้ครูต้องควบคุมสถานการณ์ แต่เป็นเพียงระยะหนึ่ง เมื่อเด็กคุ้นชินกับการ “อ่านให้ฟัง” สามารถนั่งฟังอย่างมีสมาธิมากขึ้นได้

7. การสนับสนุนเพิ่มเติม สิ่งที่คุณต้องการให้โครงการสนับสนุนเพิ่มเติม มีดังนี้

- จัดให้มีการอบรมพัฒนาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้หนังสือ
- การสนับสนุนหนังสือนิทานเพิ่มเติมให้เพียงพอ ทั้งต่อความต้องการของเด็ก การให้ผู้ปกครองยืมไปอ่านที่บ้าน และการจัดหาหนังสือเพิ่มเติมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น กลุ่มเด็กพัฒนาการล่าช้า เป็นต้น
- จัดให้มีความรู้เรื่องการผลิตสื่อเพื่อสามารถสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาสมรรถนะเด็ก
- ทางโครงการและองค์กรร่วมจัด เสนอให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการส่งเสริมการอ่านในเด็กปฐมวัย

ทั้งนี้ ทางมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมได้สนับสนุนเพิ่มเติม โดยส่งคลิปวิดีโอจากผู้เชี่ยวชาญ

ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยการอ่าน : The Reading แก่เครือข่ายครู ศพด. ทางกลุ่มไลน์ (ภาคผนวก ง)

Recommendations

- Organizing workshops on how to read to children.
- Having enough picture books for all children.
- Providing books for children with developmental delays.
- Brainstorming with parents and caretakers to produce media to increase children's language proficiency.
- Making parents and caretakers aware of the importance of reading to children.

Feedback from Teachers

- Do not teach explicitly using didactic methods.
- Transfer the knowledge to their peers of how to not tell stories but read to kids.
- Learn to design follow-up activities and develop reading promotion techniques.

Supporting parents and caretakers going forward

- Encouraging them to bring home books to read with their children.
- Creating video clips to promote reading and sending it to them via Line.
- Organizing reading promotion workshops.
- Holding activities to promote the love of reading in young children.
- Presenting reading activities through Line groups.
- Visiting parents and caretakers to ensure they know how to read to children.
- Providing financial support to local communities for purchasing more picture books.

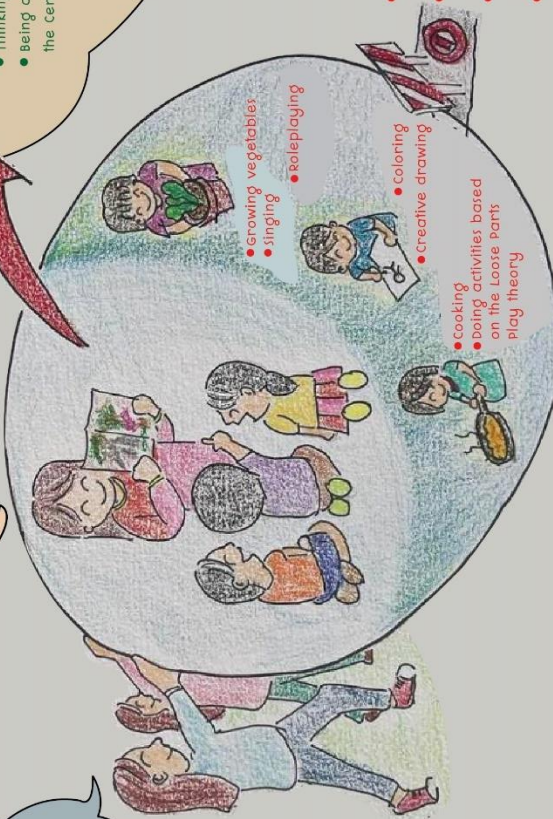
Positive Outcomes in Children

- Being more patient by being able to wait and comply with classroom rules.
- Reducing the symptoms of Pseudo-ADHD caused by cell phone use.
- Being able to concentrate, pay attention, and focus on assigned tasks.
- Developing language proficiency by being able to communicate and produce complex sentences.
- Being more imaginative.
- Thinking critically, asking questions, being more observant.
- Thinking and making inferences from what is read.
- Being able to use books to understand the central Thai language better.

Challenges

- Teachers feeling like they are not doing do their job well when not teaching explicitly.
- Teachers are too busy to be able to read to children three times a day.
- Children might interrupt by asking questions, requiring teachers to take control of the situation.
- Parents and caretakers are not aware of the importance of reading.

ข. กิจกรรม "การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดภาวะ Learning Loss ในเด็กปฐมวัย"

1. งานบริหารจัดการโครงการ

โครงการฯ ได้จัดให้มีการประชุมคณะทำงานและประสานแนวทางความร่วมมือตามบันทึกข้อตกลงระหว่างองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทยและกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 ครั้ง

- เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2566 ทางระบบ Zoom Meeting เพื่อนำเสนอแผนการดำเนินกิจกรรมและขอความร่วมมือทุกหน่วยงานตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง มีผู้เข้าร่วมประชุมจากองค์การยูนิเซฟ, สำนักพัฒนาสังคม และ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, สำนัก 4 สสส. และมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

- เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2566 ทางระบบ Zoom Meeting เพื่อหารือพิจารณาเกณฑ์ในการคัดเลือก 60 ศพด. เข้ารับการอบรมการใช้หนังสือชุดอ่าน อาน อ่าน ระหว่างองค์การยูนิเซฟ และมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน โดยสรุปเกณฑ์การคัดเลือก และจะนำเสนอต่อสำนักพัฒนาสังคม กทม. ต่อไป

- เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2566 ทางระบบ Zoom Meeting เพื่อหารือการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหนุนเสริมศักยภาพครู ระหว่าง ทีมกล้าก้าว และมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

- เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2566 ทางระบบ Zoom Meeting นำเสนอเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก 60 ศพด. เข้าอบรมการใช้หนังสือชุดอ่าน อาน อ่าน ต่อสำนักพัฒนาสังคม กทม. องค์การยูนิเซฟ โดยที่ประชุมสรุปเห็นชอบเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

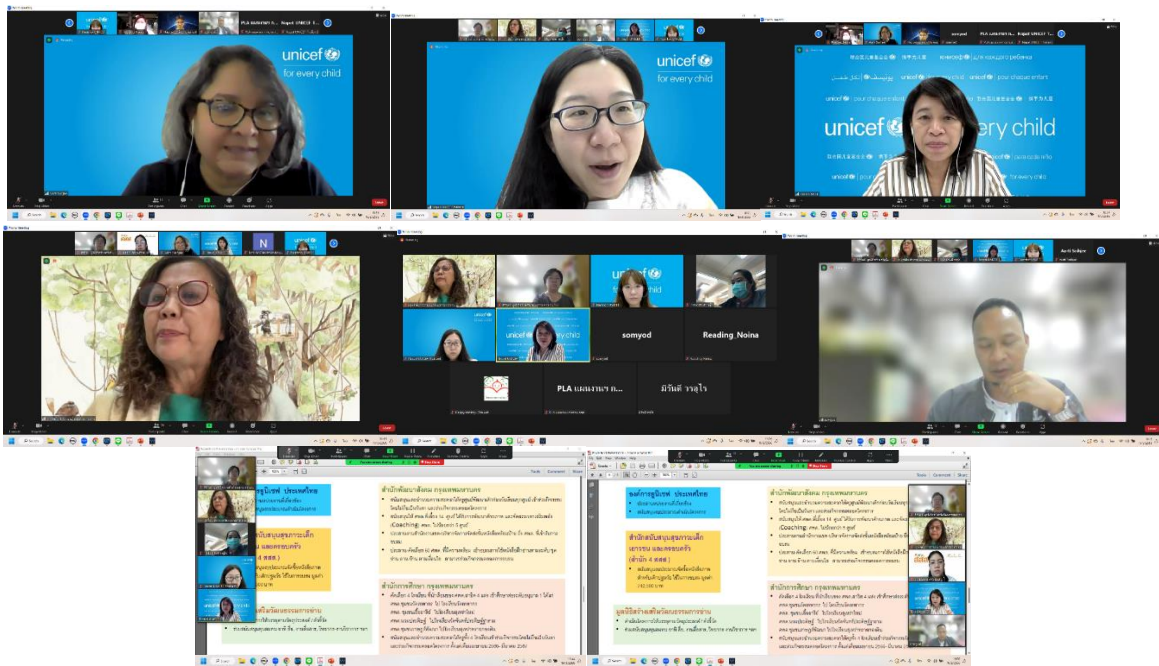
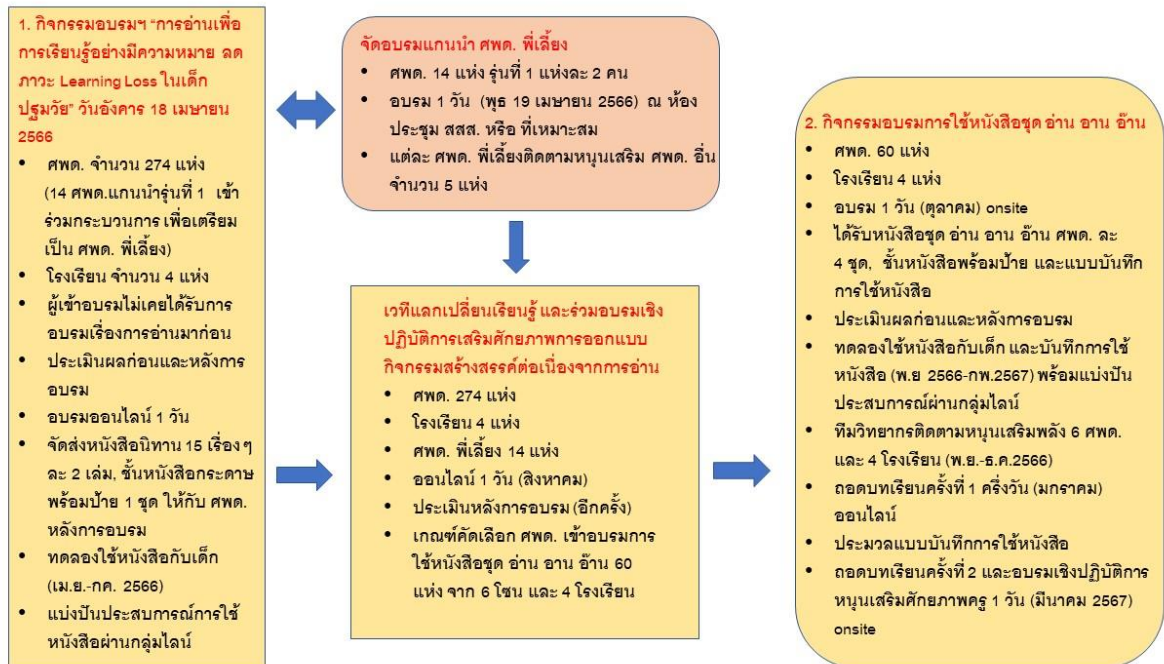
1.1 เป็น ศพด.ที่มีความพร้อม สมัครใจเข้าร่วมการทดลองใช้หนังสือฯ สามารถปฏิบัติตามกระบวนการ ตามที่โครงการกำหนด

1.2 ต้องเป็น ศพด. ที่ผ่านการอบรมการใช้หนังสือในการพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัย (ในโครงการยูนิเซฟ และ สสส.)

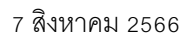
1.3 เป็น ศพด.ที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมการใช้หนังสือชุดอ่าน อาน อ่าน มาก่อน (ยกเว้นครูที่อบรมลาออกไปแล้วและไม่มีการถ่ายทอดวิธีการใช้หนังสือ)

1.4 เป็น ศพด. ที่ได้รับการเห็นชอบจากสำนักพัฒนาสังคม กทม. โดยมาจากตัวแทน 6 โซนการปกครอง โซนละ 10 ศพด. และ 4 โรงเรียน (เดิม)

ทั้งนี้จะได้เปิดรับสมัคร ศพด. ที่สนใจ ตั้งแต่วันที่ 1-10 กันยายน 2566 และส่งรายชื่อให้สำนักพัฒนาสังคม กทม. ได้พิจารณา และประกาศผลในวันที่ 15 กันยายน 2566

16 มีนาคม 2566

2. การดำเนินกิจกรรมอบรมปฏิบัติการ “การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดภาวะ Learning Loss ในเด็กปฐมวัย”

โครงการฯ ออกแบบและดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน สังกัดสำนักพัฒนาสังคม, สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการใช้การอ่านในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนี้

2.1 จัดส่งหนังสือภาพสำหรับเด็กปฐมวัยประกอบการอบรม จำนวน 15 ปก จำนวน 2 ชุด ให้กับ 280 ศพด. และ 4 โรงเรียน ก่อนการอบรม โดยสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว (สำนัก 4) สสส. สนับสนุนหนังสือภาพสำหรับเด็ก รวม 8,400 เล่ม ด้านมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สนับสนุนหนังสือวิชาการอ่านสร้างสุข 1 : มหัศจรรย์แห่งการอ่าน ฐานพลังการพัฒนาสมองและศักยภาพมนุษย์ และคู่มือลูกรักกับหนังสือเล่มแรก และหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย รวม 840 เล่ม องค์การยูนิเซฟ สนับสนุนชั้นวางหนังสือกระดาษ จำนวน 280 ชั้น และป้าย โลโก้โครงการร่วมงาน 280 แผ่น และกระบวนการอบรม พร้อมหนังสือสนับสนุนกิจกรรม 54 เล่ม

2.2 กิจกรรมอบรมปฏิบัติการ “การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดภาวะ Learning Loss ในเด็กปฐมวัย”

2.2.1 กิจกรรมอบรมปฏิบัติการ “การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดภาวะ Learning Loss ในเด็กปฐมวัย” วันที่ 18 เมษายน 2566 ทางระบบ Zoom Meeting

มีผู้เข้าอบรมเป็นศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 198 ศูนย์ (จาก 274 ศูนย์) สังกัดสำนักพัฒนาสังคม และ 4 โรงเรียน สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนเทพากร , โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม, โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน และโรงเรียนสุเหร่าใหม่ โดยมีผู้เข้าอบรมตอบแบบประเมินก่อนการอบรม จำนวน 697 คน และตอบแบบประเมินหลังการอบรมจำนวน 715 คน (ภาคผนวก ข/1, ข/2)

กำหนดการ

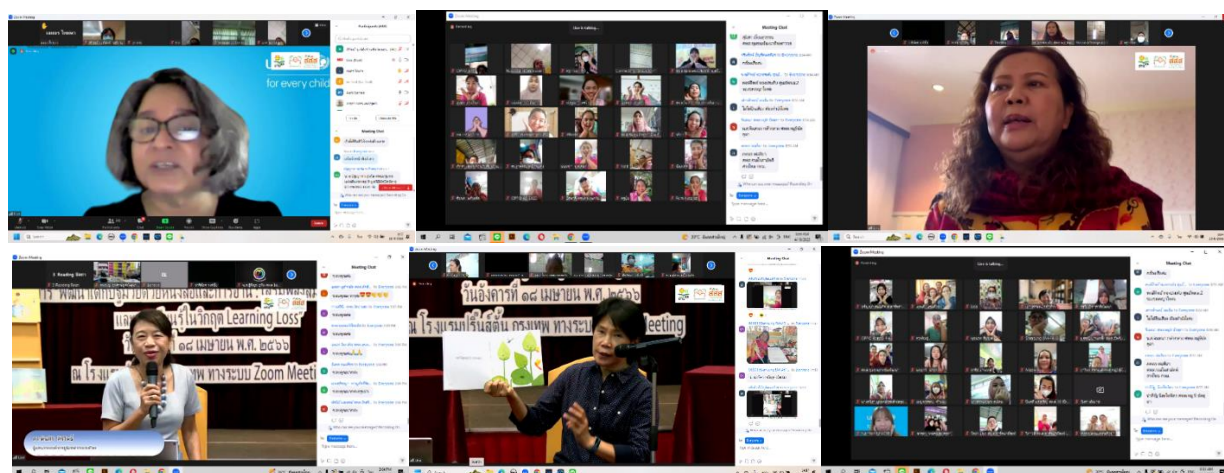
- 08.00 น. เปิดระบบ Zoom Meeting
- 08.30 น. กล่าวต้อนรับ : ดร.อาร์ตี เซจิ หัวหน้าฝ่ายการศึกษา องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
- 09.00 น. ชวนเรียนรู้ “การอ่าน : กระบวนการสร้างสุข ลดภาวะ Learning Loss” :
นางสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- 09.30 น. เปิดโลกการเรียนรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย : นางสาวระพีพรรณ พัฒนาเวช
- สาธิตการอ่านหนังสือให้ฟัง - ทำไมต้องอ่านหนังสือให้ฟัง
 - อ่านให้ฟัง VS เล่าเรื่องให้ฟัง - เด็กพัฒนาทักษะภาษาอย่างไรด้วยการอ่านให้ฟัง
- 10.45 น. เปิดโลกการเรียนรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ฯ (ต่อ)
- เลือกหนังสืออย่างไรให้เหมาะกับวัยของเด็ก
 - แนะนำการใช้หนังสือภาพสำหรับเด็กปฐมวัยในโครงการ (15 เรื่อง)
- 12.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 น. เปิดโลกการเรียนรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ฯ (ต่อ)
- แนะนำการใช้หนังสือภาพสำหรับเด็กปฐมวัยในโครงการ (15 เรื่อง) (ต่อ)
 - ชวนอาสาสมัคร "อ่านให้ฟัง"
 - ชวนคิด ชวนคุยเรื่องหนังสือภาพสำหรับเด็ก
- 14.15 น. แนวทางการใช้ “แบบบันทึกการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง”

15.00 น. ชวนคิดชวนคุย ร่วมพัฒนาศักยภาพเด็กไทยด้วยการอ่าน

- รวมพลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ดำเนินงานเผยแพร่กิจกรรมสร้างสรรค์

ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
นางสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

15.30-16.00 น. สรุป ตอบข้อซักถาม ทำแบบประเมินหลังการอบรม ปิดการอบรม

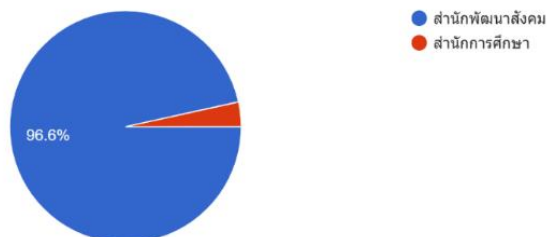

สรุปผลสำคัญในการจัดอบรม

- ข้อมูลพื้นฐานผู้เข้าร่วมกิจกรรม : จากข้อมูลก่อนการอบรม มีผู้ตอบแบบประเมินก่อนการอบรม จำนวน 697 คน ดังนี้

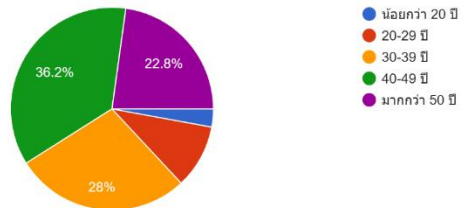
- มีผู้เข้าอบรมสังกัดสำนักพัฒนาสังคม จำนวน 673 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 96.6 และสังกัดสำนักการศึกษา จำนวน 24 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 3.4

สังกัดหน่วยงานใด ในกรุงเทพมหานคร
คำตอบ 697 ข้อ

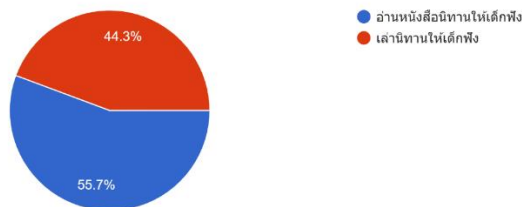
- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในกลุ่มอายุ 10-49 ปี มากที่สุด จำนวน 252 คน (ร้อยละ 36.2)
รองลงมาได้แก่อายุ 30-39 ปี จำนวน 195 คน (ร้อยละ 28), มากกว่า 50 ปี จำนวน 159 คน (ร้อยละ 22.8), อายุ 20-29 ปี จำนวน 29 คน (ร้อยละ 10.2) และ น้อยกว่า 20 ปี จำนวน 20 คน (ร้อยละ 2.9)

อายุ
คำตอบ 697 ข้อ

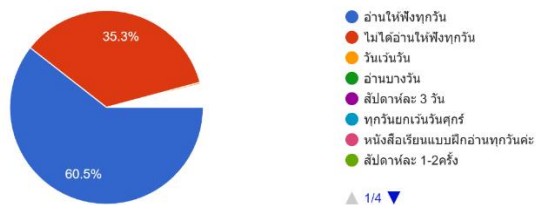
- ผู้เข้าอบรมใช้วิธี “อ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง” จำนวน 388 คน (ร้อยละ 55.7) และ “เล่านิทานให้เด็กฟัง” จำนวน 309 คน (ร้อยละ 44.3)

ปกติท่านอ่านหนังสือนิทาน หรือเล่านิทาน ให้เด็กฟังหรือไม่
คำตอบ 697 ข้อ

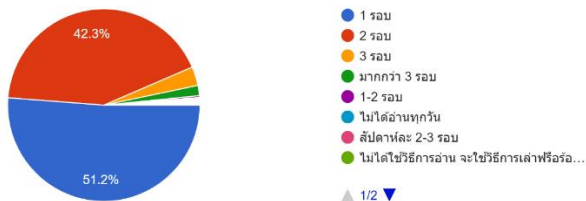
- ผู้เข้าอบรม มีการอ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวันจำนวน 422 คน (ร้อยละ 60.5) และไม่ได้อ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวันอีก 246 คน (ร้อยละ 35.3)

ท่านอ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวันหรือไม่
คำตอบ 697 ข้อ

- ส่วนใหญ่อ่านหนังสือให้เด็กฟังเพียงรอบเดียว จำนวน 357 คน (ร้อยละ 51.2)
รองลงมาได้แก่ อ่าน 2 รอบ จำนวน 295 คน (ร้อยละ 42.3) , อ่าน 3 รอบ จำนวน 22 คน (ร้อยละ 3.2)
และ มากกว่า 3 รอบ มีจำนวน 12 คน (ร้อยละ 1.7)

ถ้าท่านอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ท่านอ่านวันละกี่รอบ
คำตอบ 697 ข้อ

- การอ่านแต่ละรอบจะอ่านหนังสือนิทาน 1 เรื่อง จำนวน 326 คน (ร้อยละ 46.8) , อ่าน 2 เรื่อง จำนวน 296 คน (ร้อยละ 42.5), อ่าน 3 เรื่อง จำนวน 49 คน (ร้อยละ 7) และมากกว่า 3 เรื่อง จำนวน 20 คน (ร้อยละ 2.9)

แต่ละรอบ ท่านอ่านหนังสือนิทานกี่เรื่อง
คำตอบ 697 ข้อ

■ ผลการประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หนังสือเพื่อพัฒนาทักษะภาษาในเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการอบรม

การประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หนังสือเพื่อพัฒนาทักษะภาษาในเด็กปฐมวัยมีทั้งหมด 20 ข้อ

- ผู้ตอบแบบประเมินก่อนการอบรม จำนวน 697 คน พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องตั้งแต่ 10 ข้อขึ้นไป จำนวน 433 คน คิดเป็นร้อยละ 63.12
- ผู้ตอบแบบประเมินหลังการอบรม จำนวน 715 คน พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องตั้งแต่ 10 ข้อขึ้นไป จำนวน 552 คน คิดเป็นร้อยละ 77.20

2.2.2 แกนนำครูกทม. เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การอ่านเพื่อการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย ลดภาวะพัฒนาการเรียนรู้ถดถอยในเด็กปฐมวัย” วันอาทิตย์ที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2566 ออนไลน์ สนับสนุนการจัดโดย สำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และ ครอบครัว (สำนัก 4) สสส. ดำเนินงานโดยมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน (ภาคผนวก ข/1, ข/3)

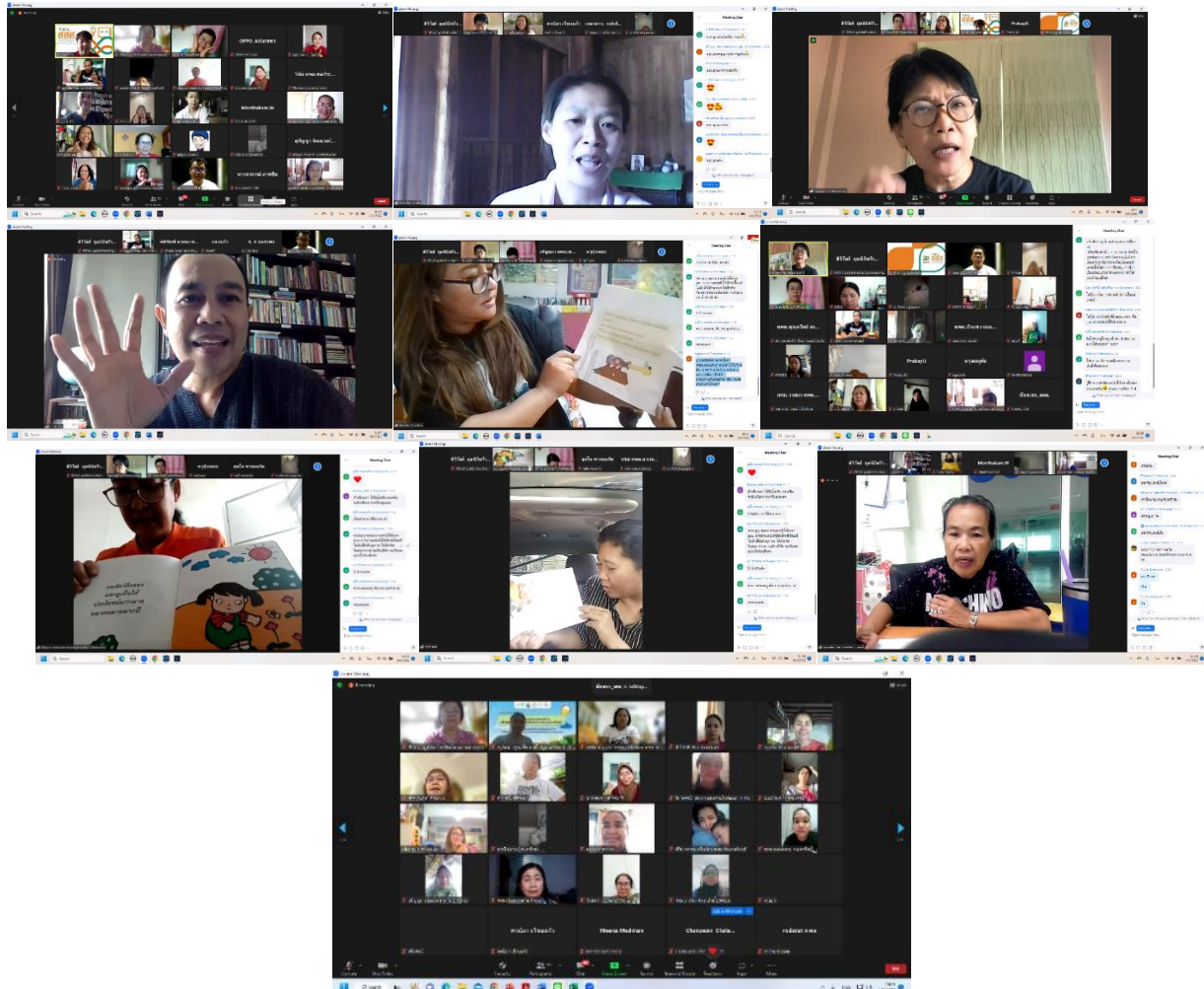
โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลักคือ แกนนำครู ศพด. ในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พื้นที่ ตำบลสุขภาวะ สสส. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางการใช้หนังสือพัฒนาเด็กปฐมวัย เนื่องจากเป็น กระบวนการที่มีวิทยาการและการนำเสนอเดียวกันกับการอบรมของโครงการฯ ทางมูลนิธิฯ จึงขอความ สนับสนุนให้แกนนำครู กทม. ที่ยังไม่เคยอบรมได้เข้าร่วมด้วย โดยมีครูจำนวน 73 คน จาก 28 ศพด. เข้าร่วม อบรมเพิ่มเติมด้วย

กำหนดการ

- 08.00 น. เปิดระบบ Zoom Meeting และทำแบบประเมินก่อนการอบรม
- 08.30 น. กล่าวต้อนรับ : นางสาวณัฐยา บุญภักดี ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และ ครอบครัว สสส.
- 08.45 น. ชวนเรียนรู้ “การอ่าน : กระบวนการสร้างสุข ลดภาวะ Learning Loss”
นางสุดใจ พรหมเกิด ผู้จัดการแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สสส.
- 09.15 น. เปิดโลกการเรียนรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย : นางสาวระพีพรรณ พัฒนาเวช
- สาธิตการอ่านหนังสือให้ฟัง - ทำไมต้องอ่านหนังสือให้ฟัง
 - อ่านให้ฟัง VS เล่าเรื่องให้ฟัง - เด็กพัฒนาทักษะภาษาอย่างไรด้วยการอ่านให้ฟัง
- 10.30 น. พักร
- 10.45 น. เปิดโลกการเรียนรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ฯ (ต่อ)
- เลือกหนังสืออย่างไรให้เหมาะกับวัยของเด็ก
 - แนะนำการใช้หนังสือภาพสำหรับเด็กปฐมวัยในโครงการ (14 เรื่อง)
 - ชวนอาสาสมัคร “อ่านให้ฟัง”
 - ชวนคิด ชวนคุยเรื่องหนังสือภาพสำหรับเด็ก
- 12.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 น. ออกแบบกิจกรรมสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่อง ด้วยหนังสือ
ครูมู ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ บรรณาธิการอิสระ และ ที่ปรึกษากิจการมิชชันนารี มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

16.00 น. สรุป ตอบข้อซักถาม ทำแบบประเมินหลังการอบรม

16.30 น. ปิดการอบรม

ผลการประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดภาวะ
พัฒนาการเรียนรู้ถดถอยในเด็กปฐมวัย” วันอาทิตย์ที่ 4 มิถุนายน พ.ศ.2566 ก่อนและหลังการอบรม

การประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หนังสือเพื่อพัฒนาทักษะภาษาในเด็กปฐมวัยมีทั้งหมด 20 ข้อ

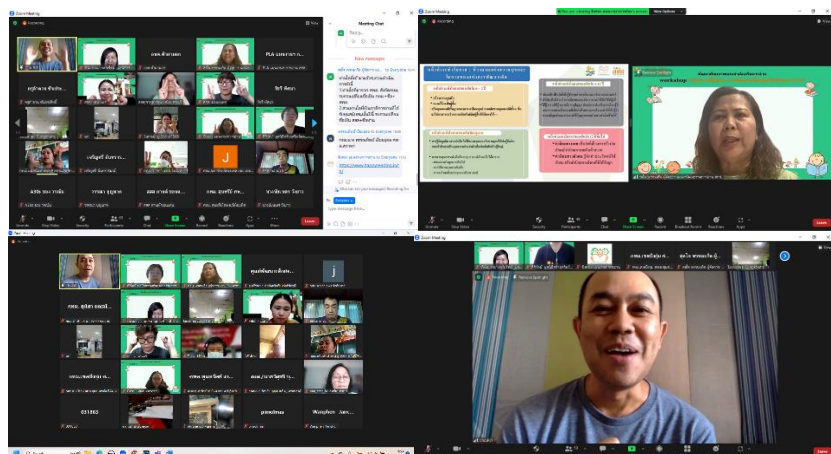
- ผู้ตอบแบบประเมินก่อนการอบรม จำนวน 60 คน พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องตั้งแต่ 10 ข้อขึ้นไป จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0
- มีผู้ตอบแบบประเมินหลังการอบรม จำนวน 73 คน พบว่า มีผู้ตอบถูกต้องตั้งแต่ 10 ข้อขึ้นไป จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 71.23

2.2.3 การพัฒนาศักยภาพแกนนำส่งเสริมการอ่าน workshop “หลักการพื้นฐาน การพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยการอ่าน” วันพุธที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2566 เวลา 08.00-12.00 น. ทาง Zoom Meeting วิทยากรโดย ครูมุ ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ จัดโดย มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน (ภาคผนวก ข/1, ข/4)

มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน จัดกิจกรรมเพื่อให้แกนนำส่งเสริมการอ่านรุ่นใหม่ มีความรู้พื้นฐานในการใช้หนังสือเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย มีครู ศพด. ในกรุงเทพมหานครที่ยังไม่เคยเข้าอบรมเข้าร่วมกิจกรรม มีครูเข้าร่วมเพิ่มเติม 40 คน จาก 21 ศพด.

กำหนดการ

- 08.00 น. เปิดระบบ Zoom Meeting
- 08.30 น. ชวนเรียนรู้ “การอ่าน : กระบวนการสร้างสุข ลดภาวะ Learning Loss”
นางสุดใจ พรหมเกิด ผู้จัดการแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สสส.
- 09.00 น. เปิดโลกการเรียนรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย: ครูมุ ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์
บรรณาธิการอิสระ และ ที่ปรึกษากิจการมหาวิทยาลัย มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรม
- ทำไมต้องอ่านหนังสือให้ฟัง - เด็กพัฒนาทักษะภาษาอย่างไรด้วยการอ่านให้ฟัง
 - อ่านให้ฟัง VS เล่าเรื่องให้ฟัง - สาระการอ่านหนังสือให้ฟัง
 - เลือกหนังสืออย่างไรให้เหมาะกับวัยของเด็ก
- 10.00 น. การออกแบบกิจกรรมสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่องจากหนังสือ
สรุป ตอบข้อซักถาม
- 12.00 น. ปิดการประชุม

ผลการประเมิน workshop “หลักการพื้นฐาน การพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยการอ่าน”

วันพุธที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2566 ก่อนและหลังการอบรม

การประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หนังสือเพื่อพัฒนาทักษะภาษาในเด็กปฐมวัยมีทั้งหมด 20 ข้อ

- ผู้ตอบแบบประเมินก่อนการอบรม จำนวน 18 คน : มีผู้ตอบถูกต้องตั้งแต่ 10 ข้อขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66
- มีผู้ตอบแบบประเมินหลังการอบรม จำนวน 40 คน : มีผู้ตอบถูกต้องตั้งแต่ 10 ข้อขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0

2.3 การออกแบบการติดตามประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ในรูปแบบต่างๆ

2.3.1 การบันทึกแบบติดตามการใช้หนังสือของแกนนำครู รุ่นที่ 1

โครงการฯ ได้ขอความร่วมมือผู้เข้าอบรมทำบันทึกแบบฟอร์มต่างๆ ไปใช้ (ภาคผนวก ข/5) ดังนี้

แบบบันทึกที่ 1 : แบบบันทึกการอ่านหนังสือให้เด็กฟังในชั้นเรียน

แบบบันทึกที่ 2 : แบบติดตามการใช้หนังสือภาพเพื่อพัฒนาเด็ก

แบบบันทึกที่ 3 : แบบบันทึกหลังใช้หนังสือ 2 สัปดาห์ และ 1 เดือน

การใช้แบบบันทึกขึ้นอยู่กับความพร้อมของครูและเด็กๆ ในห้องเรียน บาง ศพด. เริ่มบันทึกทันทีหลังการอบรม แต่บาง ศพด. เริ่มบันทึกประมาณกลางเดือนพฤษภาคม 2566 (เนื่องจากเป็นช่วงเวลารับเด็กใหม่เข้าเรียน เด็กๆ อยู่ระหว่างการปรับตัว อาจร้องไห้งอแง) ทั้งนี้กำหนดสิ้นสุดการบันทึกเป็นวันที่ 20 มิถุนายน 2566 และจัดส่งกลับมายังโครงการฯ ภายในวันที่ 26 มิถุนายน 2566 ในช่องทางอีเมลและไปรษณีย์ โครงการฯ ใช้เวลารวบรวมเอกสารที่ทยอยส่งมา จนถึง 6 กรกฎาคม 2566 จึงได้รวบรวมส่งนักวิจัยเพื่อดำเนินการต่อไป

แกนนำครูที่ผ่านการอบรมเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2566 อ่านหนังสือให้เด็กฟัง

ศพด. ชุมชนซอยวัฒนา

ศพด. บ้านสวนพลู

ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดวิมุตยาราม

ศพด.ชุมชนเอื้ออารีย์

ศพด.เทียนส่องเดชไคร้

ศพด.ชุมชนสามัคคี

โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม

โรงเรียนวัดเทพากร

โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน

โรงเรียนสุเหร่าใหม่

ศพด.วัดไผ่ตัน

ศพด.ชุมชนริมทางรถไฟมักกะสัน (ร่วมใจ)

ศพด. ชุมชนหมู่บ้านธรากร

ศพด.พูนทรัพย์

ศพด. มิตรปลูกศรัทธา

ศพด.เลียบคลองหมื่นแถม หมู่ 13

ศพด.วัดเวโร

ศพด.หมู่บ้านนันทวันวิลล่า

ศพด. สุเหราชีร่อ

ศพด.ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาทิพพาวาส 2 ศพด.ชุมชนประชาร่วมใจ (แฟลตประชาร่วมใจ 72)

ศพด. เชื้อเพลิงนอก

ศพด. โซน 11

ศพด.แฟลต 23-24

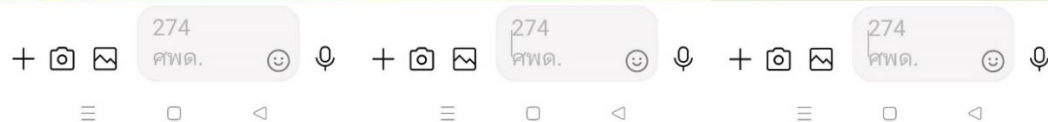
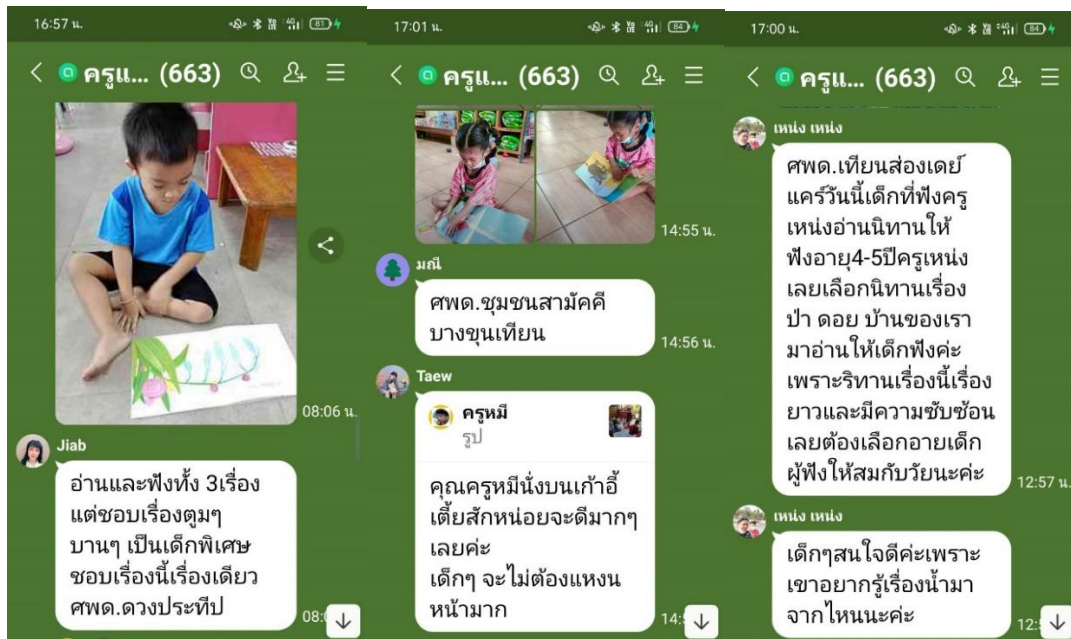
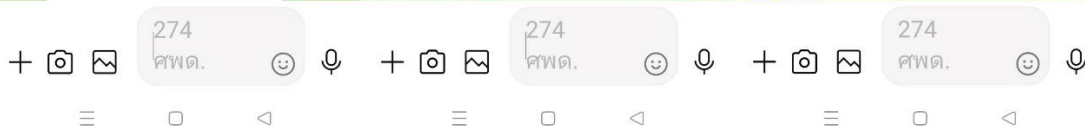
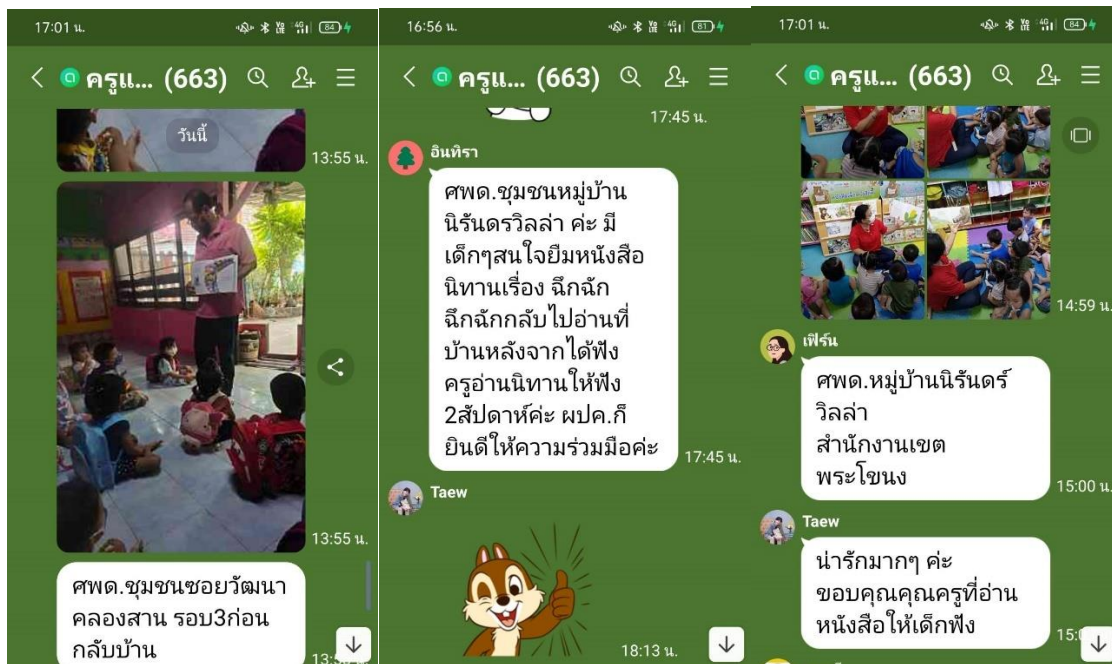
ศพด.อินดารุลมีนา

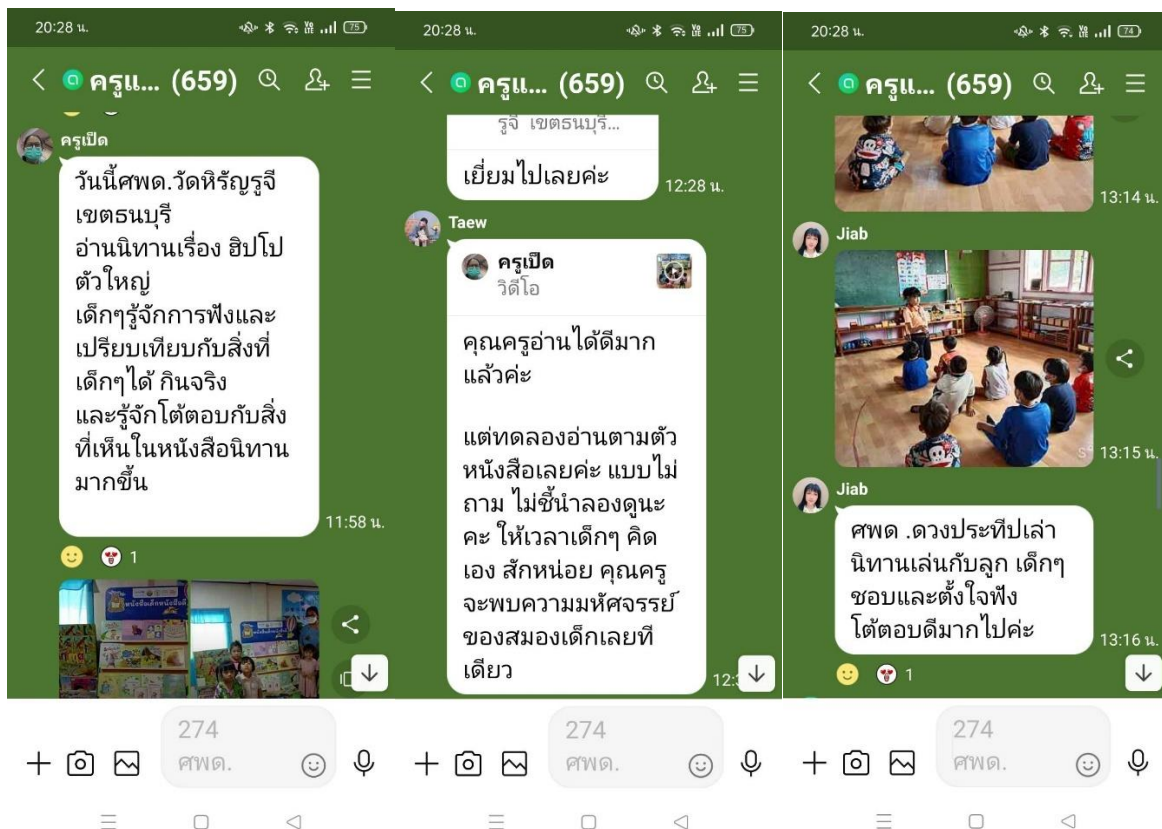
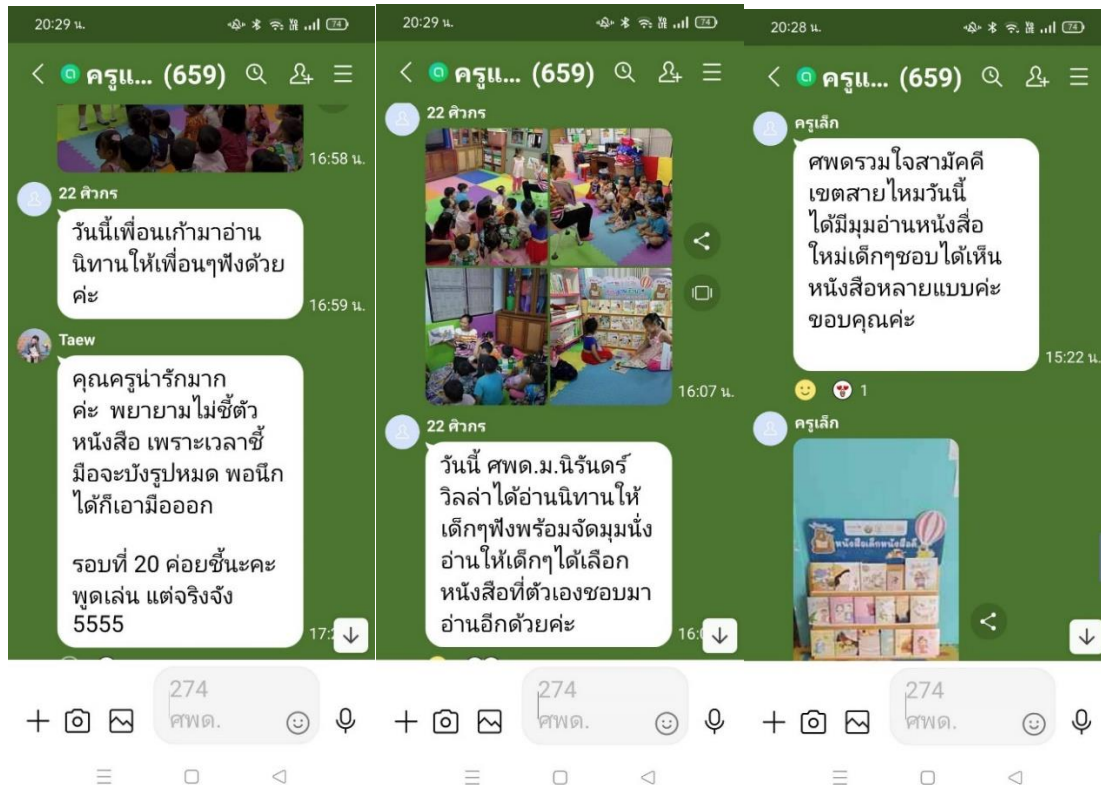

ศพด.วัดลุ่มเจริญศรัทธา

2.3.2 การสร้างพื้นที่ / แพลตฟอร์ม (Platform) หนุนเสริมพลังแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านกลุ่มไลน์ :
ครูแกนนำ 278 ศพด. ใน กทม.

โครงการฯ เปิดกลุ่ม open chat รองรับจำนวนครูมากกว่า 500 คน เพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อ
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สื่อสารข้อมูล ให้กำลังใจ ชักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้นในขณะดำเนินงาน ทำกิจกรรม “อ่าน
หนังสือให้เด็กฟัง” ในกลุ่มไลน์ มีทั้งคณะทำงานโครงการ นักวิชาการ และครูผู้เข้าร่วมอบรมทุกคน ขณะนี้มี
สมาชิก 697 คน และยังมีในกลุ่มไลน์เดิม “ยูนิเซฟxอ่าน อ่าน อ่าน” มีสมาชิก นักวิชาการ 279 คน เนื่องจาก
ผู้เข้าอบรมบางคนมีปัญหาเรื่องระบบ ไม่สามารถเข้า openchat ได้ (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2566)

2.3.3 นำเสนอกิจกรรมดำเนินงานสื่อสารณรงค์ต่อสาธารณะ ทาง Facebook “เพจอ่านยกกำลังสอง”

โครงการฯ นำข้อมูล/กิจกรรมที่ครู ศพด.แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกลุ่มไลน์ / เพจของสถานศึกษา หรือบุคคล มาเผยแพร่อย่างต่อเนื่อง (ภาคผนวก ข/6)

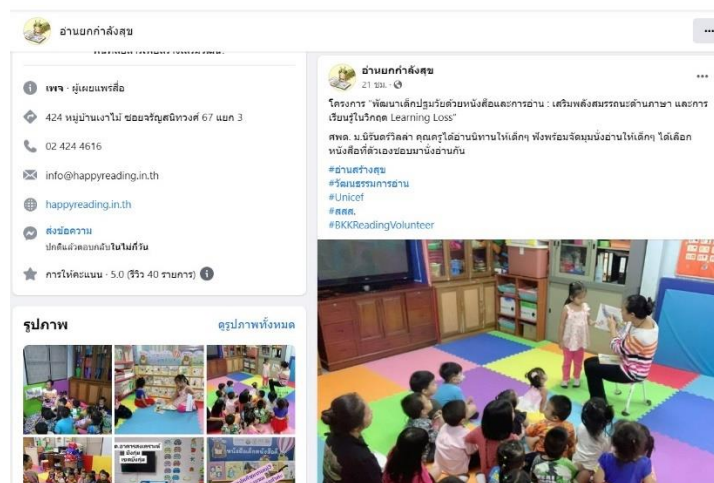
ข่าวกิจกรรมวันที่ 18-19 เมษายน 2566

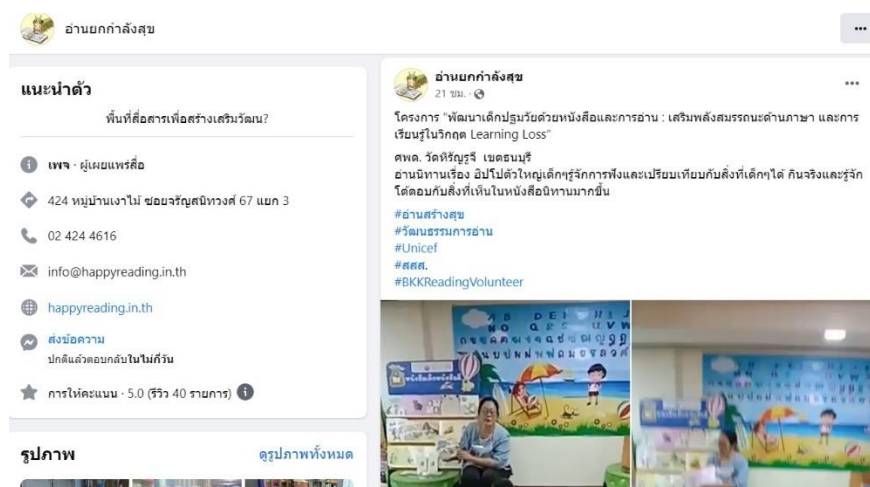
ศพด.ชุมชนแสงธรรมคลองมณี เขตสะพานสูง

ศพด.ชุมชนซอยวัฒนา เขตคลองสาน

ศพด. ชุมชนหมู่บ้านนรินทร์วิลล่า เขตพระโขนง

ศพด.ชุมชนวัดหิรัญบุรี เขตธนบุรี

2.4 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจต่อการอ่านหนังสือเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็ก

ผลการศึกษาคำตอบของครูจากการเข้าร่วมอบรม (ซึ่งใช้ระบบการอบรมออนไลน์) โดยเป็นการเก็บผลการศึกษาก่อนการอบรม และหลังจากที่ได้รับการอบรม และได้ดำเนินการในโรงเรียนของตนเอง เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลัง พบข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ดังนี้

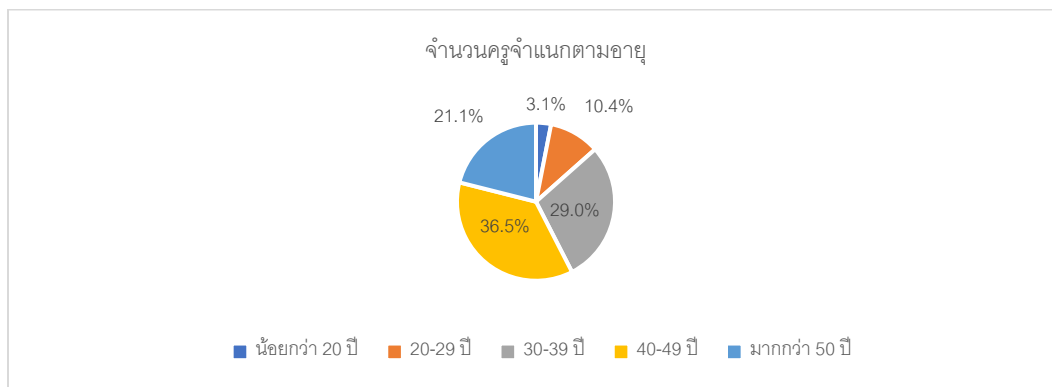
1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

การเก็บข้อมูลจากแบบประเมินความรู้ความเข้าใจของครูจำนวน 617 คน จาก 274 ศพด. ในเรื่องข้อมูลทั่วไปพบว่า ครูส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี มากที่สุดคือร้อยละ 36.5 รองลงมาคือ 30-39 ปี ร้อยละ 29.0 โดยสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1 และภาพประกอบที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางจำนวนครูจำแนกตามอายุ

จำนวนครูจำแนกตามอายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 20 ปี	19	3.1
20-29 ปี	64	10.4
30-39 ปี	179	29.0
40-49 ปี	225	36.5
มากกว่า 50 ปี	130	21.1
รวม	617	100

ภาพประกอบที่ 1 แสดงจำนวนครูจำแนกตามอายุ

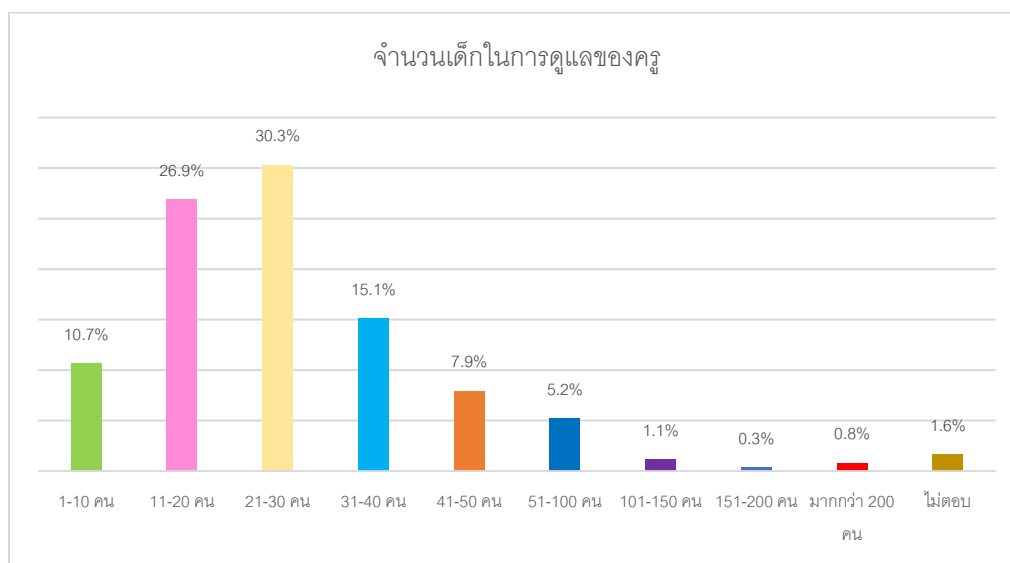

สำหรับจำนวนเด็กที่ครูต้องดูแล พบว่า ส่วนใหญ่จะต้องดูแลเด็ก 21-30 คน มากที่สุดจำนวนร้อยละ 30.3 รองลงมาคือ ดูแลเด็กจำนวน 11-20 คน จำนวนร้อยละ 26.9 ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2 และภาพประกอบที่ 2

ตารางที่ 2 ตารางจำนวนเด็กในการดูแลของครู

จำนวนเด็กในความดูแลของครู	จำนวน	ร้อยละ
1-10 คน	66	10.7
11-20 คน	166	26.9
21-30 คน	187	30.3
31-40 คน	93	15.1
41-50 คน	49	7.9
51-100 คน	32	5.2
101-150 คน	7	1.1
151-200 คน	2	0.3
มากกว่า 200 คน	5	0.8
ไม่ตอบ	10	1.6
รวม	617	100

ภาพประกอบที่ 2 แสดงจำนวนเด็กในการดูแลของครู

1.2 ความเข้าใจของครูกับการใช้หนังสือเพื่อพัฒนาทักษะในเด็กปฐมวัย

การวัดความรู้ ความเข้าใจของครูกับการใช้หนังสือเพื่อพัฒนาทักษะของเด็กปฐมวัยในครั้งนี้ เป็นการวัดจากการทำแบบทดสอบเปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้าร่วมเรียนรู้ พบว่า จำนวนของครูที่มีคะแนนเพิ่มขึ้นภายหลังเข้าอบรม มีจำนวนร้อยละ 64.24 โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการอบรมที่ 13.63 คะแนน เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนอบรมที่ 10.96 คะแนน (เพิ่มขึ้น 2.67 คะแนน) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางคะแนนความเข้าใจต่อการใช้หนังสือของครู เปรียบเทียบก่อน-หลังการอบรม

คะแนนเปรียบเทียบก่อน-หลังการอบรม	จำนวน	ร้อยละ
คะแนนเพิ่มขึ้นหลังการอบรม	397	64.3
คะแนนเท่าเดิม	64	10.4
คะแนนลดลง	156	25.3
รวม	617	100

ในขณะที่เมื่อครูถึงคะแนนที่ครูสามารถทำได้มากกว่า 10 ข้อ พบว่า การทำแบบประเมินก่อนการอบรมครูสามารถตอบได้มากกว่า 10 ข้อ เป็นจำนวนร้อยละ 50.1 ในขณะที่หลังการอบรม พบว่า จำนวนครูที่สามารถทำคะแนนได้มากกว่า 10 ข้อ มีจำนวนร้อยละ 71.2 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.1 ตามรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตารางเปรียบเทียบจำนวนครูที่ได้คะแนนมากกว่า 10 คะแนน เปรียบเทียบก่อน-หลังการอบรม

จำนวนครูที่ได้คะแนนมากกว่า 10 คะแนน	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนการอบรม	309	50.1
หลังการอบรม	439	71.2

และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนที่ตอบถูกในรายข้อของแบบสอบถามก่อน-หลังการอบรม ซึ่งทำให้มองเห็นรายละเอียดที่น่าสนใจ และมองเห็นความเข้าใจต่อการอ่านนิทานให้กับเด็กฟัง และนำมาพัฒนาการอบรมต่อไปได้ โดยสามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ตารางของจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถามถูกรายชื่อเปรียบเทียบก่อน - หลังการเข้าร่วมอบรม

ข้อที่	จำนวน		ร้อยละ		เพิ่มขึ้น↑/ ลดลง↓
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
1 การอ่านในความหมายของเด็กเล็กคือรู้จักองค์ประกอบหนังสือ	570	579	85.7	89.3	↑1.05
2 ควรอ่านชื่อผู้เขียน ผู้วาด	581	628	87.4	94.4	↑1.08
3 ควรซักถามในขณะที่อ่านอย่างสม่ำเสมอ	127	359	19.0	53.98	↑2.8
4 จำนวนหนังสือที่อ่าน 1-2 เล่มก็เพียงพอ	115	303	17.3	45.6	↑2.6
5 วิธีการอ่าน : อ่านทุกคำตามตัวอักษร	361	528	54.3	79.0	↑1.46
6. ควรเล่าเรื่องแทนการอ่านตามตัวอักษร	140	354	21.0	54.2	↑2.53
7. การอ่านทำให้เด็กไม่สนใจ เบื่อหน่าย	203	351	30.5	52.8	↑1.73
8. หนังสือที่มีตัวอักษรน้อย ต้องเล่า ขยายความเพิ่มเติม	131	344	19.7	51.73	↑2.63
9. การเล่าเรื่องหรือการอ่านไม่แตกต่างกัน	333	408	50.1	61.35	↑1.23
10. เลือกใช้หนังสือที่ต้องการสอนเด็กเพื่อให้เด็กได้คิด สนใจ	301	355	45.3	53.4	↑1.18
11. หนังสือสำหรับเด็กควรมีตัวละครเด่นเพียงคนเดียว	314	391	47.2	58.8	↑1.25
12. หนังสือที่ไม่มีตัวอักษรควรนำมาใช้กับเด็ก	466	498	70.1	74.9	↑1.07
13. หนังสือสำหรับเด็กควรบรรยายอย่างละเอียด	333	409	50.1	61.5	↑1.23
14. ควรสรุปให้เด็กฟังเมื่อจบ	31	202	4.7	30.4	↑6.5
15. ควรทำกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อเนื่องจากหนังสือ	633	565	95.2	85.0	↓0.89
16. การเล่า อ่านหนังสือเพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องจัด กิจกรรม	476	455	71.6	68.4	↓0.96
17. เด็กสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ด้วยการอ่าน	625	634	90.1	95.3	↑1.01
18. ครูควรมีส่วนร่วมในการคัดหนังสือสำหรับใช้ใน สพด.	599	597	90.1	89.8	↓0.99
19. ครูอ่านให้เด็กฟังมาก ๆ เพื่อให้รู้สึกสนุกก่อนยืมกลับ บ้าน	582	620	87.5	93.2	↑1.07
20. ครูสามารถให้เด็กยืมหนังสือทันทีที่ได้รับหนังสือ	329	375	49.5	56.4	↑1.14

ผลของคะแนนเมื่อพิจารณาในรายข้อ ทำให้ พบข้อสังเกตที่น่าสนใจดังนี้

- ครูส่วนใหญ่เชื่อมั่นในเรื่องการอ่าน และเชื่อว่า การสามารถเสริมสร้างพัฒนาการได้ รวมถึงเด็กสมาธิสั้นเทียมก็สามารถเสริมสร้างพัฒนาการได้ด้วยการอ่าน
- ครูยังมีความเข้าใจผิดในเรื่องของการอ่านว่า จะต้องสรุปจบหลังจากอ่านให้เด็กฟัง แต่เมื่อเข้าร่วมเรียนรู้ทำให้เกิดความเข้าใจกับครูจำนวนมาก โดยจำนวนผู้ที่ตอบถูกเพิ่มขึ้นถึง 6.5 เท่า แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีผู้ที่ไม่เข้าใจอยู่อีกมาก (จำนวนผู้ที่ตอบถูกยังคงมีเพียงร้อยละ 30.4) จึงจะต้องมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง
- การเข้าร่วมเรียนรู้ทำให้ครูเข้าใจเรื่องการอ่านนิทานที่ถูกต้องเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยเห็นได้จากจำนวนผู้ที่ตอบถูกหลังการอบรมเพิ่มขึ้น 2.6-2.8 เท่า ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวิธีการอ่านที่ถูกต้อง คือในเรื่องการซักถามเด็กระหว่างที่อ่าน การเล่าเรื่องหรือการขยายความของครู เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องในการอ่านนิทาน แต่ก็ยังเป็นประเด็นที่จะต้องทำงานอย่างต่อเนื่อง ต่อยอดเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับกลุ่มครูที่ยังเข้าใจผิดอยู่อีกมาก (จำนวนครูที่ตอบถูกอยู่ในระหว่างร้อยละ 45.6 - 54.2)
- ประเด็นที่น่าสนใจในการอบรมให้ความรู้เรื่องการอ่านนิทาน คือ การทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านนิทาน ซึ่งคะแนนหลังการเรียนรู้กลับลดลง แม้ว่าจะมีจำนวนไม่มากนัก แต่คะแนนดังกล่าวก็สะท้อนถึงความไม่มั่นใจในการจัดกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการอ่านนิทาน ดังนั้นประเด็นนี้จึงน่าจะเป็นประเด็นในการเน้นย้ำ สร้างการเรียนรู้ต่อที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่ง

บทวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจของครูต่อการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ภายหลังการอบรม

1. ครู ศพด. ส่วนใหญ่มีภาระหน้าที่ในการทำงานกับเด็กซึ่งต้องการเวลา ความเอาใจใส่ และความละเอียดอ่อนมากกว่าเด็กในวัยอื่น ดังนั้นครูส่วนใหญ่จึงติดไม่รับการอบรมเพิ่มเติม ทำให้การทำงานจึงเน้นรูปแบบเดิมที่เคยใช้ แต่การอบรมทำให้ครูได้เรียนรู้ถึงวิธีการใหม่ และได้เรียนรู้ว่าสิ่งที่ตนเคยทำนั้นเป็นการปิดกั้นพัฒนาการบางอย่างของเด็ก เช่น การซักถาม ชี้ชวน หรือบอกทุกอย่างในหนังสือนิทาน ซึ่งทำให้เห็นว่าการพัฒนา เติบโตความรู้ใหม่ ๆ ให้กับครูเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากครู ศพด. เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นวัยที่สมองกำลังพัฒนาอย่างเต็มที่ การให้ความรู้เพื่อพัฒนาครู ศพด. จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง
2. การอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจของครูในเรื่องการอ่านนิทานในครั้งนี้ใช้รูปแบบออนไลน์ ซึ่งมีข้อจำกัดทั้งในเรื่องการสื่อสาร การเรียนรู้จากตัวอย่างจริง ความจดจ่อต่อการอบรม ซึ่งคาดว่าจะต้องมีครูที่ปฏิบัติการกิจพร้อมกับการอบรม ดังนั้นประสิทธิภาพของการเรียนรู้จึงไม่เท่ากับการ

อบรมที่ได้พบกับวิทยากรจริง และออกจากภารกิจงานของตนเอง ด้วยเหตุนี้อาจเป็นสาเหตุสำคัญของจำนวนคะแนนที่เพิ่มขึ้นหลังการอบรมที่ไม่มาก เท่ากับที่คาดหวัง (ตามตัวชี้วัดที่ประสงค์คือ ร้อยละ 85 ของคะแนนหลังการอบรมที่เพิ่มขึ้น) นอกจากนี้จำนวนครูที่คะแนนลดลง ซึ่งมีมากถึงร้อยละ 25.3 ส่วนหนึ่งอาจมาจากข้อจำกัดของรูปแบบออนไลน์ที่ทำให้ไม่สามารถซักถามได้มากนัก จึงเกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ซึ่งหากสามารถอบรมในรูปแบบ On site น่าจะเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ได้มากกว่า

3. การอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของครูควรอย่างต่อเนื่อง การอบรมเพื่อเข้าใจเรื่องการอ่านเพียงครั้งเดียวนั้นทำให้ครูเข้าใจแนวคิด แต่เมื่อลงไปปฏิบัติอาจเกิดข้อติดขัด และปัญหาในการอ่าน ซึ่งในความเป็นจริงมีเพียง 70 ศพด. ที่มีระบบ Coaching ที่ได้รับการแนะนำจากครูผู้มีประสบการณ์ แต่ยังมีอีกหลาย ศพด. ที่ไม่มีโอกาสตรงนี้ ดังนั้นการจัดกระบวนการอบรมอย่างต่อเนื่องจะเป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่ช่วยให้ครูมีพื้นที่ของการซักถาม ได้มองเห็นตัวอย่างของการแก้ปัญหา และที่สำคัญคือ การอบรมเพียงเรื่องการอ่านนิทานไม่เพียงพอต่อการพัฒนาครู โดยเฉพาะเรื่องการจัดกิจกรรมหลังอ่านนิทาน ที่ค่าคะแนนลดลง ซึ่งสะท้อนความไม่เข้าใจในเรื่องนี้ของครู

2.5 ผลการวิเคราะห์บันทึกการอ่านหนังสือให้เด็กฟังในชั้นเรียน

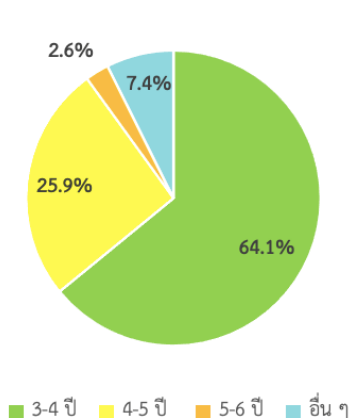
2.5.1 ข้อมูลทั่วไป

ในการเก็บผลบันทึกการอ่านหนังสือ มีจำนวนทั้งสิ้น 578 คน จาก 116 แหล่งการเรียนรู้ ศพด. ได้จัดกิจกรรมการอ่านหนังสือนิทานให้กับเด็ก ตั้งแต่ระดับเตรียมอนุบาลไปจนถึง 6 ปี ซึ่งได้จัดกิจกรรมให้เด็กอายุ 3-4 ปี มากที่สุด จำนวน 370 คน คิดเป็นร้อยละ 64.1 รองลงมา คือ 4-5 ปี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และรองลงมาคือ ระดับ 5-6 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 6 และภาพประกอบที่ 3

และพบว่าครูส่วนใหญ่เป็นครู ศพด. ในสังกัด สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร จำนวน 539 คน คิดเป็นร้อยละ 96.3 รองลงมาคือ ครูอนุบาล สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 ตามลำดับ สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบที่ 4

ตารางที่ 6 สรุปช่วงอายุของเด็กที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการอ่านหนังสือ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3-4	370	64.1
4-5	150	25.9
5-6	15	2.6
อื่น ๆ	43	7.4
รวม	578	100

ภาพประกอบที่ 3 แสดงสัดส่วนอายุ

ภาพประกอบที่ 4 แสดงสัดส่วนสังกัดของแหล่งเรียนรู้

2.5.2 การวิเคราะห์ผลจากการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง

1. รายชื่อหนังสือนิทานยอดนิยม

จากผลการตอบแบบสอบถาม พบว่ามีหนังสือนิทานที่นำมาใช้ในกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน มีจำนวนหนังสือทั้งสิ้น 56 เรื่อง โดยพบว่ามีหนังสือจำนวน 15 เรื่องที่ได้รับความนิยมนำมาอ่านให้กับเด็กฟัง ผลการวิเคราะห์พบว่าหนังสือที่ได้รับความนิยมในการนำมาใช้จัดกิจกรรมให้กับเด็กมากที่สุด คือ ฉีกฉีก ฉีกฉีก มี ศพด./โรงเรียน นำมาใช้จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมา คือ หนังสือ ตูมตูม บานบาน มี ศพด./โรงเรียน นำมาใช้จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 และ หนังสือ ฟ ฟัน สนุกจัง มี ศพด./โรงเรียน นำมาใช้จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 สรุปรายชื่อหนังสือนิทาน จำนวน และร้อยละ

รายชื่อหนังสือยอดนิยมนิยมน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จิกจิก จิกจิก	267	47.3
2. ตูมตูม บานบาน	190	33.6
3. ฟ พันสนุกจัง	176	31.2
4. โอ้โฮ...ฮิปโปตัวใหญ่	175	31.0
5. กอด	157	27.8
6. เล่นสนุกกับลูกรัก	144	25.5
7. แปร่งพันด้วยกันไหมจ๊ะ	141	25.0
8. ยิ้มหวานหน่อยจ๊ะ	126	22.3
9. เรายังรักกันทุกวันจ๊ะ	121	21.4
10. หอยชักตีน	114	20.2
11. ฟ พันแข็งแรง	106	18.8
12. ดอกไม้ของแม่	91	16.1
13. ปลูผักสนุกจัง	83	14.7
14. สวนผักของตา	79	14.0
15. ปาดอยบ้านเรา	75	13.3

เมื่อศึกษาถึงหนังสือที่ครูนำมาใช้บ่อยในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา จากผลการวิเคราะห์พบว่าหนังสือที่ได้รับความนิยมและนำมาใช้บ่อยที่สุด

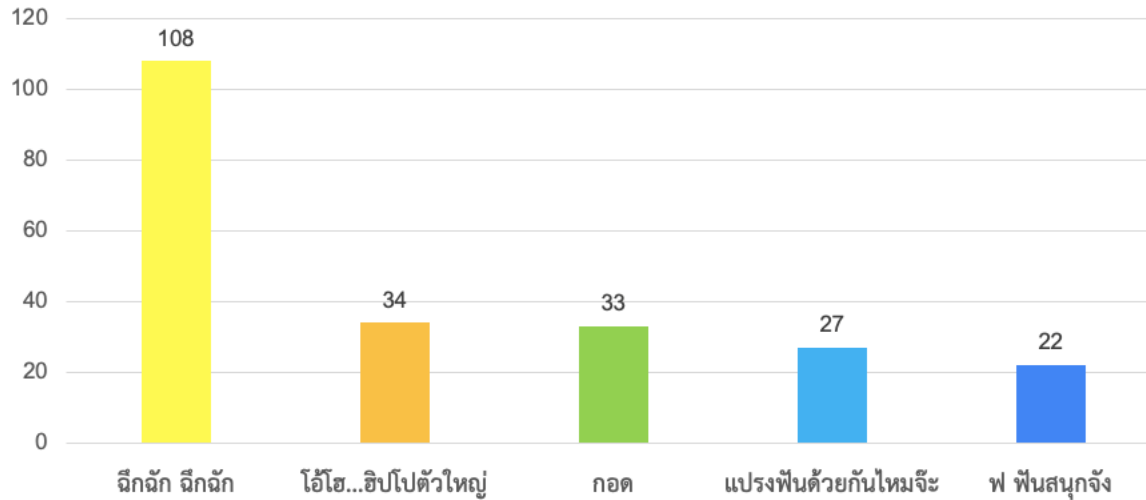
อันดับที่ 1 คือ จิกจิก จิกจิก มีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4

อันดับที่ 2 คือ โอ้โฮ...ฮิปโปตัวใหญ่ มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3

อันดับที่ 3 คือ กอด มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1

อันดับที่ 4 แปร่งพันด้วยกันไหมจ๊ะ มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6

อันดับที่ 5 ฟ พันสนุกจัง มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4

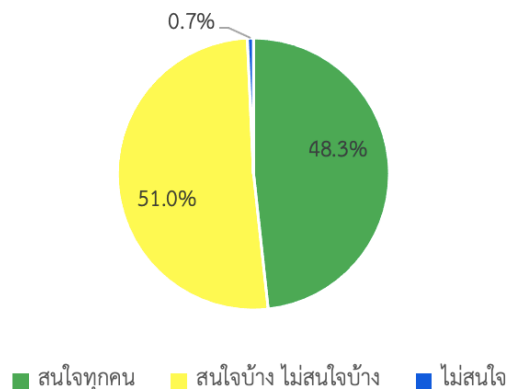

ภาพประกอบที่ 5 สรุปสัดส่วนหนังสือที่ได้รับความนิยมและนำมาใช้บ่อยที่สุด 5 อันดับ

2. ผลจากการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง

● ปฏิริยาตอบสนองต่อการจัดกิจกรรม

การบันทึกในช่วงเริ่มต้นพบว่าการจัดกิจกรรมอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง พบว่าปฏิริยาตอบสนองของเด็กส่วนใหญ่ คือ สนใจบ้างไม่สนใจบ้าง มีจำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 โดยให้เหตุผลว่า ในบางศูนย์ฯ / โรงเรียน เด็กไม่ให้ความสนใจตั้งแต่แรก แต่เมื่อมีการอ่านนิทานไประยะหนึ่ง เด็กได้ให้ความสนใจมากขึ้น ในขณะที่บางโรงเรียนได้สะท้อนว่า เมื่ออ่านหนังสือนิทานซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ในเรื่องเดิม เด็กจะไม่สนใจอีกต่อไป และรองลงมาคือ สนใจทุกคน มีจำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 และไม่ให้ความสนใจเลย มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ สามารถแบ่งสัดส่วนได้ตามภาพประกอบที่ 6

ภาพประกอบที่ 6 แสดงสัดส่วนปฏิริยาตอบสนองของเด็ก

- การเปลี่ยนแปลงหลังการจัดกิจกรรม

จากการสำรวจผลการเปลี่ยนแปลงของเด็กหลังการใช้หนังสือกับเด็ก พบว่าผู้จัดกิจกรรมได้รายงานผลการสังเกตว่า เด็กส่วนใหญ่เกิดการเปลี่ยนแปลง สามารถจัดลำดับการเปลี่ยนแปลงได้ดังตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 8 สรุปผลการเปลี่ยนแปลงของเด็กหลังการจัดกิจกรรมใช้หนังสือกับเด็ก

การเปลี่ยนแปลงของเด็ก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เด็กให้ความสนใจ มีความสุข ชื่นชอบในกิจกรรม	305	55.1
2. เด็กมีจิตใจจดจ่อ มีสมาธิมากขึ้น นิ่งมากขึ้น	177	31.9
3. เด็กจดจำเรื่องราวได้ดีขึ้น สามารถเล่าเรื่องได้	144	26.0
4. เด็กสามารถอ่านออกเสียง ทำเสียงตาม พูดจาได้ชัดเจน คล่องจอง มีคลังคำศัพท์และใช้ได้หลากหลายมากขึ้น	127	22.9
5. เด็กมีสัมพันธภาพและเล่นกับเพื่อน เล่นกับครู	106	19.1
6. เด็กสามารถโต้ตอบกับครูได้ มีการสื่อสารกับครู	105	19.0
7. เด็กเกิดความคิด มีจินตนาการ สามารถประยุกต์เนื้อเรื่องให้เข้ากับชีวิตประจำวันได้	81	14.6
8. เด็กสามารถตอบคำถามและจับประเด็นได้	51	9.2
9. เด็กคิดตามครู และตั้งคำถามกับครูได้	48	8.7
10. เด็กมีความจำ จดจำเรื่องจนเล่าเองได้	45	8.1
11. เด็กกล้าแสดงออกมากขึ้น	40	7.2
12. เด็กหยิบหนังสือมาให้ครูอ่านบ่อยขึ้น	37	6.7
13. เด็กรู้จักองค์ประกอบของหนังสือ	35	6.3
14. เด็กเดินไปเข้ามุมหนังสือบ่อยขึ้น	34	6.1
15. เด็กให้ความสนใจกับหนังสือมากขึ้น	30	5.4

สามารถสรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงที่พบมากที่สุด คือ เด็กให้ความสนใจ มีความสุข ชื่นชอบในกิจกรรมการอ่าน รองลงมาคือ เด็กมีจิตใจจดจ่อ มีสมาธิมากขึ้น นิ่งมากขึ้น และรองลงมาคือ เด็กจดจำเรื่องราวได้ดีขึ้น สามารถเล่าเรื่องได้ และเมื่อสอบถามถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกินความคาดหวัง พบว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงคือ

- 1) เด็กรู้จักการรอคอย เนื่องจากเด็กหลายคนชอบฟังการอ่านหนังสือนิทาน เด็กจึงรู้สึกเคยชินและจะเฝ้ารอคอยการอ่านหนังสือของครู
- 2) เด็กมีการตั้งประสบการณ์ของตนเองและเปรียบเทียบกับเนื้อหาในหนังสือ ดังเช่น นำคำคล้องจองไปพูดที่บ้าน เล่าเนื้อเรื่องให้พ่อแม่ฟังเมื่อไปเที่ยวทะเล ตักเตือนพ่อแม่เรื่องการแบ่งปัน (ในกรณีอ่านหนังสือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งปัน) เป็นต้น
- 3) เด็กมีการตอบโต้ ตอบสนองต่อการสื่อสารกับผู้ปกครองมากขึ้น โดยเฉพาะเด็กที่มีพัฒนาการช้า พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงเห็นได้ชัดเจนที่สุด
- 4) เด็กมีพฤติกรรมที่นิ่งมากขึ้น มีสมาธิเพิ่มมากขึ้น จดจ่อกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้นาน ไม่เพียงแต่ในกิจกรรมของการอ่านหนังสือ แต่สามารถทำอย่างอื่นได้นานมากขึ้น ซึ่งทำให้ครูเหนื่อยน้อยลง เพราะเด็กไม่วิ่งชนและสนใจอ่านหนังสือมากขึ้น
- 5) เด็กกล้าแสดงออกมากขึ้น เนื่องจากครูมีการส่งเสริมอ่านหนังสือเพื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจ สิ่งที่เกิดขึ้นความคาดหวังคือ เด็กมีความกล้าถามคำถาม ตอบคำถาม และกล้าแสดงออก เช่น การทำเสียงตาม ทำท่าทางตาม เป็นต้น

3. การเปลี่ยนแปลงของครูหรือผู้จัดกิจกรรม หลังการจัดกิจกรรม

จากการจัดทำแบบสอบถามพบว่าครูหรือผู้จัดกิจกรรมเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตัวเอง โดยสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 สรุปผลการเปลี่ยนแปลงของครูหลังการจัดกิจกรรมใช้นิทานกับเด็ก

การเปลี่ยนแปลงของครู	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ครูเกิดความคล่องแคล่วในการอ่าน เน้นการอ่านแทนการเล่า ใช้น้ำเสียงในการอ่านได้ดี มีความมั่นใจและเกิดทักษะด้านการอ่านมากขึ้น	190	37.0
2. ครูมีเทคนิคในการอ่านหนังสือเพื่อดึงดูดเด็กมากขึ้น	114	22.2
3. ครูรู้สึกดี มีความสุข สนุกกับเด็ก	98	19.1
4. ครูเกิดความคิดต่อยอด สามารถคิดประยุกต์ คิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาเด็กได้มากขึ้น	55	10.7
5. ครูสามารถจัดเตรียม เตรียมตัวก่อนอ่านหนังสือได้ดีมากขึ้น	51	9.9
6. ครูเกิดทักษะด้านการสังเกตพฤติกรรมเด็ก	45	8.8

การเปลี่ยนแปลงของครู	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. ครูเกิดความรู้เพิ่มขึ้นและสามารถเรียนรู้เนื้อหาในหนังสือ	45	8.8
8. ครูมีความจำดีขึ้น จดจำได้มากขึ้น สามารถจำเนื้อหาในหนังสือได้ดี	38	7.4
9. ครูเกิดสมาธิจดจ่อได้ดี	36	7.0
10. ครูรักการอ่านมากขึ้น	36	7.0

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงที่พบมากที่สุด คือ 1) ครูเกิดความคล่องแคล่วในการอ่าน เน้นการอ่านแทนการเล่า ใช้น้ำเสียงในการอ่านได้ดี มีความมั่นใจและเกิดทักษะด้านการอ่านมากขึ้น 2) ครูมีเทคนิคในการอ่านหนังสือเพื่อดึงดูดเด็กมากขึ้น และ 3) ครูรู้สึกดี มีความสุข สนุกกับเด็ก

3. ผลการสร้างความเข้าใจต่อผู้ปกครองถึงความสำคัญของการอ่าน

ผลการขับเคลื่อนเพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองในเรื่องความสำคัญต่อการอ่าน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีการแสดงความสนใจไต่ถามเรื่องพัฒนาการด้านภาษาของเด็ก จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 และไม่มีการแสดงความสนใจไต่ถาม จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 ทั้งนี้การไต่ถามจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีการสอบถามกับครูเรื่องพัฒนาการของเด็กที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น เช่น สื่อสารโต้ตอบกับผู้ปกครองมากขึ้น พูดตามและชัดเจนมากขึ้น พูดคำคล้องจองได้ดีขึ้น เป็นต้น รวมถึงให้ความสนใจกับกิจกรรมอ่านหนังสือนิทาน เพราะครูส่งไลน์จัดกิจกรรมไปยังไลน์กลุ่มผู้ปกครอง ซึ่งมีการสอบถามถึงลักษณะการจัดกิจกรรม ชื่อนิทาน รวมถึงสอบถามเทคนิคการกระตุ้นให้ลูกสื่อสารมากขึ้น

เมื่อสอบถามเรื่องกิจกรรมที่บ้าน โดยสอบถามถึงผู้ปกครองมีการอ่านหนังสือให้ลูกฟังหรือไม่ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีการอ่านหนังสือให้ลูกฟัง จำนวน 386 คน คิดเป็นร้อยละ 71.1 โดยส่วนใหญ่จะอ่านหนังสือให้ลูกฟังก่อนนอน ส่วนไม่มีการอ่านหนังสือให้ลูกฟัง มีจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 โดยให้เหตุผลเรื่องการไม่ได้อ่านหนังสือให้ลูกฟังที่บ้าน เนื่องจากพ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลา, ป่วยตายายมีปัญหาด้านสายตา ทำให้การอ่านหนังสือมีอุปสรรค

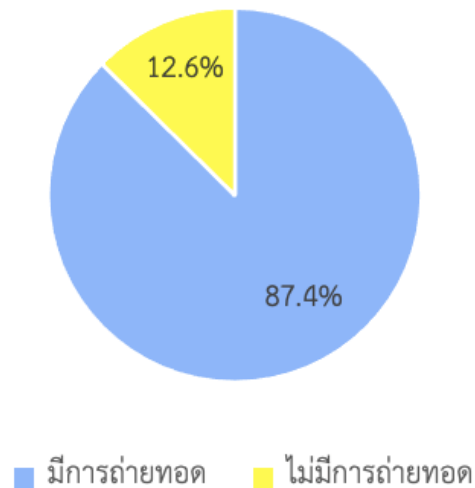
เมื่อสอบถามถึงความสนใจในการยืมหนังสือไปอ่านที่บ้านให้ลูกฟัง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความสนใจในการยืมหนังสือ จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 60.6 โดยให้เหตุผลว่าไม่สนใจเพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่มีหนังสือนิทานอยู่ที่บ้านแล้ว จึงไม่ต้องการยืมหนังสือจากศูนย์ฯ/ โรงเรียน โดยอีกส่วนให้ความสนใจยืมหนังสือจำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 โดยให้เหตุผลว่า เด็กมีความต้องการ และบอกให้พ่อแม่ยืมหนังสือนิทานรวมถึงที่ศูนย์ฯ และโรงเรียนได้จัดโครงการให้สามารถยืมหนังสือกลับไปอ่านที่บ้านได้ง่ายขึ้น สามารถสรุปได้ดังตาราง 5 และภาพประกอบดังนี้

ตารางที่ 10 สรุปผลการวิเคราะห์เรื่องความสนใจในพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงหลังจัดกิจกรรม

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การแสดงความสนใจใฝ่ถามพัฒนาการเด็ก		
แสดงความสนใจใฝ่ถาม	342	62.5
ไม่มีการแสดงความสนใจใฝ่ถาม	205	37.5
2. การอ่านหนังสือให้ลูกฟังที่บ้านของผู้ปกครอง		
มีการอ่านหนังสือให้ลูกฟัง	386	71.1
ไม่มีการอ่านหนังสือให้ลูกฟัง	157	28.9
3. การยืมหนังสือไปอ่านที่บ้านให้ลูกฟัง		
ไม่มีความสนใจในการยืมหนังสือ	331	60.6
มีความสนใจยืมหนังสือ	215	39.4

4. การถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในหน่วยงาน

จากการสอบถามถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการอบรมมาถ่ายทอดภายในหน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ภายใน จำนวน 471 คน คิดเป็นร้อยละ 87.4 โดยส่วนใหญ่มีการถ่ายทอดด้วยวิธีการประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคนิคการอ่านหนังสือ ให้คำแนะนำซึ่งกันและกัน รวมถึงมีการสาธิตการอ่านให้กับครูทุกคนเพื่อนำไปใช้ เป็นต้น โดยบางแห่งไม่มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ภายใน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 สาเหตุที่ไม่มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ เนื่องจากการอบรมครบทุกคน สามารถสรุปสัดส่วนได้ดังภาพประกอบที่ 7

ภาพประกอบที่ 7 แสดงสัดส่วนการถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในหน่วยงาน

5. ผลการวิเคราะห์หลังการจัดกิจกรรมการอ่าน

ผลการวิเคราะห์หลังการจัดกิจกรรม โดยประเมินเรื่องการนำความรู้ไปใช้ของครู, ประเมินเรื่องการอ่านหนังสือ และประเมินผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการอ่าน โดยใช้แบบสอบถามประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีการแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	น้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	มาก
4.21 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 สรุปผลการวิเคราะห์เรื่องความสนใจในพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงหลังจัดกิจกรรม

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย 2 สัปดาห์	ค่าเฉลี่ย 1 เดือน
1. ครูนำความรู้ไปใช้		
1.1 ครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังแทนการเล่าเรื่อง	4.15 มาก	4.22 มากที่สุด
1.2 ครูอ่านตามอักษร ไม่อธิบาย ไม่สอດแทรก	3.92 มาก	4.15 มาก
1.3 ครูอ่านวันละ 3 รอบ มากกว่า 2 เล่ม	3.81 มาก	4.10 มาก
1.4 ครูสังเกตเห็นว่าเด็กมีความสามารถในการคิดเองได้โดยไม่ต้องอธิบาย	3.71 มาก	3.98 มาก
1.5 ครูเห็นว่าการอ่านให้เด็กฟังง่ายกว่าการเล่าเรื่องให้เด็กฟัง	3.97 มาก	4.04 มาก
1.6 ครูจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริม "การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง" ให้กับผู้ปกครอง เช่น ให้ความรู้เรื่อง "การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง" แก่ผู้ปกครองในวันปฐมนิเทศ, กิจกรรมรณรงค์ให้ผู้ปกครองอ่านหนังสือให้ลูกฟัง, ให้ยืมหนังสือนิทานกลับบ้าน เป็นต้น	3.34 ปานกลาง	3.61 มาก
2. เมื่อเด็กมีครูอ่านหนังสือให้ฟัง		
2.1 เด็กสามารถบอกชื่อหนังสือ	3.64 มาก	3.85 มาก
2.2 เด็กรู้จักองค์ประกอบของหนังสือ: ปกหน้า ชื่อเรื่อง ปกหลัง	3.41 มาก	3.67 มาก
2.3 เด็กจดจำเรื่องราวที่ฟังไป หรือลำดับเหตุการณ์ได้	3.70 มาก	4.05 มาก
2.4 เด็กสามารถเชื่อมโยงบางเหตุการณ์จากหนังสือสู่ประสบการณ์ตัวเอง	3.57 มาก	3.87 มาก
2.5 เด็กสนใจจดจ่อฟังครูอ่านตั้งแต่ต้นจนจบ	3.73 มาก	3.93 มาก
3. ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการอ่าน		
3.1 ผู้ปกครองร่วมกิจกรรมส่งเสริม "การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง" ที่ ศพด. จัดขึ้น	2.93 ปานกลาง	3.25 ปานกลาง

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย 2 สัปดาห์	ค่าเฉลี่ย 1 เดือน
3.2 ผู้ปกครองแสดงความสนใจไถ่ถามเรื่องพัฒนาการทางภาษาของเด็ก	3.09 ปานกลาง	3.42 มาก
3.3 ผู้ปกครอง "อ่านหนังสือให้ลูกฟัง" ที่บ้าน โดยครูรับทราบจากการพูดคุย หรือ จากคลิปที่ ผปค. ส่งให้ เป็นต้น	2.87 ปานกลาง	3.23 ปานกลาง
3.4 ผู้ปกครองแสดงความสนใจขอยืมหนังสือกลับบ้าน	2.62 ปานกลาง	2.81 ปานกลาง

บทวิเคราะห์ผลการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง

ภายหลังการเข้าร่วมอบรมเรียนรู้เรื่องการอ่านหนังสือให้เด็กฟังแล้ว ครูที่เข้าร่วมอบรมจะได้นำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้จริง พร้อมบันทึกผลการดำเนินงานของตนเอง ทำให้พบประเด็นที่น่าสนใจคือ

1. การนำหนังสือไปอ่านให้เด็กฟังในช่วงแรกนั้น ยังมีเด็กที่ไม่ได้สนใจ หรือตั้งใจจริงอยู่มาก ส่วนใหญ่จะสนใจบ้าง ไม่สนใจบ้าง แต่เมื่ออ่านอย่างต่อเนื่องกลับพบความเปลี่ยนแปลงของเด็ก โดยเฉพาะเรื่องสมาธิ จดจ่อ ซึ่งเมื่อเทียบระหว่างระยะเวลาอ่าน 2 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์ ก็จะเห็นว่า ค่าเฉลี่ยของการเปลี่ยนแปลงของเด็กเพิ่มมากยิ่งขึ้น นั่นย่อมหมายความว่า การจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กจากการอ่านหนังสือนั้น จะต้องใช้ความต่อเนื่องช่วงระยะเวลาระยะหนึ่ง
2. สิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงกับครูมากที่สุดคือ การเปลี่ยนจากการเล่าเป็นการอ่าน ซึ่งเมื่อสามารถก้าวข้ามความคุ้นชินเดิมของครูได้ ครูจะเกิดความคล่องแคล่ว และมีเทคนิคในการอ่านกับเด็กมากยิ่งขึ้น และสามารถส่งผลให้เกิดความสุขกับครูในการได้เสริมสร้างพัฒนาการของเด็ก และทำให้เด็กมีความสุขเช่นกัน ดังนั้นในการอบรมให้ความรู้กับครู อาจจะต้องย้ำในเรื่องการทำอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 2 สัปดาห์ ถึง 1 เดือน เพื่อให้ก้าวข้ามความคุ้นชินเดิมของครูได้
3. การทำงานของครูส่วนใหญ่เน้นที่การทำงานกับเด็ก ในขณะที่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญ หรือให้ความสำคัญ แต่ยังไม่ได้รับความร่วมมือกับผู้ปกครองมากนัก เห็นได้จากผู้ปกครองยังให้ความร่วมมือกับการอ่านหนังสือให้เด็กฟังที่บ้านในระดับปานกลาง ทั้งการแสดงความสนใจและขอยืมหนังสือไปอ่านให้เด็กฟัง หรือการอ่านหนังสือกับเด็กที่บ้าน รวมถึงการถามไถ่ในเรื่องพัฒนาการของเด็ก (ซึ่งอาจจะมียุอยู่ในระดับมากในช่วงหลังครูอ่านหนังสือให้เด็กฟัง 1 เดือน) ดังนั้นการขับเคลื่อนของครู อาจต้องให้น้ำหนักกับการกระตุ้นให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการอ่านเพิ่มมากขึ้น เพื่อช่วยให้เกิดการทำงานร่วมกันในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กผ่านการอ่าน

ขณะเดียวกันในการอบรมเดิมความรู้ หรือการประชุมแลกเปลี่ยนบทเรียนการดำเนินงาน อาจจะต้องมีประเด็นของการเชื่อมโยง ขั้วเคลื่อนกับผู้ปกครองให้เป็นอีกหนึ่งประเด็น ที่ทำให้ครูมองเห็นความสำคัญของการทำงานกับผู้ปกครอง เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านในกลุ่มเด็กปฐมวัยกับกลุ่มผู้ดูแลเด็กที่สำคัญทั้งสองกลุ่ม

4. การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเพื่อนครูในศูนย์พัฒนาเด็ก พบว่า ครูส่วนใหญ่มีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างกัน เนื่องจากเห็นความสำคัญของการอ่านในเด็กปฐมวัย และการเข้าร่วมอบรมทำให้ครูค้นพบว่า ความคิด ความเชื่อที่ตนเคยมีนั้น เป็นเรื่องที่ผิดหลักการ เช่น เรื่องการอ่านนิทานที่จะต้องชี้ชวน อธิบาย หรือพร้อมตอบคำถามกับเด็กตลอดเวลา นั้น เป็นเรื่องที่ขัดขวางพัฒนาการทางสมองของเด็ก ดังนั้นจึงมีความตั้งใจขยายความเข้าใจที่ถูกต้องกับเพื่อนครู แต่อย่างไรก็ตาม การถ่ายทอดความรู้ต่อก็คงยังเป็นสิ่งที่ครูหลายคนไม่มั่นใจ และอยากให้เพื่อนครูได้รับความรู้จากวิทยากรโดยตรงมากกว่า

3. การอบรมพัฒนาแกนนำครู ศพด. เพื่อทำหน้าที่ติดตามหนุนเสริมพลังเพื่อนครู ศพด.

วันพุธที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2566 ณ ห้องประชุมดินแดง ชั้น 4 ณ โรงแรมปรีณส์ตัน

โครงการเสริมศักยภาพครู 14 ศพด. แกนนำในโครงการยูนิเซฟ จำนวน 37 คน (ภาคผนวก ข/7) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการติดตามหนุนเสริมพลังเพื่อนครู ศพด. อีก 70 ศพด. เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน

กำหนดการ

08.30 น.	ลงทะเบียน
09.00 น.	กล่าวต้อนรับและกล่าวเปิดงาน : นางสาวอารตี เชจิ หัวหน้าฝ่ายการศึกษา องค์การยูนิเซฟ
09.00 น.	ทบทวนกระบวนการอ่านหนังสือให้เด็ก พร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์
10.30 น.	พัก
10.45 น.	บทบาทสำคัญของพี่เลี้ยง / เคล็ดลับสำหรับพี่เลี้ยง
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 น. ถ่ายทอดประสบการณ์การเสริมพลัง / ทดลองปฏิบัติ ผูกสังเกตุ สถานการณ์จำลอง

14.30 น. พัก

14.45 น. ทบทวนบทบาทและหน้าที่ที่เปลี่ยนแปลง

วางแผนปฏิบัติ

แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และถาม-ตอบ / ร่วมออกแบบ แบบบันทึกการประเมิน

16.30 น. ปิดการอบรม

รายชื่อ 14 ศพด. ที่เข้าอบรมเสริมพลังเป็น ศพด. ติดตามหนุนเสริมพลังฯ

1	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดเทพากร	เขตบางพลัด
2	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดไชยทิศ	เขตบางกอกน้อย
3	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมิตรปลูกศรัทธา	เขตลาดกระบัง
4	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนนวมประดิษฐ์	เขตภาษีเจริญ
5	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสะพาน 1	เขตหนองแขม
6	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสามัคคีชุมชนหมู่ 3	เขตหนองแขม
7	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา	เขตมีนบุรี
8	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสุภาวาลัย เทพารักษ์-	เขตมีนบุรี
9	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแสงธรรมคลองมณี	เขตสะพานสูง
10	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์	เขตสวนหลวง
11	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนมัธยมวัดราษฎร์ศรัทธา (ลำหิน)	เขตหนองจอก
12	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองอินดารุณีน	เขตหนองจอก
13	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองดารุณีนี ครูกลอยใจ (ครูนะห์) อุปลัมภ์	เขตหนองจอก
14	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนลำสัดทองพัฒนา	เขตหนองจอก

• การประเมินผลการจัดอบรม ศพด. หนุนเสริมพลัง

ที่	ประเด็น	มากที่สุด	มาก
1	เนื้อหาในการอบรม	33	5
2	วิทยากร	35	3
3	สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดให้เพื่อนร่วมงานได้	30	8
4	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน	29	9
5	สามารถเป็นพี่เลี้ยงให้ ศพด. อื่นได้	25	13
6	ภาพรวมในการอบรมครั้งนี้	34	4

3.1 แนวทางการติดตามหนุนเสริมพลังของแกนนำ

1. วางแนวทางการลงพื้นที่

14 แกนนำ ศพด. ร่วมเสนอแนะและออกแบบการเยี่ยมเสริมพลัง ดังนี้

- ทักทายด้วยไมตรีจิต ชักถามด้วยความอ่อนโยนและให้กำลังใจ / แสดงความเห็นอกเห็นใจ
- ขอรูปแบบบันทึก พูดคุยเกี่ยวกับหนังสือที่ครูชอบ เด็กชอบ หรือเล่มที่ไม่ค่อยได้ใช้ด้วยท่าทางเป็นมิตร ไม่กดดัน หรือคาดคั้นคำตอบ

- หากศูนย์ฯ ไม่มีการบันทึก แจ้งว่าไม่เป็นอะไร แต่การบันทึกนี้จะเป็นผลงานของครูเอง แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการบันทึก เช่น ทำให้เห็นร่องรอยการทำงาน ย้อนกลับมาดูความยากง่ายของหนังสือซึ่งก็คือพัฒนาการของเด็ก, สามารถเก็บไว้เป็นผลงานได้ มีรายงานเสนอผู้บริหาร เป็นข้อมูลสะสมเพื่อสื่อสารกับผู้ปกครองหรือผู้บริหาร ฯลฯ

- สอบถามถึงความสำเร็จ (ชื่นชม) หรืออุปสรรคปัญหา (แสดงความเข้าใจ)
- ขออนุญาตอ่านหนังสือให้เด็กฟัง โดยเด็กสามารถเลือกหนังสือเอง 1-2 เรื่อง
- ให้กำลังใจก่อนลากลับ

2. ติดตามด้วยแบบบันทึกจากการสังเกต ซึ่งนักวิชาการโครงการได้ออกแบบไว้ดังนี้

แบบบันทึกจากการสังเกตของพี่เลี้ยง (แกนนำเสริมพลัง)

ข้อสังเกต กรุณาใส่เครื่องหมาย ☒ หัวข้อที่ท่านสังเกตพบ

การจัดวางหนังสือ

		ใส่เครื่องหมาย ✓ ในข้อที่ท่านสังเกตพบ
1.	เรียงหนังสือถูกทิศ ชื่อเรื่องตั้งขึ้น	
2.	ไขว้ปกหนังสือไม่ซ้อนทับกัน	
3.	หนังสืออยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	
4.	จำนวนหนังสือเหมาะสมกับจำนวนเด็ก	

5. อื่นๆ ระบุ

ขณะทดลองอ่าน

		ใส่เครื่องหมาย ✓ ในข้อที่ท่านสังเกตพบ
1.	เด็กสนใจจดจ่อ	
2.	เด็กบอกชื่อเรื่องได้	
3.	เด็กกระตือรือร้นเลือกหนังสือมาให้อ่าน	
4.	เด็กจำเหตุการณ์ในเรื่องได้	

5. อื่นๆ ระบุ

.....

สังเกตแบบบันทึก

		ใส่เครื่องหมาย ✓ ในข้อที่ท่านสังเกตพบ
1.	บันทึกครบถ้วนสม่ำเสมอ	
2.	บันทึกชื่อหนังสือในเดือนที่สองด้วย	
3.	บันทึกการอ่าน วันละ ๓ รอบขึ้นไป	

4. อื่น ๆ ระบุ

.....

คำถามเพิ่มเติม

1. ครูผู้อ่านพบการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง รู้สึกอย่างไร
.....
.....
2. เด็ก ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรไหม เมื่อครูอ่านหนังสือให้เด็กฟัง / มี Case study ที่น่าสนใจไหม
.....
.....
3. ศพด. แห่งนี้ มีวิธีการหาหนังสือใหม่มาเพิ่มเติมหรือไม่ ครูได้มาอย่างไรบ้าง
.....
.....
4. ศพด. แห่งนี้มีกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง “อ่านหนังสือให้ลูกฟัง” อย่างไรบ้าง / ความร่วมมือของผู้ปกครองต่อการ “อ่านหนังสือให้ลูกฟัง” เป็นอย่างไรบ้าง
.....
.....
5. ข้อสังเกตอื่นๆ ที่พบ (สำหรับพี่เลี้ยง)
.....
.....

3. กิจกรรมลงพื้นที่ติดตามหนุนเสริมเพื่อนครู ศพด.

แกนนำ 14 ศพด. ได้ลงพื้นที่เข้าเยี่ยมติดตามหนุนเสริมเพื่อนครู ศพด. โดยมีการคัดเลือกพิจารณาจากระยะทาง รวมจำนวน 70 ศูนย์ ดังนี้

ที่	รายชื่อ แกนนำหนุนเสริมพลัง	ติดตามหนุนเสริม
1	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน วัดเทพากร เขตบางพลัด	1. ศพด.ชุมชนพัฒนาชอย 79 2. ศพด.ชุมชนคลองสวนพริก 3. ศพด.ชุมชนวัดดาวดึงษาราม 4. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดวิมุตยาราม

		5. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดมะกอก (เขตตลิ่งชัน)
2	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน วัดไชยทิศ เขตบางกอกน้อย	6. ศพด. ชุมชนวัดอัมพวา 7. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดครุฑ 8. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์ 9. ศพด.สุนทรจรรย์ภิรมย์ (วัดจำปา) เขตตลิ่งชัน 10. ศพด.ชุมชนวัดช่างเหล็ก-วัดเรไร เขตตลิ่งชัน

3	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน มิตรปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง	11. ศพด.ชุมชนวัดพลมานีย์ 12. ศพด.ชุมชนหมู่บ้านเคหะนคร 2 (พิวชีวดิ่ง-ลิ้มเฮาะ คิม) 13. ศพด.ชุมชนหลังวัดลานบุญ (ทองคำอุปถัมภ์) 14. ศพด.ชุมชนประชาร่วมใจ(แฟลตประชาร่วมใจ 72) 15. ศพด.ชุมชนดารุลมูเก็มอุปถัมภ์
----------	--	---

4	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน นวมประดิษฐ์ เขตภาษีเจริญ	16. ศพด.วัดทุ่งครุ (เขตทุ่งครุ) 17. ศพด.วัดปุณณवास (เขตทวีวัฒนา) 18. ศพด. หมู่บ้านพัฒนาซอยสวนพลู (เขตสาทร) 19. ศพด.วัดศาลาแดง (เขตบางแค) 20. ศพด.วัดโพธิ์ (เขตตลิ่งชัน) 21. ศพด.รุ่งมณีพัฒนา (เขตวังทองหลาง)
----------	---	--

5	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน สะพาน 1 เขตหนองแขม	22. ศพด.เลียบคลองหมีน้้นแ่มหมู่ 13 23. ศพด.บัวแก้ว 24. ศพด.ผลิตน้ำดี 25. ศพด.สิริสมบัติ
6	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสามัคคี ชุมชนหมู่ 3 เขตหนองแขม	26. ศพด.เฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี 27. ศพด.ไผ่เลี้ยง

		28. ศพด. ชุมชนก้านนวิจิตร 29. ศพด. เทียนสองเดย์แคร์ 30. ศพด. แป้นรักษา
7	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน ราษฎร์พัฒนา เขตมีนบุรี	31. ศพด.ชุมชนอิศฮาร์ด 32. ศพด.สุเหร่าบ้านเกาะ 33. ศพด.ชุมชนอัลฮุดา

		34. ศพด.ชุมชนอันนุรอยน์ (ปึงขวาง) 35. ศพด.ชุมชนผู้รู้อิสลาม (คลองสีวังเล็ก)
8	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน สุภาวัลย์-เทพารักษ์ เขตมีนบุรี	36. ศพด.ชุมชนหมู่บ้านปรีชา ๑๐ 37. ศพด.ชุมชนหมู่บ้านธรากร 38. ศพด.ชุมชนมีนบุรีอุปถัมภ์ 39. ศพด.ชุมชนสามัคคีคลองสองต้นนุ่น

		40. ศพด.ชุมชนบางชั้นพัฒนา
9	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนมัสยิด ดารุ้ลมู กรือดรอป็น (ลำหิน) เขต หนองจอก	41. ศพด.ชุมชนเนียะมาตุ้มกบูนลิน 42. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองรักดีธรรม 43. ศพด. ซอดีฮ์ลุมสลิมิน 44. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองนุรุ้ลเอียะซาน 45. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองดารุ้ลฮาซันย

10	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน เอื้ออารีย์ เขตสวนหลวง	46. ศพด. ชุมชนคลองสะแก 47. ศพด. ชุมชนแหลมทองพัฒนา 48. ศพด. ชุมชนมุสลิมพัฒนาบ้านป่า 49. ศพด. ชุมชนร่วมพัฒนาบ้านป่า 50. ศพด. ชุมชนเกาะกลาง เขตประเวศ
-----------	---	---

11	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน แสงธรรมคลองมณี เขตสะพานสูง	51. ศพด.ชุมชนหมู่ ๘ สะพานสูง (สุเหร่าชีรอ) 52. ศพด.ชุมชนหัวบ้านคลองบางเลา 53. ศพด.ชุมชนมัสยิดยามีลุลอิบาเดห์ 54. ศพด.ชุมชนซอยสมหวัง เขตบึงกุ่ม 55. ศพด.ชุมชนพื้นนคร่วมเกล้าระยะ 4 โซน 10 เขตลาดกระบัง
----	---	--

12	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน แผ่นดินทองอินดารุลมีนา เขต หนองจอก	56. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองดาร์ลุณาซีฮะห์ 57. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองล้ามดตะนอยสร้างสรรค์ 58. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองศิริวังพัฒนา 59. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองนุรุสลาม 60. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองยายชุ่มอุทิศ
13	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน แผ่นดินทองดาร์ลุณีนี “ครูกลอยใจ (ครูนะห์) อุปถัมภ์” เขตหนองจอก	61. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองหมู่ ๙ มุลดนิรมัสยิดอัลฮุดา

		62. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองนุรุดดิน 63. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองวัดพระยาปลา 64. ศพด.ชุมชนกิตติเหมกรณ์ 65. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองวัดแสนเกษม
14	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน ลำสัดทองพัฒนา เขตหนองจอก	66. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองนุรูลยาถิ่น 67. ศพด.มูลนิธิอิสลามเพื่อการพัฒนา 68. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองหมู่ ๕ กระพุ่มราย

		69. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองดารู้ลชอนนี 70. ศพด.ชุมชนแผ่นดินทองฮาซานุดดิน
--	--	--

3.2 การประเมินผลการติดตามหนุนเสริมของแกนนำเสริมพลัง (พี่เลี้ยง)

จากการลงพื้นที่ติดตามหนุนเสริมของพี่เลี้ยงในโครงการโดยเก็บข้อมูลกับเด็กในโครงการช่วงอายุ 3-4 ปี, 4-5 ปี และอื่นๆ โดยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 12 สรุปช่วงอายุของเด็กที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการอ่านหนังสือ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3-4	41	58.6
4-5	27	38.6
อื่นๆ	2	2.8
รวม	70	100

1. ประเมินการสังเกตของพี่เลี้ยง

จากการสังเกตของพี่เลี้ยงใน 3 ประเด็น คือ 1) การจัดวางหนังสือ 2) ขณะทดลองอ่าน 3) สังเกตแบบบันทึก สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 13 สรุปผลการสังเกตของพี่เลี้ยง

ประเด็น	มี		ไม่มี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การจัดวางหนังสือ				
1.1 เรียงหนังสือถูกทิศ ชื่อเรื่องตั้งขึ้น	68	97.1	2	2.9
1.2 ไขว้ปกหนังสือไม่ซ้อนทับกัน	62	88.6	8	11.4
1.3 หนังสืออยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	69	98.6	1	1.4
1.4 จำนวนหนังสือเหมาะสมกับจำนวนเด็ก	67	97.1	2	2.9
2. ขณะทดลองอ่าน				
2.1 เด็กสนใจจดจ่อ	68	98.6	1	1.4
2.2 เด็กบอกชื่อเรื่องได้	63	91.3	6	8.7
2.3 เด็กกระตือรือร้นเลือกหนังสือมาให้อ่าน	69	100	-	-
2.4 เด็กจำเหตุการณ์ในเรื่องได้	64	92.8	5	7.2
3. สังเกตแบบบันทึก				
3.1 บันทึกครบถ้วนสม่ำเสมอ	59	85.5	10	14.5
3.2 บันทึกชื่อหนังสือในเดือนที่สองด้วย	57	82.6	12	17.4
3.3 บันทึกการอ่าน วันละ 3 รอบขึ้นไป	58	84.1	11	15.9

นอกเหนือจากการประเมินด้วยแบบสอบถาม พบว่าประเด็นที่ 1 การจัดวางหนังสือ จากการสังเกตของพี่เลี้ยงพบว่า ส่วนใหญ่มีการจัดมุมหนังสือได้น่าอ่าน มีหนังสือเพียงพอ มีการจัดวางมุม ต่างๆ ให้เด็กได้เลือกเข้า แต่อย่างไรก็ตาม พบข้อปรับปรุง 3 ประเด็น ได้แก่

- 1) มุมหนังสือที่จัดวางสูงมากเกินไป เด็กไม่สามารถหยิบเองได้ ต้องให้ครูเป็นคนหยิบให้
- 2) หนังสือในห้องเรียนไม่เพียงพอเนื่องจากถูกน้ำท่วม เสียหาย
- 3) บางห้องไม่ได้จัดวางนิทานอยู่ในห้องเรียน ทำให้เด็กต้องเดินไปอีกห้อง

2. ผลการประเมินการเปลี่ยนแปลงของครูผู้อ่าน

จากการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงของครูผู้อ่าน สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 สรุปผลการสังเกตของพี่เลี้ยง เรื่องการเปลี่ยนแปลงของครูผู้อ่าน

การเปลี่ยนแปลงของครูผู้อ่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ครูรู้สึกสนุก มีความสุขที่ได้จัดกิจกรรม	13	34.2
2. ครูเกิดความชำนาญในการอ่าน คล่องแคล่ว สามารถใช้น้ำเสียงได้เหมาะสม มีทักษะการอ่าน	114	22.2
3. ครูรู้สึกดี ขึ้นชมกับการเปลี่ยนแปลงของเด็ก	8	21.1
4. ครูมีความเชี่ยวชาญในการนำเทคนิคต่าง ๆ มากระตุ้นความสนใจของเด็ก	7	18.4
5. ครูมีความชื่นชอบเพราะเด็กมีความนิ่ง มีสมาธิ สนใจมากขึ้น	5	13.2
6. ครูเกิดความจดจำเนื้อเรื่อง จำเทคนิคได้ มีความจำได้ดี จดจำเนื้อเรื่องได้	4	10.5
7. ครูมีสมาธิสูงมากขึ้น	3	7.9
8. ครูมีการจัดเตรียม วางแผนการอ่านและจัดกิจกรรม	3	7.9
9. ครูมีการทำข้อตกลงก่อนการจัดกิจกรรม เช่น วางกติกาห้ามพูดแทรกระหว่างการอ่านหนังสือ เป็นต้น	3	7.9
10. ครูจัดกิจกรรมอ่านหนังสือ และอ่านหนังสือตามเทคนิคที่ได้อบรมอย่างสม่ำเสมอ มีการปรับตัวได้ดี ทำตามคำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ	3	7.9

3. ผลการประเมินการเปลี่ยนแปลงของเด็ก

จากการวิเคราะห์เรื่องการเปลี่ยนแปลงของเด็กเมื่อครูอ่านหนังสือให้เด็กฟัง สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 สรุปผลการสังเกตของพี่เลี้ยง เรื่องการเปลี่ยนแปลงของเด็กเมื่อครูอ่านหนังสือให้เด็กฟัง

การเปลี่ยนแปลงของเด็ก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เด็กมีความรู้สึกสุข ชื่นชอบ สนุกสนานมีความตั้งใจ ฟัง ให้ความสนใจอยากเดินมาฟังครู มีการรอคอย	36	55.4
2. เด็กมีสมาธิ จดจ่อ มีพฤติกรรมนิ่งมากขึ้น ให้ความสนใจระหว่างการอ่านหนังสือ	32	49.2
3. เด็กสามารถพูดได้ชัดเจนขึ้น พูดคำคล้องจอง ทำตาม เสียงหรือตามเนื้อหาได้ถูกต้อง	25	38.5
4. เด็กมีความจดจำ สามารถเล่าเรื่องราว ต่อเรื่องราว จากครูได้ สามารถนำกลับไปเล่าให้ผู้ปกครองฟังได้	18	27.7
5. เด็กสามารถโต้ตอบกับครู มีปฏิสัมพันธ์ได้ดีกับเพื่อน และครู มีการตั้งคำถามและตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง ให้ความร่วมมือกับครู มีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นอย่างดี	15	23.1
6. ตอบคำถามของครูได้	11	16.9
7. เด็กมีพฤติกรรมเดินเข้ามาหนังสือ และหยิบหนังสือ มาอ่านบ่อยมากขึ้น	10	15.4
8. เด็กมีความสนใจ มีความสุข กระตือรือร้น	10	15.4
9. เด็กเดินไปหยิบหนังสือมาให้ครูอ่านบ่อย	6	9.2
10. เด็กมีความกล้าแสดงออก กล้าถาม กล้าพูด	5	7.7
11. เด็กมีการประยุกต์เนื้อหาในหนังสือมาใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ บอกเล่าเรื่องและทำตามหนังสือ	4	6.2
12. มีเด็กสามารถคิดตามและตั้งคำถามกับครูได้	3	4.6

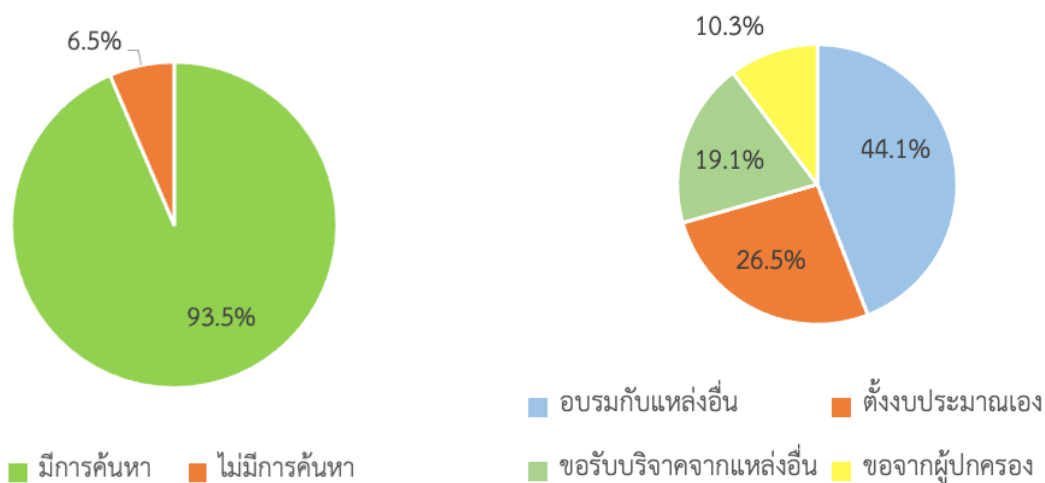
จากการสอบถามถึงกรณีศึกษา (Case Study) พบว่า เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม ยกตัวอย่างกรณีเด็กที่เป็นชาวต่างชาติ ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ แต่เมื่อมีการจัดกิจกรรมแล้ว เด็กให้ความสนใจฟังเป็นอย่างดี รู้จักการรอคอยและนั่งฟัง ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยเด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นหลังจากจัดกิจกรรมเป็นระยะเวลา 1 เดือน สามารถพูดคำศัพท์ที่เกิดจากนิทานได้มากขึ้น

ในบางกรณี เด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าจะมีพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง ชุกชน แต่หลังจากมีการจัดกิจกรรมพบว่า เด็กกลุ่มนี้ สามารถอดทนรอคอยได้นานขึ้น สามารถให้ความสนใจต่อกิจกรรมนิทานมากขึ้น มีการแสดงสีหน้า ท่าทางได้ดี รู้จักการเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ นอกจากนี้เด็กบางคนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงกัน เช่น ก่อนเข้า

ร่วมกิจกรรมจะไม่ตอบสนองต่อการเรียกชื่อ แต่หลังจากการจัดกิจกรรม เด็กเกิดการตอบสนองและโต้ตอบได้มากขึ้น สามารถหันตามครูเมื่อครูเรียกชื่อได้ นอกจากนี้ยังรู้จักศัพท์มากขึ้น เรียนรู้ชื่อสัตว์มากขึ้น

4. ผลสรุปการดำเนินการของ ศพด.

จากการวิเคราะห์ผลพบว่า การดำเนินการของ ศพด. ส่วนใหญ่มีวิธีการค้นหาหนังสือใหม่มาเพิ่มเติมจำนวน 58 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 93.5 และไม่มีการค้นหาหนังสือใหม่เพิ่มเติม 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.5 ดังภาพประกอบที่ 6 ทั้งนี้ในส่วนของการค้นหาหนังสือใหม่เพิ่มเติม ส่วนใหญ่เป็นการรวบรวมเข้าร่วมโครงการกับแหล่งอื่น มีผู้ตอบในส่วนนี้จำนวน 30 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมา คือ ศพด. มีการตั้งงบประมาณและจัดซื้อหนังสือเอง จำนวน 18 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมา คือ ขอรับหนังสือมาจากแหล่งอื่น เช่น สำนักงานเขต (ร้อยละ 10.0) ขอรับบริจาคทั่วไป (ร้อยละ 3.3) นอกจากนี้พบว่า แหล่งขอหนังสือหลักประกอบด้วย 1) สำนักงานเขต 2) โครงการของอาจารย์ 3) สสส. 4) มูลนิธิเพื่อเด็ก 5) Unicef 6) สำนักพิมพ์ 7) เล่นเกมที่มีนิทานเป็นของรางวัล 8) บริจาคจากผู้ปกครองหรือศิษย์เก่า สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบที่ 8

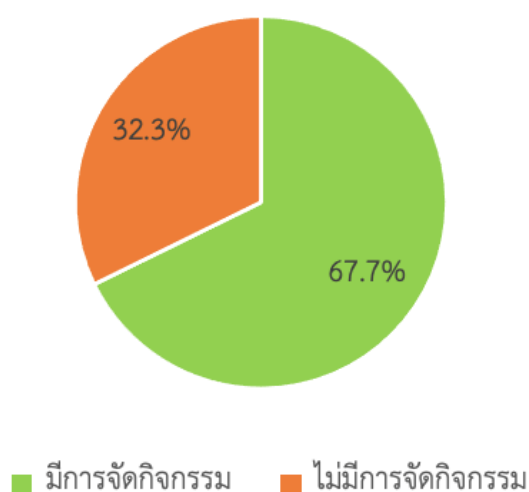

ภาพประกอบที่ 8 แสดงการค้นหาหนังสือเพิ่มเติม

ภาพประกอบที่ 7 แหล่งการค้นหาหนังสือ

5. ผลสรุปการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง “อ่านหนังสือให้ลูกฟัง”

จากการวิเคราะห์พบว่า ส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง “อ่านหนังสือให้ลูกฟัง” จำนวน 42 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67.7 และไม่มีการจัดกิจกรรม จำนวน 20 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 32.3 สามารถสรุปได้ภาพประกอบที่ 9

ภาพประกอบที่ 9 แสดงสัดส่วนการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมให้ผู้ปกครองอ่านหนังสือให้ลูกฟัง

ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง “อ่านหนังสือให้ลูกฟัง” ส่วนใหญ่ ศพด. ใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ ชักชวนผู้ปกครอง เช่น มีการสอดแทรกคำแนะนำเรื่องประโยชน์ในการอ่านหนังสือ ในช่วงการปฐมนิเทศ เป็นต้น จำนวน 16 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมา คือ จัดทำโครงการยืมหนังสือของศูนย์ฯ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ปกครอง จำนวน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.3 และรองลงมา คือ จัดทำกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน จำนวน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 20.5 และรองลงมา คือ การส่งไลน์ รูปภาพกิจกรรมให้กับผู้ปกครองผ่านทางสื่อโซเชียลต่าง ๆ จำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.3 ตามลำดับ สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 สรุปการรณรงค์ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง “อ่านหนังสือให้ลูกฟัง”

การรณรงค์ส่งเสริม	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
1. ประชาสัมพันธ์ ชักชวนผู้ปกครอง เช่น มีการ สอดแทรกคำแนะนำเรื่องประโยชน์ในการอ่านหนังสือ ในช่วงการปฐมนิเทศ เป็นต้น	16	41.0
2. จัดทำโครงการยืมหนังสือของศูนย์ฯ เพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกให้กับผู้ปกครอง	13	33.3
3. จัดทำกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน	8	20.5
4. การส่งไลน์ รูปภาพกิจกรรมให้กับผู้ปกครองผ่านทาง สื่อโซเชียลต่าง ๆ	4	10.3
5. จัดกิจกรรมห้องเรียนหมุนเวียน เพื่อหมุนเวียน กิจกรรมสลับการอ่านหนังสือ	1	2.6

3.6 สรุปข้อสังเกตอื่น ๆ ที่พบ

จากการประเมินผลการดำเนินการจัดกิจกรรมของ ศพด. พบว่ากิจกรรมนอกเหนือจากที่สังเกตเหตุ
สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 สรุปข้อสังเกตอื่น ๆ

การรณรงค์ส่งเสริม	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
1. ครูมีความสนใจ มีความสุข สนุกกับการจัดกิจกรรม	8	17.0
2. ครูสามารถปรับใช้เทคนิคและคำแนะนำได้ดี	7	14.9
3. มีการจัดวางหนังสืออย่างเป็นระเบียบ ถูกต้อง	4	8.5
4. ครูสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย มีการ เชื่อมโยงให้เข้ากับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การร้องเพลง เต้นรำ เป็นต้น	3	6.4
5. ครูเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม	3	6.4
6. ครูมีการบันทึกการอ่านอย่างสม่ำเสมอ	3	6.4
7. เด็กมีการจัดทำเสียงประกอบ มีท่าทางประกอบ สามารถจดจำและให้ความสนใจต่อกิจกรรม	3	6.4
8. ใน ศพด. มีการจัดทำระบบการยืม คืน เพื่อป้องกัน หนังสือสูญหาย	1	2.1

การณรงค์ส่งเสริม	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
9. ครูมีการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ต่อยอดในกิจกรรม อื่นๆ	1	2.1
10. เกิดกิจกรรม อ่านหนังสือนิทานอย่างต่อเนื่อง	1	2.1

อย่างไรก็ตาม พบว่า ศพด. มีความต้องการหนังสือเพิ่มมากขึ้น และเด็กบางคนยังไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควรเนื่องจาก 1) หนังสือบางเล่มมีเนื้อหาที่ยาวเกินไป 2) หนังสือบางเล่มมีภาพประกอบเล็กเกินไป และภาพไม่ชัดเจน เด็กไม่เกิดความสนใจ 3) ยังมีสถานการณ์รบกวนเกิดในห้องเรียน เนื่องจากเด็กบางคนยังไม่สนใจการอ่านนิทาน จะเดินซุกซนไปทั่วห้อง ทำให้รบกวนเพื่อนคนอื่น

3.7 บทวิเคราะห์บทบาทของการเป็นแกนนำเสริมพลัง (พี่เลี้ยง)

การวิเคราะห์บทบาทของการเป็นพี่เลี้ยงของทั้ง 14 ศพด. จากการสัมภาษณ์กลุ่ม หรือ Focus Group และการตอบแบบสรุปการเรียนรู้ พบว่า

1) ประโยชน์ในการเป็น Coach

การได้เป็นพี่เลี้ยง ทำหน้าที่ Coaching นั้น ในตอนต้นครูหลายคนเริ่มต้นจากความไม่มั่นใจ แต่ต้องการขยายความรู้ ซึ่งการได้รับบทบาทใหม่จึงเป็นประโยชน์ในเรื่อง

- การเตรียมตัวสำหรับการเยี่ยมพื้นที่ ทำให้ครูได้ทบทวนความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องการอ่านนิทาน และการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งเท่ากับเป็นการทบทวนความรู้ในตนเอง และการทำงานของตนเองทั้งในเรื่องการอ่านนิทานกับเด็ก และการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนของตนเองด้วย
- การสร้างคุณค่าในตนเอง ครูหลายคนรู้สึกถึงการสร้างคุณค่าในตนเองจากการได้เผยแพร่ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้กับครูโรงเรียนอื่นๆ ได้เข้าใจ ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการอ่านกับเด็กนักเรียนแทนการเล่าแบบเดิม ซึ่งปลายทางคือ การทำให้เด็กได้เสริมพัฒนาการทั้งในเรื่องภาษา และวิธีคิดโดยไม่ถูกปิดกั้นแบบเดิมๆ อีก

2) ความประทับใจในการเป็น Coach

ความประทับใจที่เกิดจากการ Coaching คือ การได้รู้จักเพื่อนใหม่ และสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับครู ศพด. ด้วยกัน และแลกเปลี่ยนวิธีการทำงาน โดยไม่ได้สอน แต่เป็นการบอกเล่าประสบการณ์ในการทำงานที่

เกิดขึ้น ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีไปเห็นการทำงานของโรงเรียนอื่น ๆ ที่สามารถนำมาปรับใช้กับของตนเองได้
ช่วยพัฒนาการทำงานของตนเองได้พร้อมกัน

นอกจากนี้การได้อ่านหนังสือโดยใช้เทคนิคที่ได้เรียนรู้ และเด็กสนใจ สนุกไปกับการอ่าน ทำให้มี
ความสุขและเชื่อมั่นในการอ่านนิทานเพิ่มมากขึ้น

3) ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหา อุปสรรคที่พบจากการ Coach คือ

- ระยะทางในการเดินทาง บางโรงเรียนอยู่ไกล ไม่เคยไป ไม่รู้จัก ทำให้เป็นอุปสรรคในการทำงานบ้าง ดังนั้นหากจะต้อง Coach โรงเรียนที่ตั้งอยู่ไกลมากอาจต้องลดจำนวนโรงเรียนที่ต้องดูแลบ้าง
- ระยะเวลาในการ Coach ซึ่งเป็นช่วงของการเปิดเทอมใหม่ จึงมีอุปสรรคในเรื่องการปรับตัวของเด็กที่ยังไม่มีความพร้อม ครูจึงให้น้ำหนักกับการจัดการสร้างความพร้อมกับเด็กก่อน

ส่วนปัญหา อุปสรรคของโรงเรียนในการดำเนินงาน ประกอบด้วย

- การจัดวางหนังสือเพื่อให้สะดวกต่อการอ่านของเด็ก ประกอบด้วย การจัดวางที่สูงเกินไป เด็กจะหยิบเฉพาะเล่มที่อยู่ข้างล่าง หรือในบางโรงเรียนจะต้องใช้ห้องเรียนร่วมกันในตอนเย็นจะต้องเก็บหนังสือและนำออกมาวางใหม่ในตอนเช้า ทำให้หนังสือที่วางเป็นกอง ๆ การจัดวางจึงไม่เชิญชวนให้เด็กไปอ่าน นอกจากนี้บางศูนย์จะจัดมุมนิทานในห้องที่ได้รับหนังสือนิทานเท่านั้น อีกห้องหนึ่งเด็กจึงขาดประสบการณ์จากการอ่านนิทาน
- บางพื้นที่ครูยังยึดติดกับการเล่านิทานแบบเดิม
- ผู้ปกครองในบางพื้นที่ไม่ได้ให้ความสนใจกับการอ่านนิทานให้กับลูก
- บางศูนย์ครูยังไม่เข้าใจเรื่องแบบบันทึก และได้ทำการแก้ปัญหาโดยการอธิบายเพื่อสร้างความเข้าใจ และจัดเรียงเอกสารให้ง่ายต่อความเข้าใจ พร้อมตั้งกลุ่มไลน์เพื่อเป็นช่องทางในการปรึกษาเพิ่มเติม

4) สิ่งที่ต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติม

สิ่งที่ ศพด. ต้องการมากที่สุดมี 2 เรื่องหลัก คือ

- การสนับสนุนหนังสือนิทาน ซึ่งพบว่าหากมีหนังสือนิทานเพิ่มขึ้น การสนับสนุนการอ่านต่อผู้ปกครองจะเป็นไปได้จริงมากยิ่งขึ้น ผู้ปกครองจะสามารถมีหนังสือนิทานไปอ่านที่บ้านกับลูกได้

- การเพิ่มเติมความรู้อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เนื่องจากครูได้รับการพัฒนาจากความรู้ที่โครงการได้อบรมให้ ได้มีความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการอ่านหนังสือ และสามารถใช้นั่งหนังสือเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การได้เติมความรู้อย่างต่อเนื่องจะช่วยให้คุณได้รับความรู้ใหม่ เครื่องมือใหม่ ๆ รวมถึงสร้างความมั่นใจในการเป็นพี่เลี้ยง และการนำไปปรับใช้กับตนเองได้มากยิ่งขึ้น

5) การต่อยอดจากการเป็น Coach

พบว่าเรื่องสำคัญที่ครูมองเห็น และตั้งใจพัฒนาต่อยอดจากบทบาทการ Coach คือ

- สร้างเครือข่ายครู ศพด. ด้านการอ่าน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของครูในการใช้หนังสือเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการ และเป็นพื้นที่ของการแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงานระหว่างกัน
- การทำงานกับผู้ปกครองให้มากยิ่งขึ้น เพื่อขับเคลื่อนให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการอ่าน และอ่านกับลูกที่บ้านอย่างสม่ำเสมอ
- ดำเนินการให้ทุกห้องในศูนย์ฯ มีความหนักแน่นในการใช้องค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาสู่การเป็นต้นแบบของการเรียนรู้ด้วยการอ่าน
- ดำเนินกิจกรรมอย่างเข้มข้นในโรงเรียน เช่น การจัดสัปดาห์นิทานให้เด็กเกิดความสนใจ การขยายความรู้เรื่องการอ่านนิทานให้เพื่อนครูในโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้มข้นในทุกห้องเรียน

บทสรุปการดำเนินโครงการ

การดำเนินโครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss เป็นการดำเนินงานให้ความรู้กับครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่ต่างๆ พร้อมทั้งออกแบบให้มีกระบวนการพี่เลี้ยง คือ ครู ศพด. ที่ได้รับการอบรมเป็นพื้นที่นำร่อง และได้ทดลองใช้จนเกิดความมั่นใจ และมีความเชี่ยวชาญในการปรับใช้องค์ความรู้ที่นั่นแล้ว พบว่า การดำเนินงานของโครงการส่งผลสำคัญดังนี้

1. ครู ศพด. ที่เข้าร่วมโครงการ มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นคือ

- การเปลี่ยนแปลงสำคัญที่สุดคือ การมีความเข้าใจเรื่องการอ่าน และวิธีการใช้การอ่านในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ที่จะไม่ปิดกั้นกระบวนการคิดด้วยการบอกเล่าของครูที่ปิดกั้น

จินตนาการซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความคิดสร้างสรรค์ การที่ครูได้มาเรียนรู้ในเรื่องการอ่านนิทานนี้ ช่วยให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีการใช้หนังสือได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น และทำให้นักหนังสือถูกใช้ได้อย่างถูกต้องทุกทาง และส่งเสริมพัฒนาการได้อย่างเหมาะสม ถูกต้องขึ้น

- การให้ความสำคัญกับการอ่านมากขึ้น มีความถนัดในการอ่าน และความต่อเนื่องเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ของเด็กด้วยการอ่าน สามารถส่งผลกระทบต่อนิสัยรักการอ่านของเด็กได้ต่อไป
- การใส่ใจ และมองเห็นรายละเอียดของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นักหนังสือของเด็ก ครูมองเห็นความหมายของการจัดวางหนังสือที่มีต่อการกระตุ้นการอ่านของเด็กเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม และช่วยให้เด็กเข้าถึงหนังสือได้ง่าย
- ครูให้ความสำคัญ และมองเห็นถึงการส่งเสริม กระตุ้นให้ผู้ปกครองอ่านให้ลูกฟังที่บ้านมากยิ่งขึ้น จนทำให้ผู้ปกครองหลายรายที่เห็นการเปลี่ยนแปลงของลูก เกิดความใส่ใจ และอ่านหนังสือกับลูกเพิ่มขึ้น

2. ระบบการทำงานของครูมีแกนนำเสริมพลังเป็นพี่เลี้ยง เป็นระบบที่ช่วยสร้างความมั่นใจ และคลี่คลายความกังวลใจของครูที่เพิ่งเริ่มต้นเปลี่ยนจากการเล่ามาเป็นการอ่าน และการใช้หนังสือนิทานเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมพัฒนาของเด็ก เนื่องจากการพี่เลี้ยงที่เป็นครู ศพด. ด้วยกัน จึงมีความเข้าใจในบริบทการทำงาน ข้อติดขัดที่เกิดขึ้น และมีความเข้าใจในข้อจำกัดการทำงาน ทำให้การเสนอแนะ หรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นสิ่งที่มาจากการขับเคลื่อนในบริบทที่ใกล้เคียงกัน การแก้ปัญหาจึงเป็นจริงมากกว่า

นอกจากนี้ การมีระบบพี่เลี้ยงที่มาจาก ศพด. ยังช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกัน การเป็นพี่เลี้ยงจึงไม่ใช่เพียงการให้ข้อเสนอแนะ แต่เป็นการแลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงาน ซึ่งช่วยสร้างความเข้มแข็งของการดำเนินงานในพื้นที่ตนเองมีมากยิ่งขึ้น พร้อมกับความเป็นเครือข่ายที่เกิดขึ้น และสามารถนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายการอ่าน และการใช้หนังสือนิทานในการพัฒนาเด็กได้อีกด้วย

3. ครูแกนนำเสริมพลัง (พี่เลี้ยง) พบว่า การทำหน้าที่บทบาทการเป็นพี่เลี้ยงนั้น ได้ช่วยยกระดับการทำงาน of ครูให้มากขึ้น และสร้างโอกาสในการเรียนรู้จากบทบาทใหม่ดังนี้

- การมองเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดความมั่นใจในเครื่องมือการอ่าน และมองเห็นองค์ความรู้ที่ตนเองมีนั้นเป็นสิ่งที่สามารถช่วยเหลือ เกื้อกูลความรู้ให้กับครูอีกหลายพื้นที่ได้ และผลลัพธ์ปลายทางอยู่ที่ตัวเด็ก
- การได้ทบทวนองค์ความรู้ และการทำงานของตนเองจากบทบาทของการเป็นพี่เลี้ยง ภายใต้วีธีคิดว่า การจะเสนอแนะคนอื่นได้ต้องทำพื้นที่ของตนเองให้ดีขึ้น ดังนั้นการมีบทบาทของการเป็นพื้นที่เลี้ยงจึงช่วยพัฒนางานของตนเองด้วย
- การมองเห็นทิศทางของการสร้างความเข้มแข็งในการขยายแนวคิดเรื่องการอ่าน ซึ่งหากทำได้ ก็จะช่วยให้อ่านสามารถสร้างความเข้มข้นในการทำงานของเครือข่าย และขยายแนวคิดการอ่าน และการใช้หนังสือในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อีกมาก

ดังนั้นกล่าวโดยสรุป สิ่งสำคัญที่สุดของโครงการคือ การได้ทำให้ครูพี่เลี้ยงเด็ก ซึ่งมีความใกล้ชิดและใช้เวลาอยู่กับเด็กมากรองจากผู้ปกครอง มีความเข้าใจต่อการใช้หนังสือในการส่งเสริมพัฒนาการกับเด็กได้ถูกต้อง และสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลง (แม้ว่าจะต้องฝัน และสู้กับความคุ้นชินเดิมที่ผิดของครู) ในการอ่านนิทานที่ถูกต้อง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้จะเป็นคุณภาพต่อการพัฒนาสมอง ระบบวิถีคิด การมีสมาธิจดจ่อ และพัฒนาการทางภาษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กในอนาคต ในขณะเดียวกัน การมีระบบพี่เลี้ยงก็เป็นตัวช่วยให้การทำงาน และการก้าวข้ามความคุ้นชินจนเกิดการเปลี่ยนแปลงกับครูเป็นเรื่องที่ไม่ยากจนเกินไปนัก และมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น

4. กิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหนุนเสริมศักยภาพครู

โครงการฯ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหนุนเสริมศักยภาพครู เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2566 ณ ห้องประชุม Bangkok ชั้น 4 โรงแรมเบสท์เวสเทิร์น นาดา ดอนเมือง แอร์พอร์ต และระบบ Zoom Meeting โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมตอบแบบบันทึก จำนวน 220 คน มาจาก 114 ศพด. และ 4 โรงเรียน โดยมีกำหนดการจัดงานดังนี้ (ภาคผนวก ข/8)

กำหนดการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหนุนเสริมศักยภาพครู

08.00 น. เปิดระบบ zoom meeting

08.30 น. กล่าวต้อนรับและเปิดงานโดย

: นายชจรโชค ฉัตรแก้วศิริ รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานจัดสวัสดิการและคุ้มครองเด็ก

สำนักงานสวัสดิการสังคม สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร

: นางสาวณัฐยา บุญภักดี ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สสส.

: ดร. อารัตี เชจิ หัวหน้าฝ่ายการศึกษา องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย

09.00 น. กิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- คืบคลานความรู้จากการถอดบทเรียน : ทีมกล้าก้าว
 - นำเสนอผลวิจัยจากแบบประเมินต่างๆ
 - แשרประสบการณ์จากเพื่อนครู
 - ประมวลใบงานการพัฒนาเด็กด้วยหนังสือ

12.00-12.50 น. รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 น. • การอบรมเชิงปฏิบัติการ “อ่านเพิ่มพลังกาย ลด Learning Loss เด็กปฐมวัย”
วิทยากร: อาจารย์ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ (มูมู) ที่ปรึกษางานกิจกรรมสร้างสรรค์
มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

15.00 น. ชวนคิดชวนคุยกับก้าวต่อไปในการพัฒนาศักยภาพครูแกนนำ กรุงเทพมหานคร
ดร.ทินสรี ศรีโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
นางสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

15.30 น. ปิดการประชุม

พิธีเปิด

คุณชจรโชค จัตรแก้วศิริ รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานจัดสวัสดิการและคุ้มครองเด็ก สำนักงานสวัสดิการสังคม สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร

“สวัสดิ์คุณณัฐยา บุญภักดี ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ดร. อารัตี เชจิ หัวหน้าฝ่ายการศึกษา องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ท่านวิทยากร และเพื่อนครูศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนทุกท่าน ผมในนามตัวแทนของสำนักงานสวัสดิการสังคม สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร รู้สึกเป็นเกียรติและยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้ต้อนรับทุกท่าน ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้หนุนเสริมศักยภาพครูโครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือ และการอ่านเสริมพลังสมรรถนะในวิกฤต Learning Loss วันนี้ต้องขอขอบคุณองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรม

การอ่าน และกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ได้จัดให้มีโครงการดีๆ ในวันนี้ ซึ่งโครงการนี้ได้จัดมาอย่างต่อเนื่อง เป็นกิจกรรมดีๆ จัดขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพเชิงปฏิบัติการ การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดพัฒนาการ Learning Loss ให้กับครูในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กรุงเทพมหานคร ให้สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างต่อเนื่อง ต้องขอขอบพระคุณ ครูศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนทุกท่านได้เสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อมาเข้าร่วมโครงการนี้ นำความรู้ในวันนี้ไปพัฒนาศักยภาพของตนเอง และนำไปปรับใช้กับเด็กที่จะเป็นอนาคตของชาติต่อไป ซึ่งเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดก่อนที่จะเข้าสู่ช่วงประถมศึกษา และการพัฒนาตนเองเพื่อก้าวสู่การเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต ผมหวังว่าจะได้รับการสนับสนุนโครงการดีๆ นี้จาก องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย สำนักสนับสนุนสุขภาพเด็ก เยาวชน และครอบครัว และมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ซึ่งเป็นภาคีเครือข่ายที่น่ารักมาก ซึ่งจะขอต้อนรับทุกท่านเข้าสู่กิจกรรมดีๆ ในวันนี้ครับ”

ดร.อาร์ตี้ เซจิ หัวหน้าฝ่ายการศึกษา องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย

(ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์ ผู้แปลเป็นภาษาไทย)

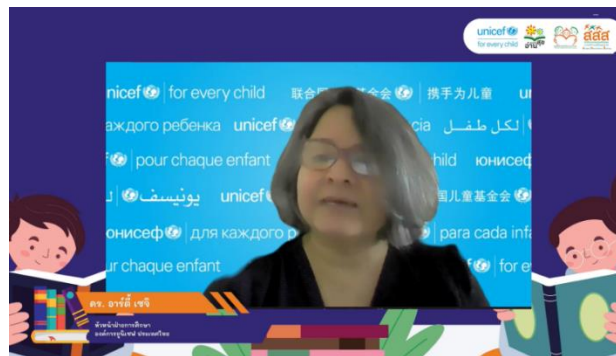
“สวัสดีคุณขอโชค ฉัตรแก้วศิริ รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานจัดสวัสดิการและคุ้มครองเด็ก สำนักงานสวัสดิการสังคม สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร คุณณัฐยา บุญภักดี ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาพเด็ก เยาวชน และครอบครัว สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และทุกท่าน ดีใจที่ได้พบกันอีกครั้งที่เต็มไปด้วยความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็ก หลังจากที่เราได้พบกับเมื่อเดือนเมษายนที่ผ่านมา คุณครูได้ใช้ความรู้ที่ได้ในห้องเรียนการอบรมเข้าไปใช้กับเด็ก ช่วยให้มีพัฒนาการการอ่าน การเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่สมวัย ขอขอบคุณและขอแสดงความยินดีกับทุกท่านที่ได้ทำกิจกรรมเหล่านั้นและขอให้ทำต่อไป คุณครูได้ให้คุณค่ากับชีวิตเด็กๆ เป็นอย่างมาก เพราะว่าสิ่งที่ให้คุณค่าผ่านกิจกรรมจะติดตัวเด็กไปตลอดชีวิต โดยเฉพาะกับการที่คุณครูได้ใช้เวลาเล่นกับเด็ก อ่านหนังสือนิทานกับเด็ก การทำกิจกรรมกับเด็ก การดูแลเอาใจใส่เป็นการดูแลที่ยอดเยียมและสำคัญที่สุดในชีวิตของเด็ก การสนับสนุนของครูมีความจำเป็นมากสำหรับเด็ก โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัย เพราะในช่วง

ที่ผ่านมาศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนหลายแห่งปิดอยู่หลายครั้ง โดยเฉพาะในช่วงเกิดโรคระบาด เพราะฉะนั้นก็ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก ซึ่งตั้งแต่ปีที่ผ่านมาได้เดินทางไปเยี่ยมศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนหลายแห่งในกรุงเทพและต่างจังหวัด ซึ่งได้รับการสะท้อนจากคุณครูว่า เด็กประสบปัญหาด้านการอ่านหนังสือ หรือด้านภาษา โดยเฉพาะพฤติกรรมทางด้านสังคมและอารมณ์ และประเด็นเหล่านี้สะท้อนมาจากผลการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีแห่งประเทศไทย ซึ่งมีการสำรวจเมื่อปีที่แล้วและผลของการสำรวจออกเมื่อต้นเดือนที่ผ่านมาพบว่า เด็กอายุ 3-5 ขวบจำนวน 6 ใน 10 คนในกรุงเทพฯ ไม่ได้เข้าเรียน ฉะนั้นจึงน่าเป็นห่วง และจำนวนเด็กที่เข้าเรียนในกรุงเทพฯ ต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับทุกภูมิภาคที่เด็กเข้าเรียนในระดับปฐมวัย แต่เด็กอายุ 5-6 ขวบจำนวน 9 ใน 10 คน ของกรุงเทพฯ ได้เข้าเรียนเตรียมความพร้อมก่อน 1 ปี ที่จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา

ความท้าทายของพวกเราก็คือ จะทำอย่างไรให้เด็กในกรุงเทพมหานครได้รับประโยชน์จากการเข้าเรียนในระดับปฐมวัย ต่อเนื่องถึงระดับประถมศึกษาตามพระราชบัญญัติปฐมวัยแห่งชาติ โอกาสที่เด็กจะได้เข้าเรียนในระดับปฐมวัยจะทำให้เด็กมีการพัฒนาอย่างสมวัย มีโอกาสในการเรียนรู้ และการที่มีโครงการและกิจกรรมการอ่านที่มีประสิทธิภาพในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจะเป็นการช่วยเตรียมความพร้อมให้กับเด็กได้อย่างดี โดยเฉพาะในปัจจุบันมีความสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องของโครงการการอ่าน และในวันนี้กิจกรรมของเรามีคุณครูจากโรงเรียนอนุบาลที่ดีและเด็กในระดับประถมศึกษาเข้ามาร่วมกิจกรรมด้วย การเข้าร่วมในครั้งนี้จะทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันที่จะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาการอ่าน และคุณครูระดับปฐมวัยมีทักษะและเทคนิคการอ่านที่ดี ที่สอดคล้องเพื่อที่จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างไม่ติดขัดเมื่อเด็กเข้าสู่ระดับประถมศึกษา

เราทราบว่าพ่อแม่มีส่วนในการช่วยพัฒนาลูก ที่น่ายินดีคือสถิติของการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับเด็กระหว่างพ่อแม่กับเด็กในกรุงเทพมหานคร สูงที่สุดในทุกภูมิภาคของประเทศไทย ทั้งนี้ต้องมองเห็นความสำคัญของการที่พ่อแม่ต้องมีส่วนร่วมในการที่จะช่วยพัฒนาเด็กพร้อมกับคุณครู และคุณครูจะต้องมองว่า โครงการการอ่านจะมีส่วนช่วยในการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมในการพัฒนาเด็ก และการพัฒนาเด็กจะช่วยให้เด็กมีพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ กิจกรรมในวันนี้จะเป็นโอกาสที่พวกเราจะได้รับรู้ ได้ยินจากประสบการณ์ของคุณครู จากความสำเร็จ ความท้าทายที่คุณครูได้ทำกิจกรรมกับเด็กๆ อะไรที่ทำแล้วได้ผล และไม่ได้ผล โดยอยากให้คุณครูช่วยแบ่งประสบการณ์ในวันนี้และผ่านทางไลน์กรุป โดยใช้เป็นช่องทางในการสร้างเครือข่ายทำงานร่วมกัน ในกิจกรรมที่คุณครูได้ทำวันนี้ การสะท้อนคิดของครูทุกคนจะเป็นบทเรียน และเป็นข้อมูลสำคัญที่พวกเรานำเอามาเป็นความรู้ เป็นข้อมูลให้คุณครูได้เกิดไอเดียเพิ่มขึ้น เป็นเนื้อหาในการนำมาปรับปรุงโครงการ พัฒนาตนเองและพัฒนาเด็กในการเรียนรู้หนังสือต่อไป

ขอให้การจัด Workshop ในวันนี้ประสบความสำเร็จและจะคอยฟังคำแนะนำจากคุณครูเพื่อหาข้อสรุปว่าเราจะสามารถทำอะไรร่วมกัน ในการที่จะสนับสนุนเด็ก หรือการช่วยพ่อแม่ผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กต่อไป ขอบขอบคุณค่ะ”

คุณณัฐยา บุญภักดี ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

“สสส. เป็นอีกหนึ่งหน่วยงานที่เราดีใจมากที่มาจับมือร่วมกันเพื่อให้คุณครูได้ติดตามดูชุมชนเด็กเรียนรู้ผ่านการอ่านอย่างสนุกสนาน มีความสนุกและได้ทักษะ การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นหนึ่งในแผนสำคัญของ สสส. มีการจัดสรรงบประมาณทุกปี เพื่อไปสนับสนุนผู้ใหญ่ที่อยู่รอบๆ ตัวเด็กเพื่อให้ผู้ใหญ่เป็นส่วนสนับสนุน มีเครื่องมือ มีความรู้และมีโอกาสในการที่จะพัฒนาเด็กๆ คุณครูถือเป็นด่านหน้าในการทำงานด้านเด็กปฐมวัย ส่วน สสส. และหน่วยงานภาคี จะมาเรียนรู้อย่างเต็มที่ว่า ที่ผ่านมามากหลายเดือนคุณครูได้เรียนรู้เรื่องอะไรบ้าง ต้องการสนับสนุนอะไรเพิ่มเติม หรือมีคำแนะนำว่าต้องทำอะไรเพิ่มเติม เพื่อที่เราจะได้เข้าถึงทุกศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในทุกสังกัดได้มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยของเรา ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในทุกสังกัดทั่วประเทศมีประมาณ 50,000 แห่ง ซึ่งเราพยายามจะทำให้ทั่วถึงเพื่อเด็กๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจะได้มีโอกาส จึงอยากชวนคุณครูว่า โครงการนี้ไม่ใช่โครงการมาแล้วจบ แต่เป็นโครงการที่มีเครือข่าย เป็นขบวนการที่จะทำหน้าที่เคลื่อนสังคมไทยไปด้วยกันด้วยการอ่าน ขอบขอบคุณครูที่เต็มที่กับงานสำคัญงานนี้ ส่วนพวกเราในฐานะผู้สนับสนุนก็จะเต็มที่เช่นกัน ขอบขอบคุณค่ะ”

กิจกรรมคืนพลังความรู้จากการถอดบทเรียน

กระบวนการ

1. พิธีกรแนะนำ นักวิชาการผู้รายงานผลการสำรวจจากแบบประเมินความรู้การใช้หนังสือกับเด็ก โดย คุณเยาวลักษณ์ ชีพสุมล ทิมกล้าก้าว
2. นักวิชาการรายงานผลการสำรวจ

การประเมินผลการเข้าร่วมโครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss มีรายละเอียดดังนี้

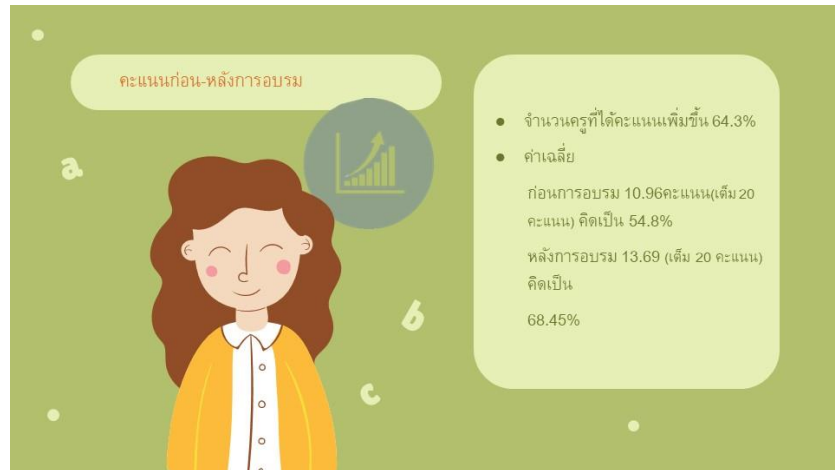
ข้อมูลทั่วไป : กลุ่มเป้าหมายในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบประเมินความเข้าใจก่อนหลังการอบรม จำนวน 618 คน จาก 247 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน
2. แบบบันทึกการอ่านและการติดตามการใช้หนังสือ จำนวน 578 คน จาก 116 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน
3. แบบสังเกตของพี่เลี้ยง จำนวน 70 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

คะแนนก่อน และหลังอบรม

1. ครูที่ได้คะแนนเพิ่มขึ้นจำนวน 64.3%
2. ค่าเฉลี่ย
 - ก่อนการอบรม 10.96
 - หลังการอบรม 13.69

สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับครูที่เข้าอบรม

1. สรุปหลังอ่าน

- ครูเข้าใจ : ไม่ควรมีการสรุปหลังอ่านนิทาน (คะแนนเพิ่มขึ้น 6.5 คะแนน)

2. ชักถาม

- ครูเข้าใจ : ไม่ควรชักถาม ตรวจสอบความรู้เด็ก (คะแนนเพิ่มขึ้น 2.8 คะแนน)

3. หนังสือตัวอักษรน้อย

- ครูเข้าใจ : หนังสือที่มีตัวอักษรน้อย ไม่ควรเล่า ขยายความเพิ่มเติม (คะแนนเพิ่มขึ้น 2.63 คะแนน)

4. หนังสือตัวอักษรน้อย

- ครูเข้าใจ : หนังสือที่มีตัวอักษรน้อย ไม่ควรเล่า ขยายความเพิ่มเติม (คะแนนเพิ่มขึ้น 2.63 คะแนน)

5. จำนวนหนังสืออ่าน

- ครูเข้าใจ : ควรอ่านวันละ 3-4 รอบ ๆ ละ 3-4 เล่ม (คะแนนเพิ่ม 2.6)

คะแนนที่ลดลง เรื่องการทำกิจกรรมหลังการอ่าน

1. การเล่าหรือการอ่านหนังสือให้เด็กฟังก็เพียงพอ ไม่จำเป็นต้องทำกิจกรรมเสริม (คะแนนลดลง 0.96)
2. ควรทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาต่อเนื่องจากหนังสือหลังจากอ่านให้เด็กฟังเพื่อพัฒนาทักษะรอบด้าน (คะแนนลดลง 0.89)

* ซึ่งในการทำกิจกรรมยังคงมีความจำเป็นเพื่อช่วยพัฒนาทักษะรอบด้านอย่างมากขึ้น เพราะการทำกิจกรรมต่อยอดจากหนังสือเด็กได้ลงมือทำจริง ได้รู้สึกสนุก และได้พัฒนาจากการอ่านหนังสือเพิ่มเติมด้วย

แบบบันทึกการอ่านและติดตามการใช้หนังสือ มี 5 อันดับหนังสือที่ได้รับความสนใจมากที่สุด ดังนี้

- อันดับที่ 1 หนังสือเรื่อง ฉีกฉีกฉีกฉีก
- อันดับที่ 2 หนังสือเรื่อง ตูมตูม บานบาน
- อันดับที่ 3 หนังสือเรื่อง ฟ. พันสนุกจัง
- อันดับที่ 4 หนังสือเรื่อง ไล่โฮ...ฮิปโปตัวใหญ่
- อันดับที่ 5 หนังสือเรื่อง กอด

การตอบสนองต่อกิจกรรมของเด็กก่อนและหลังอ่านหนังสือมีรายละเอียด ดังนี้

1. ก่อนอ่านหนังสือ

- สนใจบ้าง ไม่สนใจบ้าง 51%
- สนใจ 48.3 %

2. หลังอ่านหนังสือ

- สนใจ มีความสุข ชื่นชอบ 55%
- จดจำ มีสมาธิ 31.9%
- จดจำเรื่องราวได้ดี เล่าเรื่องได้ 26.0%
- เด็กอ่านออกเสียง ทำเสียงตาม พูดย่อ และมีคลังคำศัพท์หลากหลายขึ้น 22.9%

ครูมองเห็นการเปลี่ยนแปลงของตัวเองในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. มีความคล่องแคล่วในการอ่าน เน้นอ่านแทนเล่า 37%
2. มีเทคนิคในการอ่านเพื่อดึงดูดเด็ก 22.2%
3. รู้สึกดี มีความสุข สนุกกับเด็ก 19.1%
4. สามารถคิดต่อยอด ประยุกต์ สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาเด็ก 10.7%

ประเด็นที่ต้องทำงานเพิ่ม

1. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับผู้ปกครองมากขึ้น (จาก 3.34% เป็น 3.61%)
2. ผู้ปกครองร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (จาก 2.93% เป็น 3.25%)
3. ผู้ปกครองสนใจถามเรื่องพัฒนาการทางภาษา (จาก 3.09% เป็น 3.42%)
4. ผู้ปกครองอ่านหนังสือให้ลูกฟังที่บ้าน (จาก 2.87% เป็น 3.23%)
5. ผู้ปกครองแสดงความสนใจอยุ่หนังสือกลับบ้าน (จาก 2.62% เป็น 2.81%)

ประเด็นที่ต้องทำงานเพิ่ม

- ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับผู้อุปการะมากขึ้น (3.34>>>3.61)
- ผู้อุปการะร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (2.93>>>3.25)
- ผู้อุปการะสนใจถามเรื่องพัฒนาการทางภาษา (3.09>>>3.42)
- ผู้อุปการะอ่านหนังสือให้ลูกฟังที่บ้าน (2.87>>>3.23)
- ผู้อุปการะแสดงความสนใจขอยืมหนังสือกลับบ้าน (2.62>>>2.81)

จากการสังเกตของครูพี่เลี้ยงจำนวน 70 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพบว่า

1. การจัดวางหนังสือ

- จัดวางถูกทิศ หนังสือตั้งขึ้น 97.1%
- ไขว่ปกหนังสือ ไม่ซ้อนทับ 88.6%
- หนังสือพร้อมใช้งาน 98.6%
- จำนวนเหมาะสมกับเด็ก 97.1%

2. การเปลี่ยนแปลงของครู

- สนุกที่ได้อ่าน 34.2%
- เกิดความชำนาญ 22.2%
- รู้สึกดี ขึ้นชมกับการเปลี่ยนแปลงของเด็ก 21.1%
- เชี่ยวชาญ นำเทคนิคต่าง ๆ กระตุ้นเด็ก 18.4%

3. การเปลี่ยนแปลงของเด็ก

- มีความสุข สนุกสนาน ขึ้นชอบ 55.4%
- มีสมาธิ จดจ่อ นิ่งขึ้น 49.2%
- พูดชัดขึ้น พูดคำคล้องจองได้ 38.5%

บทสรุปการประเมินผลการเข้าร่วมโครงการฯ มีรายละเอียดดังนี้

1. ครู

- เข้าใจเรื่องการอ่าน วิธีใช้การอ่านส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
- ให้ความสำคัญกับการอ่านมากขึ้น มีความถี่ในการอ่านมากขึ้น
- ใส่ใจ เห็นรายละเอียดของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นั่งหนังสือมากขึ้น
- เห็นความสำคัญต่อการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ปกครองอ่านให้ลูกฟังที่บ้าน

2. ระบบการมีพี่เลี้ยงช่วยติดตาม

- ช่วยสร้างความมั่นใจให้กับครู
- คลี่คลายความกังวลใจ
- เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน

3. ครูพี่เลี้ยง ช่วยยกระดับการทำงานของตนเองมากขึ้น

- เห็นคุณค่าในตนเอง มั่นใจในการอ่าน และนำความรู้ที่มีสามารถช่วยเสนอแนะครูหลายพื้นที่ได้ (ปลายทางผลลัพธ์อยู่ที่เด็ก)
- ได้ทบทวนความรู้และการทำงานของตนเอง
- มองเห็นทิศทางการสร้างความเข้มแข็งในการขยายแนวคิดเรื่องการอ่าน

กิจกรรมแชร์ประสบการณ์จากเพื่อนครู

กระบวนการ

1. พิธีกรเชิญ ตัวแทน ศพด. มาร่วมแชร์ประสบการณ์ “การใช้หนังสือและการอ่านพัฒนาเด็กปฐมวัย” โดย ให้นำเสนอที่ละศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน เรียงลำดับ ดังนี้

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่ใช้การอ่านในการพัฒนาเด็กที่มีพัฒนาการทางภาษาล่าช้า โดย คุณครูณัฐนารถ ไปรา (ครูซามีน) ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์ เขตสวนหลวง

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่สนับสนุน “การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง” ไปสู่ผู้ปกครอง /ชุมชน โดย คุณสุธิดา โต๊ะลง ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแสงธรรมคลองมณี เขตสะพานสูง
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่นำนิทานไปใช้กับลูกหลานของตัวเองโดย คุณพริ้งศรีชัย ดียิ่ง ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนพระยาสุเรนทร์
- โรงเรียนที่นำการอ่านสู่เด็กๆ ในความดูแล โดยคุณครูศรินทร์น์ อัญรัตนเสถียร โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม (สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่ทำกิจกรรมหลังการอ่านที่หลากหลาย โดย คุณมารีนา มานวงศ์ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา เขตมีนบุรี

1. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่ใช้การอ่านในการพัฒนาเด็กที่มีพัฒนาการทางภาษาล่าช้า

โดย คุณครูอนุชนารถ โปธา (ครูชามิน) ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์ เขตสวนหลวง

1. ปัญหาของเด็กที่มีการพัฒนาการทางภาษาล่าช้า

- ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งครูได้ แม้ในเรื่องง่ายๆ
- ไม่สบตา ไม่สื่อสารเป็นคำ
- ไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ ได้ หรือทำได้แต่มีความล่าช้าเกินไป
- พูดไม่เป็นภาษา หรือใช้คำพูดไม่เป็นภาษา (ภาษาการตุ๋น)
- ไม่สามารถอยู่นิ่ง หรือจดจ่อในสิ่งใดได้นานๆ
- ไม่สามารถดูแลตนเองได้แม้ในขั้นพื้นฐาน

2. การพัฒนาการครูเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

นอกเหนือจากการสอน ผูกพันการพัฒนาตนเองของเด็กในด้านต่างๆ และทำกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ เพื่อพัฒนาเด็กแล้ว คุณครูยังได้เข้าร่วมโครงการ “พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน: เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษา และการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss” การอ่านนิทานเพื่อการพัฒนาการเด็ก

ซึ่งทางศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนได้เล็งเห็นความสำคัญในพลังของการอ่านนิทานที่ช่วยเสริมสร้างศักยภาพของครูเพื่อต่อยอดในการพัฒนาการเด็ก นอกจากนี้คุณครูทุกท่านได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาช่วยพัฒนาทางด้านภาษาของเด็กให้ดีขึ้นอีกด้วย

3. วิธีการแก้ไขเด็กที่มีพัฒนาการทางภาษาล่าช้า

- การอ่านนิทานวันละ 3 เล่ม และ 3 ครั้งต่อวัน (เรื่องเดิมประมาณ 1 สัปดาห์)
- ถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับจากการอบรมให้เครือข่ายคุณครู และคุณครูเพื่อนร่วมศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน
- อนุญาตให้ผู้ปกครองสามารถยืมหนังสือกลับบ้านได้

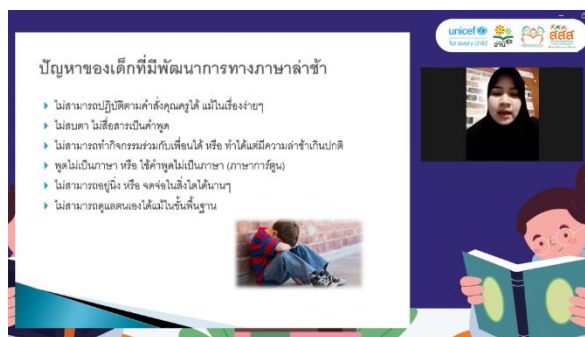
- การทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านนิทาน เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์ หรือเกมการศึกษา
- ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองรับทราบถึงความสำคัญของการอ่านนิทานผ่านทางไลน์กลุ่มผู้ปกครอง หรือทาง Face book ของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

กรณีศึกษา นักเรียนชั้นอนุบาล 2/A

- คุณครูประจำชั้นได้ทำการพัฒนานักเรียนโดยการใช้หนังสือนิทานอ่านซ้ำๆ เรื่องเดิมๆ แล้วค่อยเปลี่ยนเรื่อง เพื่อให้เด็กจดจำคำศัพท์เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนมีคำศัพท์ที่จะสื่อสารกับเพื่อนๆ หรือครูมากขึ้น
- คุณครูประจำชั้นมักทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการอ่านเพื่อให้นักเรียนมีความสุข สนุกกับการใช้เวลาในห้องเรียน เช่น เกมการศึกษา หรือการทำกิจกรรมสร้างสรรค์
- คุณครูประจำชั้นได้พูดคุยกับผู้ปกครองเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาเด็กที่มีพัฒนาการทางภาษาล่าช้า
- คุณครูประจำชั้นใช้วิธีการเอื้ออาทรต่อกันให้เพื่อนๆ ในห้องได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและกัน
- ผลที่ได้คือนักเรียนที่พัฒนาทางภาษาที่ดีกว่าเดิม รวมพัฒนาการในด้านต่างๆ อีกด้วย
- นักเรียนเลือกหนังสือนิทานเองเปิดดูด้วยความตั้งใจ ผลที่ได้คือนักเรียนมีสมาธิจดจ่อ ได้เรียนรู้ศิลปะผ่าน

ภาพวาด

- นักเรียนเปิดหนังสือนิทานดูร่วมกัน ช่วยกันตอบคำถามครูเป็นการเรียนรู้แบบเอื้ออาทร มีน้ำใจซึ่งกันและกัน นักเรียนได้พัฒนาการทางด้านสังคมที่ดีขึ้น
- ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกโดยมีเพื่อนๆ คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจ

2. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่สนับสนุน “การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง” ไปสู่ผู้ปกครอง /ชุมชน

โดย คุณสุธิดา ไช้ะลง ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแสงธรรมคลองมณี เขตสะพานสูง

ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแสงธรรมคลองมณี กรุงเทพมหานคร ได้เข้าร่วมโครงการ “พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน: เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss” โดยการจัดให้มี “กิจกรรมการอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังในชั้นเรียนจำนวน 4 ช่วงเวลาๆ ละ 3 เรื่องต่อวัน” ทั้งนี้ทางโครงการได้ทดลองกิจกรรมดังกล่าว 2 ห้องเรียน 2 ช่วงอายุคือ 3-4 ปี และ 4-5 ปี โดยมีการจัดกิจกรรมตามกระบวนการอ่าน

นิทานตามที่อบรมมาและใช้ชุดการอ่านตามที่กำหนด 15 เล่มและทางศูนย์เด็กฯ ยังได้นำมาขยายผลและจัดกิจกรรมในลักษณะเดียวกันกับห้องเรียนอื่นๆ ทุกห้องเรียนเพื่อให้เด็กๆ ได้ร่วมกิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะด้านภาษาครบทุกช่วงวัย

คำถาม : ครูสนับสนุนเรื่องการอ่านหนังสือให้เด็กฟังไปยังผู้ปกครองและชุมชนอย่างไร

การจัดกิจกรรม อ่าน อาน อ้าน มาอ่านหนังสือที่บ้านกันเถอะ เป็นกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน แสวงธรรมได้จัดขึ้นเพื่อให้เด็กๆ สามารถเลือกยืมหนังสือนิทานตามความสนใจจากในห้องเรียนกลับบ้านเพื่ออ่านกับผู้ปกครองเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับบุคคลในครอบครัวและทำกิจกรรมหลังการอ่านนิทานร่วมกับผู้ปกครอง

การทำแบบสำรวจผ่าน Google Forms เพื่อต้องการทราบถึงการให้ความสำคัญของผู้ปกครองในเรื่องของการอ่านอย่างไรบ้าง แต่ละครอบครัวมีหนังสือที่บ้านหรือไม่ มีการอ่านหนังสือให้กับเด็กๆ ฟังหรือไม่ ซึ่งจากผลสำรวจพบว่าบางครอบครัวมีหนังสือน้อยกว่า 3 เล่ม และทำกิจกรรมเกี่ยวกับหนังสือนิทานน้อยมาก

การสะท้อนคิดการผู้ปกครอง เกี่ยวกับกิจกรรมการอ่านหนังสือให้ลูกฟังที่บ้าน

1. ผู้ปกครองน้องธิรเมธ ทองงาม

“จะอ่านหนังสือนิทานให้ลูกฟังสัปดาห์ละ 2 วัน 2 เล่ม เป็นกิจกรรมที่ดี และควรสนับสนุนให้ทุกครอบครัวได้ทำ เพราะเป็นการสร้างสายสัมพันธ์ให้กับครอบครัว ระหว่างพ่อแม่ลูกและพี่น้อง นิทานบางเรื่องยังเป็นสื่อกลางในการที่เราจะนำข้อคิดต่างๆ ที่ได้จากการอ่านไปสอนลูกของเรา และการอ่านนิทานยังช่วยให้ลูกเป็นผู้ที่ชอบอ่านและรักการอ่านอีกด้วย ทำให้เรามีเวลาอยู่ร่วมกันมากขึ้น ลูกได้รู้จักอักษรและภาษาจากการอ่านนิทาน ไม่ว่าจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ จะนำไปต่อยอด โดยการเลือกนิทานสั้นๆ ที่ลูกสนใจ มาอ่านและเล่าให้ลูกฟัง พร้อมทั้งสอนให้ลูกรู้จักอักษร สระ และวิธีการอ่าน เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพการอ่านของลูกให้ดีขึ้น”

2. ผู้ปกครองน้องดานิช พุ่มนิรัญ

“อ่านหนังสือนิทานให้ลูกฟังมีความรู้สึก ว่า เด็กและผู้ปกครองได้มีช่วงเวลาที่ใกล้ชิดทำกิจกรรมร่วมกัน เด็กได้รู้จักตัวอักษร รักหนังสือ มีสมาธิ และรู้จักการสรุปเนื้อหา จะอ่านให้ลูกฟังสัปดาห์ละ 1 เล่ม 2 ครั้ง ต่อไปจะหาหนังสือนิทานที่ลูกชอบให้ลูกเลือกเอง และมาอ่านและสรุปเนื้อหาร่วมกัน”

3. ผู้ปกครองน้องนนทภัทร พวงมณี

“มะจะอ่านหนังสือนิทานทุกวัน วันละประมาณ 2-3 เล่ม ชอบเพราะได้ใช้เวลาอยู่กับลูก ชอบเวลาอ่าน เอาเขานั่งตัก แล้วกอดเขา พร้อมกับชี้หนังสือไปด้วยกัน บางทีก็นั่งตรงข้ามกัน มองหน้ากันเวลาอ่าน สนุกดี คุยกันเล่าเรื่อง เวลาเห็นภาพในนิทานตรงกับที่น้องเคยเจอมา มันเป็นความสุข แล้วน้องก็ได้พัฒนาอย่างเต็มที่ จากสิ่งที่เขาพูดสนทนากับเรา ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันในครอบครัว จะเล่านิทานให้เขาฟังเป็นประจำ และนำกิจกรรมในนิทานบางกิจกรรมมาทำร่วมกับน้องค่ะ”

4. ผู้ปกครองน้องอดิพ มาลัมพูช

“รู้สึกมีความสุขที่ได้่านนิทานให้ลูกฟังได้ใกล้ชิด เวลาเล่าจะนอนเล่า และลูกนอนบนแขนของแม่ ทำให้เกิดความผูกพัน และการได้สนทนาโต้ตอบกันไปมา สร้างความสงสัยให้กับลูก มะอ่านนิทานทุกวันวันละ 1 เล่ม สิ่งที่ได้รับคือ การพัฒนาเซลล์สมองส่วนความคิด จินตนาการ เพราะนิทานจะสร้างสรรค์ความคิดของเด็ก ในสิ่งที่ไม่เคยรู้จะนำกิจกรรมการอ่านไปต่อยอดให้น้องรู้จักอ่านหนังสือเอง ตามจินตนาการ อ่านจากความจำ ไปก่อนที่จะอ่านหนังสือออกต่อไป”

5. ผู้ปกครองน้องอนาวิน มิตรยัม

“อ่านนิทานให้ลูกฟังอาทิตย์ละ 1-2 เล่ม เฉพาะเสาร์อาทิตย์ เนื่องจากวันจันทร์-วันศุกร์ ทำกิจกรรมอ่าน ที่โรงเรียนพอสมควรแล้ว จึงให้พักผ่อนคลายอิสระตามต้องการ การอ่านนิทานให้ลูกฟัง คิดว่าเป็นการสร้างสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น เป็นการโฟกัสระหว่างเรากับลูกเพื่อให้เด็กได้รับรู้ถึงการเอาใจใส่เขา เห็นความสำคัญเป็นอันดับแรก ลูกจะไวใจเรา ถ้าเขาได้โฟกัสพูดคุยถามตอบกับเราผ่านนิทาน สิ่งที่ได้ตามมาคือ จินตนาการอันไร้ขอบเขตจากการฟังนิทาน จะทำให้ลูกได้นึกตามเรื่องราวที่เกิดขึ้น และสามารถลำดับเหตุการณ์ เป็นขั้นเป็นตอนได้ สุดท้ายจากการเล่านิทานกับลูกคือความสุข และความสนุกสนานของลูกคือผลลัพธ์ที่เราจะได้เห็น และจะอ่านนิทานให้ลูกฟังเรื่อย ๆ”

6. ผู้ปกครองมุคิลิส บุญมาเลิศ

“การอ่านหนังสือนิทานให้ลูกฟัง มีความรู้สึกว่าเป็นกิจกรรมที่ได้ใช้เวลาว่างที่มีคุณภาพกับลูกอย่างหนึ่ง เราได้อ่านนิทานให้ลูกฟัง ลูกจะแสดงออกด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้ม ดีใจทุกครั้งที่ได้ฟังนิทาน มะเองจะอ่านนิทานทุกวัน มีมุมนิทานที่บ้านให้เขาได้เลือก หยิบมาให้อ่าน สิ่งที่ได้คือภาษาจากการได้อ่านซ้ำๆ ทุกวัน โดยที่เขาไม่คิดเบื่อเลย ถึงแม้จะเป็นเรื่องเดิมๆ และได้สะสมคลังคำศัพท์ไปเรื่อยๆ เมื่อพบเจออะไรที่คล้ายกับคำในนิทาน เขาจะดึงคำศัพท์ออกมาพูดในชีวิตจริงตามที่เขาพบเจอ ซึ่งมะเองก็รู้สึก มาซาอัลลอฮ์มากๆ”

สรุปผลจากการสำรวจและการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัวเด็กในศูนย์เด็กเล็กและในชุมชน

1. โครงการแบ่งปันนิทานสู่ครอบครัวเด็กในศูนย์ที่ขาดนิทานและเด็กๆ ในชุมชน (ธนาคารนิทาน)
2. โครงการอบรมให้ความรู้ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน เกี่ยวกับการอ่านหนังสือนิทาน
3. กิจกรรมจัดหนังสือนิทานหน่วยงานต่างๆ และรับบริจาคหนังสือนิทานสำหรับเด็ก

3. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่นันทิพานไปใช้กับลูกหลานของตนเอง

โดย คุณพักรัตน์ ดียิ่ง ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพระยาสุเรนทร์

“จากการที่อ่านหนังสือให้เด็กๆ ฟังในชั้นเรียน ได้สังเกตพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ภาษา บางคนมีการใช้ภาษาที่ดีขึ้น บางคนรู้จักการอ่านตาม เด็กบางคนสามารถอ่านหนังสือตามที่ครูอ่านให้ฟังได้ และเนื่องจากที่บ้านมีเด็กอายุ 2 ขวบ และอยู่ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 จึงไปอยู่กับบิดาซึ่งปล่อยให้เด็กอยู่กับมือถือ ทำให้พัฒนาการถดถอย มีภาวะติดจอ ไม่พูดกับใคร ไม่สบตา ตนเองจึงตัดสินใจนำหนังสือไปใช้กับเด็ก แต่ในตอนแรกเด็กยังไม่ชอบโดยใช้หนังสือเรื่อง ชิกฉัก ชิกฉัก แต่เด็กไม่สนใจ จึงนำหนังสือทั้งหมดที่อยู่ในห้องเรียนไปให้เด็กเลือก ว่ามีความสนใจเล่มไหน ซึ่งเด็กเลือกหนังสือเรื่อง แปร่งฟันด้วยกันไหมจ๊ะ เด็กมีความสนใจเพราะเป็นเลือกหนังสือเอง พฤติกรรมในสัปดาห์แรก เด็กยังไม่พูด แต่แสดงพฤติกรรมโดยการหยิบหนังสือให้ผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง หลังจากนั้นเด็กเริ่มพูดว่า ยายอ่าน ยายอ่าน จากสิ่งนี้ทำให้ค้นพบว่า ถ้าเราอ่านให้ฟังทุกวัน เด็กสามารถพัฒนาระบบประสาท และการพูดได้ รวมถึงพฤติกรรมการแปร่งฟันดีขึ้น สามารถแปร่งฟันได้ด้วยตัวเอง เด็กสามารถบอกคำบางคำในหนังสือที่ชอบได้ ซึ่งการอ่านหนังสือได้ประมาณ 1 เดือน ผลที่ได้คือ พัฒนาการด้านภาษาดีขึ้น รู้จักขอบคุณ

การที่เราจะทำงานให้ประสบความสำเร็จต้องเริ่มต้นจากตัวของเราเองก่อน หนังสือที่เรามี แม้ว่าจะเยอะอยู่แล้วแต่เรามักจะมีข้ออ้างเสมอที่จะไม่อ่าน โดยให้เหตุผลว่า หนังสือเก่าไป ภาพไม่สวย แต่บางครั้งเด็กๆ ไม่ได้สนใจภาพวาดมากนัก เด็กบางคนสนใจคำคล้องจองที่อยู่ในหนังสือ เราสามารถใช้หนังสือได้หลากหลาย เพื่อที่จะนำมาอ่านให้เด็กฟัง ซึ่งทั้งหมดขึ้นอยู่กับคุณครูในการใช้เทคนิค หรือวิธีการนำเสนอ หรือทำสื่อเพื่อให้เด็กๆ ได้อ่านได้เรียนรู้”

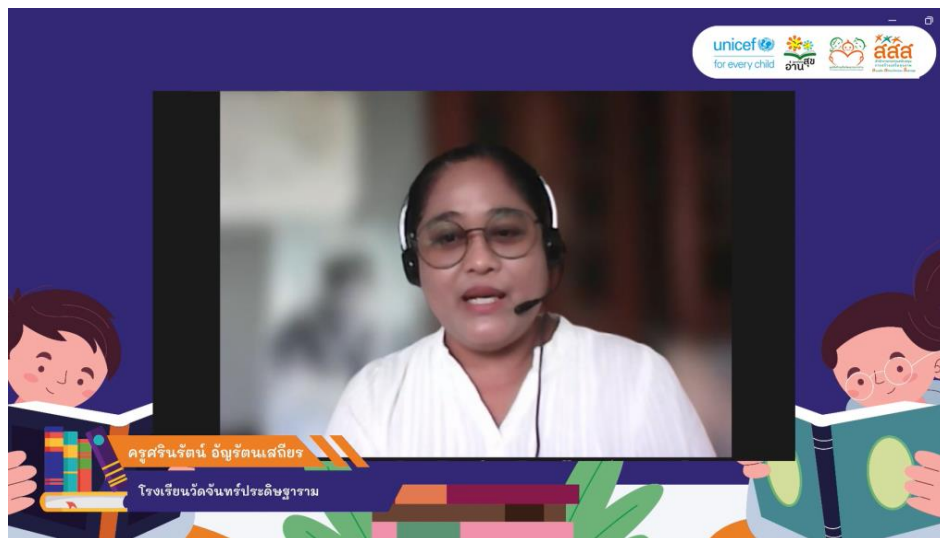
4. โรงเรียนที่นำการอ่านสู่เด็กๆ ในความดูแล

โดยคุณครูศรินรัตน์ อัญรัตนเสถียร โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม (สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร)

“ก่อนที่จะเข้าร่วมโครงการการอ่านนิทานให้เด็กฟัง ในแต่ละครั้งครูจะเล่านิทาน และมีการเสริมแต่งเนื้อหามากกว่าในหนังสือ แต่เมื่อมาอบรมเกี่ยวกับการอ่านนิทาน ตอนแรกคือรู้สึกเครียดว่า เราจะใช้กับเด็กอย่างไร และเด็กจะเข้าใจหรือไม่ เด็กจะมีจินตนาการอย่างไร ซึ่งในสัปดาห์แรกที่ใช้โดยการอ่านให้เด็กฟังเพียงอย่างเดียว พฤติกรรมของเด็กที่เห็นได้ชัดคือ เมื่อครูอ่านนิทานได้ 1-2 หน้า เด็กเริ่มไม่สนใจ เริ่มเล่นกัน หรือคุยกัน จากเดิมที่เคยสนใจ เมื่อครูอ่านนิทานจบ เด็กก็ลุกหนีเลย จากนั้นครูจึงมาปรับแผนการอ่านใหม่โดยการอ่านช้าๆ อ่านแล้วใช้นิ้วชี้ที่ตัวอักษร ซึ่งนิทานที่เด็กชอบคือเรื่อง ฉีกฉีก ฉีกฉีก ในสัปดาห์ที่สอง เด็กๆ เริ่มพูดประโยคจากในหนังสือนิทานเวลาที่เดินไปห้องน้ำ ทำให้ครูรู้สึกหัวใจฟู รู้สึกว่า การอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง เริ่มส่งผลที่ดีเกี่ยวกับพัฒนาการพูดของเด็ก จากนั้นครูจะนำหนังสือนิทานอื่นๆ มาทยอยอ่านให้เด็กๆ ฟังเรื่อยๆ ต้องยอมรับกับโครงการว่า ก่อนหน้าที่จะเข้าร่วมโครงการ ทางโรงเรียนมีการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ แต่เมื่อเข้าร่วมโครงการเกิดการอ่านนิทานให้เด็กฟัง 1 วัน อ่านนิทาน 3 เรื่อง ถ้าวันไหนครูลืม เด็กๆ จะทักทันทีว่า วันนี้ครูไม่อ่านนิทานหรือ เมื่อครูอ่านนิทานให้ฟังบ่อยๆ และเด็กเริ่มจำเนื้อหาในนิทานได้ เด็กๆ จะนำหนังสือนิทานมาอ่านเอง หรือบางคนก็เรียกเพื่อนมาฟังนิทาน แสดงพฤติกรรมเลียนแบบคุณครูเวลาอ่านนิทานให้เด็กๆ ฟัง ในสัปดาห์ที่สาม ให้เด็กสามารถนำหนังสือนิทาน

ไปอ่านที่บ้านได้ ปรากฏว่าไม่มีเด็กนำหนังสือกลับบ้าน เพราะเด็กบอกคุณครูว่า กลับบ้านไปจะไปเล่นโทรศัพท์ จึงใช้วิธีใครนำหนังสือนิทานกลับบ้านให้พ่อแม่อ่าน คุณครูมีขนมให้ด้วย สัปดาห์ที่แล้วคุณครูจึงประสานขอความร่วมมือกับผู้ปกครองผ่านกลุ่มไลน์ โดยอยากให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานมากขึ้น อ่านหนังสือให้มากขึ้น ซึ่งการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและเด็กจำเป็นต้องใช้เวลา และผลตอบรับจากผู้ปกครองที่สะท้อนกับครูก็คือ เด็กมีสมาธิมากขึ้น ครอบครัวยังหรือผู้ปกครองท่านใดที่มีหนังสือนิทานจำนวนมากก็มามอบให้กับโรงเรียน เพื่อที่จะสามารถนำไปแบ่งให้กับเด็กคนอื่นๆ ได้นำกลับไปอ่านที่บ้าน ซึ่งประเด็นการนำหนังสือกลับบ้านในช่วงแรกครูต้องเช็คๆ เด็กๆ ได้คืนหนังสือกลับมายังโรงเรียนหรือไม่ ซึ่งตอนนี้ไม่ต้องเช็คแล้ว เพราะเด็กๆ ที่ยืมหนังสือกลับไปอ่านที่บ้าน เมื่อถึงเวลาคืนก็จะนำกลับมาคืนที่ชั้นวางหนังสือเอง เด็กมีความรักหนังสือมากขึ้น

การอ่านชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้วาดภาพประกอบ ชื่อเรื่อง ก่อนที่จะดำเนินการอ่านนิทานเป็นสิ่งที่สร้างความสนใจให้กับเด็กได้เป็นอย่างดี ซึ่งในลำดับต่อไป ครูก็จะพยายามอ่านหนังสือนิทานให้เด็กๆ ฟังมากขึ้น และจะให้ความใส่ใจมากขึ้น ต้องขอขอบคุณโครงการดีๆ ที่เปิดโอกาสให้”

5. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่ทำกิจกรรมหลังการอ่านที่หลากหลาย

โดย คุณมารีนา มานวงศ์ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา เขตมีนบุรี

กิจกรรมต่อยอดจากชุดนิทานศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา หลังจากที่ได้พูดคุยกับเด็กๆ ในตอนเช้า การอ่านนิทานให้เด็กๆ ฟังเป็นการเสริมสร้างทักษะที่ดีให้กับเด็กๆ แต่ถ้าครูนำกิจกรรมตามที่ปรากฏในนิทานไปต่อยอดกิจกรรมหลังการอ่าน นิทานก็จะช่วยพัฒนาด้าน EF ได้ดีมาก ๆ โดยที่ครูจะสอบถามเด็กๆ ก่อนว่า กิจกรรมที่เด็กอยากทำหลังจากการฟังนิทานเรื่องนั้นๆ แล้วเด็กๆ อยากทำอะไร ตัวอย่างนิทานและกิจกรรม มีดังนี้

1. นิทานเรื่อง ตุ้มตุ้ม บานบาน

มาใช้ในกิจกรรมสร้างสรรค์ในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง “อิสลามกับวิทยาศาสตร์” สาระเรื่องสิ่งมีชีวิต ได้ให้เด็กๆ ได้มีส่วนร่วมในการนำดอกไม้ที่มีที่บ้านมาทำกิจกรรมสกัดสีธรรมชาติจากดอกไม้ โดยเทคนิคการพิมพ์ภาพลงในกระดาษสีขาว ผลที่ได้คือเด็กเกิดความสุข และได้ทดลองเกี่ยวกับสีที่ตัวเองสนใจ การผสมสีจากธรรมชาติ

2. นิทานเรื่อง ชิกฉัก ชิกฉัก

นำนิทานมาอ่านให้เด็กๆ เกิดจินตนาการ จัดกิจกรรมให้เด็กๆ ทำ Loose Parts จากนิทานที่อ่านในหน้าที่เด็กประทับใจ

3. นิทานเรื่อง ยี่มหวานน้อยจ๊ะ

นำนิทานมาใช้เป็นขั้นตอนในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง I can do หนูทำได้ สาระเรื่องการแปรงฟัน ครูสาธิตการแปรงฟันที่ถูกต้อง และหลังจากนั้นในกิจกรรมสร้างสรรค์ให้เด็กๆ ต่อเติมฟันด้วยเมล็ดถั่วขาว

ครูเชื่อว่านิทานทุกเล่มสามารถต่อยอดเป็นกิจกรรมต่างๆ ได้ แม้ว่าภาพและตัวหนังสือจะเป็นการบอกเล่าเรื่องราวแล้ว เชื่อว่านิทานเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ทรงพลังมากๆ ในการที่จะทำให้เด็กเกิดจินตนาการ มีสมาธิ เกิดทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง เชื่อว่าไอดีมาแชร์ในวันนี้ จะเป็นสิ่งที่จุดประกายเล็กๆ ให้เพื่อนคุณครูทุกท่านสามารถนำไปต่อยอดให้กับครูทุกท่านในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนอื่นๆ

คำถาม: เวลาไปอ่านหนังสือนิทาน ครูนำไอดีมาจากไหนเพื่อนำมาต่อยอดในการทำกิจกรรมหลังจากอ่านหนังสือนิทานแล้ว

คำตอบ: ไอดีการทำกิจกรรมส่วนใหญ่มาจากเด็กๆ โดยครูจะบอกเด็กๆ ว่า พงุ่นนี้เราจะทำกิจกรรมที่มาจากนิทานกันเด็กๆ อยากทำกิจกรรมอะไร ซึ่งจะมีไอดีจากเด็กๆ มากมาย บางคนอยากปั้น บางคนอยากวาด บางคนอยากพิมพ์ภาพ บางคนอยากประดิษฐ์ ซึ่งส่วนใหญ่ที่เด็กๆ ชอบคืองานประดิษฐ์ เพราะเป็นชิ้นงานเดียวที่มีในโลก เพราะแต่ละคนแม้ว่าจะเลียนแบบกันก็ไม่เหมือนกันปะ บางครั้งเมื่อเด็กบอกความต้องการแล้วและครูอยากให้รู้สึกว้าว ครูก็จะไปหาไอดีใน Pinterest โดยพิมพ์คำว่า art and craft เพื่อใช้เป็นไอดีในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไป ซึ่งเมื่อเด็กๆ ทำสิ่งประดิษฐ์เสร็จแล้วมักจะสร้างความว้าวให้ครูเสมอ เพราะฉะนั้นอย่าคิดว่าเด็กอนุบาลไม่สามารถทำสิ่งประดิษฐ์ได้ トラバโดที่พวกเขายังไม่ลงมือทำ

คำถาม : ครูต้องเตรียมอะไรบ้างเพื่อรองรับไอดีที่สร้างสรรค์ของเด็กๆ

คำตอบ: สิ่งของที่เป็น Loose Parts คุณครูจะเตรียมไว้ให้ในห้องอยู่แล้ว ซึ่งกิจกรรมในทุกๆ ครั้งเด็กๆ จะทำตามจินตนาการของเขาอยู่แล้ว บางครั้งเมื่อครูอ่านนิทานให้ฟัง เด็กจะลอกเลียนแบบจำลองจินตนาการตามนิทานที่

ประทับใจ ซึ่งในแต่ละสัปดาห์ครูจะมีการรายงานให้กับผู้ปกครองทราบผ่านไลน์กลุ่ม เช่น สัปดาห์นี้เด็กๆ ได้ทำกิจกรรมเล่นเปลี่ยนโลกแล้ว และสัปดาห์หน้าเด็กจะเรียนรู้เรื่องความปลอดภัยไว้ก่อน คุณครูขอฝากผู้ปกครองติดตาม และพูดคุยกับเด็กๆ ว่า เด็กมีความสนใจอะไรบ้างเรื่องของความปลอดภัย ซึ่งก่อนเรียนในวันจันทร์เด็กจะได้ข้อมูลมาแล้วจากผู้ปกครองว่าจะมาเรียนรู้เรื่องความปลอดภัย เมื่อเด็กๆ มาถึงโรงเรียนก็จะมาคุยกัน เล่าให้ฟังกัน และเด็กๆ ก็ารู้แล้วว่าทำอะไรกัน ทำให้ครูสามารถต่อยอดได้ง่ายขึ้น

กิจกรรมประมวลผลบทเรียนการพัฒนาเด็กด้วยหนังสือ

กระบวนการ

- 1.พิธีกรแนะนำ นักวิชาการผู้รายงานผลบทเรียนการใช้หนังสือและการอ่านพัฒนาเด็กปฐมวัย จากใบงาน 122 ศพด.ที่ส่งข้อมูลมา (ภาคผนวกที่ ข/8) โดยคุณเยาวลักษณ์ ชีพสุมล นักวิชาการที่มกลำกาว
- 2.นักวิชาการรายงานผลบทเรียน

ในการทำโครงการผู้เข้าร่วมโครงการรู้สึกประทับใจกับหลายๆ ส่วน ประกอบด้วย

1.วิทยากร

- ทำให้เห็นความสำคัญการอ่าน ตระหนักในศักยภาพของตนเอง ที่จะส่งเสริมพัฒนาการเด็กผ่านการอ่าน
- ถ่ายทอดความรู้ เทคนิคการอ่านหนังสือนิทาน เข้าใจง่าย เป็นกันเอง
- ความรู้ที่ได้รับจากวิทยากรสามารถนำไปขอไปอบรมต่อได้

2. การได้รับหนังสือดีๆ

- หนังสือมีความเหมาะกับวัยของเด็กที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน
- เด็กมีโอกาสดูหนังสือได้มากขึ้น และมีความหลากหลาย
- เกิดมุนิทานน่าสนใจและดึงดูดให้เด็กอ่านหนังสือได้มากขึ้น

3. เพื่อนครูศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

- ได้แลกเปลี่ยนความรู้เทคนิควิธีการ และประสบการณ์ใหม่ๆ กับเพื่อนครูในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนและเพื่อนครูจากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนแห่งอื่นๆ
- สร้างความสัมพันธ์ที่ดี
- ได้เห็นภาพน่ารักๆ ในการเล่านิทานของศูนย์ต่างๆ

4. ตัวของครูศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

- ได้ความรู้ หลักการ เทคนิคไปใช้กับเด็กเล็ก
- เข้าใจความต่าง เห็นความสำคัญของการอ่าน
- เสริมสร้างสมรรถนะเด็ก และเห็นความเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนจากการอ่านนิทาน

5. เด็กๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

- สนใจในนิทานที่ครูอ่าน
- ให้ความร่วมมือในการฟัง
- สามารถอ่านนิทานได้คล่องแคล่ว

จากความรู้ที่ได้สามารถนำไปปรับใช้กับการทำงาน ดังนี้

1. หลักการอ่าน วิธีการ และเทคนิคจากวิทยากร เช่น เทคนิคการจูงใจเด็ก เทคนิคการจับหนังสือ ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้จริง
2. การสร้างสภาพแวดล้อม ที่ทำให้เด็กสามารถจดจ่อกับการอ่านนิทานของครู
3. การผลิตสื่อต่างๆ เสริมการเรียนรู้
4. การจัดกิจกรรมต่อยอดจากการอ่านหนังสือ
5. การจัดมุมหนังสือให้น่าสนใจ
6. การปรับจากการเล่านิทานเป็นการอ่านนิทานให้เด็กฟัง เกิดการสร้างคำถามปลายเปิด มากกว่าจากเดิมที่ครูมักจะสรุปให้เด็กฟัง
7. การเตรียมตัวก่อนที่จะอ่านนิทานให้เด็กฟัง โดยการซ้อมอ่านนิทานก่อนที่จะอ่านจริงๆ ให้เด็กฟังในห้องเรียน เพื่อออกแบบคำถามปลายเปิดในการถามเด็กหลังจากฟังนิทานจบ

8. เกิดการพัฒนาการอ่านในคุณครู อาทิการใช้น้ำเสียงในการอ่าน การฝึกฝนเทคนิคใหม่ที่ดีความสนใจของเด็กระหว่างที่ฟังครูอ่านนิทาน
9. ปรับปรุงมุมหนังสือ และส่งเสริมกิจกรรมต่อยอดจากหนังสือนิทานที่อ่าน
10. การสนับสนุนการอ่านสู่ผู้ปกครองโดยชี้แจงให้เห็นประโยชน์ของการอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง
11. การทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การแนะนำหนังสือ และการจัดมุมผู้ปกครอง เช่น กระจกอ่านหนังสือให้ผู้ปกครองที่สนใจที่จะนำหนังสือไปอ่านให้เด็กๆ ฟังที่บ้าน

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน มีดังนี้

1. หนังสือ

- เกิดการชำรุด
- ไม่เพียงพอต่อความต้องการ
- หนังสือบางเล่มไม่เหมาะสมกับช่วงวัย

2. ผู้ปกครอง

- ผู้ปกครองบางส่วนยังไม่เห็นประโยชน์ของการอ่าน
- บางครอบครัวยังไม่สามารถจัดสรรเวลาให้กับลูกๆ ได้

3. เด็ก

- เด็กบางคนยังมีพัฒนาการล่าช้าไม่สามารถสื่อสาร
- ในบางพื้นที่เด็กต่างชาติ ทำให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสารระหว่างครูกับเด็ก เช่น เด็กที่มีผู้ปกครองเป็นชาวพม่าไม่สามารถพูดภาษาไทยได้
- ในบางพื้นที่มีเด็กเข้าใหม่ทุกวัน เด็กไม่สามารถปรับตัวได้ มักจะร้องไห้งอแง
- ในบางพื้นที่กลุ่มเด็กที่เข้ามาเรียนจะเป็นลักษณะเรียนรวม แต่หนังสือที่ครูมีจะเหมาะกับบางช่วงวัย เพราะฉะนั้นจึงเป็นความยากในการทำงานของครู

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเมื่อเข้าร่วมโครงการ มีรายละเอียดดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงของผู้ปกครอง

- มีความเข้าใจเรื่องการอ่านนิทานให้เด็กฟังมากขึ้น
- ให้ความสนใจ และให้เวลากับเด็กๆ มากขึ้น
- การนำเนื้อหาในนิทานสู่กิจกรรมของครอบครัว
- มีความสัมพันธ์กับครูดีขึ้น

2. การเปลี่ยนแปลงของตัวเอง (ครูศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน)

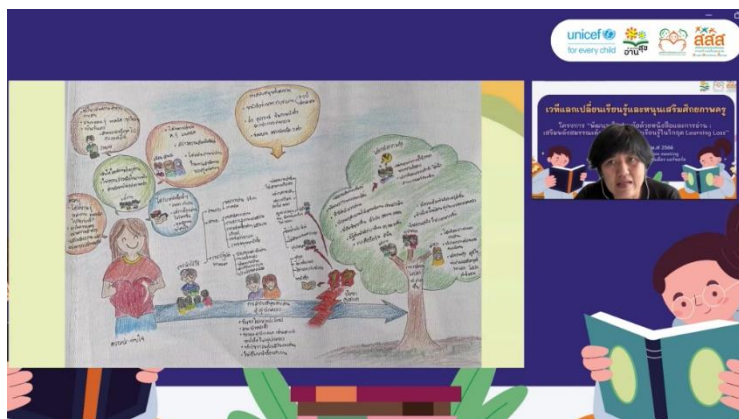
- ได้พัฒนาทักษะการอ่าน มีความมั่นใจและมีเทคนิคใหม่ๆในการอ่านนิทาน
- สามารถสร้างการมีส่วนร่วมกับเด็กและกระตุ้นให้เด็กได้เกิดความคิด
- มีทักษะในการจัดกิจกรรมต่อยอดจากการอ่านนิทาน
- มีความสุข ภูมิใจที่เห็นผลสัมฤทธิ์ของเด็กได้รับคำชื่นชม

3. การเปลี่ยนแปลงของเด็กๆ

- ลดการเล่นโทรศัพท์มือถือ
- พัฒนาการทางภาษาดีขึ้น
- มีนิสัยการอ่าน
- ปรับพฤติกรรมที่ดีตามนิทานเช่น แปร่งฟัน
- มีสมาธิมากขึ้น มีวินัย อดทน รอคอย
- ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู ครอบครัวมากขึ้น
- การกระตือรือร้น สนใจ
- เด็กมีความสุข
- เด็กบอกร่องการใช้ภาษาพยายามสื่อสาร
- เด็กพัฒนาการล่าช้า ไม่นิ่ง สามารถจดจ่อกับคุณครูได้นานมากขึ้น

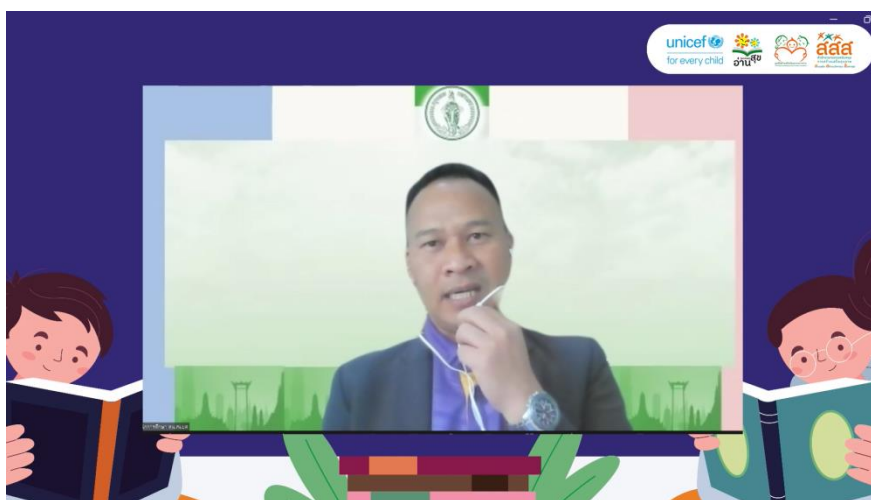
การสนับสนุนที่ต้องการจากโครงการฯ

1. หนังสือที่เหมาะสมกับช่วงวัย 2-3 ปี และเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
2. สื่อ อุปกรณ์ ชั้นวางหนังสือ จากประกอบนิทานเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่าน
3. จัดอบรม อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

พันจ่าเอกสมยศ คำ닝ผล ศึกษาานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศชำนาญการพิเศษ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ กับ ศพด.ตัวอย่างที่มาร่วมแลกเปลี่ยน

“รู้สึกเป็นเกียรติที่ทางองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย และสสส. ได้มาจัดกิจกรรมซึ่งโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานครจำนวน 4 โรงเรียน ได้เข้าร่วมปีนี้เป็นปีแรก เท่าที่ฟังคุณครูรายงานผลทำให้เห็นว่า มีการเปลี่ยนแปลง และมีวิธีการที่จะทำให้เด็กอ่านหนังสือได้ รักการอ่านหนังสือ ในปีนี้สำนักงานการศึกษาได้มีการจัดซื้อสื่อที่เป็นหนังสือนิทานให้กับเด็กคนละ 5 เล่ม คาดหวังว่าคุณครูทั้ง 4 ท่านจะเป็นผู้นำในการช่วยกันพัฒนาเด็กให้รักการอ่าน ได้ซึมซับบทเรียน ความรู้ที่ได้จากการอ่านมากขึ้น แม้กระทั่งการทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง จะทำอย่างไรให้ผู้ปกครองอ่านหนังสือให้เด็กฟัง จะทำอย่างไรให้เด็กๆ สามารถอ่านหนังสือด้วยตัวเองได้ ทางสำนักงานการศึกษา รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับองค์การยูนิเซฟ และสสส. คาดหวังว่าคุณครูของเราจะนำความรู้และนำกระบวนการที่ดีๆ มาขยายผลต่อให้กับเพื่อนคุณครูที่รู้จักและเพื่อนคุณครูในกลุ่มเขตต่อไป ผมซึ่งเป็นตัวแทนของสำนักงานการศึกษา ขอขอบพระคุณองค์การยูนิเซฟและ สสส. รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ที่ให้โอกาสคุณครูของเราได้มีโอกาสเข้าร่วมกับโครงการนี้ ขอขอบพระคุณมากครับ”

นายจรโชค จัตราแก้วศิริ รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานจัดสวัสดิการและคุ้มครองเด็ก สำนักงานสวัสดิการสังคม สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร

“ในส่วนของสำนักพัฒนาสังคม ขอเรียนว่าการจัดกิจกรรมในครั้งนี้เป็นโครงการที่ดี อย่างที่วิทยากรแจ้งว่า ตอนนี้ยังไม่ครบ 274 แห่ง ซึ่งตอนนี้สำนักพัฒนาสังคมได้ปรึกษากับคุณณัฐยา ว่าในปีหน้าอาจจะมีการขยายผลเพิ่มอีก 6 กลุ่มโซน กลุ่มโซนละ 4 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน เพื่อที่จะได้ครอบคลุมทั้งหมดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับครู”

คุณระพีพรรณ พัฒนเวช (ครูแต้ว) กรรมการมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

“รู้สึกชื่นใจที่คุณครูทุกท่านมีความมั่นคง ตัวอย่างเช่น คุณครูจากโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม ที่บอกว่าก่อนหน้านี้เริ่มท้อ เพราะอ่านนิทานให้เด็กฟังแล้วเด็กอื่นๆ บางครั้งอ่านนิทานเด็กก็ไม่สนใจ หรือวงแตกในบางครั้ง แต่คุณครูก็ยังก้าวต่อไป หรือคุณยายจากชุมชนพระยาสุเรนทร์ ที่อ่านหนังสือให้หลานฟัง ในวันแรกหลานไม่สนใจแต่ก็ยังมีใจที่จะยึดสู้ สิ่งเหล่านี้คือความมั่นคงในกระบวนการ และความเชื่อมั่นในประโยชน์ของการอ่าน เพราะการที่คุณครูมีความมั่นคงในการอ่าน หลายคนอาจจะแปลกใจว่า เมื่อก่อนเล่าเป็นวรรคเป็นเวร ซึ่งคุณครูหลายท่านใช้ค่านี้ แล้วเด็กให้ความสนใจไม่เท่ากับการอ่านนิทานเพียงอย่างเดียว วิธีนี้ทำให้เด็กได้คำตอบได้ด้วยตัวเอง คำตอบเหล่านั้นมาจากตัวของเด็กๆ เอง เด็กๆ จะหยิบจับจะเป็นเรื่องของเด็กๆ เอง ซึ่งต่างจากแบบเดิมที่คุณครูคอยถามตลอดเวลา ถ้าตอบถูกก็ถูกใจครู แต่ว่าคำตอบนั้นคือคำตอบเดียวที่เป็นคำตอบที่ถูกเท่านั้น แต่ถ้าครูเปิดโอกาส เปิดช่องว่างให้เด็กเข้ามาจัดการกับหนังสือ เขาจะกระโจนเข้าหาหนังสือด้วยตัวของเขาเอง เพราะหนังสือเป็นสิ่งที่เขาสนใจจริงๆ เพราะไม่ใช่สิ่งที่ครูสนใจ และอยากให้เขารู้ ซึ่งสิ่งนี้เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ถ้าคุณครูมั่นคงกับกระบวนการนี้ เราอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เพื่อให้เด็กจัดการความรู้ ให้เด็กมีความสุขกับหนังสือ ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การทำกิจกรรมหลังจากการอ่านหนังสือ คุณครูจะสังเกตว่า เด็กจะลองผิดลองถูก แก้ปัญหา คิด วิเคราะห์ คัดคะแนน เชื่อมโยงกับประสบการณ์ เชื่อมโยงกับสิ่งที่อยู่ตรงหน้า เชื่อมโยงกับหนังสือ เพราะฉะนั้นการที่คุณครูพาเด็กทำกิจกรรมจะพัฒนาทักษะรอบด้าน และมีสติที่ลึกซึ้งออกไป ถ้าคุณครูถ่ายวิดีโอจะเห็นว่าเด็กหยิบวางแล้วเอาออก หยิบวางแล้วเอาออก ในกระบวนการนี้สมองเริ่มทำงาน เป็นการคัดคะแนน วิเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างสรรค์คือจุดสูงสุดของการคิด ขอบขอบคุณครูทุกท่านที่ตั้งใจและมั่นคงในกระบวนการนี้ และมั่นคงที่จะเดินไปด้วยกัน ขอบคุณพี่หวานและพี่ผึ้ง และขอบคุณครูทุกท่านที่ตั้งใจจริงๆ”

**นางสาวณัฐยา บุญภักดี ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)**

ขอชื่นชมกับคุณครูทั้ง 5 ท่าน ที่ได้ถอดประสบการณ์ของตัวเองแล้วนำมาเล่าให้พวกเราฟัง จะได้เห็นถึงความกล้าหาญ ที่เผชิญกับความกลัว ความไม่มั่นใจ ความไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นเมื่อทำกิจกรรม จะเวิร์คหรือไม่เวิร์ค จะได้ผลหรือไม่ แต่คุณครูเอาชนะความกลัว ความไม่มั่นใจ ความไม่คุ้นเคย ขอนับถือในความกล้าหาญ ความเข้มแข็ง ความมุ่งมั่นตั้งใจ บางคนเจอกับสถานการณ์ที่ตัวเองไม่เคยเจอมาก่อน ทำอะไรที่ตัวเองไม่เคยทำมาก่อน ไม่มั่นใจ กลัวความผิดพลาด กลัวไม่ได้ผลและยอมถอย เพราะฉะนั้นขอขอบคุณ คุณครูหลายๆ ที่ไม่ได้ถอย และพยายามที่จะเดินหน้าต่อไป และประเด็นที่สองคืออยากขอบคุณคุณครูที่ช่างสังเกตเด็กๆ และสังเกตความรู้สึกของตัวเอง เมื่อทำกิจกรรม ดวงตาของเด็กเป็นประกายไหม เด็กมีปฏิกิริยาอย่างไร การทำกิจกรรมมาถูกทางหรือไม่ โดยให้เด็กเป็นเช็คลิสต์ว่าใช่หรือไม่ใช่ ประเด็นที่สามคือการเปิดกว้างให้เด็กๆ พยายามทดลองทำอะไรก็ได้ที่เด็กๆ ได้เกิดไอเดียขึ้นมา ครูที่ทำหน้าที่นำเด็ก ก็ถอยมาเป็นผู้จัดเตรียม ผู้เฝ้าอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ และการทำกิจกรรมของเด็กๆ ให้เด็กๆ ได้ลงมือสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการของตัวเอง โดยไม่บอกว่า สิ่งที่เด็กๆ ทำนั้นใช่หรือไม่ใช่ ถูกหรือผิด เพราะจะทำให้ลายความมั่นใจของเด็ก สุดท้ายคือเมื่อคุณครูเกิดความเข้าใจว่ากำลังทำอะไรอยู่ เรื่องการอ่านหนังสือนิทานจะต้องทำต่อไปอย่างไร การพัฒนาเด็ก การส่งเสริมเด็ก คุณครูสามารถหยิบนำความรู้มาสอนเด็กๆ ได้อย่างบูรณาการ”

ดร.ทินศิริ ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย

“สิ่งที่ค้นพบคือ พลังจากการอ่านมีจริง และเป็นพลังที่มหัศจรรย์ เมื่อฟังข้อมูลจากคุณครู แม้ว่าคุณครูหนึ่งท่านจะอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนขนาดเล็กในกรุงเทพมหานคร แต่เปรียบเสมือนกับเด็กที่โยนลงไป ในบ่อน้ำแต่เป็นแรงกระเพื่อมที่ไปได้ไกล และที่สำคัญสามารถพิสูจน์ได้ 2 อย่าง อย่างแรกคือ จากคุณครูที่มีเทคนิคการสอนที่สนุกสนาน การเล่าประสบการณ์จากใจ คุณครูมีเทคนิค และการที่มาในวันนี้ จะเห็นในเซตบล็อกตลอดว่า เทคนิคนี้น่าสนใจ เพราะฉะนั้นเวทีแลกเปลี่ยนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ อย่างที่สองคือ พลังที่มาจากเด็ก 5 กรณีศึกษา เห็นได้ชัดว่า จากเด็กที่มีพัฒนาการช้าก็ดีขึ้น จากเด็กที่ไม่พูด ก็มีความมั่นใจมากขึ้น การสนทนาที่พูดเป็นภาษาการตูน ก็สามารถพูดได้เข้าใจมากขึ้น เพราะฉะนั้นสิ่งที่พวกเราทำไม่ได้อยู่เพียงแค่พวกเราเท่านั้น แต่ไปถึงคุณครูและไปถึงเด็ก เรารู้สึกดีใจและอยากที่จะทำต่อไป ไม่ได้หยุดเพียงแค่นี้ เส้นทางที่เราเดินกันไปไม่ได้มีเพียงเท่านั้น วันนี้เป็นเพียงครั้งทางเท่านั้น เราจะทำต่อไป หนทางแม้จะยาวไกล แต่ถ้าทำแล้วสนุก ทำเท่าไรก็ไม่เบื่อ ขอขอบคุณค่ะ ”

การอบรมเชิงปฏิบัติการ “อ่านเพิ่มพลังกาย ลด Learning Loss เด็กปฐมวัย”

กระบวนการ

1. พิธีกรแนะนำช่วงกิจกรรมและแนะนำวิทยากร การอบรมเชิงปฏิบัติการ “อ่านเพิ่มพลังกาย ลด Learning Loss เด็กปฐมวัย” เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้รับความรู้เกี่ยวกับการอ่านที่ลดภาวะ learning loss ในเด็กปฐมวัย โดยวิทยากร อาจารย์ชัยฤทธิ์ ศรีโรจนฤทธิ์ (มู) ที่ปรึกษางานกิจกรรมสร้างสรรค์ มูลนิธิส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
2. วิทยากรให้ความรู้ผ่านการบรรยายและฝึกปฏิบัติการอ่าน การทำกิจกรรมจากหนังสือนิทาน

วิทยากรนำหนังสือชื่อ “เรียกฉันว่าหนังสือ”

คำถาม: คุณครูเห็นหนังสือกี่เล่ม

คำตอบ: มีหนังสือ 2 เล่ม เล่มที่ 1 หน้าปกสีม่วง เล่มที่ 2 หน้าปกสีเหลือง

คำถาม: เราเป็นคนที่อ่านหนังสือหน้าปกสีอะไร

คำตอบ: เราเป็นคนที่กำลังอ่านหนังสือหน้าปกสีม่วง และเจ้าหนู 2 ตัว กำลังอ่านหนังสือหน้าปกสีเหลือง

วิทยาการเริ่มต้นอ่านหนังสือให้ผู้เข้าร่วมฟัง โดยเริ่มจากอ่านชื่อผู้เขียน และชื่อผู้วาดภาพประกอบ จากนั้นก็อ่านเรื่องราวที่อยู่ในหนังสือ

ประเภทของการอ่าน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอ่านในใจ คือ การแปลความหมายของอักษรออกมาเป็นความคิด ซึ่งไม่ได้พูดออกมาเป็นเสียง และนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์
2. การอ่านออกเสียง คือ การเปล่งเสียงถ้อยคำ หรือ เครื่องหมายต่างๆ ที่เขียนไว้ออกมาให้ชัดถ้อยชัดคำ และให้เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ฟัง

ข้อเสนอแนะจากวิทยาการ

1. ในการอ่านหนังสือ 1 เล่ม ผู้อ่านควรอ่านชื่อผู้เขียน ชื่อผู้วาดภาพประกอบ และหนังสือจากมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ในท้ายเล่มจะมีกิจกรรมเล่นสร้างสุข ซึ่งสามารถนำกิจกรรมนั้นไปลองทำกับเด็กๆ ได้ และบอกกับเด็กว่ากิจกรรมสร้างสุข คุณครูได้มาจากหนังสือเล่มไหน เพื่อที่เด็กจะได้ทราบว่าหนังสือ 1 เล่ม ไม่ได้มีเพียงนิทานเพียงอย่างเดียวแต่มีกิจกรรมให้ทำด้วย
2. เด็กเล็กๆ จะยังไม่สามารถอ่านในใจได้ จึงต้องเน้นให้เด็กอ่านออกเสียง
3. เวลาที่อ่านหนังสือให้เด็กฟัง เด็กๆ ก็อยากจะเรียนรู้ ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญที่ทำให้เด็กๆ เกิดการอ่านหนังสือขึ้นในอนาคต
4. การที่เด็กๆ สามารถอ่านหนังสือได้ บางครั้งอาจจะมาจากรูปภาพ จากการจำคำ หรือการที่รู้จักคำๆ นั้นเลยจริงๆ
5. หนังสือนิทานที่มีกิจกรรมและคำถามปลายเปิด หรือคำถามปลายปิดท้ายเล่ม คุณครูสามารถใช้ประโยชน์จากหนังสือนิทานเล่มนั้นได้อย่างเต็มที่

วิทยาการนำเสนอตัวอย่างกิจกรรมจาก **หนังสือร้องเป็น เล่นสนุก** บทร้องเล่นเด็กไทย มีรายละเอียดดังนี้

1. วิทยากรให้คุณครูร้องเพลง จับปูดำ พร้อมทำท่าประกอบเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก และสมองทั้งสองซีก

จับปูดำ ขยำปูนา

จับปูม้า คว่ำปูทะเล

สนุกจริงเลย ชะเลยนอนเปล

จะโละเห่นนอนเปล กลับไป

วิธีการ

วิธีที่ 1 มือขวากำ มือซ้ายแบ จากนั้นมือขวาแบ มือซ้ายกำ ทำสลับกันจนกว่าเพลงจบ

วิธีที่ 2 การแยกคำกริยาออกจากเพลง เช่น จับ ขยำ คว่ำ

วิธีที่ 3 การฝึกสมองสองซีก โดยมือขวาไขว่เฉพาะนิ้วชี้ มือซ้ายไขว่เฉพาะนิ้วโป้ง ทำสลับกันจนกว่าเพลงจบ

2. วิทยากรให้คุณครูร้องเพลง จีจ๋อเจี๊ยะ พร้อมทำท่าประกอบเพื่อฝึกประสาทและความไว

จีจ๋อเจี๊ยะ มะโรงมะเลียบแซ่ว

ตุ๊กแกไล่จับ ปิดประตูดังปัง

ตาแป๊ะขายหมู ไล่ตุ้มหูข้างเดียว

กระจุ๋ กระจี๋ มะพร้าววิ่งหนี สารภีแซ่ว

วิธีการ

1. เวลาเล่นให้คุณครูถนัดมือขวาลง และให้เด็กๆ เอานิ้วชี้มาจิ้มกลางอุ้งมือของคุณครูที่คว่ำอยู่ แล้วก็ร้องเพลง จีจ๋อเจี๊ยะ พอเพลงจบคุณครูที่คว่ำมือ ก็รีบกำมือจับนิ้วของเด็กๆ ไว้ ส่วนคนที่เอานิ้วชี้จิ้มก็รีบกระตุกนิ้วออกมา

2. กิจกรรมนี้คุณครูสามารถสลับกับเด็กในการเป็นผู้ถนัดมือขวาลง และในการทำกิจกรรมคุณครูผู้ปกครอง และ เด็กสามารถสลับกันแพ้และชนะเพื่อความสนุกในการทำกิจกรรม และเป็นการสอนให้เด็กๆ รู้ว่า ในการเล่นเกม มีทั้งผู้แพ้และผู้ชนะเสมอ

3. วิทยากรให้คุณครูร้องเพลง จำจี้ผลไม้ พร้อมทำท่าประกอบเรียนรู้เรื่องการนับ

จำจี้ผลไม้ แดงไทยแดงกวา

ขนุนน้อยหน้า พุทรามังคุด

ละมุดลำไย มะเฟืองมะไฟ

มะกรูดมะนาว มะพร้าวส้มโอ

แพกแพงแดงโม ไชโยให้ฮิ้ว

วิธีการ

วิธีที่ 1 ผู้เล่นนั่งล้อมวงกัน คว่ำมือทั้งสองลงบนพื้น คนหนึ่งเป็นคนจี้ โดยใช้นิ้วชี้จี้ไปที่นิ้วของผู้เล่นได้ไปที่ละนิ้วให้รอบวง พร้อมทั้งร้องเพลงไปด้วย เมื่อร้องจบแล้วจี้มอยู่ที่นิ้วใดคนนั้นต้องพับนิ้วนั้นเข้าไป ผู้จี้ก็เริ่มเล่นใหม่ไปเรื่อยๆ ใครต้องพับนิ้วทั้งหมดเป็นคนแรกแพ้

วิธีที่ 2 การตั้งคำถามเกี่ยวกับผลไม้หลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้วเช่นชอบทานผลไม้อะไรมากที่สุด ผลไม้อะไรที่มีสีแดง

4. วิทยากรให้คุณครูร้องเพลง กรรไกร ไข่ ผ้าไหม พร้อมทั้งท่าประกอบ

กรรไกร ไข่ผ้าไหม

ไข่หนึ่งใบ สองบาทห้าสิบ

ห้าสิบ สองบาทหนึ่งใบ

ไข่ผ้าไหม ไข่กรรไกร

วิธีการ

- คุณครูสอนเด็กๆ ให้ร้องบทร้อง “กรรไกร ไข่ ผ้าไหม” จนคล่องจากนั้นแสดงท่าทางประกอบการร้องดังนี้

กรรไกร: ยกมือทั้งสองข้างชู 2 นิ้ว (นิ้วชี้กับนิ้วกลางกางออกเหมือนกรรไกร) หันฝ่ามือเข้าหาตัวเอง

ผ้าไหม: กางนิ้วแยกพองาม ออกทั้ง 10 นิ้ว ฝ่ามือหันเข้าหาตัวเอง

ไข่: กำมือขวาหลวมๆ ยกขึ้น

1 ใบ: ชูนิ้วชี้ ทั้งสองมือขึ้น

สองบาท: ชูนิ้วชี้และนิ้วกลางทั้งสองมือ หันหลังมือเข้าหาตัวเอง

ห้าสิบ: ยกมือทั้งสอง กาง 5 นิ้วหันหลังมือเข้าหาตัวเอง

5. วิทยากรให้คุณครูร้องเพลงไข่ 5 ฟอง

ไข่ 5 ฟอง วางอยู่บนโต๊ะ แดกดังโพละเหลือ ไข่ 4 ฟอง

ไข่ 4 ฟอง วางอยู่บนโต๊ะ แดกดังโพละเหลือ ไข่ 3 ฟอง

ไข่ 3 ฟอง วางอยู่บนโต๊ะ แดกดังโพละเหลือ ไข่ 2 ฟอง

ไข่ 2 ฟอง วางอยู่บนโต๊ะ แดกดังโพละเหลือ ไข่ 1 ฟอง

ไข่ 1 ฟอง วางอยู่บนโต๊ะ แดกดังโพละเหลือ ไข่ 0 ฟอง

* เพลงนี้เป็นการสอนให้เด็กรู้จักการลดจำนวนลงทีละหนึ่ง ซึ่งเป็นการสอนลบเลขที่เป็นรูปธรรม เด็กๆ เกิดความเข้าใจคณิตศาสตร์ผ่านเพลงที่ร้องและกิจกรรมที่เล่น

หนังสือเรื่องผจญภัยในป่าหาลาบาลา

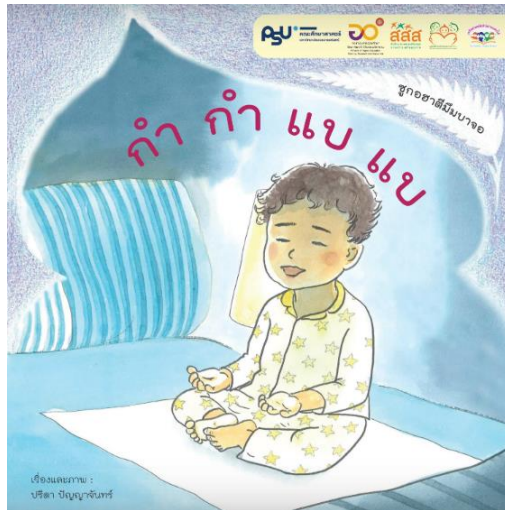
วิทยากรอ่านนิทานเรื่องผจญภัยในป่าหาลาบาลา โดยเรื่องราวของสองพี่น้องต้องและแดง ที่ร่วมกันผจญภัยในป่าเพื่อตามหาพ่อแม่และทางออกในการกลับบ้าน เป็นชุดนิทานเพื่อใช้เสริมสร้างทักษะพื้นฐานการแยกแยะเสียง และทักษะการบอกสีด้วยความเร็ว จำนวนนับ การเรียนรู้เกี่ยวกับอวัยวะต่างๆ ในร่างกาย

นิทานเรื่องเล่นสนุกกับลูกรัก

เรื่อง “เล่นสนุกกับลูกรัก” เป็นนิทานที่จะช่วยส่งเสริมการเล่นให้กับเด็กๆ ซึ่งการเล่นของเด็ก บางครั้งไม่จำเป็นต้องเล่นเสียงเอะอะ หรือใช้พื้นที่มากนัก โดยเฉพาะเด็กเล็กๆ การเล่นกันเบาๆ อย่างอ่อนโยนนอนนอน ก่อนการอ่านหนังสือนิทานให้ลูกฟังก่อนนอน ก็สนุกและได้เสริมสร้างพัฒนาการให้ลูกได้เช่นเดียวกับครอบครัวคุณหมี่ และเป็นแบบอย่างการเล่นสนุกกับลูกให้กับคุณพ่อคุณแม่อีกด้วย

นิทานเรื่องก่า ก่า แบ แบ

ชูกออาติมีมบาจอ"เป็นภาษามลายู แปลว่า "รักการอ่าน" ครูระดับปฐมวัยในพื้นที่ชายแดนภาคใต้เป็นคณะผู้จัดทำโดยนำบัญชีคำพื้นฐานภาษาไทยชั้นเด็กเล็กมาสร้างนวัตกรรมเป็นประโยคซ้ำๆ

เพลงก่า แบ

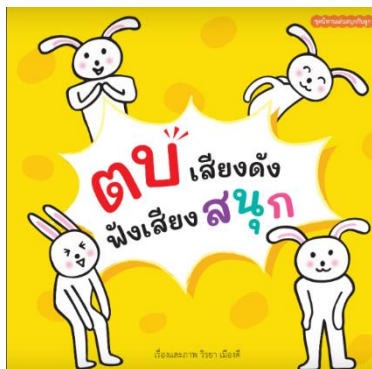
ก่า ก่า ก่า	แบ แบ แบ
ก่า ก่า ก่า	แบ แบ แบ
ก่ามือซ้าย	แบมือขวา
หมุนไปมา	แล้วก็ แบ แบ แบ

หนังสือเรื่องหยุดนะ พายุ

หนังสือเรื่องหยุดนะพายุ เป็นหนังสือภาพที่ไม่มีตัวหนังสือ เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำความเข้าใจกับการทำงานของเรื่องราว เน้นการอ่านภาพ ลำดับทิศทาง เล่าเรื่อง การเพิ่มคลังคำศัพท์จากภาพ ชื่อเรื่องเป็นคำที่เด็กอาจคุ้นเคยและคาดเดาได้ ผู้ปกครองหรือคุณครูควรอ่านคำเหล่านี้ให้เด็กฟัง เพื่อให้เด็กได้สร้างคลังคำศัพท์เพิ่มขึ้นจนอ่านได้ด้วยตัวเองในที่สุด

หนังสือเรื่องตบเสียงดัง ฟังเสียงสนุก

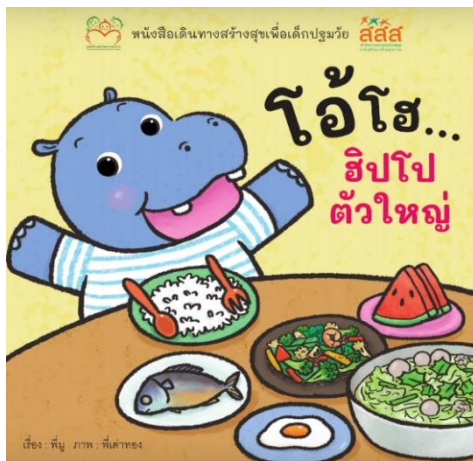

หนังสือเรื่องตบเสียงดัง ฟังเสียงสนุก เมื่อเด็กๆ ได้ฟังเรื่องจบแล้ว คุณครูสามารถสร้างสรรค์กิจกรรม “ส่งบอลแสนสนุก” โดยที่เด็กๆ จะได้ว่ารู้ว่าร่างกายของเราสามารถทำอะไรต่างๆ ได้มากกว่าที่เราคิด หนังสือจะชวนให้เราสร้างจังหวะจากอวัยวะต่างๆ กิจกรรมนี้มาชวนให้เด็กๆ ได้ทำกิจกรรมอ่านต่อเนื่องด้วยกิจกรรมเคลื่อนไหวอวัยวะต่างๆ เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อและส่งเสริมพัฒนาการ ความคิดสร้างสรรค์

วิธีการเล่น

1. ให้เด็กๆ จับอวัยวะตามคำบอกของเพื่อนๆ ผลัดกันเป็นผู้นำ
2. คุณครูบอกเด็กๆว่า เราจะส่งลูกบอลกัน แต่จะใช้อวัยวะอื่นๆ ที่ไม่ใช่มือ โดยแบ่งเด็กๆออกเป็นแถวสั้นๆ
3. คุณครูสาธิตการใช้ข้อศอกหนีบลูกบอลให้เด็กๆ ดู และบอกเด็กๆ ให้ใช้ข้อศอกหนีบลูกบอลส่งต่อกันจากหัวแถวไปท้ายแถว
4. คุณครูสาธิตการหนีบลูกบอลด้วยขาแล้วกระโดด โดยกำหนดจุดเริ่มต้นและจุดหมายให้เด็กๆ ลองหนีบลูกบอลแล้วกระโดดไปให้ถึง
5. คุณครูกับเด็กๆ ลองช่วยกันคิดว่า เราสามารถใช้อวัยวะใดในร่างกายเพื่อส่งลูกบอลได้อีก แล้วมาลองเล่นกัน

หนังสือเรื่อง ไอ้โฮ ... ฮิปโป ตัวใหญ่

หนังสือภาพ ไอ้โฮ ... ฮิปโปตัวใหญ่ เป็นการเล่าเรื่องเพื่อชวนเด็ก ๆ จินตนาการตามว่า ทำไม ? ฮิปโปจึงตัวใหญ่ ฮิปโปเขากินอะไรนะจึงสมบูรณ์และแข็งแรง เพื่อสอนเรื่องหลักโภชนาการที่ดีให้เด็ก ๆ ว่าในการกินข้าวหนึ่งมื้อ ต้องมีข้าวและเนื้อหนึ่งส่วน และผักสองส่วน กินแล้วจึงสุขภาพแข็งแรงแบบฮิปโป

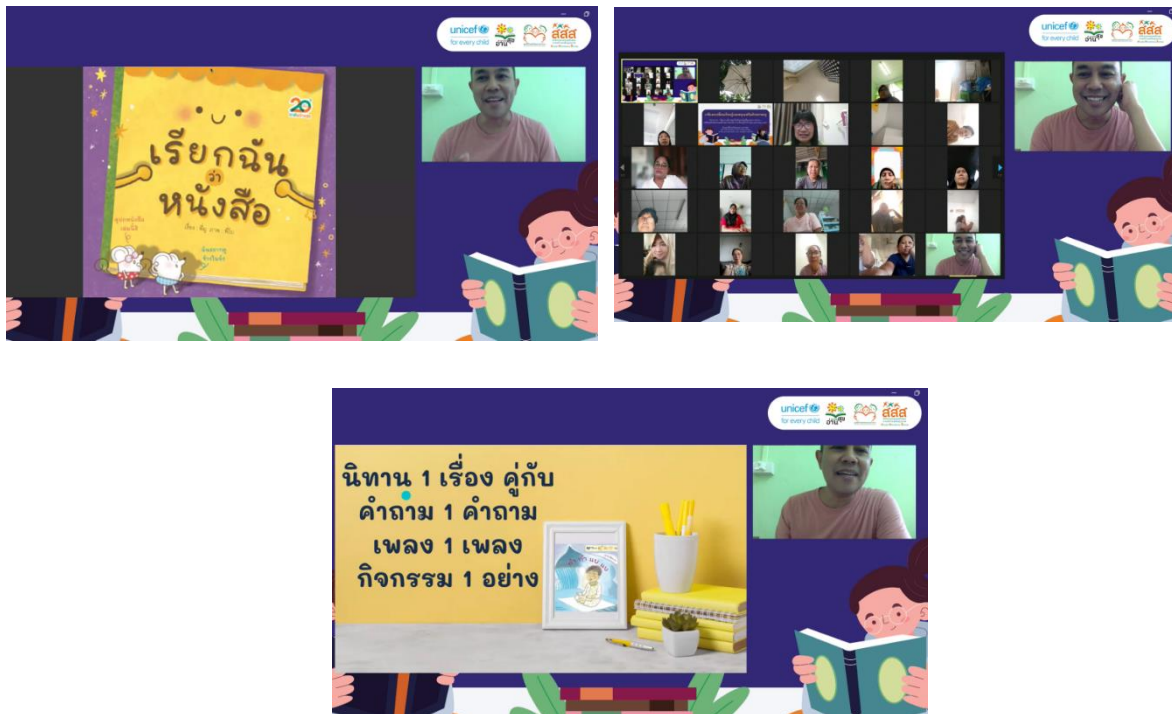
ข้อเสนอจากวิทยากร

1. ผู้ปกครอง พ่อแม่ เป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการเล่นของเด็กๆ
2. นิทานที่ดีคือนิทานที่เด็กสามารถคาดการณ์ได้ข้างหน้าว่าเนื้อเรื่องจะเป็นอย่างไร

3. การทำกิจกรรมที่น่าสนใจควรเป็น นิทาน 1 เรื่อง คำถาม 1 คำถาม เพลง 1 เพลง และกิจกรรม 1 อย่าง (ร้อง เล่น อ่าน เล่า)

4. ภาษาในการเล่นไม่จำเป็นต้องเป็นอวัจนะเสมอไป สามารถใช้เป็นรูป สีสัญลักษณ์ได้

สิ่งสำคัญที่อยากให้คุณครูทุกท่านเชื่อว่าการอ่านมีพลัง นิทาน 1 เล่ม สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรมครบถ้วน พัฒนาเด็กในพื้นฐานพัฒนาการเด็ก ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เด็กๆ ก็จะเป็นเด็กที่มีพัฒนาการที่ดีเรียนรู้สมวัย และอ่านหนังสืออย่างมีความสุขทั้งที่โรงเรียนและในครอบครัว

กิจกรรมชวนคิดชวนคุยกับก้าวต่อไปในการพัฒนาศักยภาพครูแกนนำ กรุงเทพมหานคร กระบวนการ

1. พิธีกร เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนหน่วยงาน พูดถึงก้าวต่อไปในการพัฒนาศักยภาพครูแกนนำ กทม.
 - ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
 - คุณสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
 - คุณระพีพรรณ พัฒนาเวช (ครูแต้ว) กรรมการมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
2. พิธีกร เชิญทุกคนถ่ายภาพร่วมกัน
3. พิธีกร เชิญทุกคนทำแบบประเมินความพึงพอใจการจัดกิจกรรมครั้งนี้ ใน google form

คุณสุใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน กล่าวเชิญชวนคุณครูที่เข้าร่วมการอบรมสมัครเข้าร่วมในโครงการระยะถัดไป การใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน เพื่อพัฒนาการอ่านแบบก้าวกระโดด

“สำหรับคุณครูที่จบโครงการระยะนี้แล้ว สามารถติดต่อสื่อสารผ่านไลน์ได้ตลอดเวลา เพื่อเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ การนำเสนอหนังสือเล่มใหม่ และการแชร์ไอเดียกิจกรรมร่วมกัน เวลาที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ดีๆที่เกิดขึ้น ก็จะมาช่วยเติมพลังให้กันและกัน ซึ่งกิจกรรมที่สำคัญตั้งแต่เดือนตุลาคมเป็นต้นไป จากคุณครูที่เข้ามาร่วมอบรมประมาณ 200 กว่าศูนย์ฯ เนื่องจากมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จัดกิจกรรมนำร่องเกี่ยวกับบทเรียนของประเทศไทย ที่กล่าวว่า เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกำลังมีพัฒนาการเป็นเลิศ แต่เมื่อเข้าเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พัฒนาการเริ่มถดถอยลง เราจะขจัดปัญหานี้ได้อย่างไร เพราะฉะนั้นองค์การยูนิเซฟ ให้ความสนใจในเรื่องนี้ว่าจะก้าวข้ามกระบวนการเรียนรู้ที่มีความถดถอยจะทำได้อย่างไรบ้าง จึงมีชุดหนังสือพิเศษขึ้นมา 1 ชุด คือ อ่าน อาน อ้าน ซึ่งหนังสือชุดนี้มีคณะทำงานที่เป็นนักวิชาการ โดยมีครูตัวเป็นแกนนำได้ร่วมกันพัฒนาหนังสือชุดนี้ขึ้นมา ใช้เวลาประมาณ 2-3 ปี โดยสืบค้นข้อมูลจากต่างประเทศ การมีภาวะ Learning Loss การอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ พบว่าจริงๆ แล้วไม่เพียงแต่ประเทศไทยเท่านั้น ในต่างประเทศก็พบกับปัญหานี้เช่นกัน ซึ่งวิธีการก็คือพยายามออกแบบหนังสือพิเศษที่ทำให้เด็กมีพัฒนาการก้าวกระโดดทางการอ่าน การเรียนรู้ได้จริง ซึ่งต่างประเทศเรียกว่า Level Book หนังสือฝึกอ่านตามระดับตามความสนใจ ตามพัฒนาการ ตามภาษาของเด็ก

หนังสือฝึกอ่านตามระดับ หมายถึง หนังสือที่ถูกจำแนกตามความยากง่ายและ มีการให้ระดับเป็นตัวเลขนตัวอักษร หรือสี จัดระดับจากอ่านรู้เรื่องได้ง่ายไปหาการอ่านรู้เรื่องได้ยาก โดยครูจะเป็นผู้จับคู่หนังสือให้เหมาะสมกับระดับการอ่านของเด็กแต่ละคน ชื่อที่ใช้เรียกหนังสือประเภทนี้แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ อาทิ Leveled Books, Graded Books, Schemed Books เป็นต้น และมีระบบการจัดระดับที่แตกต่างกันไปตามมาตรฐานที่เลือกใช้

หนังสือฝึกอ่านตามระดับ แตกต่างจาก หนังสือแบบเรียนมาตรฐาน ซึ่งมักรวมทุกองค์ประกอบของการอ่านเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อเป็นหลักประกันว่า เด็กที่อยู่ในระดับชั้นเดียวกันจะได้รับการศึกษาเหมือนกันทุกคน แต่ไม่ได้แบ่งเป็นระดับชั้นย่อย ๆ ให้เหมาะกับระดับการอ่านของเด็กที่แตกต่างหลากหลาย ไม่ได้ขึ้นอยู่กับอายุ

องค์ประกอบของหนังสือฝึกอ่านตามระดับ ที่แตกต่างจากหนังสือเรียนทั่วไปและหนังสือภาพสำหรับเด็ก เช่น

1. หนังสือฝึกอ่านตามระดับ มีหลักการออกแบบเชิงวรรณกรรม ดังนี้

- มีพล็อต ตัวละคร ฉาก ความยาว ความซับซ้อนตาม “พัฒนาการภาษาขั้นต้น”
- อ่านแล้วเด็กสามารถเชื่อมโยงกับตัวเองได้ทั้งรูปธรรมและนามธรรม

- มีอัตลักษณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสังคม วัฒนธรรม ฯลฯ
- 2. หลักภาษาที่ใช้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ภาษาพื้นบ้าน วิถีประจำวัน เช่น
 - ทักษะภาษาแรกเริ่ม (แยกหน่วยเสียง จับคู่เสียงกับตัวอักษร อ่านจากซ้ายไปขวา ฯลฯ)
 - พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ การผสมคำ วลี ประโยค ฯลฯ จากแหล่งอ้างอิง
 - คำศัพท์ แบ่งเป็นคำ ผูกผสม คำพื้นฐาน และคำทำทนาย
 - การเรียนรู้คำ-ภาษา (ความเป็นไทย)

กิจกรรมอบรมการใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับชุด อ่าน อาน อ้าน

เปิดรับจำนวน 60 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจาก 6 โซนการปกครองและ 4 โรงเรียน จากโครงการระยะที่ 1 โรงเรียนวัดเทพากร, โรงเรียนสุเหร่าใหม่, โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม และโรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน 60 แห่ง ๆ ละ 2 คน
 2. โรงเรียน 4 แห่ง ๆ ละ 2 คน
 3. อบรม 1 วัน (เดือนตุลาคม) onsite
 4. ได้รับหนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนละ 4 ชุด (สนับสนุนโดย สำนัก 4 สสส.)
- ชั้นหนังสือพร้อมป้ายและแบบบันทึกการใช้หนังสือ
5. ประเมินผลก่อนและหลังการอบรม
 6. ทดลองใช้หนังสือกับเด็ก และบันทึกการใช้หนังสือ (พ.ย.2566-ก.พ.2567) พร้อมแบ่งปันประสบการณ์ผ่านกลุ่มไลน์
 7. ทีมวิทยากรติดตามหนุนเสริมพลัง 6 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน และ 4 โรงเรียน (พ.ย.-ธ.ค.2566)
 8. ถอดบทเรียนครั้งที่ 1 ครั้งวัน (มกราคม) ออนไลน์
 9. ประมวลแบบบันทึกการใช้หนังสือ
 10. ถอดบทเรียนครั้งที่ 2 และอบรมเชิงปฏิบัติการหนุนเสริมศักยภาพครู 1 วัน (มีนาคม 2567) รูปแบบ on site

หลักเกณฑ์สมัครเข้าร่วมการใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับชุด อ่าน อาน อ้าน

1. เป็นศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ที่มีความพร้อม สมัครใจเข้าร่วมการทดลองใช้หนังสือฯ สามารถปฏิบัติทุกกระบวนการ ตามที่โครงการกำหนด

2. ต้องเป็นศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ที่ผ่านการอบรมการใช้หนังสือในการพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัย (ในโครงการยูนิเซฟ และ สสส.)

3. เป็นศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมการใช้หนังสือชุดอ่าน อาน อ่าน มาก่อน (ยกเว้นครูที่อบรมลาออกไปแล้วและไม่มีการถ่ายทอดวิธีการใช้หนังสือ)

4. เป็นศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการเห็นชอบจากสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร โดยมาจากตัวแทน 6 โซนการปกครอง โซนละ 10 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนและ 4 โรงเรียน (เดิม)

วันรับสมัครตั้งแต่วันที่ 1-10 กันยายน 2566

ประกาศผลวันจันทร์ที่ 18 กันยายน 2566

การแบ่งโซนของของสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดดังนี้

โซนที่ 1 กลุ่มกรุงเทพมหานคร

เขตดุสิต

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพล ปตอ. พื้นที่เกียกกาย
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดญวน-คลองลำปัก
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน ม.พัน 3 รอ.

เขตดินแดง

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนซอยสุพรรณนิการ์ 2
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนอาคารสงเคราะห์ดินแดง
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนกลางเทวา

เขตห้วยขวาง

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนร่วมใจพิบูลย์ 2
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบึงพระราม 9 พัฒนา

เขตปทุมไท

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดไผ่ตัน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกองพลทหารม้าที่ 2 รักษาพระองค์ (ชุมชนสนามเป้า)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนราชวัลลภ 3
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแฟลตลือชา

เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนจักรพรรดิพงษ์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบ้านบาตร
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมัสยิดมหานาค

เขตราชเทวี

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนนิคมมักกะสัน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนริมคลองสามเสน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนริมทางรถไฟมักกะสัน (ร่วมใจ)

เขตวังทองหลาง

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนจันทราสุข
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนรุ่งมณีพัฒนา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านพลับพลา

โซนที่ 2 กลุ่มกรุงเทพใต้

เขตปทุมวัน

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเคหะชุมชนบ่อนไก่
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพัฒนาบ่อนไก่

เขตสาทร

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนาซอยสวนพลู
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบ้านมั่นคงสวนพลู

เขตบางคอแหลม

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดไผ่เงิน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดพระยาไกรระยะ 3
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนโรงแก้ว
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสวนหลวง 1
- ศูนย์สังเคราะห์เด็กในอาคารสงเคราะห์บางคอแหลม
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหลังสามร้อยห้อง (1)

เขตคลองเตย

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนคลองเตยล๊อค 6

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนดวงประทีป

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพัฒนาชุมชนใหม่
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพัฒนาเด็กรวมน้ำใจ
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพัฒนาใหม่
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแฟลต 12
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแฟลต 17
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแฟลต 23 -24
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนริมคลองวัดสะพาน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนริมทางรถไฟสายท่าเรือ
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนร่มเกล้า
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนลือค 1 - 2 - 3
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดคลองเตยใน 1
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนแฟลต 2

เขตวัฒนา

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนศาลาลอย

เขตพระโขนง

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านนิรันดร์วิลล่า

เขตบางนา

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ (ลิขิต 2)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านซอยเชลียง 1

เขตยานนาวา

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเชื้อเพลิงนอก
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเชื้อเพลิงใน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบุญรักษ์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบัวหลวง
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเย็นอากาศ 2
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดช่องลม
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเศตะพราหมณ์

เขตสวนหลวง

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนคลองสะแก
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนธรรมานุรักษ์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนนาคาษิต
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนประสาทศิลป์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนร่วมพัฒนาบ้านป่า
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมุสลิมพัฒนาบ้านป่า
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนโมรารวรรณ 1
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแหลมทองพัฒนา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนอัลกีบรอ
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนอัลเอียะติซอม
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนคลองจวน

โซนที่ 3 กลุ่มกรุงเทพเหนือ

เขตจตุจักร

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสวนผัก
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กรมยุทธโยธาทหารบก
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนกรมวิทยาศาสตร์ทหารบก

เขตดอนเมือง

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพัฒนาตลาดกลาง
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดพรหมรังษี
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสีกัน (พุทธสยาม)
- ศูนย์เด็กปฐมวัย นปอ.ประจำพื้นที่สีกัน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนปิ่นเจริญ2

เขตบางเขน

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเพชรสยาม
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนอนันต์สุขสันต์ รุ่น 18-20
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดศิริพงษ์ธรรมนิมิต

- ศูนย์สงเคราะห์เด็กในอาคารสงเคราะห์รามอินทรา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเจริญศิริในชุมชนอาคารสวัสดิการ นทพ.

เขตบางซื่อ

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนจันทร์เกษม
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนซอยสวนรื่น
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนซอยสีน้ำเงิน 1 (สมทรงจามรมาน)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนห้วยจรดักตึกแดง (บางซื่อ)

เขตลาดพร้าว

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านนิยมกล้าสามัคคี
- ศูนย์สงเคราะห์เด็กในอาคารสงเคราะห์ลาดพร้าว 71
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดลาดพร้าว

เขตสายไหม

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนรวมใจสามัคคี
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดลุ่มเจริญศรัทธา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพูนทรัพย์

เขตหลักสี่

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชายคลองบางบัว
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนตรีเพชร 2
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนบางบัว (หมู่บ้านพระอาทิตย์)
- ศูนย์สงเคราะห์เด็กทั้งสองห้อง
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแฟลตตำรวจส่วนกลาง
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนทหารเสือ

โซนที่ 4 กลุ่มกรุงเทพมหานครตะวันออก

เขตบางกะปิ

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนโครงการร่วมกันสร้าง
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนลำสาละพัฒนา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสุขสันต์ 26
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน 101 บึงทองหลาง

- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดศรีบุญเรือง

เขตบึงกุ่ม

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสามัคคีพัฒนา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสุวรรณประสิทธิ์ 1
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสุวรรณประสิทธิ์ 2
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดนวลจันทร์
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดบางเตย
- ศูนย์สงเคราะห์เด็กในอาคารสงเคราะห์บึงกุ่ม
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนซอยสมหวัง

เขตคันนายาว

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเกาะจวน
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดบุญศรีมณีกรรณ
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนบ้านนาซาเร็น
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนอิลมุน(สุเหร่าแดง)

เขตคลองสามวา

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนกมลอิสลาม
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเจริญพัฒนา(คูคต)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์นิมิตสัมพันธ์(ซาร์ฟะห์อุทิศ)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพระยาสุเรนทร์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพร้อมใจพัฒนา(สุขใจ)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมีนทองพัฒนา

เขตประเวศ

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเกาะกลาง
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบ้านม้า
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนร่วมใจพัฒนา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนอ่อนนุช (เกาะมุสลิม)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนอ่อนนุช 40 ไร่
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในชุมชนอาคารสงเคราะห์อ่อนนุช 86
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนกระทู้มเลื้อปลา

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสุเหร่าจรเข้ขบ

เขตมีนบุรี

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบางชันพัฒนา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนนุรุ้ลอิสลาม (คลองสีวังเล็ก)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมีนบุรีอุปถัมภ์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนรามอินทราเนรมิต
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา (ซอยมูลนิธิ)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสามัคคีคลองสองต้นนุ่น
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสุภาวาลัย-เทพารักษ์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบ้านคูคตพัฒนา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสุเหร่าบ้านเกาะ
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านธรากร
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านปรีชา 10
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนอดิษฐ์ฮาร์ด
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดแสนสุข
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดบำเพ็ญเหนือ
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนรุ่งนภา 2
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดทองสัมฤทธิ์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนอ้นนุรอนันท์ (บึงขวาง)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมัสยิดอัตตักวาพัฒนา (คลองสองต้นนุ่น)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนอัลฮูดา

เขตลาดกระบัง

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนจิตรา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนดาร์ลุ้มอุปถัมภ์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหลังวัดลานบุญ (ทองคำอุปถัมภ์)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบำรุงรื่น
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านเคหะนคร 2 (พิชิตติง-ล้มเซาะคัม)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมิตรปลูกศรัทธา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมิตรสามัคคีพื้นนครร่วมเกล้าระยะ 5 โซน 11

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมิตรประชาร่วมใจพื้นนครร่วมเกล้าระยะ 6 โชน 12
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสุทธาโกชน์สุนทรอุปถัมภ์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนทิพพาวาส
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพื้นนครร่วมเกล้าระยะ1 โชน 7
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพื้นนครร่วมเกล้าระยะ2 โชน 9
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพื้นนครร่วมเกล้าระยะ3 โชน 8
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพื้นนครร่วมเกล้าระยะ4 โชน 10
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดราชโกษา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนประชาร่วมใจ(แฟลตประชาร่วมใจ 72)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดพลมานีย์

เขตสะพานสูง

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่ 8 สะพานสูง (สุเหว่าชีรอก)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแสงธรรมคลองมณี
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนห้วยบ้านคลองบางเลา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมัสยิดยามีลุลือบาอะห์

เขตหนองจอก

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนกิตติเหมกรณ
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองคอยรุดตักว้า
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนดินทองชอลีฮุลมุสลิมิน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองดารุสซุนนี"ครูกลอยใจ(ครูนะห์)อุปถัมภ์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองดารู้ลนาชีฮะห์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองหมู่5 กระทุมราย
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองดารู้ลอะมาน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองดารู้ลฮาซานย์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองนุรุดดีน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองนุรุลลาม
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองนุรุลเอียะซาน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเนียะมาตุลัมกับูลิน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองดารู้ลฮอนี

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองนุรุ้ยากีน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองวัดแสนเกษม
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองสะพือสาลาม
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองลามดตะนอยสร้างสรรค์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองภักดีธรรม
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองยายชุมอุทิศ
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองวัดพระยาปลา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองวัดราชวรารุ่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองวัดลำด้อยตึง
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองวัดลำผักชี(ทิวะสุวรรณเทมีย)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองศิริวังพัฒนา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองหมู่2 สือสันติ
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองหมู่9 มูลนิธิมัสยิดอัลฮุดดา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองอินดารูมมีนา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนมูลนิธิอิสลามเพื่อการพัฒนา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองฮาซานุดดีน
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนลำสัดทองพัฒนา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนมัสยิดดารูมกรือดรอปีน (ลำหิน)

โซนที่ 5 กลุ่มกรุงธนเหนือ

เขตธนบุรี

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนจตุรมิตรสัมพันธ์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมัสยิดบ้านสมเด็จ
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดหิรัญรูจี (วัดน้อย)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบ้านสวนพลู

เขตคลองสาน

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนซอยวัฒนา

เขตจอมทอง

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดสี่ลูก

บางกอกน้อย

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดไชยทิศ
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดอัมพวา
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดครุฑ

เขตบางพลัด

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพัฒนาซอย 79
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดดาวดึงษาราม
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดเทพากร
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดวิมุตยาราม
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนคลองสวนพริก

เขตตลิ่งชัน

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจันทคุณาภรณ์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสุนทรจริยาภิรม (วัดจำปา)
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดช้างเหล็ก-วัดเรไร
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในวัดโพธิ์
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดมะกอก

เขตทวีวัฒนา

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดปุณณवास
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดโกมุทพุทธรังสี

โซนที่ 6 กลุ่มกรุงธนใต้

เขตภาษีเจริญ

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนนวมประดิษฐ์

เขตบางแค

- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดศาลาแดง
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์วีรราชวิทยายน (วัดพรหมสุวรรณสามัคคี)

เขตบางขุนเทียน

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนข้างสถานีวิทยุเพื่อการศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเพชรทองคำ
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิพิธพัฒนโสภณ (วัดปทีปพลีผล)
- **ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสามัคคี**
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหลวงพ่อบุญ

เขตทุ่งครุ

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนชมทรัพย์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่ 3 บางมด
- **ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดทุ่งครุ**
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนใต้สะพานโซน 1

เขตราชวารีบูรณะ

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนรวมน้ำใจ
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนรัตนจินะ
- **ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดสน**

เขตหนองแขม

- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเฉลิมพระเกียรติคลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี
- **ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสะพาน 1**
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนก้านนิจิตร
- **ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสามัคคีชุมชน หมู่ 3**
- **ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเลียบคลองหมื่นแถมหมู่ 13**
- **ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนบัวแก้ว**
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเทียนส่องเดชไคร์
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนผลิตน้ำดี
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนไผ่เลี้ยง
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนบ้านรักษา
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสิริสมบัติ

หมายเหตุ: ตัวอักษรสีแดงคือหน่วยงานที่อบรม อ่าน อาน อ้วน แล้ว

ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย

“สำหรับก้าวต่อไปของ 200 กว่าศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ที่สนใจและพร้อมที่จะก้าวต่อไปกับเราอีกขั้นหนึ่ง สามารถสมัครเข้ามาได้ เพราะเราขอรับเพียง 60 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเท่านั้น โดยที่แต่ละศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่สมัครเข้ามา จะนำข้อมูลส่งไปยังสำนักงานสวัสดิการสังคม สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร อีกครั้งเพื่อช่วยกันคัดเลือกและคณะกรรมการที่ทำการคัดเลือกก็จะดูการทำกิจกรรมของแต่ละศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ที่มีการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง”

คุณระพีพรรณ พัฒนเวช กรรมการมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

“การทำกิจกรรมของครูที่ช่วยให้เด็กที่มีพัฒนาการด้านการพูด ทำให้เรารู้ว่าการทำงานของครูที่มีความจริงจังแบบกัดไม่ปล่อย ซึ่งทำให้ผลที่เกิดขึ้นคือเด็กมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ส่วนการยืมหนังสือของชุมชนแสงธรรมคลองมณี สิ่งสำคัญคือสมุดยืม ซึ่งเด็กมีการจัดการตัวเอง ซึ่งเป็นภารกิจที่เด็กๆ เป็นคนที่รับผิดชอบ เพราะเวลาที่เด็กได้มีบทบาทในการรับผิดชอบอะไรบางอย่าง เด็กๆ จะรู้สึกว่ามันตัวเองเติบโตขึ้น นี่คือความหมายที่ซ่อนอยู่จากภารกิจที่คุณครูมอบหมายให้ ส่วนการทำ Google form เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ปกครองทราบว่า ครูและโรงเรียนกำลังให้ความสำคัญกับการอ่าน และที่สำคัญในการทำกิจกรรมของเด็กไม่ได้ชี้วัดว่าผลงานของเด็กคนไหนสวยหรือไม่สวย แต่อยู่ระหว่างทางที่เด็กทำกิจกรรมต่างหาก เพราะเด็กได้ลองผิดลองถูก ได้ยืดหยุ่นทางความคิด เพราะถ้าคุณครูต้องการที่จะพัฒนาทักษะ EF ต่อเนื่องจากหนังสือ ควรมีกิจกรรม เพราะว่าเด็กจะได้พัฒนาทักษะรอบด้าน เพราะฉะนั้นกระบวนการตั้งแต่อ่านหนังสือให้เด็กฟัง เลือกหนังสือที่เหมาะสม อ่านซ้ำแล้วซ้ำอีก บ่อยๆ ให้เยอะ และทำกิจกรรมต่อเนื่องถือว่าเป็นสิ่งที่สมบูรณ์แบบที่สุด”

พิธีปิด

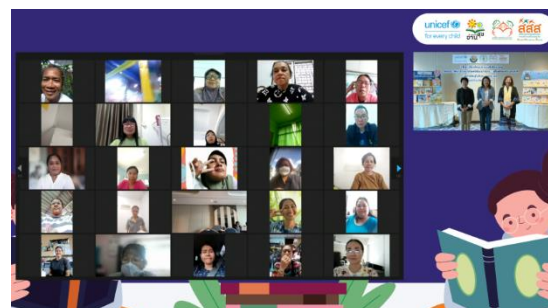
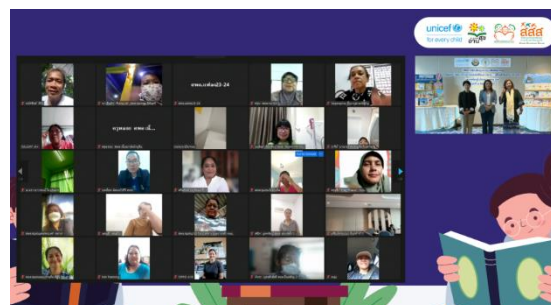
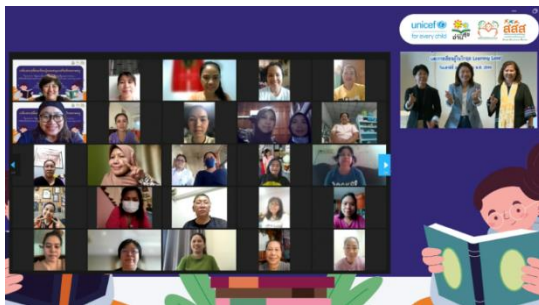
นางสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

“คุณครูได้ค้นพบ ได้เจอพลังมหัศจรรย์แห่งการอ่านแล้ว แค่เวลาช่วงไม่นานนัก และคุณครูได้ปล่อยวางอำนาจที่มี คุณครูรู้จักการรอคอยการเติบโตของเด็ก ครูเชื่อมั่นว่า เด็กทุกคนมีศักยภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ ครูเป็นนักออกแบบที่มหัศจรรย์ สามารถเอาความคิดที่มีอยู่ หรือหาช่องทางในการสืบค้นข้อมูล และใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ ครูเป็นนักวิชาการ นักวิจัยเพราะเริ่มทำงานในการเก็บข้อมูล การสำรวจ เช่น การสำรวจหนังสือในชุมชนว่ามีมากน้อยแค่ไหน เพียงพอต่อความต้องการหรือไม่ และที่สำคัญมากๆ คือ ครูรับฟังไอเดียของเด็กๆ ครูเริ่มเป็นผู้อำนวยความสะดวก เริ่มเป็นครูที่สมบูรณแบบในทศวรรษใหม่ ครูเป็นนักประสานประโยชน์ที่จะทำให้พ่อแม่ เพื่อนครู มาร่วมกันทำงานที่เป็นประโยชน์กับเด็กๆ ได้ภายในช่วงเวลาสั้นๆ จึงอยากให้คุณครูเก็บพลังสร้างสรรค์ของตนเอง และช่วยกันขยับต่อ เมื่อไหร่ที่ครูได้ลงมือทำ ครูก็จะมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญมากขึ้น และใช้ทุกอย่างของกระบวนการให้เกิดประโยชน์สูงสุด อาทิ การเพิ่มพูนวิทยฐานะ เพิ่มพูนความเชี่ยวชาญ และเพิ่มพูนความเป็นนักสังเกตการณ์ที่ดี ขอขอบคุณค่ะ”

ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย

“สิ่งที่เราทำในวันนี้เป็นเพียง 1 ก้าว บนเส้นทางที่เราต้องเดินทางร่วมกันอีกยาวไกล เราจะเดินไปพร้อมกับคุณครู และขอให้คุณครูขยับต่อไปในบริบทของคุณครู ร่วมกับเด็ก ผู้ปกครอง และเพื่อนครู เพื่อเป็นแรงกระเพื่อมต่อไปอีกเรื่อยๆ เพราะพลังมหาศาลจากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 200 กว่าแห่ง สามารถต่อยอดการเรียนรู้ได้อีกมากมาย เพื่อแรงกระเพื่อมในการทำงานของคุณครูยิ่งใหญ่มากขึ้น และส่งพลังไปยังผู้บริหาร กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานอื่นๆ ได้มองเห็นประโยชน์ของการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ทั้งนี้ทางองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ก็จะดำเนินการทำงานต่อไปร่วมกับสำนักงานสวัสดิการสังคม สำนักพัฒนาสังคม และสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร , สสส. รวมถึงมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน เพื่อดูว่าองค์การยูนิเซฟ จะเสริมพลังให้กับคุณครูอย่างไรต่อไป เราจะอยู่ร่วมกันไม่ไปไหน เราจะก้าวต่อไปเพื่อเด็กไทยของเราทุกคน ขอขอบคุณค่ะ”

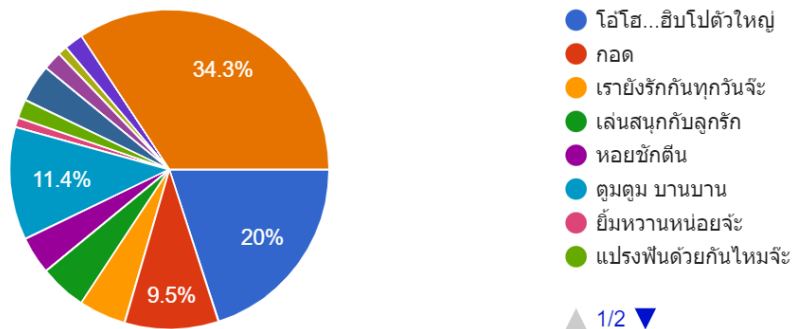

แบบสำรวจหนังสือนิทานที่ครูและเด็กชอบ

ผู้เข้าร่วมตอบคำถามจำนวน 105 คน

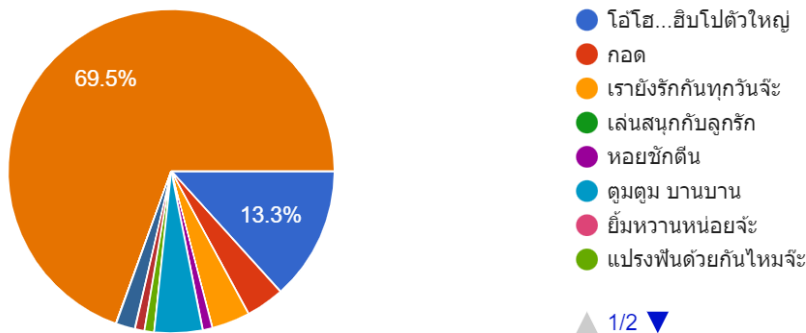
1. หนังสือเรื่องไหนที่ครูชอบมากที่สุด

หนังสือที่ครูชอบมากที่สุดคือ หนังสือเรื่อง ฉีกฉัก ฉีกฉัก คิดเป็น 34.3% อันดับที่สองคือ หนังสือเรื่อง ใ๊ฮ้อ...ฮิบโปตัวใหญ่ คิดเป็น 20 % และอันดับที่สาม คือหนังสือเรื่อง ตูมตูม บานบาน คิดเป็น 11.4%

2. หนังสือเล่มไหนที่เด็กชอบมากที่สุด

หนังสือที่เด็กชอบมากที่สุดคือ หนังสือเรื่อง **ฉีกฉีก ฉีกฉีก** คิดเป็น 69.5 % อันดับที่สองคือ หนังสือเรื่อง **ไอโฮ... ฮิบโปตัวใหญ่** คิดเป็น 13.3 % และอันดับที่สามคือหนังสือ **เรื่องตุ้มตุ้ม บานบาน** คิดเป็น 4.8 %

3. กิจกรรมต่อเนื่องจากหนังสือที่ครูทำแล้วเด็กชอบมากที่สุด (ชื่อหนังสือ และกิจกรรม)

กิจกรรมต่อเนื่องจากหนังสือที่ครูทำแล้วเด็กชอบมาก สามารถแบ่งเป็นชื่อหนังสือและกิจกรรมที่ทำดังนี้

1. หนังสือ **ฉีกฉีก ฉีกฉีก**

- กิจกรรม:
- พาเด็กๆ เล่นต่อเป็นรถไฟและร้องเพลงอย่างสนุกสนาน
 - ระบายสีรถไฟ และจับไหล่ต่อแถวยาวๆ เป็นรถไฟขบวน
 - ครูนำมาร้องเวลาเก็บเด็กเข้าแถว
 - การทำกล่องมาเล่นเป็นรถไฟ
 - ให้เด็กๆ เดินต่อกันเป็นรถไฟรอบศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน เดินรอบๆห้อง
 - พาเด็กๆ ออกสำรวจชุมชนด้วยขบวนรถไฟ

- เดินเข้าจังหวะ
- เข้าแถวล้างมือ
- การต่อเลโก้รถไฟตามจินตนาการ
- วาดภาพและปั้นดินน้ำมัน
- การแสดงบทบาทสมมุติตามนิทาน
- การประดิษฐ์รถไฟด้วยแกนกระดาษทิชชู

2. หนังสือ สวนผักของคุณตา

- กิจกรรม: - กิจกรรมปลูกผัก
- ชวนเด็กเข้าสวนผัก

3. หนังสือเรื่อง ไฮไฮ... ฮิปโปตัวใหญ่

- กิจกรรม: - ชวนเด็กๆ ทำอาหาร
- เด็กๆ ยืมหนังสือกลับไปอ่านที่บ้านให้ผู้ปกครองฟัง
 - ชวนเด็กๆ มาร่วมกันฟังนิทาน
 - การทำอาหารจากชื่ออาหารในนิทาน และเด็กได้เรียนรู้ส่วนประกอบของอาหารที่ทำ
 - ทำอาหารชื่อเมนู ไข่ครกนกกระทา

4. หนังสือเรื่อง ฟ. พันแข็งแรง

- กิจกรรม: - คุณหนูพันสะอาดแข็งแรง
- สอนเด็กๆ แปรงฟันให้ถูกวิธี
 - โครงการเกี่ยวกับเรื่องฟัน
 - แปรงฟันตอนกลางวัน

5. หนังสือเรื่อง เรายังรักกันทุกวันจ๊ะ

- กิจกรรม: - กอดตอนเช้าๆ ของทุกวัน
- เรายังรักเพื่อนและกอดเพื่อน

6. หนังสือเรื่อง ดอกไม้ของแม่

- กิจกรรม: - การทำเครื่องดื่มจากดอกอัญชัน
- ชวนเด็กๆ สำรวจสิ่งแวดล้อมรอบบ้านแล้วมาเล่าให้ครูฟังว่าที่บ้านมีดอกไม้อะไรบ้าง

7. หนังสือเรื่อง *ตุ้มตุ้ม บานบาน*

กิจกรรม:- เรียนรู้เรื่องจำนวนสี่

- การจับสีกลุ่มดอกไม้ที่ตุ้ม และ ดอกไม้ที่บาน

- วาดภาพดอกไม้ที่เด็กๆ ชอบ

8. หนังสือเรื่อง *เล่นสนุกกับลูกรัก*

กิจกรรม:- ล่องเรือ

9. หนังสือเรื่อง *ปลูกผักสนุกจัง*

กิจกรรม:- เด็กได้ทดลองปลูกผัก ได้เรียนรู้จากเจริญเติบโตของผัก และนำผักที่ปลูกไปประกอบอาหาร

10. หนังสือเรื่อง *ฟ. พันสนุกจัง*

กิจกรรม:- เล่นเกมและแจกแปรงสีฟัน

- แปรงฟันหลังทานอาหาร

11. หนังสือเรื่อง *หอยชักตีน*

กิจกรรม:- เล่นนิทานเสริมสร้างความรู้เรื่องสถานที่ท่องเที่ยว

แบบประเมินผลความพึงพอใจการจัดกิจกรรม

เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหนุนเสริมศักยภาพครูโครงการ

“พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss”

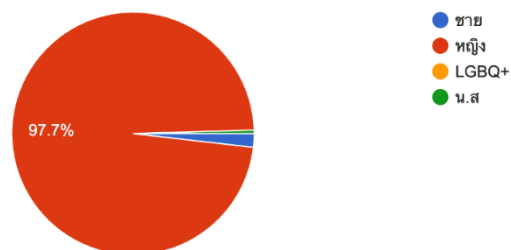
วันเสาร์ที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2566 เวลา 08.30-16.00 น. ด้วยระบบ Zoom Meeting

1. ผู้เข้าร่วมตอบคำถามจำนวน 220 คน

แบบประเมินความพึงพอใจการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งนี้ มีผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 220 คน พบว่าผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 97.7% รองลงมาเป็นเพศชาย 1.8% แสดงให้เห็นว่าครู ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยในศูนย์เด็กเล็ก กรุงเทพมหานคร เกือบทั้งหมดเป็นเพศหญิง

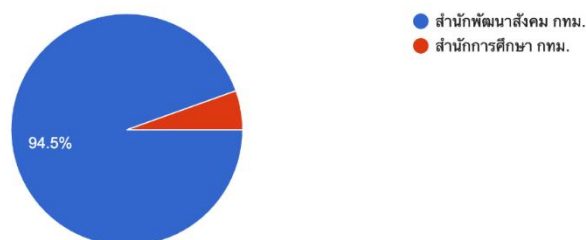
2. หน่วยงานที่สังกัด

เพศ
คำตอบ 220 ข้อ

ผู้ตอบแบบประเมินเป็นครู ผู้ดูแลเด็ก จากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ในสังกัดสำนักพัฒนาสังคม 94.5% และอีก 5.5% อยู่ในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

หน่วยงานที่ท่านสังกัด
คำตอบ 220 ข้อ

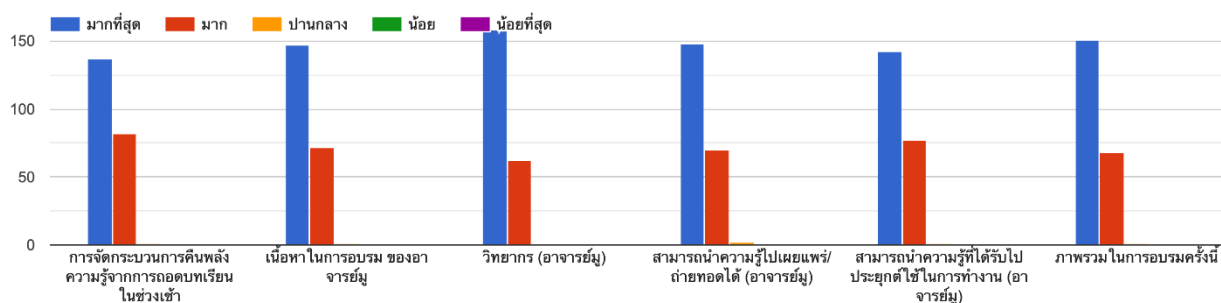

3.ความพึงพอใจในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหนุนเสริมศักยภาพครู

ความพึงพอใจในด้านต่างๆของการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พบว่า การจัดกระบวนการคืนพลังความรู้จากการถอดบทเรียน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมพึงพอใจในระดับมากที่สุด 137 คน มาก 82 คน ในด้านเนื้อหาการอบรม “อ่านเพิ่มพลังกาย ลด Learning Loss เด็กปฐมวัย” ผู้เข้าร่วมกิจกรรมพึงพอใจในระดับมากที่สุด 147 คน ระดับมาก 72 คน ในด้านวิทยากรคืออาจารย์ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ (มู) ผู้เข้าร่วมพึงพอใจในระดับมากที่สุด 158 คน ระดับมาก 62 คน

เมื่ออบรมแล้วมั่นใจว่าสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ถ่ายทอดได้ ในระดับมากที่สุด 148 คน ระดับมาก 70 คน และสามารถนำความรู้จากวิทยากรไปประยุกต์ใช้กับการทำงานของตนเองได้ ในระดับมากที่สุด 142 คน ระดับมาก 77 คน และในด้านความพึงพอใจต่อภาพรวมการจัดกิจกรรมครั้งนี้ พึงพอใจในระดับมากที่สุด 151 คน ระดับมาก 68 คน

ความพึงพอใจในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหนุนเสริมศักยภาพครู

4.ข้อเสนอแนะ

1. ด้านเนื้อหาและกระบวนการ

- ชอบเนื้อหาที่น่าสนใจมาก สนุกเข้าใจง่าย ได้ความรู้มากมาย
- ได้ความรู้มากโดยเฉพาะเทคนิคการอ่าน
- ความรู้ดีมากแต่เวลาในการอบรมน้อยไป ควรเพิ่มเวลามากขึ้น และจัดอย่างต่อเนื่อง
- อยากให้มีการอบรมแบบนี้เดือนละครั้ง เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์
- อยากให้มีการจัดกิจกรรมผ่านระบบZoomอีก คนที่บ้านได้ฟังและได้ความรู้ไปด้วย
- อยากให้มีการสอนในรูปแบบนี้บ่อยๆ เพื่อเป็นการเพิ่มเติมความรู้ของอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กให้ก้าวต่อไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ
- อยากให้มีการจัดอบรมรูปแบบ On site

- อยากให้มีเทคนิคการอ่านนิทานให้เด็กพิเศษฟัง เช่นเด็กสมาธิสั้น
- จะนำความรู้ที่ได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับเด็กๆ ให้มากๆ

2. ด้านวิทยากร

- ชอบและขอบคุณวิทยากรทุกท่านที่ให้ความรู้ในครั้งนี้และจะนำความรู้ครั้งนี้ไปต่อยอดให้เด็กต่อไป
- ขอชื่นชมทีมวิทยากรที่สละเวลามาให้ความรู้
- ขอขอบคุณที่มาให้ความรู้ ให้คำแนะนำในการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ซึ่งทำให้เห็นถึงพัฒนาการของเด็ก

3. อื่นๆ

- อยากได้ชั้นวางหนังสือเพิ่ม ที่มีความแข็งแรง
- อยากได้หนังสือนิทานเพิ่ม 3-5 เล่ม
- อยากได้หนังสือสำหรับเด็กเล็ก
- อยากได้นิทานที่กระตุ้นพัฒนาการเด็กพิเศษ
- เป็นโครงการที่ดีมากๆ อยากให้ทุกศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนได้เข้าร่วมโครงการต่อไป
- ขอให้มีการต่อยอดแบบนี้อีกต่อไปและร่วมสนับสนุนเด็กๆ ทุกโรงเรียน
- ขอขอบคุณที่วางแผนทางการช่วยฟื้นฟูเด็กปฐมวัย ที่ให้โอกาสได้ทำเพื่อเด็ก
- อยากเจอตัวเป็นๆ มากกว่าซูม เพราะคิดถึง

5. **คู่มือ "พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss" โครงการ "พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss"** (ดูรายละเอียดภาคผนวกที่ ข/9)

โดยที่กิจกรรม "การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ลดภาวะ Learning Loss ในเด็กปฐมวัย" ได้จัดอบรมปฏิบัติการ ด้วยภาวะสถานการณ์ Long Covid-19 และจุดประสงค์ให้ครอบคลุมศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กทม. ให้มากที่สุด ในงบประมาณอันจำกัดทางโครงการจึงได้พัฒนาคู่มือ "พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss" เพื่อลดช่องว่างของการจัดการเรียนรู้ให้ครูสามารถทบทวนและเติมการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง

ค. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับชุด อ่าน อาน อ่าน
“ลด Learning Loss สร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา”

1. การบริหารจัดการโครงการ

โครงการฯ ได้ประสานแนวทางความร่วมมือตามบันทึกข้อตกลงระหว่างองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย และกรุงเทพมหานคร ดังนี้

1.1 การสรรหา 60 ศพด. และ 4 โรงเรียน เข้าอบรมการใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับชุด
อ่าน อาน อ่าน

โครงการเปิดรับสมัคร ศพด. และ โรงเรียน ที่สมัครใจเข้าอบรมการใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ่าน ตั้งแต่วันที่ 1 – 10 กันยายน 2566 และประกาศผล วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2566 พบว่า มีจำนวน 20 ศพด. ที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม โครงการจึงได้หารือกับสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ในการ คัดเลือก ศพด. ที่ไม่เคยอบรมฯ มาก่อน เป็นตัวแทนเขตเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มเติม โดยได้รวบรวมสรุปรายชื่อ ศพด. แต่ละโซนการปกครองของ กทม. ดังนี้

ที่	ชื่อ ศพด.	เขต	โซน
1	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพล ปตอ. พื้นที่เกียกกาย	ดุสิต	โซน 1
2	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดญวน-คลองลำปัก	ดุสิต	1
3	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนอาคารสงเคราะห์ดินแดง	ดินแดง	1
4	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบึงพระราม 9 พัฒนา	ห้วยขวาง	1
5	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดไผ่ตัน	พญาไท	1
6	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนจักรพรรดิพงษ์	ป้อมปราบฯ	1
7	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบ้านบาตร	ป้อมปราบฯ	1
8	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนนิคมมักกะสัน	ราชเทวี	1
9	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนจันทราสุข	วังทองหลาง	1
10	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านพลับพลา	วังทองหลาง	1
11	ศพด.ชุมชนพัฒนาใหม่	คลองเตย	โซนที่ 2
12	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนร่วมเกล้า	คลองเตย	2
13	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพัฒนาบ่อนไก่	ปทุมวัน	2
14	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบ้านมั่นคงสวนพลู	สาทร	2
15	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านซอยเชลียง 1	บางนา	2

ที่	ชื่อ ศพด.	เขต	โซน
16	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเชื้อเพลิงนอก	ยานนาวา	2
17	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเย็นอากาศ 2	ยานนาวา	2
18	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมุสลิมพัฒนาบ้านป่า	สวนหลวง	2
19	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเชื้อเพลิงใน	ยานนาวา	2
20	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแฟลต 12	คลองเตย	2
21	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนรวมใจสามัคคี	สายไหม	โซนที่ 3
22	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนซอยสวนรื่น	บางซื่อ	3
23	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กรมยุทธโยธาทหารบก	จตุจักร	3
24	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสวนผัก	จตุจักร	3
25	ศูนย์สงเคราะห์เด็กในอาคารสงเคราะห์ลาดพร้าว 71	ลาดพร้าว	3
26	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพูนทรัพย์	สายไหม	3
27	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนทหารเสือ	หลักสี่	3
28	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสีกัน (พุทธสยาม)	ดอนเมือง	3
29	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดศิริพงษ์ธรรมนิมิต	บางเขน	3
30	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเจริญศิริในชุมชนอาคารสวัสดิการ นทพ.	บางเขน	3
31	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนระยะ 5 โซน 11	เขตลาดกระบัง	โซนที่ 4
32	เจริญพัฒนา(คุคต)	คลองสามวา	4
33	ชุมชนพระยาสุเรนทร์	คลองสามวา	4
34	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์นิตสัมพันธ์ (ซารีพะห์อุทิศ)	คลองสามวา	4
35	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพื้นนครร่วมเกล้า ระยะ 3 โซน 8	ลาดกระบัง	4
36	ชุมชนอิศร์ฮาร์ด	มีนบุรี	4
37	ชุมชนรามอินทราเนรมิต	มีนบุรี	4
38	ชุมชนอัลฮูดา	มีนบุรี	4
39	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่ 8 สะพานสูง(สุเหว่าชีรอ)	สะพานสูง	4
40	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนมัธยมวัดยามีร์อุบาเดะห์	สะพานสูง	4
41	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบ้านสวนพลู	เขตธนบุรี	โซนที่ 5

ที่	ชื่อ ศพด.	เขต	โซน
42	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนจตุรมิตรสัมพันธ์	ธนบุรี	5
43	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดวิมุตยาราม	บางพลัด	5
44	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดดาวดึงษาราม	บางพลัด	5
45	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนคลองสวนพริก	บางพลัด	5
46	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนซอยวัฒนา	คลองสาน	5
47	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดสี่ลูก	จอมทอง	5
48	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจันทคุณามารณ์	ตลิ่งชัน	5
49	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดช่างเหล็ก-วัดเรไร	ตลิ่งชัน	5
50	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดโกมุทพุทธรังสี	ทวีวัฒนา	5
51	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเพชรทองคำ	บางขุนเทียน	โซนที่ 6
52	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนข้างสถานีวิทยุเพื่อการศึกษา	บางขุนเทียน	6
53	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิพิธพัฒน์โสภณ (วัดปทีปพลีผล)	บางขุนเทียน	6
54	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ชิวราวิทยายน (วัดพรหมสุวรรณสามัคคี)	บางแค	6
55	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนชมทรัพย์	ทุ่งครุ	6
56	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่ 3 บางมด	ทุ่งครุ	6
57	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนรัตนจีนะ ราษฎร์บูรณะ	ราษฎร์บูรณะ	6
58	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี	หนองแขม	6
59	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเทียนส่องเดชไคร์	หนองแขม	6
60	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสิริสมบัติ	หนองแขม	6

พร้อมรายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา จำนวน 4 โรงเรียนตามที่ได้คัดเลือกไว้ดังนี้

ที่	โรงเรียน	เขต	ศพด. ต้นแบบที่เด็ก ๆ ไปเข้าเรียน
1.	โรงเรียนสุเหร่าใหม่	เขตสวนหลวง	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์
2.	โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน	เขตมีนบุรี	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา
3.	โรงเรียนวัดเทพากร	เขตบางพลัด	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดเทพากร

4.	โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม	เขตภาษีเจริญ	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนนม ประดิษฐ์
----	------------------------------	--------------	---

1.2 จัดทำจดหมายถึงสำนักพัฒนาสังคม เพื่อขออนุมัติให้ 60 ศพด. เข้าร่วมอบรมฯ และ นำส่งจดหมายจากสำนักพัฒนาสังคมแจ้งไปยังสำนักงานเขตต่างๆ

ที่ ศส.รบ.2566/184

4 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขอบเขตให้ทุนสนับสนุนพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนต้นแบบ 60 ศูนย์ เช้าขอบเขตปฏิบัติการ
"สำนักส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชน ชุม ชาน ชื่น" "ลด Learning Loss สร้างรอยยิ้มต่อทางการศึกษา"
เรียน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร

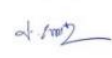
สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) ก่อร่างสร้าง
2) รายชื่อศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนต้นแบบ 60 ศูนย์

ตามที่องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ลงนามความร่วมมือด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งจัดทำขึ้น
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมคุณภาพการบริการพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-6 ปี) ในประเทศไทย และส่งเสริม
พัฒนาการที่สมวัยให้แก่เด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีจุดประสงค์สร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ดำเนิน
โครงการ "พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษา และการเรียนรู้ใน
ชีวิต Learning Loss" และบูรณาการการทำงานกับสำนักพัฒนาสังคม และสำนักการศึกษา กทม. และ
กรุงเทพมหานครในการสร้างเสริมสุขภาพจิตจิตกรรมแบบปฏิบัติการ "การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่าง
มีความสุข สนองการสร้างเสริมสุขภาพจิตจิตกรรมแบบปฏิบัติการ "การอ่านเพื่อการเรียนรู้อย่าง
มีความสุข สนองการสร้างเสริมสุขภาพจิตจิตกรรมแบบปฏิบัติการ "โดยมี ศสท. เข้าร่วม จำนวน 247 ศูนย์ โดยได้จัดเวที
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2566 ที่ผ่านมา พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กพัฒนาที่จะ
มีความไม่พอใจและมีทัศนคติเชิงลบ ในการดำเนินการไม่ได้เกิด ตามกรอบสร้างระบบภายในส่วน มีทั้งในการ
จัดกิจกรรมต่อเนื่องจากภาคส่วนอื่น การไม่ได้มีการ มีผลการศึกษาทางขึ้น มีนิตยสารภาคส่วน สนองเสริม
ให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน มีสมาธิมากขึ้น มีวินัย ซนน้อย เด็กที่พัฒนาการล่าช้า สามารถเข้าถึงกลุ่มเด็กได้มาก
มากขึ้น ในส่วนของอุปสรรคหรือความเข้าใจอุปสรรคจากภาคส่วนอื่นมีดังนี้ได้แก่ 1) การได้เวลา
กับเด็กมากขึ้น ในการมีกิจกรรมจาก 1) ได้เวลา ศสท. 60 ศูนย์ในแบบแยกพื้นที่ 6 โซนๆ ละ 10 ศูนย์ ของ
กรุงเทพมหานครและเข้าร่วมแบบปฏิบัติการ "การอ่านเพื่อการเรียนรู้แบบต้นแบบ ชุม ชาน ชื่น" ซึ่งเป็นจุด
หนึ่งสี่ที่เชื่อมแบบโดยเครือข่ายมีกิจกรรมการศึกษา บรรณาธิการผู้เขียนรายชื่อนี้คือเด็ก นิสิตโรงเรียน
ภาพยนตร์สี่สี่สำหรับเด็กบางวันได้เห็น เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาทักษะด้านภาษาและการ
อ่านของเด็กไทย องค์การยูนิเซฟ Learning Loss ที่ได้กล่าวถึง และยังมีข้อเสนอแนะต่อทางการศึกษา
(Teacher) ระหว่างปฐมวัย และประเด็นด้านพัฒนาเด็ก โดยโครงการนี้จะเชื่อมโยงกับทุนจำนวน 60
ศสท. ๆ ละ 2 คน เข้าร่วมอบรม เพื่อความรู้ ความเข้าใจ ประยุกต์ใช้ในการร่วมพัฒนาเด็กต่อไป โดย
กำหนดจะจัดอบรมในวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2566 เวลา 08.30-16.00 น. ณ ห้องประชุมชั้น 3 ศูนย์พัฒนา
ทุนมนุษย์ (หอประชุม 5) มหาวิทยาลัยสวนดุสิต อาคาร ดร.วันใจ ผลิตบัณฑิต ถนนราชมารค์ เขตดุสิต

กรุงเทพฯ และติดตามกลุ่มเครือข่ายปฏิบัติการโดยผู้ช่วยฯ (Reading Coach) ระหว่างเดือนพฤศจิกายน
2566 - มีนาคม 2567

พบโดยทาง "พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษา และการ
เรียนรู้ในชีวิต Learning Loss" ครั้นนี้เห็นว่า กทม.ด้านนโยบาย ในครั้งนี้ จะได้รับการสนับสนุนจาก
ท่านด้วยดี พร้อมที่จะขอขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุดใจ พรหมเกิด)
ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

สำนักพัฒนาสังคม โทร : 02-404-6010 E-mail : happydms@gmail.com

ส่วนราชการ สำนักพัฒนาสังคม (สำนักส่งเสริมเด็กและสตรี) โทร. ๐๒-๒๒๒๕.๕๑๑๓ โทรสาร ๐๒-๒๒๒๕.๕๑๑๔

บันทึกข้อความ

ที่ ๓๓๕๐๔๔/๒๕๖๖ วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบเขตให้ทุนสนับสนุนพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนต้นแบบ 60 ศูนย์ เช้าขอบเขตปฏิบัติการ
"สำนักส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชน ชุม ชาน ชื่น" "ลด Learning Loss สร้างรอยยิ้มต่อทางการศึกษา"
เรียน ผู้อำนวยการเขต

พร้อมแนบลิ้งค์ สำนักพัฒนาสังคม ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักพัฒนาสังคม ที่ ๓๓๕๐๔๔/๒๕๖๖
ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ เรื่อง การอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้หนังสือสื่ออ่านตามระดับ ชุม ชาน ชื่น
"ลด Learning Loss สร้างรอยยิ้มต่อทางการศึกษา" มาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ รวบรวมยอด
ตามเอกสารแนบ

(นายสุดใจ พรหมเกิด)
รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม

ผู้ดำเนินการเขต (ท่าน ผอ.ฝ่าย.....)

- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อบริหารงานฝ่าย.....

๓๓๕๐๔๔/๒๕๖๖
(นายสุดใจ พรหมเกิด) (ส.ส.๒)
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
สำนักพัฒนาสังคม

มอบหมาย.....
ดำเนินการ
(นางสาว.....) (ส.ส.๒)
ผู้อำนวยการเขต
ผู้อำนวยการเขต (ผู้อำนวยการเขต.....)

ดร. ส.ส.๒

1.3 จัดเตรียมเอกสารประกอบการอบรมฯ เพื่อให้ครูสามารถนำไปฝึกปฏิบัติ และใช้งาน ได้ทันที ภายหลังการอบรมดังนี้

- สำนัก 4 สสส. สนับสนุนหนังสือชุดอ่าน อาน อ้าน จำนวน 4 ชุด ต่อ ศพด. และโรงเรียน รวม 256 ชุด คิดเป็น 7,680 เล่ม
- มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สนับสนุนหนังสือวิชาการ : คู่มือพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยการอ่าน หนังสือฝึกอ่านตามระดับความสามารถและหนังสือภาพสำหรับเด็ก ศพด. ละ 1 เล่ม รวม 64 เล่ม และหนังสือภาพสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลดีเด่นจาก สพฐ. ปี 2567 จำนวน 165 เล่ม
- องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย สนับสนุนชั้นหนังสือกระดาษ พร้อมป้ายโลโก้องค์กรร่วมงาน 64 ชั้น และกระบวนการอบรม พร้อมหนังสือสนับสนุนกิจกรรม 56 เล่ม

1.4 ประสานสถานที่ อุปกรณ์-วัสดุอุปกรณ์ และอาหารรับรองผู้ทรงคุณวุฒิ-ผู้เข้าร่วมอบรม

เนื่องด้วยมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ประกอบกับทางโครงการฯ ประสงค์ให้ครูเข้ารับการอบรมฯ สามารถเข้าร่วมได้ 2 คน ต่อ ศูนย์ฯ-โรงเรียน ดังนั้น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้าอบรม ทางโครงการจึงขอความสนับสนุนจากศูนย์พัฒนาทุนมนุษย์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ซึ่งเป็นเครือข่ายภาค วิชาการ ได้สนับสนุนห้องอบรมพร้อมอุปกรณ์ และจัดอาหารว่าง-อาหารรับรองที่มีคุณภาพและราคา พิเศษ มีพื้นที่กว้าง รองรับการจัดแบบนิทรรศการ และการฝึกอบรมโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ได้จัดให้

มีการอบรมฯ ขึ้นในวันอังคารที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2566 ณ ห้องประชุมชั้น 3 อาคาร ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน
ถนนราชวิถี เขตดุสิต กรุงเทพฯ

1.5 ออกแบบ “แบบสังเกตพฤติกรรม ‘ก่อน และ หลัง’ การใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ่าน” เพื่อ
เป็นเครื่องมือแก่ครู-ผู้เข้าอบรม โดยจัดทำเป็นกุ๊กกึ่งฟอร์ม เก็บข้อมูลก่อนการอบรมฯ

แบบสังเกตพฤติกรรม ‘ก่อน และ หลัง’ การใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ่าน

1. ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ชื่อผู้บันทึก

1.2 ชื่อ ศพด. / โรงเรียน

1.3 ดูแลเด็กอายุ ☐ ต่ำกว่า 3 ปี ☐ 3-4 ปี ☐ 4-5 ปี ☐ 5-6 ปี

1.4 ระดับชั้น ☐ เตรียมอนุบาล ☐ อนุบาล 1 ☐ อนุบาล 2 ☐ อนุบาล 3

1.5 จำนวนเด็กในห้อง คน

ตอนที่ 2 ด้านพฤติกรรมเด็ก

	ร้อยละ 20	ร้อยละ 21-40	ร้อยละ 41-60	ร้อยละ 61-80	มากกว่า ร้อยละ 80
2.1 เด็กที่มานั่งประจำที่เสมอ เมื่อรู้ว่าครูจะอ่านหนังสือให้ฟัง มีร้อยละเท่าใด					
2.2 เด็กที่จดจ่อฟังครูอ่าน ตั้งแต่ต้นจนจบ มีร้อยละเท่าใด					
2.3 เด็กที่พูดคุยซักถามเรื่องในนิทาน หลังครูอ่านจบ มีร้อยละเท่าใด					
2.4 เด็กที่ขอ หรือ วิ่งไปหยิบนิทานมาให้ครูอ่านต่อ หลังครูอ่านจบ มีร้อยละเท่าใด					
2.5 เมื่อครูถามคำถาม---เด็กที่บอกชื่อหนังสือได้ถูกต้อง มีร้อยละเท่าใด					
2.6 เมื่อครูถามคำถาม---เด็กที่ตอบองค์ประกอบของหนังสือ (ปกหน้า ชื่อเรื่อง ปกหลัง) ได้ถูกต้อง มีร้อยละเท่าใด					
2.7 เมื่อครูถามคำถาม---เด็กที่จดจำเรื่องราวที่ฟังไป หรือลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง มีร้อยละเท่าใด					
2.8 เมื่อครูถามคำถาม---เด็กที่เล่าประสบการณ์ตัวเอง เชื่อมโยงกับเรื่องราวที่ได้ฟัง มีร้อยละเท่าใด					
2.9 เมื่อครูถามคำถาม---เด็กที่เล่าประสบการณ์ตัวเอง โดยใช้คำศัพท์จากนิทาน มีร้อยละเท่าใด					

	ร้อยละ 20	ร้อยละ 21-40	ร้อยละ 41-60	ร้อยละ 61-80	มากกว่า ร้อยละ 80
2.10 เมื่อครูถามคำถาม---เด็กที่แยกแยะตัวหนังสือและภาพได้ (รู้ว่า ส่วนใดคือตัวหนังสือ ส่วนใดคือภาพ) มีร้อยละเท่าใด					
2.11 เด็กที่ขอยืมนิทานกลับไปอ่านที่บ้าน มีร้อยละเท่าใด					
2.12 เด็กที่ยืมหนังสือถูกทำทาง (ให้สังเกตจากเด็กที่นั่งอ่านนิทานในมุมหนังสือ) มีร้อยละเท่าใด					
2.13 เด็กที่ใช้หนังสืออย่างทะนุถนอม (ให้สังเกตจากเด็กที่นั่งอ่านนิทานในมุมหนังสือ) มีร้อยละเท่าใด					

ตอนที่ 3 ด้านครู

	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
3.1 ครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังแทนการเล่าเรื่อง					
3.2 ครูอ่านตามตัวอักษร ไม่อธิบาย ไม่สอดแทรก					
3.3 ครูอ่านให้เด็กฟังวันละ 3 ครั้ง					
3.4 ครูอ่านให้เด็กฟังมากกว่า 2 เล่ม ต่อครั้ง					

3.5 จัดประชุมเพื่อให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอ่าน

- ☐ ไม่เคย
 ☐ 1 ครั้งต่อภาคเรียน
 ☐ 1 ครั้ง ต่อเดือน
 ☐ 2 ครั้ง ต่อเดือน
 ☐ 1 ครั้งต่อสัปดาห์
 ☐ อื่นๆ ระบุ.....

3.6 เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมสังเกตการสอน ช่วงการอ่านนิทาน เพื่อให้เรียนรู้วิธีการอ่านที่ถูกต้อง

- ☐ ไม่เคย
 ☐ 1 ครั้งต่อภาคเรียน
 ☐ 1 ครั้ง ต่อเดือน
 ☐ 2 ครั้ง ต่อเดือน
 ☐ 1 ครั้งต่อสัปดาห์
 ☐ อื่นๆ ระบุ.....

3.7 เชิญผู้ปกครองมาอ่านนิทานให้เด็กฟังในชั้นเรียน

- ☐ ไม่เคย
 ☐ 1 ครั้งต่อภาคเรียน
 ☐ 1 ครั้ง ต่อเดือน
 ☐ 2 ครั้ง ต่อเดือน
☐ 1 ครั้งต่อสัปดาห์
 ☐ อื่นๆ ระบุ.....

	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมากที่สุด
3.8 ครูเห็นว่าเด็กสามารถคิดเองได้ โดยไม่ต้องอธิบาย					
3.9 ครูเห็นว่าควรอธิบายรายละเอียดทุกเรื่องให้เด็กฟัง เด็กจึงจะสามารถคิดต่อยอดได้					
3.10 ครูเห็นว่า การอ่านให้เด็กฟัง ง่ายกว่าการเล่าเรื่องให้เด็กฟัง					
3.11 ครูเห็นว่า การเล่าเรื่องให้เด็กฟัง จะทำให้เด็กมีความสุข และสนใจเรื่องราวได้ดีกว่า					

ตอนที่ 4 : ด้านผู้ปกครอง (พฤติกรรมผู้ปกครองที่มีต่อการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง)

	ร้อยละ 20	ร้อยละ 21-40	ร้อยละ 41-60	ร้อยละ 61-80	มากกว่าร้อยละ 80
4.1 ผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม “การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง” ที่ ศพด. จัดขึ้น มีร้อยละเท่าใด					
4.2 ผู้ปกครองที่เฝ้าถามเรื่องพัฒนาการทางภาษาของเด็ก มีร้อยละเท่าใด					
4.3 ผู้ปกครองที่ “อ่านหนังสือให้ลูกฟัง” ที่บ้าน (ให้ครูสังเกตจากการพูดคุย หรือ จากคลิปที่ ผปค. ส่งให้เป็นต้น) มีร้อยละเท่าใด					
4.4 ผู้ปกครองที่ขอยืมหนังสือกลับบ้าน มีร้อยละเท่าใด					

2. การจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับชุด อ่าน อาน อ้าน “ลด Learning Loss สร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา”

โครงการฯ ออกแบบและดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เครือข่าย 55 ศพด. สังกัดสำนักพัฒนาสังคม และ 4 โรงเรียน สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการใช้การอ่านในการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับชุด อ่าน อาน อ้าน “ลด Learning Loss สร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา” ขึ้น เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2566 ณ ห้องประชุมชั้น 3 ศูนย์พัฒนาทุนมนุษย์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต อาคาร ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน ถนนราชวิถี เขตดุสิต กรุงเทพฯ

กำหนดการ

- 08.30 น. ลงทะเบียนและชมนิทรรศการ อ่านยกกำลังสุข-อ่าน อาน อ้าน มหัศจรรย์การอ่าน ร่วมสนุกมุมการอ่าน มุมถ่ายภาพ
ชมคลิปวิดีโอ “การอ่าน : มหัศจรรย์หน้าต่างแห่งโอกาส”
- 09.00 น. กล่าวต้อนรับและเปิดงานโดย
: นายชจรโชค ฉัตรแก้วศิริ นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานจัดสวัสดิการและคุ้มครองเด็ก สำนักงานสวัสดิการสังคม สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร
: นางสาวณัฐยา บุญภักดี ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สสส.
: ดร. อารตี เจริญ หัวหน้าฝ่ายการศึกษา องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
- 09.15 น. ชวนเรียนรู้ “ชุมชนอ่านยกกำลังสุข”
นางสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- 09.30 น. “รู้จักหนังสือเด็ก รู้จักเด็ก”
และหนังสือเพื่อพัฒนาการอ่านของเด็ก ชุด “อ่าน อาน อ้าน”
โดย คุณระพีพรรณ พัฒนาเวช และ คุณเกื้อกมล นิยม
- 10.30 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.45 น. รู้จักลักษณะของหนังสือชุด “อ่าน อาน อ้าน” แต่ละระดับ
- 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 น. วิธีการใช้หนังสือฝึกอ่าน ฯ และฝึกปฏิบัติให้เกิดประประสิทธิภาพสูงสุด

- 14.30 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 14.45 น. มุมการอ่าน : อ่านให้เด็กฟัง สร้างพลังจากมุมอ่าน
- 15.15 น. แนวทางการติดตาม และประเมินผล และนัดหมายเวลาการติดตามเสริมพลังของวิทยากร
- 15.45 น. ชวนคิดชวนคุยกับก้าวต่อไปในการพัฒนาศักยภาพครูแกนนำ กรุงเทพมหานคร
 ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
 นางสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- 16.00 น. ทำแบบประเมินการจัดกิจกรรม / เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

ผลสำคัญ

1. มีแกนนำครูเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 92 คน จาก จากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน (ศพด.) จำนวน 55 ศูนย์ ในสังกัดสำนักพัฒนาสังคม และ 4 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร และมี ศพด. ที่ไม่มาเข้าร่วม จำนวน 5 แห่ง (ภาคผนวก ค/2) โดยส่วนใหญ่แจ้งว่า “ไม่ได้รับจดหมายและการอนุมัติจากสำนักงานเขต มีรายชื่อดังนี้”
 - 1.1 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนจักรพรรดิพงษ์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย โซน 1
 - 1.2 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบ้านบาตร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย โซน 1
 - 1.3 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบึงพระราม 9 พัฒนา เขตห้วยขวาง โซน 1
 - 1.4 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดสี่ลูก เขตจอมทอง โซน 5
 - 1.5 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนคลองสวนพริก เขตบางพลัด โซน 5
2. มีผู้เข้าร่วมอื่นๆ จำนวน 22 คน ดังนี้
 - 2.1 บุคลากรองค์การยูนิเซฟ จำนวน 2 คน
 - 2.2 บุคลากรมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน จำนวน 6 คน
 - 2.3 บุคลากรสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 คน
 - 2.4 บุคลากรสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน
 - 2.5 บุคลากร สำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สสส จำนวน 2 คน
 - 2.5 บุคลากรทีมกล้าก้าว (ประเมินผล) จำนวน 1 คน
 - 2.6 วิทยากร จำนวน 3 คน
 - 2.7 บุคลากรมูลนิธิก้าวหน้า จำนวน 1 คน
 - 2.8 บุคลากรถ่ายภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว จำนวน 2 คน
 - 2.9 บุคลากรเจ้าของสถานที่ จำนวน 2 คน
3. โครงการฯ ได้เปิดกลุ่มไลน์ “60+4 อ่าน อาน อ้าน” เพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างนักวิชาการ, คณะทำงาน และครูแกนนำ
4. โครงการฯ ได้จัดส่งคิวอาร์โค้ด หรือลิงค์ แบบสังเกตพฤติกรรม ‘ก่อน’ การใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับชุดอ่าน อาน อ้าน ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้บันทึกก่อนการอบรม

3. การติดตามหนุนเสริมครูแกนนำหนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน ไปใช้กับเด็ก พร้อมร่วมแบ่งปันประสบการณ์การใช้หนังสือผ่านสื่อโซเชียล

3.1 ครูแกนนำหนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน ไปใช้กับเด็ก

หลังจากอบรมการใช้หนังสือฝึกอ่านชุด อ่าน อาน อ้าน เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2566 แล้ว โครงการฯ ได้ส่งมอบ-จัดส่งชุดหนังสือและชั้นหนังสือกระดาษพร้อมป้ายโครงการฯ แก่ 55 ศพด. และ 4 โรงเรียน เพื่อสนับสนุนให้ครูเริ่มดำเนินการจัดมุมหนังสือ และอ่านหนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน ให้เด็กฟัง

ศพด. ชุมชนรวมใจสามัคคี

ศพด. เทียนสองदैค์ไคร์

ศพด. ชุมชนพัฒนาใหม่

ศพด.เฉลิมพระเกียรติ

ศพด. วัดญวน-คลองลำปาก

ศพด.ชุมชนหมู่ 3 บางมด

ศพด.ชุมชนมัสยิดยามีลุลออบาอะห์ ศพด. ชุมชนหมู่ 8 สะพานสูง (สุเหร่าชีรอ)

ศพด. ชุมชนพี่น้องร่วมเกล้า ระยะ 3 ไชน 8

ศพด. เพชรทองคำ

ศพด. ชุมชนพัฒนาใหม่

ศพด. พิพิธพัฒนโสภณ (วัดปี่เป็งผล)

ศพด. ชุมชนพัฒนาปอนไก่อ

ศพด. ชุมชนหมู่บ้านชอยเซียง 1

ศพด.พลับพลา

ศพด.ชุมชนนิคมมักกะสัน

ศพด.วัดไผ่ตัน

ศพด.แฟลต 12

ศพด. ชุมชนจันทราสุข

ศพด. ชุมชนบ้านสวนพลู

ศพด.วชิรราชวิทยายน

ศพด. โกมทพทุธรังสี

ศพด. ชุมชนอัลฮุดา

ศพด.ชุมชนวัดช้างเหล็ก-วัดเรไร

ศพด. จันทคุณาภรณ์

ศพด. โซน 11

ศพด.เจริญพัฒนาคุณุต

ศพด. ชุมชนซอยวัฒนา

ศพด.วัดศิริพงษ์ธรรมนิมิต

ศพด. ชุมชนพระยาสุเรนทร์

โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน

โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม

โรงเรียนสุเหร่าใหม่

โรงเรียนวัดเทพการ

ศพด.เชื้อเพลิงใน

ศพด.ชุมชนพล.ปตอ. ศพด. ในอาคารสงเคราะห์ ตลาดพร้าว 71

ศพด.ชุมชนรามอินทราเนรมิต

ศพด.ชุมชนอดิษฐ์ฮาร์ด

ศพด. เชื้อเพลิงนอก

ศพด.ชุมชนซอยสวนรื่น

ศพด.ราษฎร์นมิตรสัมพันธ์

3.2 การสร้างพื้นที่ / แพลตฟอร์ม (Platform) หนุนเสริมพลังแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านกลุ่มไลน์ : 60+4 อ่าน อาน อ้าน

โครงการฯ เปิดกลุ่ม Line ชื่อ “60+4 อ่าน อาน อ้าน” เพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สื่อสารข้อมูล ให้กำลังใจ ชักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้นในขณะดำเนินงาน “อ่านหนังสือ อ่าน อาน อ้าน ให้เด็กฟัง” ในกลุ่มไลน์ (ภาคผนวก ค/3) จึงมีทั้งคณะทำงานโครงการ นักวิชาการ ครูแกนนำหนุนเสริมพลัง 5 ศพด. และครูผู้เข้าร่วมอบรมทุกคน ขณะนี้มีสมาชิก 103 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566)

มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ยังได้สนับสนุนสื่อส่งเสริมการอ่านในรูปแบบเพลง, แผ่นพับ, โปสเตอร์, คลิปวิดีโอ จำนวน 17 ชิ้น (ภาคผนวก ค/4) เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2566 เพื่อให้ครูได้เห็นตัวอย่างจากนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน รวมถึงนำเสนอกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของครู โดยใช้หนังสือนิทานเล่มใหม่ๆ ใจในแบบต่างๆ

60+4 อ่าน อ่าน อ่าน (103)

🔍 🗨 📄 ⋮

📧 วันที่ 25 มกราคม 67 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 1

📢📢📢 โกลด์ถึงปีใหม่แล้ว เทศกาลของขวัญก็มา มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
ขอนำเสนอของขวัญสุดพิเศษของเด็กๆ ค่ะ นั่นก็คือ หนังสือภาพสำหรับเด็ก สักเล่ม
ให้กับคนที่เรารัก เพื่อส่งเสริมให้เด็กๆ สนุกกับการอ่านและเป็นนักอ่านต่อไป หากมูลนิธิเฝ้า
จึงขอความร่วมมือจากคุณครูทุกพล. และทุกโรงเรียน ร่วมเปิดเพลงเพื่อรณรงค์
"มอบหนังสือเป็นของขวัญปีใหม่ให้กับเด็ก" ผ่านช่องทางต่างๆ และ อาทิ
เปิดตอนผู้ปกครองมาร่วมส่งลูก / แคร่ทำไลน์กลุ่มผู้ปกครอง / แคร่ทางเฟซบุ๊ก และอื่นๆ
ที่น้องชอบคุณมาส่งหน้าค่ะ ท่านใดที่ดำเนินการแล้ว เชิญมาเล่าให้ฟังหน่อยและ
ว่าเป็นอย่างไรบ้าง แบบเปิดเพลงให้กระหึ่มกันทั้งประเทศเลยนะ ... ที่นี้จะจัดส่งนิทาน "
เจ้าชายน้อยกับเพื่อนใหม่ในลานนา" ไปให้ค่ะ

1. เพลงหนังสือหนังสือ
https://youtu.be/Or_aUH-sAys?si=RpO9bmre335IVK2

2. เพลงสายใยอักษร
<https://youtu.be/8A9qjsLwvwl?si=OVYvCOKbe82CYac>

เพลง หนังสือหนังสือ [Official MV 2D Animation]
เพลง หนังสือหนังสือ [Official MV 2D Animation]
...

สายใยอักษร - เกียง เกียรติศักดิ์ [Official MV]
สายใยอักษร "งานเพลงอบอุ่นแห่งปี"
แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สสส. และ กศทศ.ลาดคอมบ้าน...

อ่านแล้ว 97
9.24 น.

60+4 อ่าน อ่าน อ่าน (103)

🔍 🗨 📄 ⋮ 60+4 อ่าน อ่าน อ่าน (103)

🔍 🗨 📄 ⋮

📧 วันที่ 25 มกราคม 67 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 1

📧 วันที่ 25 มกราคม 67 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 1

📄

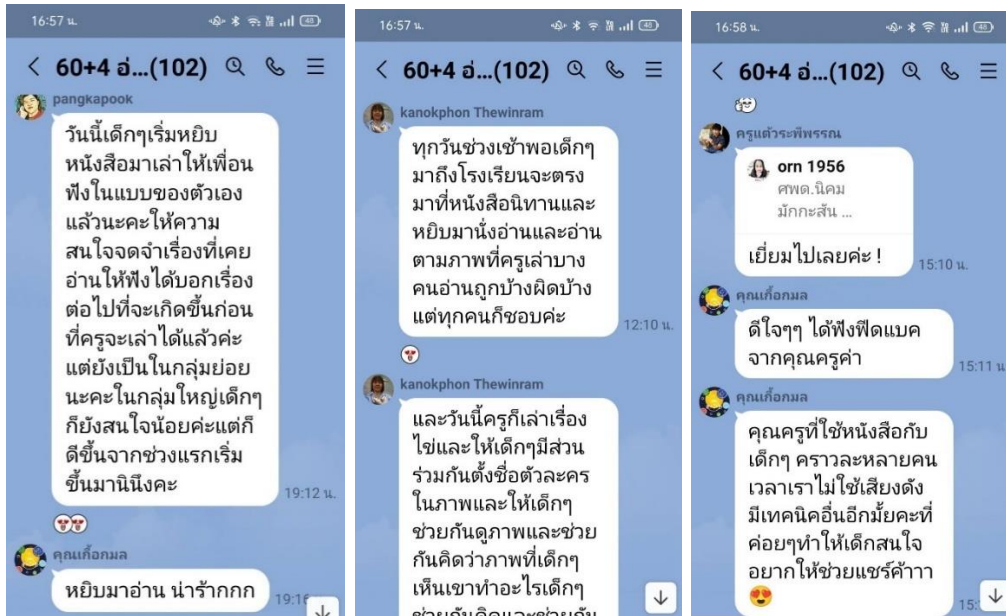
📄

📄

16:56 น. 60+4 อ... (102) 🗨 📄 ⋮
KruMink Mink
@Nice
ศพด.เงินทรคุณภรณ์
กำลังดำเนินการอยู่ค่ะ
สิ่งที่ดำเนินการไปแล้ว
1.เรียกประชุมครู
อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับ
เรื่องที่ไปอบรมมาให้
ทุกท่านได้ทราบ
2. กำลังดำเนินการ
เรียกประชุมผู้ปกครอง
ชี้แจงเกี่ยวกับเกี่ยวกับ
กิจกรรมที่จะให้
ผู้ปกครองยืมหนังสือ
นิทานเพื่อจะเอาไปอ่าน
ให้เด็กฟังค่ะ
08:17 น.

16:56 น. 60+4 อ... (102) 🗨 📄 ⋮
ศรียาเกษมพิทักษ์เสด
@Nice
เด็กมีความตั้งใจ
คอยในการฟังครูอ่าน
นิทาน และสนใจ คำว่า
มะละกอ
ซึ่งคุ้นๆ ส้มตำ...และ
เมื่อลงมือปฏิบัติเด็ก
ตื่นเต้นมีความสุข
อยากชิมรสชาติของ
ส้มตำที่เพื่อนๆรอคิว
ของตัวเองที่ยาก
ทำบ้างค่ะ นาที่ที่ลอง
รอเล่นชิมรสตอนบีบ
มะนาว...ดูสีหน้าทุกคน
รสเปรี้ยวๆ เด็กชอบ
มากค่ะ
👍👍

16:57 น. 60+4 อ... (102) 🗨 📄 ⋮
ครุแต้วระพีพรรณ
ในตัวละครมากขึ้นค่ะ
ก่อนเริ่ม "อ่านให้ฟัง"
คุณครูใช้เวลารวบรวม
สมาชิกหน่อยค่ะ เช่น
เรียกกรมเด็กด้วยเสียง
เบาๆ ขานยกมือ ยก
แขน จับหัวจับไหล่
แตะหู แตะปาก หายใจ
เข้าลึกๆ ออกช้าๆ
หรือกิจกรรมเบาๆ
เจียวยา ค่ะสังเกตรจน
กว่าเด็กจะพร้อม และ
สงบ ค่อยเริ่มอ่าน
ลองใหม่นะคะ เป็น
กำลังใจให้ค่า
@pangkapook
08:14 น.

3.3 นำเสนอกิจกรรมดำเนินงานสื่อสารรณรงค์ต่อสาธารณะทาง Facebook : เพจ อ่าน อาน อ้าน

โครงการฯ นำข้อมูล/กิจกรรมที่ครู ศพด.แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกลุ่มไลน์ / เพจของสถานศึกษา หรือบุคคล มาเผยแพร่สู่สาธารณะ เพื่อขึ้นชมเป็นกำลังใจในการสร้างสรรคกิจกรรมของครูอย่างต่อเนื่อง

4. การติดตามหนุนเสริมพลัง ลงพื้นที่ ศพด. และโรงเรียน

โครงการฯ จัดกิจกรรมพัฒนาครูแกนนำเสริมพลัง (ครูพี่เลี้ยง) เพื่อติดตามหนุนเสริมพลังใน 20 ศพด. ในสังกัดสำนักพัฒนาสังคม และ 4 โรงเรียนในสังกัดสำนักการศึกษา เพื่อสังเกตแนวทางการดำเนินงานของครู ที่ผ่านการอบรม และเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่ปฏิบัติจริง รวมถึงหนุนเสริม ชื่นชม ส่งพลังใจในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน โดยมีแบบบันทึก (ภาคผนวก ค/5) เป็นแนวปฏิบัติการในการทำงาน ระหว่างวันที่ 6 ธันวาคม 2566 – 17 มกราคม 2567 ดังนี้

ที่	รายชื่อ แกนนำหนุนเสริมพลัง	ศพด./โรงเรียน ที่ติดตามหนุนเสริม	วันลงพื้นที่
1	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนเอื้ออารีย์ เขตสวนหลวง	1.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน จันทราสุข	7 ธันวาคม 2566
		2.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน หมู่บ้านพลับพลา	7 ธันวาคม 2566
		3.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน หมู่บ้านซอยเชลียง 1	8 ธันวาคม 2566
2	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนแสงธรรมคลองมณี เขต สะพานสูง	1.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเจริญ พัฒนา(คูคต)	8 ธันวาคม 2566
		2.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพระ ยาสุเรนทร์	8 ธันวาคม 2566
3	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนราษฎร์พัฒนา เขตมีนบุรี	1.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพื้น นครรวมเกล้าระยะ 3 โซน 8	13 ธันวาคม 2566
		2.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนราม อินทราเนรมิต	12 ธันวาคม 2566

ที่	รายชื่อ แกนนำหนุนเสริมพลัง	ศพด./โรงเรียน ที่ติดตามหนุนเสริม	วันลงพื้นที่
4	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนนวมประดิษฐ์ เขตภาษี เจริญ	1.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดโกมุต พุทธรังสี 2.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ศิริราช วิทยายน (วัดพรหมสุวรรณสามัคคี)	14 ธันวาคม 2566 14 ธันวาคม 2566
5	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ชุมชนวัดเทพากร เขตบางพลัด	1.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจันทคุณา ภรณ์	15 ธันวาคม 2566
6	คุณระพีพรรณ พัฒนาเวช (วิทยาการและนักวิชาการ)	1.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพล ปตอ. พื้นที่เกียกกาย 2.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดไผ่ ตัน 3.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนร่วม เกล้า 4.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน เชื้อเพลิงนอก 5.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนรวม ใจสามัคคี 6.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพูน ทรัพย์ 7.ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดศิริพงษ์ ธรรมนิมิต 8.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนซอย วัฒนา 9.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิพัฒน์ โสภณ (วัดปทีปผล) 10.ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน เพชรทองคำ 11.โรงเรียนสุเหร่าใหม่ 12.โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน 13.โรงเรียนวัดเทพากร เลี่ยมมาตุทิศ 14.โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม	6 ธันวาคม 2566 6 ธันวาคม 2566 7 ธันวาคม 2566 7 ธันวาคม 2566 12 ธันวาคม 2566 12 ธันวาคม 2566 12 ธันวาคม 2566 13 ธันวาคม 2566 13 ธันวาคม 2566 13 ธันวาคม 2566 19 ธันวาคม 2566 19 ธันวาคม 2566 18 มกราคม 2567 18 มกราคม 2567

ภาพกิจกรรมการติดตามหนุนเสริมพลัง

ที่	ผู้เข้าเยี่ยม	ศพด. ที่รับการติดตาม	วันลงพื้นที่
1	ศพด. ชุมชน เอื้ออารีย์	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนจันทราสุข 	7 ธันวาคม 2566
2	ศพด. ชุมชน เอื้ออารีย์	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านพลับพลา 	7 ธันวาคม 2566
3	ศพด. ชุมชน เอื้ออารีย์	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านซอยเชลียง 1 	8 ธันวาคม 2566
4	ศพด. แสงธรรม คลองมณี	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเจริญพัฒนา(คุคต) 	8 ธันวาคม 2566
5	ศพด. แสงธรรม คลองมณี	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพระยาสุเรนทร์ 	8 ธันวาคม 2566

ที่	ผู้เข้าเยี่ยม	ศพด. ที่รับการติดตาม	วันลงพื้นที่
6	ศพด. ชุมชน ราษฎร์พัฒนา	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน รามอินทราเนรมิต 	12 ธันวาคม 2566
7	ศพด. ชุมชน ราษฎร์พัฒนา	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพินนครร่มเกล้าระยะ3 โซน 8 	13 ธันวาคม 2566
8	ศพด. ชุมชน นวมประดิษฐ์	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดโกมุตพุทธรังสี 	14 ธันวาคม 2566
9	ศพด. ชุมชน นวมประดิษฐ์	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์วัดชีรราชวิทยายน (วัดพรหม สุวรรณสามัคคี) 	14 ธันวาคม 2566
10	ศพด. ชุมชนวัด เทพากร	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จันทคุณาภรณ์ 	15 ธันวาคม 2566

ที่	ผู้เข้าเยี่ยม	ศพด. ที่รับการติดตาม	วันลงพื้นที่
11	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพล ปตอ. พื้นที่ เกียกกาย 	6 ธันวาคม 2566
12	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดไผ่ตัน 	6 ธันวาคม 2566
13	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนร่มเกล้า 	7 ธันวาคม 2566
14	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเชื้อเพลิงนอก 	7 ธันวาคม 2566

ที่	ผู้เข้าเยี่ยม	ศพด. ที่รับการติดตาม	วันลงพื้นที่
15	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนรวมใจสามัคคี 	12 ธันวาคม 2566
16	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพูนทรัพย์ 	12 ธันวาคม 2566
17	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดศิริพงษ์ธรรมนิมิต 	12 ธันวาคม 2566
18	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนซอยวัฒนา 	13 ธันวาคม 2566

ที่	ผู้เข้าเยี่ยม	ศพด. ที่รับการติดตาม	วันที่ลงพื้นที่
19	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิพิธพัฒนโสภณ (วัดปทีป พลีผล) 	13 ธันวาคม 2566
20	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเพชรทองคำ 	13 ธันวาคม 2566

4 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

ที่	ผู้เข้าเยี่ยม	ศพด. ที่รับการติดตาม	วันที่ลงพื้นที่
1	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	โรงเรียนสุเหร่าใหม่ 	19 ธันวาคม 2566
2	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน 	19 ธันวาคม 2566

ที่	ผู้เข้าเยี่ยม	ศพด. ที่ได้รับการเยี่ยมติดตาม	วันที่เยี่ยม
3	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	โรงเรียนวัดเทพากร เลี่ยมมาตุทิศ 	18 มกราคม 2567
4	อ.ระพีพรรณ พัฒนาเวช	โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม 	18 มกราคม 2567

การสะท้อนคิดของ ศพด. ที่ได้รับการติดตามหนุนเสริม

“วันนี้ครูได้มาเยี่ยมศูนย์เด็กและทักทายเด็กๆ และพูดคุยกับคุณครู พร้อมทั้งอ่านนิทานให้เด็กๆ ฟัง เด็กๆ ชอบมากค่ะ อยากให้ครูได้มาอีกค่ะ”

ศพด. ชุ่มชนเชื้อเพลิงนอก 7-12-66

“กราบขอบพระคุณครูทนาย ที่มาเยี่ยมแนะนำเทคนิคต่างๆ เด็กๆ ชอบหนังสือมากๆ ค่ะ”

ศพด. ชุ่มชนหมู่บ้านซอยเชลียง 1 8-12-66

“ขอบพระคุณครูแก้ว ที่มาเยี่ยมเสริมพลัง การทำงานกับเด็กๆ นะคะ”

ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดศิริพงษ์ธรรมนิมิต 12-12-66

“วันนี้ครูแต้วมาเยี่ยมที่ ศพด.ชุมชนเพชรทองคำ และร่วมทำกิจกรรมอ่านนิทานให้เด็กๆ ฟัง เด็กๆ ตั้งใจฟังพร้อมตอบคำถามได้ดี ทั้งนี้ครูแต้วได้แนะนำเทคนิควิธีให้เด็กฟัง คิด และได้ตอบกับคุณครู ผูกให้เด็กๆ ชื่นกับหนังสือนิทาน และจะทำโครงการให้ยืมหนังสือกลับบ้านต่อไป”

ศพด. ชุมชนเพชรทองคำ 13-12-66

“ได้อ่านหนังสือและโชคดีได้บันทึกวิธีโอวีให้พี่แต้วดู เพราะมาตอนน้องๆ หลับ น้องๆ ชอบฟังและอ่านตามกันได้”

ศพด. ชุมชนซอยวัฒนา 13-12-66

“ขอขอบพระคุณคุณครูจาก ศพด. ราษฎร์พัฒนา ที่มาเยี่ยมเยียน และแนะนำเทคนิคต่างๆ ให้กับทางศูนย์เด็กฯ นะคะ”

ศพด. ชุมชนพื้นนครร่วมเกล้า ระยะ3 โซน 8 13-12-66

“ขอขอบพระคุณคุณครูหนูและคุณครูแอน จาก ศพด. นวมประดิษฐ์ ที่เข้ามาเสริมพลังให้คำแนะนำในการอ่าน และยังร่วมกิจกรรมอ่านนิทานให้เด็กๆ ได้ฟัง รวมถึงเทคนิคในการอ่านและการจัดวางหนังสือให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้นให้กับ ศพด. วัดโกมุทพุทธรังสีในวันนี้ค่ะ”

ศพด. วัดโกมุทพุทธรังสี 14-12-66

“ขอขอบพระคุณ คุณครูหนูและคุณครูแอน จาก ศพด.นวมประดิษฐ์ ภาชีเจริญ ที่เข้ามาเยี่ยมชมศูนย์ฯ และยังอ่านนิทานให้เด็ก ๆ ได้ฟัง และแนะนำเทคนิคในการอ่านนิทานให้กับคุณครู”

ศพด. วชิรราชวิทยายน 14-12-66

“วันนี้คุณครูตี๋ จาก ศพด.ชุมชนวัดเทพากร เขตบางพลัด มาอ่านนิทานของโครงการ อ่าน อาน อ้านให้เด็กๆ ที่ ศพด.จันทรคุณาภรณ์ เขตตลิ่งชันได้ฟังด้วยค่ะ เด็กๆ สนใจและตั้งใจฟังคุณครูตี๋อ่านนิทานมาก และมีส่วนร่วมในการตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานที่เด็กๆ ได้ฟังด้วยค่ะ

ศพด. จันทรคุณาภรณ์ 15-12-66

“โรงเรียนสุเหร่าทวายกองดินขอขอบคุณครูแต้วที่เข้ามาให้กำลังใจ หนุนเสริมกิจกรรมอ่าน อาน อ่าน ค่ะ หลังนิทานจบ มีเด็กมากระซิบถามว่า คุณครูชื่ออะไร และหลังจากครูแต้วกลับไปแล้ว เด็กๆ กลับเข้าห้องมา ก็ถามครูว่า คุณครูใหม่ไปไหนแล้วคะ อยากให้มาอีกค่ะ”

โรงเรียนสุเหร่าทวายกองดิน 19-12-66

“ทางโรงเรียนสุเหร่าใหม่ขอขอบคุณ ครูแต้ว ที่เข้ามาให้กำลังใจและเสริมพลัง กิจกรรมอ่าน อาน อ่าน รวมทั้งร่วมทำกิจกรรมกับเด็กๆ ซึ่งในวันนี้เด็กๆ สนุก และได้รับความรู้ ได้ฟังนิทานอย่างตั้งใจ และโต้ตอบได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ทางคุณครูแต้วได้ชื่นชม ให้คำแนะนำ และเสริมเทคนิควิธีการอ่านนิทาน ให้กับคุณครูได้ไปเพิ่มเติมอีกด้วย ขอขอบพระคุณ คุณครูแต้วมากๆ นะคะ”

โรงเรียนสุเหร่าใหม่ 19-12-66

ความคิดเห็นของวิทยากร-นักวิชาการ และครูแกนนำหนุนเสริมพลัง ที่เข้าเยี่ยม 20 ศพด. และ 4 โรงเรียน

“วันนี้ครูมีโอกาสเยี่ยมศูนย์เด็ก อันเป็นที่รัก
ขอบคุณคุณครูที่ให้ความสำคัญกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้เด็กๆ ขอชื่นชมนะคะ เด็กๆ รู้จักหนังสือทุกเรื่องที่หยิบมา และรู้ด้วยว่า เนื้อหาของเรื่องคืออะไร”

ศพด. ชุมชนเอื้ออารีย์ 7-12-66

“ต้องชื่นชมคุณครูจอย จาก ศพด. ชุมชนหมู่บ้านซอยเชลียง 1 ค่ะ หยิบเล่มไหน เด็กๆ จำได้หมดค่ะ”

ศพด. ชุมชนเอื้ออารีย์ 8-12-66

“วันนี้ ครูณัฐรี กับครูยาณีได้มีโอกาส ไปเสริมพลังการอ่าน ที่ ศพด.ชุมชนรามอินทราเนรมิต และได้ขออนุญาตอ่านนิทานให้เด็กๆ ฟัง สังเกตได้เลยว่าเด็กๆ สนใจจดจ่อ ชอบฟังนิทาน จดจำหน้าปก เนื้อเรื่องในนิทาน สนทนาโต้ตอบได้เป็นอย่างดี ขอชื่นชมและให้กำลังใจคุณครู และดีใจที่เห็นครูอ่านนิทานให้เด็กฟังทุกวัน
เชื่อในพลังนิทาน...สุขใจในทุกครั้งที่อ่านกันทุกคนนะคะ”

ศพด. ราษฎร์พัฒนา 12-12-66

“พี่แต้วมาเยี่ยมเสริมพลังที่ศูนย์ฯ วัดศิริพงษ์ ในเวลาที่เด็กๆ เล่นกลางแจ้ง จึงไม่ได้อ่านให้ฟัง แต่สังเกตขณะ
เด็กๆ เล่น เห็นว่า เด็กๆ เล่นกันสงบๆ ดูแลกำกับตนเองได้ แบ่งปันและสร้างการเล่นกันเอง
แม้ที่นี่ จะไม่เร่งเรียนเขียนอ่าน แต่เด็กๆ สามารถทำงาน อ่านและเขียนได้เมื่อขึ้นชั้นอนุบาล 3 เทอมสอง
ฉบับที่พี่แต้วแนบมา เป็นโครงการจบของเด็กอนุบาล 3 ค่ะ”

ครูแต้ว-ระพีพรรณ พัฒนาเวช 12-12-66

“วันนี้ ครูณัฐ กับครูยานีได้มีโอกาสไปเสริมพลังการอ่านที่ ศพด. ชุมชนพื้นนครร่วมเกล้า ระยะ 3 โซน 8 และได้
ขออนุญาตอ่านนิทานให้เด็กๆ ฟัง สังเกตได้เลยว่า เด็กมีความสุข สดใส มีส่วนร่วมในการออกท่าทาง น้ำเสียง
มีการตั้งคำถามหลังการฟังนิทาน จดจำ นิทานได้ทุกเล่ม ขอชื่นชมและให้กำลังใจคุณครู และดีใจที่ เห็นครูอ่าน
นิทานให้เด็กฟังทุกวัน และมีโครงการต่อยอดถึงผู้ปกครอง เชื้อในพลังนิทาน...สุขใจในทุกครั้งที่อ่านกันนะค่ะ
คุณครูทุกท่าน

ศพด. ราษฎร์พัฒนา 13-12-66

“ขอบคุณเช่นกันค่ะคุณครูนิว ศพด.วัดโกมุตพุทธรังสี น่ารักทั้งเด็กและคุณครูเลยคะ”

ศพด. ชุมชนนวมประดิษฐ์ 14-12-66

“ขอขอบพระคุณครูทุกๆ ท่านเช่นกันค่ะ เด็กๆ น่ารักๆ คุณครูก็เก่งใจดี ทั้ง ศพด.วัดโกมุตพุทธรังสี และ ศูนย์
พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์วชิรราชวิทยายน เลยค่ะ สมเป็นศูนย์พี่น้องอย่างที่บอกเลยคะ”

ศพด. ชุมชนนวมประดิษฐ์ 14-12-66

“ขอบคุณคุณครูนก โรงเรียนสุเหร่าใหม่ และครูอารีย์ โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน เด็กๆ ยอดเยี่ยมไปเลยคะ ฟังอย่าง
ตั้งใจ สนุกกับการสื่อสารโต้ตอบ เด็กๆ จดจำรายละเอียดได้ดี และสังเกตเห็นรายละเอียดได้ดีมาก”

ครูแต้ว 19-12-66

5. จากการอ่านที่โรงเรียน ขยายผลสู่การอ่านที่บ้าน

นอกจากการ “อ่านหนังสือให้เด็กฟัง” ที่โรงเรียนแล้ว ในเดือนธันวาคม 2566 พบว่า มีศพด. และโรงเรียน เริ่มมีกิจกรรมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม อาทิ เชิญผู้ปกครองมาอ่านหนังสือให้เด็กฟังที่ ศพด. , ให้ผู้ปกครองยืมหนังสือกลับบ้าน โครงการฯ ได้จัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มไลน์ ดังนี้

โรงเรียนสุเหร่าใหม่ เขตสวนหลวง เรื่องเล่า....และความภูมิใจ....

“เด็กๆ ในห้องฟังนิทานครบทุกเล่ม เด็กๆ ตอบคำถามในนิทานได้ และขออ่านนิทานเอง มีความสนใจการอ่าน เวลาว่างจะหยิบหนังสือมาอ่านค่ะ เด็กๆ สามารถอ่านนิทานบางเรื่อง ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องได้ เรื่องที่มีภาษาง่ายๆ และเป็นคำคล้องจอง คำซ้ำ เด็กๆ จะจำได้ดีค่ะ สัปดาห์นี้ เริ่มมีการยืมหนังสือนิทานกลับบ้าน ให้ผู้ปกครองช่วยอ่านให้ฟัง และเด็กๆ บางคนสนใจอยากกลับไปเล่านิทานให้น้องฟังด้วยค่ะ ช่วงนี้เด็กๆ จะติดคำในนิทานนำมาพูดด้วยค่ะ สามารถจำชื่อนิทานได้เกือบทุกเล่มเลยค่ะ ครูภูมิใจมากค่ะ นิยัรักการอ่านในวัยที่พร้อมจะประสบความสำเร็จในอีกไม่ช้าแน่ๆ ค่ะ” (15-12-66)

“ก่อนนอนเด็กๆ จะหยิบหนังสือนิทานมาอ่าน ช่วงนี้เด็กสนใจอ่านหนังสือนิทานมากขึ้นค่ะ มีกิจกรรมให้ยืมนิทานกลับบ้านทุกๆ วันค่ะ” (27-12-66)

โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน

ดำเนินการอ่านนิทานให้เด็กๆ ฟังทุกวัน เหมือนเพื่อนๆ โรงเรียนอื่นนะคะ เรามี 4 ห้องเรียน ทำทุกห้องเรียนค่ะ ตอนนี้เด็กๆ ได้ยืมหนังสือไปอ่านกับผู้ปกครองที่บ้านด้วย การอ่านที่โรงเรียน นอกจากครูอ่านให้ฟังแล้ว เด็กๆ ยังสามารถอ่านด้วยตนเองตามความสนใจได้ด้วย สัปดาห์นี้เราเรียนเรื่อง ข.ไข่ในตะกร้า เด็กๆ ก็หยิบนิทานเรื่องไข่มาให้ครูอ่านแล้วทำท่าเลียนแบบบ้าไฟ และขอทำไข่เจียวด้วยค่ะ เรามีแผนจะทำไข่เจียวแบบบ้าไฟในวันศุกร์นี้ ส่วนนิทานเรื่องอื่นๆ เด็กๆ จะหยิบและให้ครูอ่านตามที่สนใจแต่ละวันเลยค่ะ ยิ่งอ่านซ้ำ เด็กๆ จะได้เห็นรายละเอียดของภาพเพิ่มขึ้นและบางครั้งแค่เปิดหน้านิทาน เด็กๆ ก็เล่าเรื่องเองแล้วค่ะ

โรงเรียนวัดเทพากร

“เมื่อต้นเดือนธันวาคม เพิ่งเริ่มให้เด็กยืมหนังสือกลับบ้าน พบว่าผู้ปกครองบางท่านไม่ยอมอ่านให้ฟัง อาจจะไม่ว่าง หรืออาจจะไม่เห็นความสำคัญ รอดูหลังเปิดปีใหม่ เด็กๆ จะมาฟ้องไหม”

โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม

“อ่านหนังสือให้เด็กฟังอย่างสม่ำเสมอเรื่อยๆ ค่ะ...ตอนนี้เด็กๆ เริ่มเอาหนังสือนิทานไปอ่านที่บ้าน..การตอบรับจากผู้ปกครองมีพอประมาณ..มีการถ่ายรูปส่งมาในไลน์บ้าง การตอบรับของเด็กๆ ดีขึ้นเรื่อยๆ เด็กมีทักษะการฟัง และการอ่านเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังได้ถ่ายทอดเทคนิคการอ่านหนังสือให้เด็กฟังให้กับเพื่อนๆ และนักศึกษาฝึกสอนด้วยค่ะ”

ศพด.จันทคุณาภรณ์

“ ศพด.จันทคุณาภรณ์กำลังดำเนินการอยู่ค่ะ สิ่งที่กำลังดำเนินการไปแล้ว 1. เรียกประชุมครู อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ไปอบรมมาให้ทุกท่านได้ทราบ 2. กำลังดำเนินการเรียกประชุมผู้ปกครองชี้แจงเกี่ยวกับเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะให้ ผู้ปกครองยืมหนังสือนิทานเพื่อจะเอาไปอ่านให้เด็ก ๆ ฟังค่ะ “

ศพด. ชุมชนซอยวัฒนา

“วันนี้เด็กๆ ดีใจที่จะได้ยืมหนังสือกลับไปให้ผู้ปกครองอ่านให้ฟัง” (15-12-66)

“ผู้ปกครองร่วมมือบางท่าน เพราะบางท่านไม่สะดวกอ่าน แต่เด็กชอบให้ผู้ปกครองอ่าน และเด็กชอบเปรียบเทียบผู้ปกครองกับครู” (29-12-66)

ศพด. ในอาคารสงเคราะห์ลาดพร้าว 71

“อาทิตย์นี้เริ่มโครงการยืมหนังสือกลับบ้าน ได้รับผลตอบรับที่ดีค่ะ

เด็กเลือกเล่มที่อยากดูกลับไปให้พ่อแม่อ่านให้ฟัง เรื่องที่ได้รับความนิยมคือเรื่อง “ปาด” “ของหาย” ศุภณัฏ มีเด็กกลุ่มอายุ 3-4 ปี ค่ะ” (2-12-2566)

ศพด. เทียนส่องเดย์แคร์

“เมื่อความพร้อมของเด็กลงตัว ครูก็เริ่มทำโครงการยืมหนังสือนิทานกลับบ้านแล้วค่ะ ผลตอบรับดีเกินคาดค่ะ ผู้ปกครองและเด็กๆ ให้ความสนใจดีมาก นี่เป็นแค่บางส่วนนะคะ ครูจะเป็นปลื้มเลยนะคะ หายเหนื่อยเลยนะคะ” (6-12-66)

ศพด. ราษฎร์นิตสัมพันธ์ (ชาธิพะหุทิศ)

“ตอนนี้เริ่มให้ผู้ปกครองยืมหนังสือกลับบ้านแล้วค่ะ คือให้ผู้ปกครองยืมหนังสือไปอ่านให้ลูกฟังที่บ้านค่ะ แต่ผู้ปกครองไม่ถนัดรูปให้ครู บางคนบอกอาย บางคนบอก บ้านไม่สวย บางคนบอก ไม่มีคนถ่ายให้ ครูเลย ได้รูปไม่เยอะ ไว้ขอใหม่ค่ะ” (27-12-66)

ศพด. ชุมชนอิศร์ฮาร์ด

“ตลอดทั้งเดือนธันวาคม ศูนย์ฯ มีโครงการรณรงค์การอ่านค่ะ เด็กๆ ให้ความสนใจ และตื่นเต้นมากค่ะ และผู้ปกครองก็ได้เข้ามามีส่วนร่วม โดยการเข้ามานั่งอ่านหนังสือให้เด็กๆ ฟังค่ะ”

ศพด. ชุมชนหมู่ 8 สะพานสูง (สุเหร่าชีรอ)

“ผู้ปกครองมาเยี่ยมเรื่อยๆ ค่ะ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ปกครองท่านเดิม บางคนเลือกไปให้ลูก บางคนให้ลูกมาเลือกด้วยตนเอง บางท่านพาลูกและน้องที่ยังไม่ได้เข้า รร. มาอ่านให้ลูกฟังในห้องนิทานของทางศูนย์ฯ และมีที่คุณครูประจำชั้นพาเด็กๆ มาเลือกยืมกลับบ้านด้วยค่ะ เด็กๆ ชื่นชอบกันมากๆ เลยค่ะ ทางศูนย์ฯ ของเรา จะพยายามโพสต์ประชาสัมพันธ์ให้ทางผู้ปกครองเห็นถึงประโยชน์ของการอ่าน เพื่อให้มาช่วยกันสร้างนักอ่านตัวน้อยๆ ให้เกิดขึ้นค่ะ” (26-12-66)

6. กิจกรรม เสริมพลัง “อ่าน อ่าน อ่าน” ครั้งที่ 1 วันพฤหัสบดีที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2567
ณ โรงแรมซีวิน เดอ แบงค็อก ด้วย Zoom Meeting

เพื่อติดตามผลการดำเนินโครงการระหว่างทาง ทางโครงการจึงได้จัดกิจกรรมเสริมพลังฯ เพื่อเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลสำเร็จ และปัญหาอุปสรรค เพื่อจะได้หนุนเสริม-พัฒนา

มีแกนนำครูที่ผ่านการอบรมการใช้หนังสือชุด อ่าน อ่าน อ่าน เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2566 เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 4 โรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษา และ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน สังกัดสำนักพัฒนาสังคม จำนวน 39 ศูนย์ (จาก 55 ศูนย์) โดยมีครูแกนนำหนุนเสริมพลัง 5 ศูนย์ เข้าร่วมกิจกรรมด้วย (ภาคผนวก ค/6)

กำหนดการ

- 12.45 น. เปิดห้อง Zoom / เปิดเพลงส่งเสริมการอ่าน
- 13.00 น. กล่าวต้อนรับและเปิดเวทีเรียนรู้ : ดร.ทินลรี ศิริโพธิ์
เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
- 13.15 น. กิจกรรมแฟนพันธุ์แท้ “อ่าน อ่าน อ่าน”
- 13.30 น. เวทีเรียนรู้สร้างสุข โดย ทีมกล้าก้าว
- ประมวลผลเก็บประสบการณ์ระหว่างทาง 55 ศพด. + 4 โรงเรียน
 - แนะนำนักวิชาการและครูแกนนำหนุนเสริมพลัง
 - เปิดมุมมองการติดตามหนุนเสริมพลัง 20 ศพด. สังกัดสำนักพัฒนาสังคม และ 4 โรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
 - วงแชร์อ่านยกกำลังสุข
- วิทยากร : นางสาวเพ็ญนภา แซ่จิ๋ว โรงเรียนสุเหร่าใหม่
- นางสาวจาวรรณ เฉลิมญาติ ศพด. ชุมชนหมู่บ้านพลับพลา
- ชื่นชมและเชียร์ โดย นางสาวระพีพรรณ พัฒนาเวช นักวิชาการโครงการฯ
- และ นางสาวโสภา มัดลิ่ง ศพด. ชุมชนเอื้ออารีย์ (ศพด. พี่เลี้ยง)
- 15.30 น. ร่วมนำเสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมปิดโครงการเดือนมีนาคม 2567
- 15.45 น. เสริมพลังก่อนปิดโครงการ :
- นางสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- 16.00 น. พักร้อน และพบกันใหม่เดือนมีนาคม 2567

หมายเหตุ : ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงสัญลักษณ์ “สีเขียว” ด้วยการแต่งกาย, เครื่องประดับ, หรืออื่นๆ อย่างน้อย 1 ชิ้น

มีรายละเอียดดังนี้

- **กล่าวต้อนรับและเปิดเวทีเรียนรู้**

ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย กล่าวต้อนรับและเปิดเวที

เมื่อปีที่ผ่านมาเราได้มีการอบรมศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 200 กว่าแห่ง ทั่วประเทศผ่านระบบออนไลน์และคัดเลือกศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 60 แห่ง ซึ่งคุณครูที่เข้าร่วมในวันนี้คือตัวแทนครูของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ของกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 แห่ง จากนั้นก็มีการอบรมแบบลงลึก ส่วนหนึ่งที่ยูนิเซฟจัดกิจกรรมกับคุณครูปฐมวัยซึ่งเป็นนโยบายความร่วมมือระหว่างองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทยกับสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร เราต้องการพัฒนาเด็กวัย 0-6 ปี ซึ่งแนวทางของยูนิเซฟเมื่อทำงานแล้ว ต้องเห็นผลและสามารถพิสูจน์ได้ ซึ่งทำให้เกิดกิจกรรมในวันนี้ขึ้น เป็นเวทีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมถึงเป็นเวทีที่แบ่งปันประสบการณ์ การเพิ่มเติมข้อมูลซึ่งกันและกันก่อนที่จะถึงปลายทาง ในการทำกิจกรรมในวันนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนทั้ง 60 แห่ง อยากให้คุณครูช่วยมองในมุมมองของคุณครูว่า เมื่อเราฟังเพื่อนจากกรณีศึกษา สิ่งที่เราเห็นว่ามีส่วนกับผู้ปกครอง มีผลกับเด็ก ในส่วนตัวของคุณครูเมื่อเกิดการนำไปใช้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร อยากให้คุณครูทุกท่านได้ลองสะท้อนคิดว่าการทำกิจกรรมนี้มีคุณค่าอย่างไร ควรมีการตั้งคำถามกับตัวเองกับวิทยากรว่า กิจกรรมที่ทำ เด็กได้อย่างที่เราคิดไว้หรือไม่ หรือมีอะไรบ้างที่ต้องเสริมหรือเพิ่มเติมให้กับเด็ก ซึ่งในระหว่างที่เพื่อนๆ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนนำเสนอประสบการณ์มาแชร์ ก็สามารถพิมพ์คำถามเพื่อร่วมแลกเปลี่ยนได้ เพื่อยูนิเซฟจะได้นำเอาข้อมูลที่คุณครูทำกิจกรรมและร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน ทำเป็นรายงานเพื่อเอาแนวความรู้ไปปรับปรุงโครงการและต่อยอดโครงการอีก การปิดโครงการเพื่อจะนำเอาบทเรียนที่ได้ในวันนี้ไปตกผลึก ไปวิเคราะห์ ไปหาวิธีปิดช่องว่างเพื่อเสริมพลังคุณครูต่อไป เพราะการเรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุด และการให้ก็ไม่มีที่สิ้นสุดเช่นกัน เพราะคุณครูทราบดีว่า เด็กๆ ไม่ได้หยุดเรียนในวันนี้ แต่เราต้องการให้เด็กๆ ได้ต่อยอดไปเรื่อยๆ จึงขอเชิญคุณครูทุกท่านมาต่อยอดมาเสริมพลังให้กันและกัน มาเป็นกำลังใจให้กันและกัน ขอขอบคุณคุณครูทุกท่านค่ะที่สละเวลามาร่วมกิจกรรมในวันนี้ ขอขอบคุณทีมงานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ทีมวิทยากร และคุณครูพี่เลี้ยง ที่เข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกัน ซึ่งเราจะได้พบกันเร็วในปีนี้ซึ่งเราจะมีกิจกรรมร่วมกันอีกครั้ง ขอขอบคุณค่ะ

● กิจกรรมนำเสนอผลจากการประมวลผลเก็บประสบการณ์ระหว่างทางของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จำนวน 55 แห่ง และโรงเรียน จำนวน 4 แห่ง

คุณเยาวลักษณ์ ชีพสุมล นักวิชาการด้านการประเมินผล นำเสนอผลจากการประมวลผลเก็บประสบการณ์ระหว่างทาง (55 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน และ 4 โรงเรียน) จากใบงานที่ส่งกลับมา ของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จำนวน 36 แห่ง และโรงเรียนจำนวน 4 แห่ง (ภาคผนวก ค/7) มีรายละเอียดดังนี้

1. ลักษณะการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง พบว่า

- อ่านหนังสือตามตัวอักษร โดยไม่อธิบาย ไม่สอดแทรก คิดเป็น 85 เปอร์เซ็นต์
- อ่านหนังสือไป ถามไป อธิบายไปจบจบเรื่อง คิดเป็น 17.5 เปอร์เซ็นต์
- ทำเสียงตามตัวละคร คิดเป็น 2.5 เปอร์เซ็นต์

2. ความถี่ในการอ่านหนังสือ พบว่า

- อ่านหนังสือให้ฟังทุกวัน คิดเป็น 75 เปอร์เซ็นต์
- อ่านหนังสือเฉพาะวันว่าง คิดเป็น 17.5 เปอร์เซ็นต์
- ไม่ค่อยมีเวลาอ่านหนังสือให้ฟัง คิดเป็น 7.5 เปอร์เซ็นต์

3. จำนวนครั้งในการอ่านหนังสือต่อวัน พบว่า

- อ่านหนังสือวันละ 2 ครั้ง คิดเป็น 52.5 เปอร์เซ็นต์
- อ่านหนังสือวันละ 1 ครั้ง คิดเป็น 35 เปอร์เซ็นต์
- อ่านหนังสือวันละ 3 ครั้ง คิดเป็น 12.5 เปอร์เซ็นต์

4. จำนวนเล่มในการอ่านหนังสือแต่ละครั้ง พบว่า

- จำนวน 3 เล่ม คิดเป็น 47.5 เปอร์เซ็นต์
- จำนวน 2 เล่ม คิดเป็น 35.0 เปอร์เซ็นต์
- จำนวน 1 เล่ม คิดเป็น 17.5 เปอร์เซ็นต์

5. การจัดกิจกรรมมีความเชื่อมโยงกับหน่วยการเรียนรู้หรือเนื้อหาของหนังสือ พบว่า

- มีการเชื่อมโยงบางครั้ง คิดเป็น 82.5 เปอร์เซ็นต์
- มีการเชื่อมโยงทุกครั้ง คิดเป็น 12.5 เปอร์เซ็นต์
- ไม่เคยจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยง คิดเป็น 5 เปอร์เซ็นต์

6. พฤติกรรม 5 อันดับแรก ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงเมื่อครูอ่านหนังสือให้เด็กฟัง พบว่า

- เด็กๆ จำตัวละครในหนังสือที่ครูเคยอ่านให้ฟัง คิดเป็น 87.5 เปอร์เซ็นต์
- เด็กๆ สามารถบอกชื่อหนังสือที่ครูเคยอ่านได้ถูกต้อง คิดเป็น 80.0 เปอร์เซ็นต์
- เด็กๆ มีความพร้อมนั่งประจำที่เมื่อครูจะอ่านหนังสือให้ฟัง คิดเป็น 77.5 เปอร์เซ็นต์

- เด็กๆ จดจ่อมีสมาธิกับหนังสือที่ครูกำลังอ่านอย่างต่อเนื่อง คิดเป็น 72.5เปอร์เซ็นต์
- เมื่อถึงเวลากิจกรรมอิสระ เด็กเดินเข้ามาและหยิบหนังสือมาอ่าน คิดเป็น 60.0 เปอร์เซ็นต์

7. พัฒนาการที่ก้าวหน้าเมื่อครูอ่านประจำ พบว่า

- พัฒนาการทางด้านภาษาและการสื่อสาร : เด็กๆ มีความเข้าใจคำศัพท์มากขึ้น สามารถพูดเป็นคำมากขึ้น อ่านคำง่ายๆในหนังสือได้ สามารถเล่าเรื่องในนิทานให้เพื่อนๆ คนอื่นๆฟังได้
- พัฒนาการทางสมอง : เด็กๆ สามารถจำชื่อเรื่อง ตัวละคร เนื้อหาได้ มีจินตนาการ คิดต่อยอด เกิดการเชื่อมโยงกับประสบการณ์ตนเอง และสามารถลำดับเหตุการณ์ในหนังสือได้
- พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง : เด็กๆมีสมาธิ จดจ่อ รู้จักการรอคอย มีความกระตือรือร้น สนใจ ชักถาม มีปฏิสัมพันธ์หลังการอ่าน สนใจหนังสือ มีการหยิบจับหนังสือด้วยตัวเอง อยากให้พ่อแม่ผู้ปกครองนำหนังสือกลับไปอ่านที่บ้าน

8. ความประทับใจของคุณครู พบว่า

- คุณครูดีใจที่เห็นเด็กๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เด็กๆ สามารถโต้ตอบ สนทนากับคุณครูอย่างไม่กลัว มีความคิดและจินตนาการ เด็กๆ มีคลังคำศัพท์มากขึ้น
- คุณครูรู้สึกดีต่อการพัฒนาตนเอง เพราะสามารถดึงการมีส่วนร่วมของเด็กๆ เปลี่ยนพฤติกรรมให้เด็กสงบ นิ่งได้ เปลี่ยนให้เด็กๆ กล้าแสดงออก มีความมั่นใจมากขึ้น

9. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เมื่อครูทำกิจกรรมอ่านหนังสือนิทานแล้ว พบว่า

- ผู้ปกครองอ่านหนังสือให้ลูกฟังที่บ้าน คิดเป็น 60.0 เปอร์เซ็นต์
- คุณผู้ปกครองยังไม่จัดกิจกรรมนำหนังสือกลับบ้าน คิดเป็น 42.5 เปอร์เซ็นต์
- ผู้ปกครองขอยืมหนังสือกลับบ้าน คิดเป็น 37.5 เปอร์เซ็นต์
- ผู้ปกครองสอบถามเรื่องพัฒนาการด้านภาษา คิดเป็น 37.5 เปอร์เซ็นต์

10. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พบว่ามีปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

- ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลามากนักในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ
- ผู้ปกครองบางคนไม่ได้สนใจเรื่องการอ่านมากนัก
- ผู้ปกครองเป็นคนต่างชาติ ทำให้ครูสื่อสารยาก

11. มีโรงเรียนจำนวน 4 แห่ง ที่ได้รับหนังสือจากนโยบายหนังสือ 3 เล่ม ซึ่งมีวิธีมอบหนังสือให้กับเด็กๆ ดังนี้

- ให้เด็กๆ เลือกหนังสือที่ชอบครั้งละ 1 เล่ม เพื่อนำกลับไปให้ผู้ปกครองอ่านที่บ้าน ถ้าผู้ปกครองไม่ว่าง ให้พี่อ่านหนังสือให้ฟัง

- ให้เด็กๆ นำหนังสือกลับบ้านไปอ่านให้ผู้ปกครองฟัง และวาดภาพ เด็กๆ จะนำหนังสือไปไว้ที่บ้านเป็นเวลา 2 สัปดาห์ จากนั้นนำกลับมาคืนเพื่อตรวจสอบภาพของหนังสือ และเล่าเรื่องในหนังสือที่เด็กๆ นำกลับไปบ้านให้เพื่อนฟัง

- คุณครูอ่านหนังสือร่วมกับเด็กๆ และจากนั้นในเย็นวันศุกร์ เด็กๆ จะนำหนังสือกลับไปอ่านกับผู้ปกครองและคืนหนังสือในวันจันทร์ จากนั้นเด็กจะเล่าประสบการณ์การอ่านและทำบันทึกหลังการอ่าน และเมื่อถึงสิ้นเดือนเด็กจะได้รับหนังสือที่ตนเองชอบเป็นสมบัติของตนเอง

● กิจกรรมแนะนำนักวิชาการ และคุณครูแกนนำหนุนเสริมพลัง

1. นักวิชาการ

- คุณระพีพรรณ พัฒนาเวช นักวิชาการโครงการ ได้ดำเนินการเยี่ยมศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 10 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพล.ปตอ., ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดไผ่ตัน, ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนร่มเกล้าศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเชื้อเพลิงนอก, ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนรวมใจสามัคคี, ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพูนทรัพย์, ศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์วัดศิริพงษ์ธรรมนิมิต, ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนชอยพัฒนา, ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดปี่เป็งผลผลิต พิพิธพัฒนโสภณ และ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเพชรทองคำ

2. คุณครูแกนนำหนุนเสริมพลังจากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จำนวน 5 แห่ง ประกอบด้วย

- คุณชุพญาณี มูซอ และคุณมารินา มานวงศ์ จากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา ได้ดำเนินการเยี่ยมศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพื้นนคร่วมเกล้าระยะที่ 3 โซน 8 และศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนรามอินทราเนรมิต

- คุณวราภรณ์ แยมวิชา และคุณ อุ่นจิตต์ เกิดทรัพย์ จากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดเทพากร ได้ดำเนินการเยี่ยมศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 1 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจันทคุณาภรณ์

- คุณสุตารัตน์ โพธิ์สาจันทร์ และคุณพยา ทองมหา จากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดนวมประดิษฐ์ ได้ดำเนินการเยี่ยมศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดโกมพุทธรังสี และศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดพรมสุวรรณสามัคคี

- คุณอภัสรา บุญมาเลิศ คุณสุธิดา ไช้ละง และคุณวรรณช พุ่มเพ็ชร จากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนแสงธรรม คลองมณี ได้ดำเนินการเยี่ยมศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเจริญพัฒนา (คุคต) และศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนพระยาสุเรนทร์

- คุณนุชวรรธ โปรา คุณมัลลิกา มินตรี, คุณโสภา มัตลิ่งและคุณณัฐยา มิง จากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์ ได้ดำเนินการเยี่ยมศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนจันทราสุข, ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านพลับปลา และ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านซอยเซเลียง 1

● กิจกรรมนำเสนอผลการติดตามและเสริมพลัง ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนนำร่อง จำนวน 20 แห่ง ในสังกัดสำนักพัฒนาสังคมและโรงเรียนนำร่องจำนวน 4 แห่ง สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ดังนี้

คุณเยาวลักษณ์ ชีพสมล นักวิชาการด้านการประเมินผล ได้ดำเนินการสรุปการติดตามหนุนเสริมโครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถทางด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการจัดวางหนังสือ พบว่า

- เรียงหนังสือถูกทิศ คิดเป็น 86.4 เปอร์เซ็นต์
- หนังสืออยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน คิดเป็น 86.4 เปอร์เซ็นต์
- จำนวนหนังสือมีความเหมาะสมและเพียงพอ คิดเป็น 77.3 เปอร์เซ็นต์
- ไขว่ปกหนังสือซ้อนกัน คิดเป็น 72.7 เปอร์เซ็นต์

2. ด้านข้อจำกัดในการวางหนังสือที่พบในบางศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน พบว่า

- หนังสือวางในชั้นที่สูงกว่าเด็กจะเอื้อมถึง
- หนังสือยังไม่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน เช่น ไม่มีที่หุ้มหนังสือ
- พื้นที่วางหนังสือหรือมุมชั้นวางหนังสือคับแคบเกินไป
- การจัดวางเกะกะ ไม่เป็นระเบียบ ไม่ถูกจัดวางบนชั้น
- หนังสือขาดเสียหาย บางส่วนถูกปลวกกิน

3. ด้านพฤติกรรมของเด็กขณะที่ทดลองอ่าน พบว่า

- เด็กมีความสนใจ จดจ่อ คิดเป็น 90.5 เปอร์เซ็นต์
- เด็กมีความกระตือรือร้นในการเลือกหนังสือมาอ่าน คิดเป็น 85.7 เปอร์เซ็นต์
- เด็กสามารถจำเหตุการณ์ในเรื่องได้ คิดเป็น 66.7 เปอร์เซ็นต์
- เด็กสามารถบอกชื่อเรื่องได้ คิดเป็น 57.1 เปอร์เซ็นต์

4. ข้อสังเกตเพิ่มเติมการคุณครูแกนนำหนุนเสริม พบว่า

- บางแห่งเด็กยังงง ไม่เข้าใจ หนึ่ง ไม่มีการโต้ตอบในระหว่างทำกิจกรรมการอ่าน แต่ในขณะที่บางแห่งเด็กเล็กมีความกล้าแสดงออกอย่างมาก

- เด็กไม่มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการอ่าน จดจำไม่ได้ อาจเกิดจากการที่ครูไม่ได้อ่านหรือคุณครูถูกก้ำกับทลอดการอ่านหนังสือ

- ครูไม่ได้ให้ความสำคัญกับชื่อเรื่อง

5. ด้านการถ่ายทอดต่อกับเพื่อนครู พบว่า

- มีการถ่ายทอดความรู้ให้กับเพื่อนครู คิดเป็น 94.4 เปอร์เซ็นต์

- ส่วนที่ไม่ได้ถ่ายทอดให้กับเพื่อนครู เนื่องจากครูที่เข้ามาอบรมสถานะเป็นรุ่นน้องจึงไม่กล้าถ่ายทอดให้กับรุ่นพี่หรือหัวหน้าศูนย์

6. ด้านการถ่ายทอดกับผู้ปกครอง พบว่า

- มีการถ่ายทอดกับผู้ปกครอง คิดเป็น 54.5 เปอร์เซ็นต์ ส่วนหนึ่งเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่มีการเปิดให้ผู้ปกครองยืมหนังสือกลับบ้าน มีการติดต่อกับผู้ปกครองเสมอจึงถ่ายทอดง่าย

- ไม่ได้ถ่ายทอดกับผู้ปกครอง คิดเป็น 45.5 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากผู้ปกครองเป็นชาวต่างชาติ การสื่อสารยากและมีบางส่วนกำลังเริ่มดำเนินการ

7. ด้านการเปลี่ยนแปลงของเด็ก 5 อันดับแรก พบว่า

- พัฒนาการด้านภาษา คิดเป็น 38.1 เปอร์เซ็นต์ สามารถพูดจาโต้ตอบ กล้าพูด กล้าซักถาม

- มีความช่างสังเกตมากขึ้น คิดเป็น 23.8 เปอร์เซ็นต์ มีการสังเกตเนื้อเรื่อง สังเกตการณ์อ่านของครูที่เปลี่ยนไป

- มีสมาธิ ตั้งใจฟังนิทานมากขึ้น คิดเป็น 19.0 เปอร์เซ็นต์

- สามารถจดจำชื่อ และประยุกต์ใช้ คิดเป็น 14.3 เปอร์เซ็นต์ ตัวละคร เลียนแบบพฤติกรรมตัวละครและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

- กล้าคิดกล้าแสดงออก คิดเป็น 9.5 เปอร์เซ็นต์

8. ด้านการเปลี่ยนแปลงของคุณครู และห้องเรียน พบว่า

- คุณครูรู้สึกภูมิใจในการพัฒนาเด็ก และพัฒนาตนเอง

- ใจเย็นและผ่อนคลายมากขึ้น

- เปลี่ยนแปลงการอ่านของตนเอง อ่านมากขึ้น อธิบายน้อยลง อ่านเสียงเบาลง (แม้จะอัดแต่มีการนำเทคนิคไปใช้)

- คุณครูมีสมาธิมากขึ้น

- ห้องเรียนสงบ เด็กนิ่งมากขึ้น ไม่ซุกซน

9. กรณีศึกษาที่น่าสนใจ พบว่า

- เด็กมีสมาธิมากขึ้น (เป็นกรณีศึกษาที่ครูพี่เลี้ยงกล่าวถึงมากที่สุด) พบว่าเด็กบางคนไม่ค่อยมีสมาธิเวลาเรียน แต่เมื่อมีโครงการนี้เด็กสามารถอยู่กับนิทานได้นานขึ้น

- เด็กบางคนไม่สามารถเข้ากับเพื่อนได้ พัฒนาการล่าช้าเมื่อมีโครงการเด็กชอบเกิดหนังสือเองและนั่งสงบมากขึ้น

- เด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะไม่พูดกับคนแปลกหน้า ไม่เล่นกับเพื่อน (อาจติดเรื่องภาษาเนื่องจากเป็นชาวต่างชาติ) เมื่อครูอ่านนิทานให้ฟังเด็กกล้าสื่อสารกับครูมากขึ้น

10. ด้านการจัดหาหนังสือใหม่เพิ่มเติม พบว่า

- จากสำนักงานเขต / หน่วยงานอื่นๆ สนับสนุน คิดเป็น 81.8 เปอร์เซ็นต์
- จากโครงการ (ยูนิเซฟและมูลนิธิส่งเสริมการอ่าน) คิดเป็น 36.4 เปอร์เซ็นต์
- จัดซื้อเอง คิดเป็น 9.1 เปอร์เซ็นต์
- ผู้ปกครองสนับสนุน / ขอยืมจากที่อื่น คิดเป็น 4.5 เปอร์เซ็นต์

11. ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง “อ่านหนังสือให้ลูกฟัง” พบว่า

- ไม่มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง “อ่านหนังสือให้ลูกฟัง” คิดเป็น 59.1 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากกลัวหนังสือหาย หรือผู้ปกครองไม่ให้ความสนใจเรื่องการอ่าน
- มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง “อ่านหนังสือให้ลูกฟัง” คิดเป็น 40.9 เปอร์เซ็นต์

12. สิ่งที่ชื่นชมคุณครูในการจัดกิจกรรมการอ่าน คือ

- คุณครูมีความพยายามฝึก พัฒนาตนเองในการอ่านนิทานให้กับเด็ก
- กิจกรรมการอ่านบางแห่ง เน้นการเรียนรู้แบบธรรมชาติไม่รีบเร่งให้เด็กได้เรียนรู้อย่างค่อยๆเป็น ค่อยๆไป
- โรงเรียนและครูยืดหยุ่นเวลาเพื่อเด็กได้อ่านหนังสือ อยู่กับมุมนิทานมากขึ้น
- คุณครูพยายามใช้นิทานสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กเข้าถึง เข้าใจปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- โรงเรียนมีโครงการแลกเปลี่ยนหนังสือกันอ่านเพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสอ่าน
- เห็นการพัฒนาการทางภาษาของเด็กอย่างเด่นชัด กล้าแสดงความคิด ได้ตอบกับคุณครู

13. ด้านข้อจำกัดและอุปสรรค พบว่า

- คุณครูยังติดการอธิบาย เล่านิทานมากกว่าอ่าน กระตุ้นให้เด็กตอบคำถาม
- คุณครูยังไม่ได้ใช้นิทานอย่างสม่ำเสมอ
- คุณครูขาดความเข้าใจเรื่องเป้าหมายของโครงการจึงใช้วิธีการเดิม
- คุณครูยังคงกำกับ เข้มงวดกับเด็กในระหว่างการอ่าน ทำให้เด็กสนใจแต่ไม่กล้าคิด
- คุณครูยังมุ่งเน้นวิชาการมากกว่าการอ่านนิทาน (บางศูนย์หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเห็นว่าการอ่านกระทบกับเวลาในการทำการบ้านของเด็ก)
- สถานที่สำหรับการจัดวางมุมหนังสือมีความคับแคบ

● กิจกรรมแชร์ประสบการณ์การทำโครงการจากตัวแทนศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนและคุณครูแกนนำหนุนเสริมพลังจากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

1. คุณเพ็ญญา แซ่จิ๋ว โรงเรียนสุเหร่าใหม่

โรงเรียนจะดำเนินการจัดกิจกรรมอ่านนิทานให้เด็กฟังทุกเช้าก่อนเข้าเรียนในหน่วยเสริมประสบการณ์วันละ 2-3 เรื่อง โดยเรื่องที่ 1 และเรื่องที่ 2 เด็กๆ จะเป็นเลือกนิทานเอง ส่วนเรื่องที่ 3 คุณครูจะเป็นผู้เลือกซึ่งจะสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ของเด็กๆ ในวันนั้น เช่น เด็กๆ ชั้นอนุบาล 2 เรียนเรื่องผักสดสะอาด ครูประจำชั้นนำหนังสือเรื่อง มะละกอ อ่านให้เด็กฟัง และมีการจำลองพื้นที่ในห้อง มีอุปกรณ์ประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจ เมื่ออ่านนิทานเสร็จแล้วก็เข้าสู่หน่วยการจัดประสบการณ์ โดยให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติหลังจากฟังคุณครูอ่านหนังสือเรื่องมะละกอ ส่วนหนังสือเรื่องงานวัด คุณครูก็จะอ่านให้เด็กฟัง ก่อนจากนั้นมีการสนทนากับเด็กว่า จากหนังสือที่คุณครูอ่านให้เด็กฟัง มีกิจกรรมอะไรบ้าง มีการขายอะไรในงานวัดบ้าง ซึ่งจะมีการโต้ตอบระหว่างครูกับเด็กๆ จากนั้นคุณครูจะนำสิ่งที่เด็กตอบคำถามมาจัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมไอศกรีมหลอด ซึ่งกิจกรรมนี้เด็กๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับรูปทรง กลิ่น สี ช่วงเวลาที่เด็กได้อ่านหนังสือ โรงเรียนจะแบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาคือ ช่วงเช้าเป็นกิจกรรมรักการอ่านซึ่งเด็กจะได้ทำกิจกรรมที่มุมหนังสือโดยหยิบหนังสือมาอ่านซึ่งเด็กสามารถอ่านให้คุณครูฟังและเพื่อนๆ ฟัง ช่วงกลางวันก่อนนอนเด็กๆ สามารถหยิบหนังสือมาอ่านก่อนนอนกลางวัน

ช่วงถาม - ตอบ

คำถาม: หลังจากที่ใช้หนังสือแล้วครูมีการเปลี่ยนแปลงอะไรในตัวเองบ้าง

คำตอบ: ครูได้เปลี่ยนจากการเล่าเป็นการอ่านให้เด็กฟัง เป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การนำเทคนิคการอ่านนิทานไปให้เพื่อนครูสายชั้นอื่นๆ ได้มีการนำไปลองทำเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านมากขึ้น

คำถาม: หลังจากที่มีเพื่อนครูให้อ่านหนังสือให้เด็กฟัง มีผลการตอบรับอย่างไรบ้าง

คำตอบ: เกิดคำถามว่า แล้วเด็กจะได้เรียนรู้อย่างไร แต่ก็อธิบายให้ฟังว่า การอ่านมีประโยชน์ เพราะเด็กๆ ได้เห็นตัวหนังสือ รู้จักคำ ซึ่งตามหลักของอนุบาลเด็กต้องรู้คำก่อน จากนั้นถึงจะเรียนรู้การสะกด ซึ่งเป็นการต่อยอดการอ่านไปสู่ระดับประถมศึกษา ซึ่งในตอนแรกอาจจะยากนิดหนึ่ง เพราะจะติดการเล่านิทานมากกว่าอ่านนิทาน แต่เมื่อทำครบกระบวนการจากหนังสือที่ให้มา โดยเริ่มจากเล่มที่มีตัวหนังสือน้อยๆ ไปยังหนังสือนิทานที่มีตัวหนังสือมากขึ้น ทำให้เพื่อนครูและน้องนักศึกษาฝึกงานที่โรงเรียนก็เริ่มเข้าใจวิธีการมากขึ้น

คำถาม: เกิดการเปลี่ยนแปลงกับเด็กอย่างไรบ้าง

คำตอบ: ในช่วงแรกๆ เด็กไม่สนุกกับการที่ครูอ่านหนังสือนิทานให้ฟัง เพราะไม่สร้างอรรถรสเหมือนการเล่านิทาน แต่พอใช้หนังสือนิทานทุกๆ วัน วันละ 2-3 เล่ม การเปลี่ยนแปลงเห็นได้ชัดว่าเด็กตั้งใจฟัง เมื่อดูรูปภาพแล้วสามารถคิดต่อยอดได้ ส่วนเด็กระดับชั้นอนุบาล 1 เด็กๆ จะสังเกตรูปภาพก่อน ซึ่งในช่วงแรกไม่อยู่นิ่ง ไม่ฟังครูอ่านนิทาน แต่เมื่อคุณครูใช้กระบวนการอ่านทุกวัน อ่านเรื่อยๆ จนเด็กๆ รู้สึกว่า ครูอ่านหนังสือนิทานให้ฟังก็สนุกสนาน ที่สำคัญคือ เด็กจำสิ่งที่คุณครูอ่านนิทานให้ฟัง ไปอ่านนิทานให้เพื่อนฟังบ้าง เด็กจำขั้นตอน จำจากต่างๆ ในหนังสือได้ มีการทักท้วงเพื่อน เวลาที่เพื่อนอ่านนิทานผิด

ข้อเสนอแนะ โดย คุณระพีพรรณ พัฒนาเวช นักวิชาการโครงการ

- จากคลิปวิดีโอจะได้ยินคำว่า “พ่อลืมนชื่อมะละกอให้แม่” ซึ่งประโยคนี้ไม่มีอยู่ในหนังสือ แต่ในหนังสือมีคำว่า “แม่ไม่มีมะละกอ” แต่สิ่งที่เด็กพูดว่า “พ่อลืมนชื่อมะละกอให้แม่” นั้นหมายความว่าเด็กสามารถสรุปความคิดรวบยอดได้แล้ว ซึ่งเป็นกระบวนการคิดที่เกิดจากการดูภาพ คุณครูอ่านให้ฟัง ติดตามเรื่องราวอย่างคนใน แล้วค่อยๆ ทำความเข้าใจ ซึ่งสิ่งนี้เรียกว่า “อ่านหนังสือแตก” เด็กฟังเรื่องราว เรียนรู้และเข้าใจ

- เมื่อเด็กๆ ที่เรียนชั้นอนุบาล 2 จะต้องเรียนต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยากให้ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังเกตว่าเด็กที่ใช้หนังสือชุดนี้ กับเด็กในปีที่ผ่านมาที่ไม่ได้ใช้หนังสืออย่างเป็นระบบ มีการเปลี่ยนแปลงหรือมีข้อแตกต่างอย่างไรบ้าง เพราะถ้าเกิดการเปลี่ยนแปลง นั้นหมายถึงรางวัลของคุณครู รางวัลของคนที่ทำหนังสือ เพราะสิ่งที่ทำอยู่เป็นผลกับเด็ก เพราะนิสัยรักการอ่านจะติดตัวเด็กๆ ไป

สิ่งที่อยากบอกเพื่อนๆ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนอื่นๆ

- อยากให้เพื่อนๆ ได้ลองเปลี่ยนแปลงจากการเล่าเป็นการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง จะทำให้เด็กมีทัศนคติ มีจิตใจที่รักการอ่านในอนาคตมากขึ้น

- อยากให้คุณครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังเรื่อยๆ เพื่อให้เด็กได้จดจำตัวอักษร และเป็นเด็กที่รักการอ่าน

2. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านซอยเชลียง 1 นำเสนอโดย คุณโสภา มัดลิ่ง ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์ (คุณครูแกนนำหนุนเสริมพลังจากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน)

ต้องชื่นชมว่าคุณครูมีการเปลี่ยนแปลงในการเสริมพลังครั้งนี้ เพราะหลายครั้งที่คุณครูยังติดเรื่องการเล่านิทานให้เด็กฟังมากกว่าการอ่านนิทานให้เด็กฟัง คุณครูแกนนำหนุนเสริมพลังจากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนได้ดำเนินการเยี่ยมศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนจันทราสุข, ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านพลับพลา และ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านซอยเชลียง 1

ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านพลับพลา : การทำกิจกรรม คุณครูที่ศูนย์ฯก็จะอ่านชื่อนิทานและผู้แต่งให้เด็กๆ ฟัง ด้านระยะห่าง ระดับความสูงของการถือหนังสือและโชว์หนังสือให้ทั่วถึงก่อนการอ่านนิทาน และระยะห่างระหว่างครูกับเด็กอยู่ในระดับที่ดี คุณครูจึงใช้เสียงที่ชัดเจน ถ้อยคำกระชับ แต่เนื่องจากเป็นเด็กเล็กในระหว่างการอ่านนิทานก็จะมีเสียงของเด็กๆ สอดแทรกเป็นระยะ และคุณครูใช้เทคนิคการอ่านซ้ำอีกครั้ง จากนั้นมีการถามตอบกับเด็กเกี่ยวกับนิทานที่อ่าน ซึ่งกระบวนการที่คุณครูทำเป็นสิ่งที่ดีเพราะเด็กได้เห็นภาพ และได้จดจำ

ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่บ้านซอยเชลียง 1: คุณครูโสภา ได้มีโอกาสอ่านหนังสือนิทานให้เด็กๆ ฟัง แต่สิ่งที่ประทับใจทั้ง 2 ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน คือ เมื่อครูหยิบหนังสือเล่มไหนมาเด็กๆ สามารถตอบชื่อนิทานได้ก่อน และช่วงที่คุณครูปล่อยให้เด็กๆ เสริมประสบการณ์ด้วยการเข้ามาอ่านหนังสือ เด็กๆ ไปหยิบหนังสือจากชั้นวางหนังสือแล้วมาอ่านให้คุณครูฟัง และทำให้ทราบว่า คุณครูในศูนย์ฯ ใช้การอ่านนิทานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทำให้เด็กๆ สามารถจดจำและทำได้

ข้อเสนอแนะ โดย คุณระพีพรรณ พัฒนาเวช นักวิชาการโครงการ

- การอ่านนิทานซ้ำ 2 ครั้ง เป็นสิ่งที่ดีมาก เพราะกรณีเป็นเด็กเล็ก การอ่านรอบแรก เด็กอาจจะตามไม่ทัน โดยเฉพาะเด็กที่ไม่มีพื้นฐานการฟังมาจากที่บ้าน แต่เมื่ออ่านซ้ำอีกครั้ง เด็กจะเริ่มรู้จักจำมากขึ้น

3. ครูเห่ง หัวหน้าศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนเทียนสองเคย์แคร์

ในการอ่านหนังสือนิทานครั้งแรกมีความกังวลใจ เพราะเคยเล่านิทานและใส่ธรรมชาติเวลาที่เล่า มีการใช้เสียงสูง เสียงต่ำ ให้เกิดความน่าสนใจ โดยดูจากเนื้อเรื่องว่าจะต้องสื่อสารอย่างไร แต่เมื่อได้เข้าร่วมโครงการ รู้สึกดีใจที่ได้เรียนรู้ประโยชน์ของการอ่านหนังสือ เพราะทำให้เด็กสามารถจดจำตัวหนังสือได้ เพราะการอ่านนิทานให้ฟังจะเริ่มอ่านตั้งแต่หน้าปก และให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ว่า หนังสือ 1 เล่ม ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ซึ่งในช่วงแรกเด็กจะให้ความสนใจน้อย แต่เมื่อทำบ่อยครั้งหลังจากเข้าแถวเคารพธงชาติเสร็จแล้ว เด็กๆ ก็จะมานั่งรอให้อ่านหนังสือนิทานให้ฟัง ในช่วงแรกจะทำกิจกรรมกับเด็กระดับชั้นอนุบาล 1-2 ก่อน จากนั้นก็ทำกิจกรรมทั้งโรงเรียน เพราะมีจำนวนเด็กเพียง 40 กว่าคน ซึ่งพบการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนคือ เด็กสงบ และอยากจะมีหนังสือเล่มของคุณครู

ส่วนการถ่ายทอดความรู้ไปยังเพื่อนครู ทำโดยเป็นตัวอย่างให้ดูเป็นเวลา 1 เดือนจากนั้นให้เพื่อนครูในศูนย์ฯ ได้ลองมาอ่านหนังสือให้เด็กฟัง โดยคุณครูจำนวน 5 คน ต่อ 1 สัปดาห์ จะเวียนกันมาอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง ซึ่งการทำกิจกรรมการอ่าน จะสังเกตพฤติกรรมของเด็กว่าเป็นอย่างไร และเวลาที่เพื่อนครูในศูนย์ฯ อ่านนิทานให้ฟัง ก็จะสังเกตว่า เพื่อนครูสามารถดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการที่สอนเพื่อนครูได้หรือไม่ มีส่วนไหนต้องปรับปรุง ซึ่งพบว่า เพื่อนครูบางคนยังพูดเบา บางคนอ่านหนังสือเร็วเกินไป เพื่อนครูบางคนยังคงอธิบายไปด้วยและอ่านไปด้วย

ข้อเสนอแนะ โดย คุณระพีพรชน พัฒนาเวช นักวิชาการโครงการ มีรายละเอียดดังนี้

- การถ่ายทอดความรู้ไปยังเพื่อนครูโดยการทำเป็นตัวอย่างให้เพื่อนครูดูก่อน 1 เดือน และให้เพื่อนครูสังเกต จากนั้นก็เป็นโค้ชให้กับเพื่อนครูอย่างใกล้ชิดอีกครั้ง ซึ่งการถ่ายทอดในลักษณะนี้เป็นการถ่ายทอดน่าสนใจมาก ซึ่งศูนย์ฯ อื่นสามารถนำเอาเทคนิคนี้ไปใช้ได้

4. คุณสุ้อยดา ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่ 8 สะพานสูง (สุเหร่าซีรอ)

เมื่อก่อนใช้การเล่นิทาน แต่เมื่อต้องเปลี่ยนเป็นการอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง สิ่งแรกที่ต้องทำคือปรับพฤติกรรมของครูก่อน จากการเล่นิทานเป็นอ่านนิทาน ซึ่งหนังสือที่ได้รับมาจะแบ่งไปยังชั้นอนุบาล 2 จำนวน 2 ห้อง และชั้นอนุบาล 3 จำนวน 1 ห้อง จากการสอบถามคุณครูที่ใช้หนังสือ เมื่อถึงกิจกรรมเสรีเด็กๆ ก็จะหยิบหนังสือมาอ่านเอง โดยเป็นคนอ่านให้เพื่อนฟัง หรือฟังเพื่อนอ่านนิทานให้ฟัง ในกรณีที่คุณครูเป็นคนอ่านหนังสือนิทานให้ฟัง เด็กสามารถตอบได้ว่า หนังสือที่คุณครูหยิบมาอ่านให้ฟังคือหนังสือเรื่องอะไร และถ้าเป็นเรื่องเดิมที่คุณครูอ่านให้ฟังบ่อยๆ เด็กๆ จะจำเนื้อหาในหนังสือได้ว่า หน้าต่อไปจะเป็นอะไร ในครั้งแรกของการทำกิจกรรมอ่านหนังสือนิทานให้เด็กๆ ฟัง เด็กจะไม่อยู่นิ่ง แต่เมื่อทำกิจกรรมไปสักระยะหนึ่ง พบว่าเด็กนิ่งและมีสมาธิมากขึ้น และสามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเองได้ เด็กบางคนที่อยู่ในระดับชั้นเตรียมอนุบาลสนใจหนังสือนิทาน จึงขอยืมหนังสือนิทานกลับไปให้ผู้ปกครองอ่านให้ฟังที่บ้านด้วย เพราะศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนมีการให้เด็กๆ สามารถยืมหนังสือที่ได้รับมาจากโครงการ และหนังสือจากห้องนิทานสามารถนำไปอ่านที่บ้าน ซึ่งมีการยืมหนังสือเรื่อยๆ

นักเรียนในศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนชุมชนหมู่ 8 สะพานสูง (สุเหร่าซีรอ) มีเด็กนักเรียนประมาณ 300 กว่าคน หนังสือที่เด็กมักจะชอบ ก็คือหนังสือที่ไม่มีตัวอักษร แต่มีภาพ โดยที่เด็กจะพูดตามภาพที่เห็นในหนังสือ การอ่านนิทานของครูประจำชั้น อาจจะได้ไม่อ่านวันละ 2-3 ครั้งต่อวัน เนื่องจากมีกิจกรรมอื่นๆ อีก แต่ก็พยายามให้มีการอ่านหนังสือนิทานทุกวัน โดยนิทานที่อ่าน เด็กๆ จะมีส่วนร่วมในการเลือกนิทานสำหรับอ่านในแต่ละครั้ง

ข้อเสนอแนะ โดย คุณระพีพรรณ พัฒนาเวช นักวิชาการโครงการ

- ประทับใจคุณครูที่พยายามใช้เวลากับหนังสือ แม้ว่าในแต่ละวันกิจกรรมของเด็กจะมาก แต่คุณครูเห็นความสำคัญ เห็นการเปลี่ยนแปลง จึงอยากให้คุณครูจำ Keyword นี้ คือ “เราทุกคนใช้ภาษาในการคิด ถ้าเราจะให้เด็กคิดได้ คิดเยอะๆ คิดมากๆ ก็จำเป็นต้องมีภาษาในตัวเอง” แม้ว่าเราจะมีสมองแต่ไม่มีภาษามาช่วยในการคิดมันยากมาก เมื่อเปรียบเทียบกับลิง มนุษย์มีภาษาที่รุ่มรวยมากกว่า อาจจะช่วยให้เราคิดได้มากกว่า คิดได้ไกลกว่า คิดเก่งกว่า คิดลึกซึ้งกว่า เมื่อเด็กๆ โตขึ้นการเรียนรู้ก็จะยากขึ้น เด็กๆ จึง

ต้องมีความแข็งแรงด้านภาษา คุณครูจึงเป็นบุคคลที่สำคัญมากๆ รองจากพ่อแม่ผู้ปกครอง โดยเฉพาะคุณครูศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน และคุณครูในระดับชั้นอนุบาล จะช่วยกันทำอย่างไรให้เด็กๆ มีรากฐานที่แข็งแรงด้านภาษา เมื่อเข้าสู่ระดับชั้นประถมศึกษาที่เป็นการเรียน เขียน อ่าน ซึ่งถ้าเด็กมีฐานที่แข็งแรงตั้งแต่ระดับปฐมวัยเป็นสิ่งที่ดี อยากให้คุณครูมาช่วยกันทำให้ภาษาเป็นเรื่องที่สนุก

● **สรุปการเรียนรู้กิจกรรมแชร์ประสบการณ์การทำโครงการจากตัวแทนศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนและคุณครูแกนนำหนุนเสริมพลังจากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน**
คุณเยาวลักษณ์ ชีพสมล นักวิชาการด้านการประเมินผล สรุปประเด็นการเรียนรู้กิจกรรมแชร์ประสบการณ์การทำโครงการจากตัวแทนศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนและคุณครูแกนนำหนุนเสริมพลังจากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1. เวลาที่อ่านหนังสือควรทำอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ
 - อ่านนิทานวันละ 2-3 เรื่อง โดยนิทาน 1 เรื่องควรอ่าน 2-3 รอบ
 - ควรมีการแบ่งเวลาให้เด็กได้อ่านหนังสือเองวันละ 2 ช่วง
2. ลักษณะและวิธีการอ่าน
 - เลือกเรื่องที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้
 - เวลาที่อ่านควรบอกชื่อหนังสือ และผู้แต่ง
 - มีกิจกรรมให้ลงมือปฏิบัติ อาทิเช่น หนังสือเรื่องมะละกอ โดยทำกิจกรรมสัมผัส หนังสือเรื่องผักผลไม้ จัดกิจกรรมให้ชื่อของตามใบงานที่คุณครูมอบให้
 - การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสอดคล้องกับนิทาน (การจำลองสถานการณ์เชื่อมโยงกับหนังสือ)
3. เทคนิคการอ่านหนังสือ
 - การโชว์หนังสือให้เด็กทุกคนเห็นว่าหนังสือชื่ออะไร รายละเอียดในหนังสือมีอะไรบ้าง
 - การอ่านซ้ำๆ 2 รอบ เพื่อให้เด็กสามารถอ่านหนังสือนิทานทัน
 - การอ่านหนังสือนิทานที่ช้าลงเพื่อให้เด็กตามทัน

- อ่านออกเสียงเพียงอย่างเดียว ไม่ต้องอธิบาย
- 4. การขยายความรู้ส่งต่อไปให้เพื่อนครู
 - ให้เพื่อนครูสังเกตจากการทำให้ดูเป็นตัวอย่าง อาจจะใช้เวลาประมาณ 1 เดือนหลังจากนั้น ดำเนินการ Coach อย่างใกล้ชิด
 - คอยช่วยเตือนว่า “อ่านหนังสือให้เด็กฟัง” **จะไม่** “เล่าให้เด็กฟัง”
- 5. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับคุณครู
 - ต้องก้าวข้ามความเคยชิน การเปลี่ยนแปลงจากการเล่านิทาน เป็นการอ่านนิทาน
 - เชื่อว่าการอ่านส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และจะสามารถถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้อื่นได้

ปลายทางของการทำงานจะทำให้เห็นถึงเปลี่ยนแปลง และเราจะมีเชื่อมั่นในตัวเด็ก
- 6. การทำงานไม่ได้ทำกับเด็กนักเรียนเพียงอย่างเดียวแต่ทำงานกับผู้ปกครองด้วย
 - การให้ผู้ปกครองได้ยืมหนังสือนำกลับไปอ่านที่บ้าน เพื่อร่วมกันสร้างสภาพแวดล้อมด้านการอ่านให้กับเด็ก

สุดท้ายแล้วเด็กก็จะมีสมาธิ สามารถคิดต่อยอด สามารถสรุปรวบยอด เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และเป็นเด็กที่รักการอ่านในอนาคต (หนังสือไม่ใช่ยาขมแต่เป็นขนมหวานที่ทำให้เขาได้เรียนรู้ไปตลอดชีวิต)

“เราใช้ภาษาในการคิด ถ้าอยากให้เด็กคิดเราต้องสร้างภาษาให้เด็กคิดและสื่อสารได้ โดยทำเรื่องภาษาให้เป็นเรื่องง่าย” เพราะสุดท้ายเราจะได้เด็กที่มีคุณภาพ เด็กที่สร้างการเรียนรู้ มีพลังและเห็นศักยภาพของตนเอง

● กิจกรรมเสริมพลังก่อนปิดโครงการ

คุณสุदीใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน กล่าวเสริมพลังก่อนปิดโครงการมีดังนี้

เราหวังใจว่าในวิกฤตของโควิดและวิกฤตอื่นๆ ส่งผลกระทบต่อเด็กปฐมวัย แต่เราพบว่าเครื่องมือที่ง่ายที่สุดและราคาไม่แพง คือหนังสือ ที่สามารถใช้ได้หลายปี ซึ่งจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัย จำเป็นจะต้องเชิญหน่วยงานที่ทำงานกับเด็กปฐมวัยมาร่วมแก้วิกฤตด้วยกัน สิ่งที่จะทำวิกฤตที่วุ่นวายนี้มากมาย

คือ ผลสอบ PISA คะแนนของประเทศไทยมีคะแนนต่ำสุดในรอบ 20 ปี อยู่ในอันดับ 64 ด้วยคะแนน 379 คะแนน ลดลง 14 คะแนน แต่จะเห็นว่าประเทศที่อยู่ในระดับคะแนนปานกลางจะมีกิจกรรมที่พัฒนาระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น ประเทศสิงคโปร์ ที่มีโครงการ "Read Singapore" หรือ โครงการ "มาอ่านหนังสือกันเถอะ!" เป็นโครงการรณรงค์การอ่านทั่วประเทศ เพื่อมุ่งปลูกฝังการรักการอ่านในชุมชนทั่วประเทศ เสริมความผูกพันของคนในชุมชนและจุดประกายจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ให้กับคนสิงคโปร์ ซึ่งโครงการในลักษณะนี้ ประเทศไทยสามารถทำให้เกิดขึ้นได้ โดยคุณครูช่วยกระจายความรู้เรื่องการอ่านหนังสือ

ในขณะที่คุณครูหลายท่านสามารถตั้งหลักเรื่องการอ่านหนังสือให้กับเด็กได้แล้ว เราเห็นภาพของเด็กในการอ่านหนังสือได้เบ่งบาน ซึ่งถ้าคุณครูท่านใดยังไม่เริ่มต้นอ่านหนังสือให้เด็กฟัง อาจจะเชิญชวนให้เริ่มต้นตั้งแต่ตอนนี้ เพื่อให้เห็นถึงพลังของการอ่านอย่างแท้จริง เรื่องของการอ่านเป็นเรื่องที่ก้าวตามกันไม่ทัน ถ้าเด็กคนไหนอ่านมากก็จะสามารถจินตนาการได้มากกว่า เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้มากกว่า เพราะฉะนั้นจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่อยากจะเชิญชวนคุณครูมาใช้ในการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง

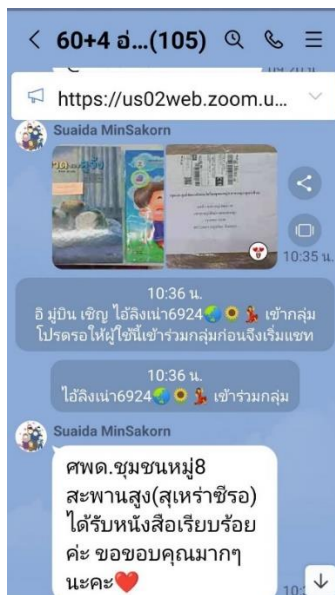
อีกประเด็นหนึ่งจากที่คุณระพีพรรณ และทีมครูแกนนำส่งเสริมการอ่านได้ลงพื้นที่ เวลาที่คุณครูได้มาแลกเปลี่ยนจะมีบรรยากาศที่สนุกมาก แต่ก็มีบางพื้นที่ที่ยังไม่เริ่มกระบวนการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ในบางพื้นที่ที่เด็กๆ สนุกกับการเรียนรู้กับการอ่าน เด็กได้ร่วมออกแบบห้องเรียนร่วมกับคุณครู ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าทึ่งมาก เด็กๆ มีการจัดคิวของตนเองในการเป็นผู้เลือกหนังสือให้ครูอ่านให้เพื่อนฟัง จนกระทั่งบางครั้งเด็กๆ ร่วมกันออกแบบวินัยในห้องเรียน สิ่งที่คุณครูทำต่อเนื่องก็คือ นับจากนี้ก่อนที่จะถึงเดือนมีนาคม เดือนเมษายน ก่อนที่จะมีการปิดโครงการ อยากจะเชิญชวนคุณครูให้ช่วยเขียนเรื่องเล่ากิจกรรมที่ต่อเนื่องจากหนังสือที่ทำให้เด็กสนุกที่สุด มีความสุขที่สุด มีกระบวนการมีส่วนร่วมมากที่สุด โดยจะมอบเป็นรางวัล เราจะไม่เก็บข้อมูลไว้ในช่วงถอดบทเรียน แต่เราจะถ่ายทอดเรื่องนี้ไปยังผู้บริหารของกรุงเทพมหานคร, ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย และผู้บริหารขององค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ให้คุณครูได้เห็นกระบวนการเปลี่ยนแปลง และครูคนอื่นๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ด้วย เพราะการอ่านนำไปสู่การสร้างเสริมสมรรถนะของชีวิตได้อย่างหลากหลายด้าน

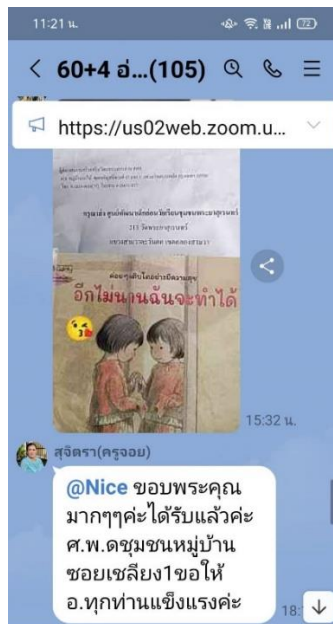
จากงานวิจัยพบว่า การทำกิจกรรมโดยมีหนังสือเป็นแกนหลักจะทำให้เด็กเกิดความสุข เห็นทิศทางของการสร้างกระบวนการเรียนรู้ การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง และมีการชี้ตัวอักษรให้เด็กดูด้วย จะทำให้เด็กรู้ตัวหนังสือ รู้จักความหมาย ซึ่งตรงนี้เป็นสิ่งที่ต้องการเกิดขึ้น เป็นการทำให้เด็กก้าวข้ามไม่ใช่เพียงแค่การอ่านหนังสือได้ แต่เด็กจะรู้ความหมาย ดีความได้ สามารถจัดการความรู้ได้ด้วยตัวเองและก้าวเข้าสู่โลกอักษร โลกของหนังสือ และโลกแห่งการเรียนรู้ สิ่งที่จะเกิดขึ้นจากนี้ไปคือ เด็กสามารถจัดการความรู้ได้ด้วยตัวเอง สร้างความรู้ได้ด้วยตัวเอง เพื่อก้าวเข้าสู่พลเมืองที่มีคุณภาพ คาดหวังว่าคุณครูทุกคนจะอิมเมจไปกับกิจกรรมต่างๆ ที่ออกแบบให้กับลูกหลานของเรา ขอขอบคุณค่ะ

• โครงการฯ หนุนเสริมหนังสือเป็นรางวัล

โครงการฯ ได้คัดเลือกและจัดซื้อหนังสือภาพสำหรับเด็กจากสำนักพิมพ์นานมี, สำนักพิมพ์ sandclock และ สำนักพิมพ์ barefoot banana ตามงบประมาณ เพื่อมอบเป็นกำลังใจให้กับ ผู้ที่ส่งใบงาน และรางวัลการเข้าร่วมกิจกรรม

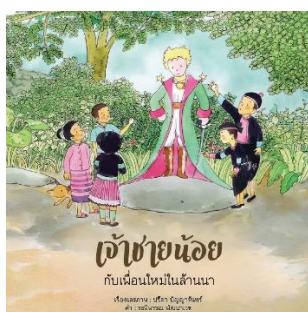
7. เวทีปิดโครงการ “พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss” วงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสริมพลัง “อ่าน อ่าน อ่าน”

1. งานบริหารจัดการโครงการ

1.1 จัดเตรียมหนังสือภาพสำหรับเด็กปฐมวัย รางวัลดีเด่น สพฐ. สร้างสรรค์โดยมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สนับสนุนหนังสือภาพสำหรับเด็กปฐมวัยที่ได้รับรางวัลจากการประกวดหนังสือดีเด่น ของ สพฐ. ประจำปี 2567 จำนวน 3 เรื่อง เพื่อส่งมอบให้กับ 48 ศพด. และ 2 โรงเรียน รวมถึงแกนนำ ศพด. พี่เลี้ยง 5 ศูนย์ ที่มาเข้าร่วมกิจกรรม (ภาคผนวก ค/8) จำนวน 55 ชุด รวม 165 เล่ม โดยแต่ละชุดประกอบด้วย

- เจ้าชายน้อยกับเพื่อนใหม่ในล้านนา (รางวัลหนังสือดีเด่น ปี 2567 ประเภทหนังสือสำหรับเด็ก 3-5 ปี)
- ร้องเป็น เล่นสนุก บทร้องเล่นเด็กไทย (รางวัลหนังสือดีเด่น ปี 2567 ประเภทสวຍງາມสำหรับเด็ก และ รางวัลชมเชย ประเภท หนังสือสำหรับเด็ก 3-5 ปี)
- หมู หมู (รางวัลหนังสือชมเชย ปี 2567 ประเภทหนังสือสำหรับเด็ก 3-5 ปี)

1.2 สนับสนุนหนังสือภาพสำหรับเด็กปฐมวัยผลิตโดยสำนักพิมพ์อื่นๆ

โครงการฯ ได้จัดสรรงบประมาณจัดซื้อหนังสือดีมีคุณภาพจากสำนักพิมพ์อัมรินทร์ คัดส์ จำนวน 28 รายการ รวม 56 เล่ม เพื่อส่งมอบให้กับ ศพด. ที่มาเข้าร่วมกิจกรรม มีรายชื่อดังนี้

ลำดับ	รหัสสินค้า	รายการ	ราคาปก	จำนวนหน่วย	ส่วนลด	จำนวนเงินสุทธิ
1	9786161857028	บ้านต้นไม้ในรันแคลจัว (ปกแข็ง)	245.00	2	30%	343.00
2	9786161862947	ความลับของบ้านต้นไม้ (ปกแข็ง)	245.00	2	30%	343.00
3	9786161863593	คุณนกคอตเตอร์ไรกันนะ (ปกแข็ง)	275.00	2	30%	385.00
4	9786161862886	ขบวนการไฟคุณคุณ (ปกแข็ง)	275.00	2	30%	385.00
5	9786161863067	คุณช้างอยู่ที่ไหนนะ (ปกแข็ง)(บาร์ใหม่)	275.00	2	30%	385.00
6	9786161863074	คุณควาหะอยู่ที่ไหนนะ(ปกแข็ง)(บาร์ใหม่)	275.00	2	30%	385.00
7	9786161862008	มหัศจรรย์บ้านต้นไม้ (ปกแข็ง)	275.00	2	30%	385.00
8	9786161858209	ครอบครัวแสนธรรมดาของคุณจะเซ็กซี่ (ใหม่)	275.00	2	30%	385.00
9	9786161858216	คุณจะเซ็กซี่กับความรักอันยิ่งใหญ่ (ใหม่)	275.00	2	30%	385.00
10	9786161858223	ความรักอันยิ่งใหญ่ของคุณจะเซ็กซี่ (ใหม่)	275.00	2	30%	385.00
11	9786161850272	นวดแล้วดี (ปกแข็ง)	255.00	2	30%	357.00
12	9786161852504	แมว ๑๑ ตัวกับยักษ์อุอิอะอะ (ใหม่/ปกแข็ง)	295.00	2	30%	413.00
13	9786161850579	เด็ขอเปิดให้นะ (ปกแข็ง)	255.00	2	30%	357.00
14	9786161850555	วันลัดคนของสิงโต (ปกแข็ง)	255.00	2	30%	357.00
15	9786161847791	ลาร์ช ลูกหมี่ทั่วโลก (ใหม่/ปกแข็ง)	255.00	2	30%	357.00
16	9786161850111	บ้านต้นไม้กับเพื่อนบ้าน	245.00	2	30%	343.00
17	9786161848705	หมวกใบเล็กของเจ้าปลาซิกซ์ (ปกแข็ง/ใหม่)	275.00	2	30%	385.00
18	9786161848576	คำสองคำกับหมวกหนึ่งใบ (ใหม่/ปกแข็ง)	275.00	2	30%	385.00
19	9786161848491	กระดาษแดงงาน (ใหม่/ปกแข็ง)	245.00	2	30%	343.00
20	9786161847869	อนุบาลช้างเบิ้ม (ใหม่/ปกแข็ง)	255.00	2	30%	357.00
21	9786161843571	ดินแดนแห่งเจ้าลิวรี่ (ปกแข็ง)	265.00	2	30%	371.00
22	9786161843588	บ้านต้นไม้ในรันแคลจัว (ปกแข็ง)	245.00	2	30%	343.00
23	9786161842901	หนูสามตัวในวันอากาศแสนร้อน (ปกแข็ง)	245.00	2	30%	343.00
24	9786161848569	แม่ไก่ไปดินแดน (ใหม่/ปกแข็ง)	255.00	2	30%	357.00
25	9786161864286	ผู้ช่วยตัวจิ๋ว (ปกแข็ง/บาร์ใหม่)	245.00	2	30%	343.00
26	9786161862398	สายการบินนกพิราบ (ปกแข็ง)	265.00	2	30%	371.00
27	9786161862411	สายการบินนกนางแอ่น (ปกแข็ง)	265.00	2	30%	371.00
28	8859735415441	เราเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันนะ	65.00	2	30%	91.00

2. เวิร์กช็อปโครงการ “พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss” วงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสริมพลัง “อ่าน อ่าน อ่าน”

พฤษภาคมที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2567 ณ ห้องประชุมชั้น 3 ศูนย์พัฒนาทุนมนุษย์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต อาคาร ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน ถนนราชวิถี เขตดุสิต กรุงเทพฯ

มีแกนนำครูที่ผ่านการอบรมการใช้หนังสือชุด อ่าน อ่าน อ่าน เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2566 เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา และ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จากสังกัดสำนักพัฒนาสังคม จำนวน 48 ศูนย์ (จาก 55 ศูนย์) โดยมีครูแกนนำหนุนเสริมพลัง 5 ศูนย์ เข้าร่วมเป็นวิทยากรด้วย

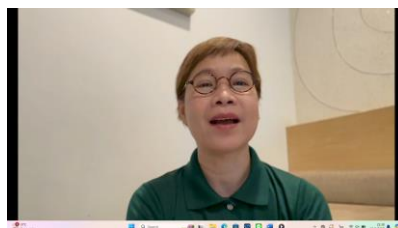
กำหนดการ

- 08.00 น. ลงทะเบียน
- 08.30 น. กล่าวต้อนรับและเปิดงานโดย
- : แพทย์หญิงผุสดี พรหมมาน รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร
 - : นางสาวณัฐยา บุญภักดี ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สสส. (คลิป)
 - : ดร.อารีดี เจริญ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาและเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
 - : แปลโดย ดร. ทินลลิตี ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
- 09.00 น. เวทีเรียนรู้สร้างสุข โดย ทีมกล้าก้าว
- ประมวลผลเก็บประสบการณ์ตลอดเส้นทาง 55 ศพด. + 4 โรงเรียน
 - World Café ‘โซว์ & แชร์ อ่านยกกำลังสุข’ วิทยากรประจำฐาน
 - ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดเทพากร
 - ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนนวมประดิษฐ์
 - ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนราษฎร์พัฒนา
 - ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์
 - ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแสงธรรมคลองมณี
 - ทำแบบสังเกตพฤติกรรม หลัง ใช้หนังสือชุดอ่าน อ่าน อ่าน
- 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 น.
- การอบรมเชิงปฏิบัติการ “อ่านเพิ่มพลังกาย ลด Learning Loss เด็กปฐมวัย”
วิทยากร: อาจารย์ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ (มูมู) ที่ปรึกษางานกิจกรรมสร้างสรรค์
มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- 16.00 น. ชวนคิดชวนคุยกับก้าวต่อไปในการพัฒนาศักยภาพครูแกนนำ กรุงเทพมหานคร
- ดร.ทินลลิตี ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
- นางสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- 16.30 น. ปิดการประชุม เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

ก. พิธีเปิด

นางสาวณัฐยา บุญภักดี ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สสส. ได้กล่าวผ่านคลิป :

สวัสดีทุกท่านนะคะ เรียนแพทย์หญิงผุสดี พรหมายน รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ดร.อาร์ตี เซจิ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาและเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ดร. ทินสิริ ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย คุณสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน วิทยากรทุกท่าน และคุณครูจากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กรุงเทพมหานคร ทุกๆ ท่าน ในนามของ สสส. ขอกล่าวว่า ยินดีกับทุกๆ ท่าน ที่โครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน เพื่อที่จะเสริมพลัง สมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss ได้เดินทางมาถึงเวทีปิดโครงการ แต่จะบอกว่า เป็นการปิดเพื่อที่จะไปต่อ เนื่องจากว่าภาวการณ์เรียนรู้ถดถอย หรือ Learning Loss จากการที่ สสส. ได้ติดตามสถานการณ์นี้มาอย่างต่อเนื่อง เราพบว่าไม่ได้เกิดขึ้นแค่ช่วงที่มีปัญหาเรื่องโควิด ศูนย์เด็กเล็กต้องปิด โรงเรียนต้องปิด เป็นระยะๆ จริงๆ แล้วเด็กไทยเราเผชิญกับภาวการณ์เรียนรู้ถดถอยมานานแล้ว จากการที่เราไม่มีความรู้ที่ถูกต้องในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เราเลี้ยงเด็กให้กินอิ่ม นอนหลับ วิ่งเล่น ดูว่าเจ๋งดี ดูสุขภาพดี แต่จริงๆ แล้วการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เป็นความรู้ชุดใหม่ ในโลกยุคใหม่ ที่เราเพิ่งมีความรู้ชุดนี้เมื่อไม่นานมานี้เอง ก็ได้มีการศึกษาค้นคว้าว่ามีวิธีอะไรกันบ้างที่ช่วงส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามธรรมชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมให้เขาได้เติบโตได้อย่างสมวัย สิ่งที่เราเข้ามาบันทึกตอนภาวการณ์เรียนรู้สร้างเสริมพัฒนาการเด็ก ในโลกยุคใหม่มีมากมายหลายสิ่งหลายอย่างเลยคะ การเล่นมือถือ ติดหน้าจอเป็นปัญหาระดับหนึ่งเลย เราจะต้องป้องกันเด็กๆ จากการติดหน้าจอนะคะ เรื่องของการที่ไม่มีพื้นที่ให้วิ่งเล่นกันอย่างอิสระ ปีนป่าย ได้เล่นตามใจชอบกับเพื่อนๆ มีพฤติกรรมเนือยนิ่ง สิ่งนี้ขัดขวางพัฒนาการเด็กมากๆ เลยคะ อย่างน้อยที่สุดสองเรื่องนี้เราควรที่จะต้องป้องกัน และหาวิธีส่งเสริมเด็กในทางที่ถูก เรื่องของการอ่าน การมีเวลาอิสระที่จะได้วิ่งเล่น วิ่งตามใจชอบเป็นสิ่งที่สำคัญมากๆ ต่อพัฒนาการเด็กคะ ไม่แพ้ไปกว่าเรื่องของโภชนาการ เรื่องของการกินอิ่ม นอนหลับ ก็อยากจะเชิญชวนนะคะว่า เวทีปิดโครงการในวันนี้ เป็นการมาคุยว่าเราได้บทเรียนที่ดีในการทำงานต่ออย่างไรบ้าง มีอะไรที่เราจะทำได้ดีขึ้นไปกว่านี้อีกในระยะต่อไปคะ สสส. ก็ยังมีความสนใจ ให้ความสำคัญ และมีความพร้อมที่จะสนับสนุนการพัฒนาของครู ศพด. เพื่อให้ส่งต่อไปยังเด็กๆ ทุกคนใน กทม. ร่วมกับทางยูนิเซฟ ทางมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน และภาคีเครือข่าย ก็ขอให้วันนี้เป็นการเรียนรู้และวางแผนงานระยะต่อไปที่มีความสุข สนุกสนานและมีความหวังนะคะ

ดร.อาร์ดี เซจิ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาและเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
แปลโดย ดร. ทินสรี ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย

Sawadeeka,

Dr. Pussadee Pron-ma-non, Deputy Director, Social Development Unit

Ms. Nattaya Boonpakee

Ms. Sudjai Promkued

Teachers from the ECD Centers of BMA.

Good morning!

It is always a pleasure to meet and engage with you at these reading workshops.

It really gives me joy to learn how young children benefit from the skills and knowledge you have gained from the reading workshops organized by Creative Reading Foundation with UNICEF support.

It is also a topic very close to my heart. I am a voracious reader. I cannot tell you enough how much I enjoy reading, how the act of reading has opened up so many new experiences and emotions, helping me to see the world from other people's eyes, and assuring me I am not alone as I have navigated the world in my work.

Today's workshop involves teachers from 60 ECD centres from under BMA selected for more in depth training on levelled-reading to promote reading skills in young children.

Leveled reading books and pedagogy provide a structured and carefully graded set of books that gradually increase in complexity. This allows children to progress at their own pace, building confidence as they go. It ensures that children are reading materials appropriate to their skill level, preventing frustration, and promoting success.

This is especially important in Thailand, where the recent data from the Multiple Indicator Cluster Survey 2022, a collaboration between UNICEF and the National Statistics Office, highlights that just half of children in grade2/3 can read at the desired proficiency in Thailand, including Bangkok.

As UNICEF, we also promote evidence-based teaching-learning practices. So, in 2021, UNICEF initiated the reading project for ECD centers in BMA schools to build capacity for ECD teachers so that the teachers have the skills to help young children develop their reading skills. We

implemented it with 50 ECD centers and 114 teachers in 2021–2022, and then almost 200 ECD centers in 2023. We have learned that young children's behavior changes, particularly for the young children who are slow in reading skills, their skills have improved. Their social interaction, creativity, and confidence have improved as well. So, we are very pleased with the result.

Today's workshop is the next step in that very journey to continue the capacity-building process. Alongside sharing your experiences and reflecting on lessons learned, we also want to encourage you to extend it to other teachers through peer learning networks.

You all are very important to young children's lives. As one of the first few adults who engage with children continuously and consistently in young children's lives, you have the power to ensure they get the best start in education and later success in life.

Foundational reading in the early grades is essential not only for academic success but also for personal development, cognitive growth, and participation in society. It is the cornerstone upon which a child's educational journey is built, and investing in it is crucial for their future.

Please continue to use the knowledge and experiences from this project so that young children in Bangkok can have better reading skills, which will help them in their future learning.

Thank you very much for taking part in this project, you are our champion. I would also like to thank BMA for their support throughout the project and the team from the Creative Reading Culture Promotion Foundation for making this workshop happen. I would like to wish you a productive workshop.

Kop Kun Mak ka.

คุณระพีพรรณ พัฒนาเวช นักวิชาการประจำโครงการ และกรรมการมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

กล่าวว่า ขอบขอบคุณคุณครูมากๆ จริงๆ ที่มาในวันนี้ พบว่าทุกศูนย์ฯ ส่งรูปมาในกลุ่มไลน์ รู้สึกดีใจมาก จึงอยากมาเป็นกำลังใจให้ในวันปิดโครงการ ถึงแม้ว่าวันนี้จะเป็นวันปิดโครงการแต่ทุกการทำงานยังดำเนินต่อ ข้อดีคือพวกเราเป็นรุ่นแรกที่สามารถทำให้เห็นว่าโครงการนี้สามารถไปต่อได้จริงๆ ไม่ได้ยากเกินความสามารถ และที่สำคัญคือเด็กได้ประโยชน์จริงๆ ต่อไปเพื่อนๆ ที่สังกัดในกรุงเทพมหานครก็จะได้รับหนังสือ และกระบวนการที่จะพัฒนาเด็กต่อไป

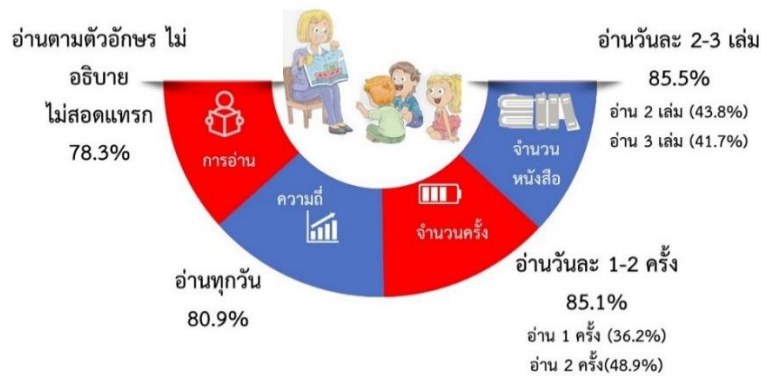

ข. กิจกรรมนำเสนอผลจากการประมวลผลเก็บประสบการณ์การพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยหนังสือและการอ่าน : เสริมพลังสมรรถนะด้านภาษาและการเรียนรู้ในวิกฤต Learning Loss

คุณเยาวลักษณ์ ชีพสุมล นักวิชาการติดตามประเมินผลโครงการฯ ชี้แจงผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ ประสบการณ์ตลอดการดำเนินโครงการฯ ได้นำเสนอ ผลการบันทึกการทำงานของครู “การใช้หนังสือฝึกอ่านตามระดับชุด อ่าน อาน อ้าน ลด Learning Loss สร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา” โดยข้อมูลจาก 43 ศพด. (จาก 55 ศพด.) และ 4 โรงเรียน พบว่า

ลักษณะการใช้หนังสือกับเด็ก 78.3 เปอร์เซ็นต์ อ่านตามตัวอักษร ไม่อธิบาย ไม่สอหดแทรก ให้เด็กได้เรียนรู้ ทำงานกับสมอง ในส่วนของความถี่การอ่าน 80.9 เปอร์เซ็นต์ อ่านทุกวัน 85.1 เปอร์เซ็นต์ อ่านวันละ 1-2 ครั้ง 36.2 เปอร์เซ็นต์ อ่านวันละ 1 ครั้ง และ 48.9 เปอร์เซ็นต์ อ่านวันละ 2 ครั้ง ในส่วนของจำนวนหนังสือที่อ่าน 85.5 เปอร์เซ็นต์ อ่านวันละ 2-3 เล่ม 43.8 เปอร์เซ็นต์ อ่านวันละ 2 เล่ม 41.7 เปอร์เซ็นต์ อ่านวันละ 3 เล่ม ทั้งหมดนี้คือลักษณะการอ่านของคุณครู

ลักษณะการใช้หนังสือกับเด็ก

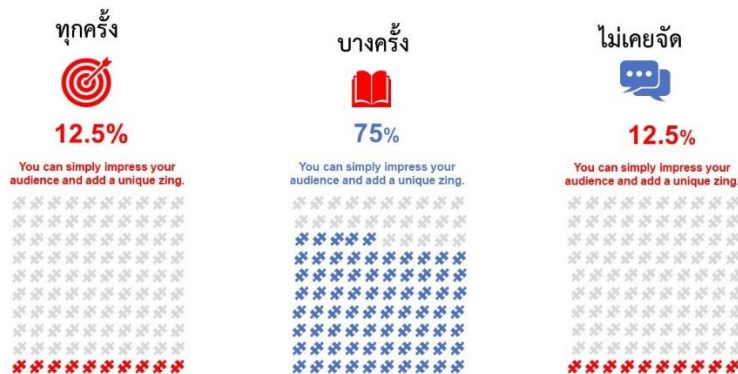
ต่อมา 5 อันดับพฤติกรรมของเด็กเมื่อครูอ่านให้ฟัง 91.7 เปอร์เซ็นต์ เด็กสามารถบอกชื่อหนังสือที่ครูเคยอ่านได้ถูกต้อง 85.4 เปอร์เซ็นต์ มีความพร้อมนั่งประจำที่เมื่อครูจะอ่านหนังสือให้ฟัง 83.3 เปอร์เซ็นต์ จำตัวละครในหนังสือที่ครูเคยอ่านได้ 79.2 เปอร์เซ็นต์ จดจ่อ มีสมาธิอยู่กับหนังสือที่ครูกำลังอ่านอย่างต่อเนื่อง 62.5 เปอร์เซ็นต์ ซักถามเกี่ยวกับหนังสือที่ครูอ่านให้ฟัง

5 อันดับพฤติกรรมของเด็กเมื่อครูอ่านให้ฟัง

นอกจาก 5 พฤติกรรมนี้ ยังมีพฤติกรรมอื่น ๆ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ เพื่อสามารถต่อยอดความคิดได้ เมื่อเริ่มเห็นการเปลี่ยนแปลงในการอ่านของคุณครู พบว่า การจัดกิจกรรมเชื่อมโยงหน่วยการเรียนรู้หรือเนื้อหาในหนังสือ บางครั้ง 75 เปอร์เซ็นต์ ทุกครั้ง และไม่เคย 12.5 เปอร์เซ็นต์

การจัดกิจกรรมเชื่อมโยงหน่วยการเรียนรู้หรือเนื้อหาในหนังสือ

กิจกรรมต่อยอดจากนิทานที่เด็กชื่นชอบ พบว่า ชวนทำกิจกรรมตามเนื้อเรื่องในหนังสือ เช่น ทำอาหาร (ไข่เจียว) ชวนเล่นบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่อง อ่านเรื่องอะไรแล้วสมมติเป็นตัวละครในเรื่องนั้น ชวนพูดคุยเกี่ยวกับเหตุการณ์ เรื่องราวตัวละคร และให้เล่าให้เพื่อนฟัง ชวนทำกิจกรรมศิลปะ เช่น วาดภาพระบายสี เป่าสี หยดสี ปั้นดินน้ำมันตามจินตนาการ พาเล่นเกม เช่น ทายคำศัพท์ เก็บไข่ใส่ตะกร้า กิจกรรมชวนคิด เช่น จำลองสถานการณ์ที่มีข้อจำกัดเพื่อให้เด็กคิดแก้ปัญหา หรือต่อยอดจากในหนังสือ สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว เช่น ให้ผู้ปกครองพาไปงานวัดและนำมาเล่าให้เพื่อนฟัง ทั้งหมดนี้คือกิจกรรมที่ต่อยอดจากนิทานที่คุณครูได้ใช้กับเด็ก

เมื่อคุณครูทำงานในส่วนของนิทานกับเด็กและเรื่องของกิจกรรมแล้ว การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาภาษาของเด็ก พบว่า 62.5 เปอร์เซ็นต์ อ่านหนังสือให้ลูกฟังที่บ้าน 47.9 เปอร์เซ็นต์ ขอยืมหนังสือกลับบ้าน 47.9 เปอร์เซ็นต์ ได้ถามเรื่องพัฒนาการทางภาษาของลูก และ 31.3 เปอร์เซ็นต์ ยังไม่ได้

จัดกิจกรรมนำหนังสือกลับบ้าน ในส่วนนี้คุณครูมองว่ายังคงต้องทำงานกันต่อไปและคิดว่าผู้ปกครองหลายท่านสนใจแต่อาจจะติดภารกิจ ส่วนตัวเรื่องของการทำงาน ที่ไม่สามารถจัดสรรเวลาได้อย่างลงตัว

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการพัฒนาภาษาของเด็ก

อ่านหนังสือ ให้ลูกฟังที่ บ้าน	ขอยืม หนังสือกลับ บ้าน	ได้ถามเรื่อง พัฒนาการ ทางภาษา ของลูก	ยังไม่ได้จัด กิจกรรมนำ หนังสือกลับ บ้าน
62.5 %	47.9 %	47.9 %	31.3 %

ในส่วนของกิจกรรมที่ทำร่วมกับผู้ปกครอง ให้นำหนังสือกลับบ้าน (เด็ก หรือผู้ปกครองพาเด็กเลือก) และให้เด็กกลับมาเล่า หรือผู้ปกครองถ่ายรูปการอ่านลงกลุ่มไลน์ กระตุ้นพ่อแม่ให้กระตุ้นหรือวัน จัดสภาพแวดล้อม โดยมี ชั้นหนังสือสำหรับผู้ปกครองยืมกลับบ้าน ให้ยืมจนกว่าเด็กจะรักหนังสือ ตอบคำถามเกี่ยวกับหนังสือนิทานเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากอ่านกับพ่อแม่

กิจกรรมที่ทำร่วมกับผู้ปกครอง

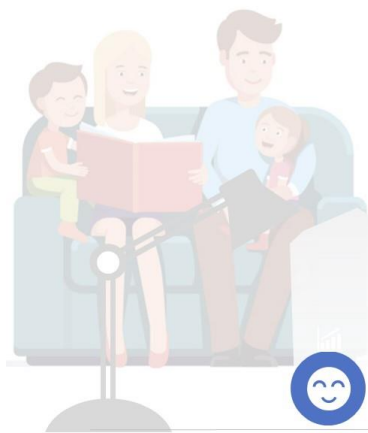

ด้านเทคนิคกระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 1) ทำงานกับผู้ปกครอง สร้างความสนิทสนม โดยชื่นชมสิ่งดีๆ ก่อน หลังจากนั้นค่อยหาวิธีเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาลง เช่น คำพูดที่รุนแรง สื่อสารโดยตรงกับ

ผู้ปกครอง (ช่วงมารับลูก หรือประชาสัมพันธ์ช่องทางต่าง ๆ) เพื่อบอกประโยชน์ เล่าถึงพัฒนาการที่ดีขึ้นจากการอ่าน กำชับเรื่องงดการเล่นโทรศัพท์ต่อหน้าลูก รับฟัง ให้กำลังใจกับผู้ปกครอง วางแผนร่วมกับผู้ปกครอง 2) กระตุ้นความร่วมมือ มอบของรางวัล เช่น ครอบครัวยุติการอ่าน หรือให้รางวัลเด็กเพื่อจูงใจบอกเล่าประโยชน์ของการอ่านในกลุ่มไลน์ ลงภาพการอ่านกับลูกในไลน์กลุ่ม ลงวิดีโอ ขณะที่ครูอ่าน เพื่อให้ผู้ปกครองเห็นความตั้งใจของลูกหลานในการอ่าน หลักฐานเชิงประจักษ์อีกอย่างหนึ่ง คือ การหยิบหนังสือจากโรงเรียนกลับไปอ่านที่บ้าน

เทคนิคกระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ทำงานกับผู้ปกครอง

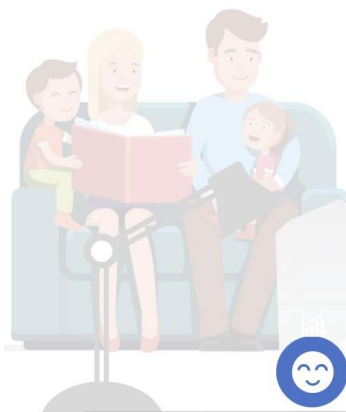

- สร้างความสนิทสนม โดยชื่นชมสิ่งดี ๆ ก่อน หลังจากนั้นค่อยหาหรือเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาลูก เช่น คำพูดที่รุนแรง
- สื่อสารโดยตรงกับผู้ปกครอง (ช่วงมารับลูก หรือประชาสัมพันธ์ช่องทางต่าง ๆ) เพื่อบอกประโยชน์ เล่าถึงพัฒนาการที่ดีขึ้นจากการอ่าน กำชับเรื่องงดการเล่นโทรศัพท์ต่อหน้าลูก
- รับฟัง ให้กำลังใจกับผู้ปกครอง
- วางแผนร่วมกับผู้ปกครอง

เทคนิคกระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

กระตุ้นความร่วมมือ

- มอบของรางวัล เช่น ครอบครัวยุติการอ่าน หรือให้รางวัลเด็กเพื่อจูงใจ
- บอกเล่าประโยชน์ของการอ่านในกลุ่มไลน์
- ลงภาพการอ่านกับลูกในไลน์กลุ่ม
- ลง VDO ขณะที่ครูอ่าน เพื่อให้ผู้ปกครองเห็นความตั้งใจของลูกหลานในการอ่าน

พัฒนาการที่เกิดขึ้นจากการอ่านของเด็ก พบว่า เด็กสามารถจดจำชื่อ ตัวละคร เรื่องราว เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ ถ้าเด็กสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจมากขึ้น สื่อสารอธิบายตัวละครและเรื่องราวได้ พัฒนาการทางภาษาดีขึ้น แม้เด็กหม่อลอยก็กลับมาสนใจ และสื่อสารดีขึ้น มีสมาธิ

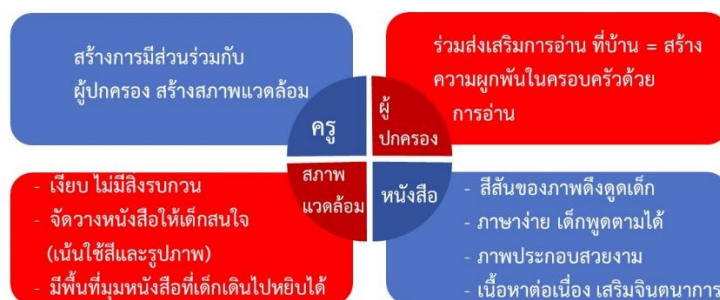
ในการฟังมากขึ้น เมื่อเปลี่ยนวิธีการเป็นการอ่านเฉยๆ ส่งผลให้ กล้าพูด กล้าแสดงออกมากขึ้น เข้าใจเนื้อหา ตอบคำถาม เล่าต่อยอดได้ และนำมาเล่นบทบาทสมมติได้ มีจินตนาการ และคิดต่อยอดจากนิทานที่ครูเล่าได้

พัฒนาการที่เกิดขึ้นจากการอ่าน

ในส่วนของปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จมี 4 ส่วน คือ 1) ครู สร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง สร้างสภาพแวดล้อม 2) ผู้ปกครองร่วมส่งเสริมการอ่าน ที่บ้าน คือ สร้างความผูกพันในครอบครัวด้วยการอ่าน 3) สภาพแวดล้อม เฝ้าย ไม่มีสิ่งรบกวน จัดวางหนังสือให้เด็กสนใจ (เน้นใช้สีและรูปภาพ) มีพื้นที่มุมหนังสือที่เด็กเดินไปหยิบได้ และ 4) หนังสือ สีสันของภาพดึงดูดเด็ก ภาษาง่าย เด็กพูดตามได้ ภาพประกอบสวยงามเนื้อหาต่อเนื่อง เสริมจินตนาการ

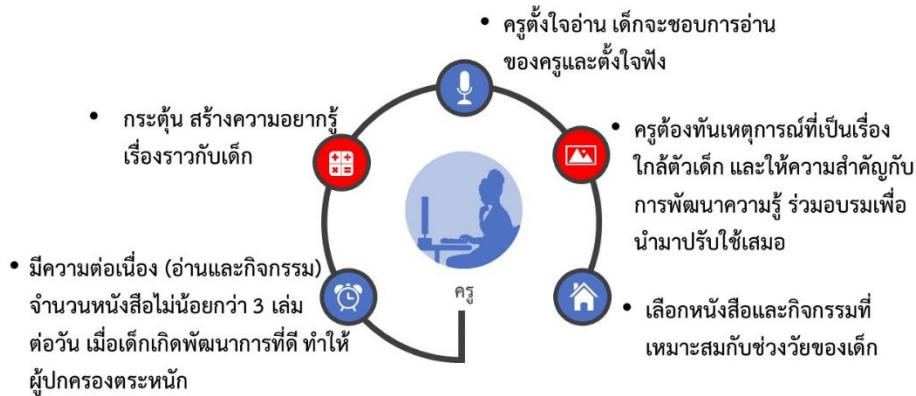
ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จ

ในขณะเดียวกัน ปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างความสำเร็จ คือ ครู มีความต่อเนื่อง (ทั้งการอ่านและทำกิจกรรม) จำนวนหนังสือไม่น้อยกว่า 3 เล่มต่อวัน เมื่อเด็กเกิดพัฒนาการที่ดี ทำให้ผู้ปกครองตระหนัก

กระตุ้น สร้างความอยากรู้เรื่องราวกับเด็ก และสร้างพัฒนาการที่ดีให้กับเด็ก ครูตั้งใจอ่าน เด็กจะชอบการอ่านของครูและตั้งใจฟัง ครูต้องทันเหตุการณ์ที่เป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก และให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ ร่วมอบรมเพื่อนำมาปรับใช้เสมอ เลือกหนังสือและกิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก ทั้งหมดนี้คือปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านสำหรับเด็ก ที่คุณครูสามารถทำได้เลย

ปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างความสำเร็จ

ท้ายที่สุดในเรื่องของ ปัญหา อุปสรรคประกอบด้วย 1) ผู้ปกครอง คือ ไม่ให้ความร่วมมือในการอ่าน ไม่ดูแลหนังสือ สูญหายจึงต้องปิดการยืม นำโทรศัพท์ให้ลูกเล่น 2) ครู คือ ภาระงานมาก ไม่เห็นพัฒนาการเด็ก กิจกรรมเพิ่มขึ้น กระทั่งการอ่าน ไม่สม่ำเสมอในเรื่องอ่านและกิจกรรม 3) แนวคิดของศูนย์ เน้นวิชาการ ทำให้บางกิจกรรมไม่ได้รับการสนับสนุน 4) หนังสือ คือ ขนาดเล็กไปไม่เหมาะกับเด็กกลุ่มใหญ่ และมีจำนวนจำกัด 5) เด็ก ไม่นิ่ง ไม่มีสมาธิ ไม่สามารถเล่าเรื่องได้ และเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมมีพัฒนาการล่าช้า ทำให้วุ่นวายเล็กน้อย

ปัญหา อุปสรรค

และ สิ่งที่ต้องการได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติม คือ ด้านความรู้ คือ เทคนิคการอ่านดึงความสนใจ เด็กสมาธิสั้น และการอ่านหนังสือ แนวทางการจัดกิจกรรมกับผู้ปกครองให้เข้าใจพัฒนาการเรียนรู้เด็ก ความรู้การทำงานของสมองด้านภาษา ในส่วนของ หนังสือนิทาน / สื่อ คือ นิทานให้เพียงพอ และนิทานใหม่หมุนเวียนนิทานประกอบภาพที่มีสีสันสวยงาม ช่องทางส่งหนังสือที่สามารถแนะนำ ผู้ปกครองได้ สื่อประกอบการสอน การเล่น เช่น ผัก ผลไม้ปลอม และในส่วนโครงการ คือ มีโครงการต่อเนื่อง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดกิจกรรมตนเอง

สิ่งที่ต้องการได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติม

ค. กิจกรรม World Café “โหว์ & แชร์ อ่านยกกำลังสุข”

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้เกิดความมั่นใจ และเห็นแนวทางในการคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาเด็ก ทางโครงการได้ออกแบบกิจกรรม World Café “โหว์ & แชร์ อ่านยกกำลังสุข” เพื่อให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากการจัดการความรู้จากประสบการณ์จริงของเพื่อนครู ดังนี้

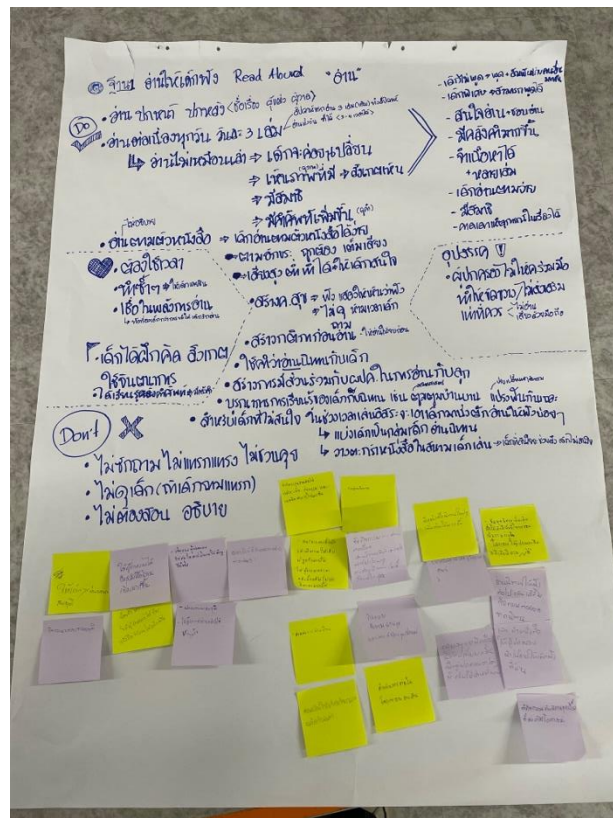
กระบวนการ

1. วิทยากรกระบวนการให้ผู้เข้าร่วมแยกนั่งตามกลุ่ม จากที่แบ่งกลุ่มไว้ตั้งแต่ลงทะเบียน
2. วิทยากร แนะนำวิทยากรประจำกลุ่ม
 - กลุ่มที่ 1 หลักการ “อ่านหนังสือให้เด็กฟัง” (Read Aloud)
 - กลุ่มที่ 2 การทำกิจกรรมหลังการอ่าน
 - กลุ่มที่ 3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
 - กลุ่มที่ 4 การเปลี่ยนแปลงของเด็ก ๆ เมื่อมีครูอ่านหนังสือให้ฟัง
 - กลุ่มที่ 5 ยกระดับครูแกนนำสู่ BKK Reading Coach
3. ครูแกนนำเสริมพลังเป็นวิทยากรกระบวนการประจำกลุ่ม ชวนพูดคุยตามประเด็นของกลุ่ม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ จากการทำงานตลอดระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา
4. ผู้ช่วยวิทยากรทำหน้าที่หนุนเสริมและบันทึกประเด็นสำคัญรวมถึงการนำเสนอข้อสรุปของกลุ่ม
5. ในแต่ละการพูดคุย จะมีเวลาให้กลุ่มละ 20 นาที หลังเสียงสัญญาณ จัดให้มีการเปลี่ยนกลุ่ม ให้ครบทั้ง 5 ฐาน
6. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับพาสปอร์ต (ที่คั่นหนังสือ) “อ่าน อาน อ้าน” คนละ 1 แผ่นเพื่อสะสมตัวละครในหนังสือ “อ่าน อาน อ้าน”
7. เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการในแต่ละกลุ่ม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้แสดงสัญลักษณ์ของกลุ่มนั้น ๆ
8. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสะสมแต้มครบทั้ง 5 กลุ่ม และทำแบบประเมินหลังการอ่าน จะได้รับชุดหนังสือหนุนเสริมการทำงาน

กลุ่มที่ 1 หลักการ “อ่านหนังสือให้เด็กฟัง” (Read Aloud)

การอ่านให้เด็กฟัง (Read Aloud) พบว่า สิ่งที่ควรทำในการอ่านหนังสือคือ การเริ่มต้นอ่านตั้งแต่หน้าปก ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ผู้วาด จนถึงปกหลังของหนังสือ ควรมีการอ่านอย่างต่อเนื่องวันละ 4 ครั้งๆ ละ 3 เล่ม แต่ในสัปดาห์แรกของการอ่าน ควรจะอ่านหนังสือ 3 เล่ม ที่เป็นเล่มเดิมตลอดทั้งสัปดาห์ การอ่านไม่เหมือนการเล่าควรอ่านตามตัวหนังสือ แล้วเด็กๆ จะค่อยๆ เปลี่ยน เด็กจะมีสมาธิมากขึ้น สามารถอ่านตามตัวหนังสืออย่างถูกต้องและเต็มเสียง และสิ่งที่ไม่ควรทำการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ทุกครั้งที่อ่านหนังสือให้เด็กฟัง จะไม่ซักถาม ไม่แทรกแซง ไม่ชวนพูดคุย ใช้วิธีการอธิบาย แทนการสอน และไม่ดูเด็กเมื่อเวลาเด็กถาม นอกจากนี้ยังพบว่าปัญหาและอุปสรรคของการอ่านให้เด็กฟัง คือ ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ส่งเสริมในการอ่านของเด็กเท่าที่ควร ผู้ปกครองยังเลี้ยงเด็กด้วยมือถือ การอ่านนิทานกับเด็ก จึงเป็นการ

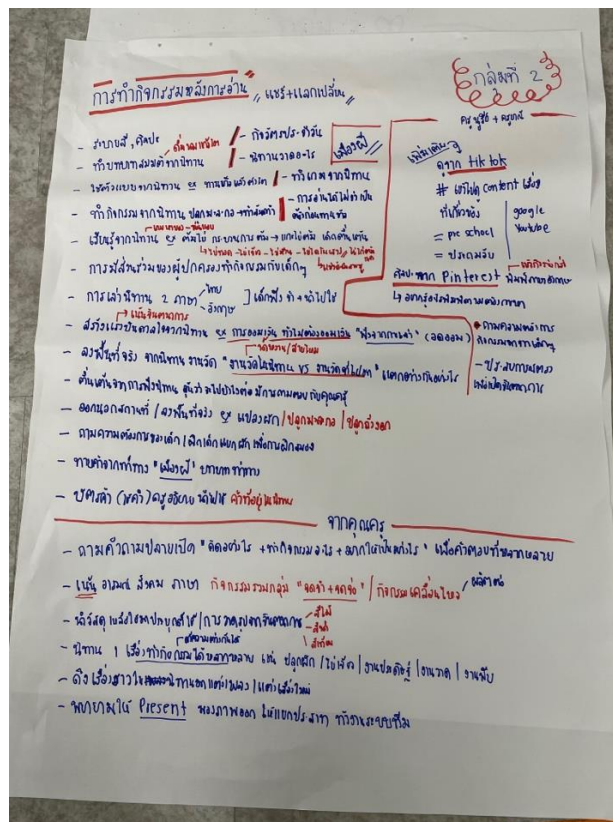
สร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองในการอ่านกับลูก บุรณาการในการเรียนรู้ของเด็กกับนิทาน เช่น แปร่งพันกันเถาะ (ปริบพุดิกรรม) ดังนั้นการอ่านให้เด็กฟัง (Read Aloud) จะต้องใช้เวลา ทำซ้ำจนเด็กเกิดความเคยชิน มีความเชื่อในเรื่องของพลังการอ่าน เด็กๆ ได้ฝึกคิด ฝึกสังเกต และใช้จินตนาการในการเรียนรู้ คำศัพท์เพื่อมีคลังคำศัพท์ที่หลากหลาย เมื่อเด็กจำเนื้อหาได้ เด็กจะมีการอ่านตาม มีสมาธิ ทำให้จำเนื้อหาได้หลากหลาย มีความสนใจในการอ่านพร้อมทั้งชอบที่จะอ่านมากขึ้น

กลุ่มที่ 2 การทำกิจกรรมหลังการอ่าน

หลังจากเด็กได้ฟังนิทานแล้ว กิจกรรมหลังการอ่านที่น่าสนใจ อาจจะเป็นการตั้งคำถามปลายเปิดว่า คิดอย่างไร อยากให้เป็นอย่างไร หรือ เราควรทำกิจกรรมอะไรต่อไป เพื่อการได้คำตอบที่หลากหลาย มุ่งเน้นการเชื่อมโยง พัฒนาการอารมณ์ สังคม และภาษา รวมถึงการทำกิจกรรมกลุ่ม นิทาน 1 เรื่อง หลังจากอ่านจบแล้ว สามารถทำกิจกรรมได้หลากหลาย (การทำอาหาร งานวาด งานประดิษฐ์) สามารถตั้งเรื่องราวในนิทานออกมาแต่งเรื่องราวใหม่หรือแต่งเพลง นอกจากนี้กิจกรรมหลังการอ่านที่ได้รับผลตอบรับที่ดีคือ 1) การแสดงบทบาทสมมติหรือตัวแบบจากนิทาน เช่น ตีมนมแล้วจะตัวสูง ทานข้าวแล้วจะแข็งแรง และตัวโต หรือตัวแบบของการทำกิจวัตรประจำวัน 2) การเรียนรู้จากในนิทาน เช่น เกมขายของ ซ่อนแอบ

การบูรณาการจากอาหาร (เมนูไข่ เช่น ไข่เจียว ไข่ม้วน ไข่ทอด ไข่ต้ม ไข่โดโนเสาร์) 3) การลงพื้นที่จริงจาก การพื้หนาน เช่น งานวัดในนิทานกับงานวัดจากสถานที่จริง ว่าสิ่งที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไร 4) การสร้าง แรงบันดาลใจจากนิทาน เช่น การออมเงินจากการพื้หนาน (การพื้จากการอ่าน) ทุกครั้งที่เด็กพื้หนาน จากการอ่าน เด็กจะมีจินตนาการอย่างมากมาย การไม่ปิดกั้นและให้เด็กได้เรียนรู้ (ความถนัดของเด็กแต่ละคนไม่เท่ากัน) และช่องทางการเรียนรู้เพิ่มเติมหลังจากกิจกรรมการอ่านสามารถสืบค้นได้จาก กูเกิ้ล ยูทูบ ติกต็อก หรือ ฟินเทอเรส ค้นหาจากคำสำคัญที่ต้องการจะค้นหา การใช้ภาษาอังกฤษในการค้นหาจะทำให้ เข้าถึงเนื้อหาได้มากกว่า และสุดท้ายควรถามความต้องการของเด็ก ๆ หลังการอ่านนิทานอยู่เสมอ

กลุ่มที่ 3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

กระบวนการแรก คือ ต้องสำรวจว่าในแต่ละบ้านมีหนังสือนิทานกี่เล่ม ทำกูเกิ้ลฟอร์มพูดคุยกับ ผู้ปกครอง ทำความเข้าใจในแต่ละครอบครัวพร้อมสร้างเงื่อนไขต่าง ๆ ก่อนการอ่านนิทาน กระบวนการที่ ใช้แล้วได้ผล คือ การจัดหมวดหมู่ของนิทานให้เชื่อมโยงกับสิ่งที่เรียน (นิทานคุณธรรม นิทานเพื่อนรัก) ทำ กิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมเสรี (เสริมให้ได้รักการอ่านและรักหนังสือก่อน) มีการให้รางวัลกับความ รับผิดชอบ (มีการจดบันทึกการยืมคืนที่ชัดเจน สมุดบันทึกของการอ่าน) มีคู่มือการอ่านให้ผู้ปกครอง เน้น

ง. เก็บข้อมูลหลังการอบรมฯ โดยออกแบบ “แบบสังเกตพฤติกรรม ‘หลัง’ การใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน” จัดทำเป็นกุญแจฟอร์ม โดยส่งคิวอาร์โค้ดให้ครูบันทึกอีกครั้ง หลังจากทำครั้งแรกเมื่อ 31 ตุลาคม

2566

จ. กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ “อ่านเพิ่มพลังกาย ลด Learning Loss เด็กปฐมวัย”

กระบวนการ

1. พิธีกรแนะนำกิจกรรมและวิทยากร

2. วิทยากร โดย อาจารย์ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ (มูมู) ที่ปรึกษางานกิจกรรมสร้างสรรค์ มูลนิธิส่งเสริม
วัฒนธรรมการอ่าน

อาจารย์ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ เริ่มกิจกรรม “ร้องเพลงไม่เป็นภาษา” -“บลา บลา ลากูม บา ลา ลากูม บา
ลา ฮา วิ แซะ เฮ นา นา นา นา ฮา วิ แซะ” ร้องซ้ำไปซ้ำมาจนครูเกิดความคุ้นชินร้องตามได้ สื่อให้เห็นว่า ต้องทำ
แล้วสนุก ไม่สนุกไม่ต้องทำ จากความสนุกมีจังหวะ ภาษา (ง่าย) ภาษาที่สามารถเปิดโอกาสให้ผิดได้ เสียงที่ไม่
บอกภาษา เช่นเคลื่อนไหวช้า เร็ว หยุด การปรบมือ จังหวะของเด็กปฐมวัยมีแค่เร็ว ช้า และหยุด ให้รู้จักจังหวะ
ก่อนจะพัฒนาไปสู่ดนตรีหรือตัวโน้ตอะไรได้อีกหลายอย่าง ถ้าพูดในบริบทของเรื่อง อ่าน อาน อ้าน มีหนึ่ง
เรื่องที่เจอ คือ โอโฮ... อีปโปตัวใหญ่ อีปโปจะตัวใหญ่ ขึ้นอยู่กับการออกเสียงของครู และท่าทาง หน้าตา
การแสดงออกอยู่ที่หน้า ไม่จำเป็นต้องออกเสียงเยอะ จากนั้นร้องเพลง “อีปโปตัวโตอ้วนใหญ่ กินอะไรถึงได้

ตัวโต ฉันรู้ว่าเจ้าฮิปโปกินไข่พะโล้ฟองใหญ่ ฮิปโปตัวโตอ้วนใหญ่กินอะไรก็ได้ตัวโตกินแตงโมลูกใหญ่“ ร้องเข้าไปเข้ามา ฮิปโปจะกินอะไรก็ต้องลงท้ายด้วยสระโอ

อ่าน อาน อ้าน มีนิทานอีกเล่มหนึ่งที่สอนเรื่องสระอุ คือ เรื่อง อาม่า เมื่ออ่านชื่อเรื่องคิดว่าสอนสระอา แต่เปิดไปข้างในสอนสระอุ ในนิทานอาม่าทำอะไรบ้าง อาม่าทอดปลาหู อาม่าทำอะไรกับเห็ดหูหนู เป็นการสื่อสารด้วยวัจนภาษา เช่น การทอด การหัน การชอย การดำ ในหนึ่งรูปเราสามารถตีความได้หลายอย่าง เช่น การหัน สับ ชอย เราจะเลือกใช้คำตอบไหนก็ได้ไม่มีถูกมีผิด หนังสือเรื่องอาม่าจะสอนในหมวดหมู่ของการทำอาหาร เวลาคุณครูเห็นนิทานหนึ่งเรื่อง อยากให้ตอบให้ได้ว่านิทาน เรื่อง อาม่า มีเรื่องเด่นในชีวิตมีอะไรที่เกี่ยวกับอาหารและมีสระอุไหม และอาจใช้กิจกรรมร้องเพลงต่อ “หมูน้อยตัวดุน้อย ยืนแก้มย้อยกินอะไรอยู่ หมูน้อยชอบเต้าหู้ หมูน้อยชอบกินเต้าหู้ กินเต้าหู้ฮู้ฮู้ฮู้ฮู้ฮู้ฮู้” ร้องเพลงกินอะไรลงท้ายด้วยสระอุ กินปลาหู กินหัวหมู กินสาครุ กินชาบู กินชมพู กินปลาดุกฟู กินถั่วพู กินบิงซู ทั้งหมดนี้ คือทักษะอย่างหนึ่งที่อยากให้คุณครูมี คือ ทักษะการแต่งเพลงให้เป็น เพราะถ้ามีนิทานหนึ่งเรื่อง ร้องคู่กับเพลงหนึ่งเพลง จะมีกิจกรรมทำต่อ ถ้าคุณครูไม่มีเพลง คุณครูก็หาเพลงให้ได้เพื่อนิทานที่สนุกและน่าสนใจ

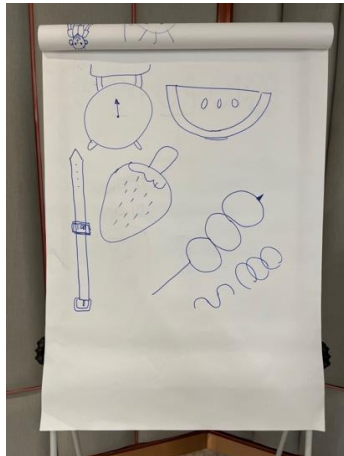
ต่อมาเป็นเรื่องของนิทาน เมืองผี ทำไมเด็กถึงชอบเรื่องผี รู้จักผี รู้จักว่าผีน่ากลัว รู้จักว่าผีหลอก ชอบฟังเรื่องผี อาจารย์ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ เล่าเรื่องผีในนิทานด้วยน้ำเสียงที่น่าสนใจ ใส่ท่าทางแลบลิ้นปลิ้นตา การเคลื่อนไหว ท่าทาง ยกตัวอย่างเรื่องผี ผีเปรต ผีกระหัง ผีกระสือ ผีฝรั่ง ผีจีน ผีดิบ ในเรื่องของผีจะมีแอ็คชั่น เวลาอ่านนิทานให้เด็กฟัง เด็กแสดงบทบาทสมมติ เวลาเล่นกับเด็กให้เด็กเล่นเป็นผี ไม่เล่นเป็นคน

นิทานอีกหนึ่งเรื่อง คือ ขับริดพลอดภัยไปเที่ยวทะเล เล่มนี้ยังไม่ได้พิมพ์ ยังไม่มีการเผยแพร่ อาจารย์ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์อ่านเรื่องขับริดพลอดภัยไปเที่ยวทะเล มีบทบาทสมมติให้ครูคาดเข็มขัดนิรภัย การขับริด การจับพวงมาลัย การใช้เสียงมีความหมายสัมพันธ์กับภาพ นิทานเรื่องนี้จบที่ปกหลังนิทาน ไม่จำเป็นจบที่หน้าสุดท้าย หลังจากอ่านนิทานเรื่องนี้เสร็จ เคยสอนเด็กเสมอว่า ต้องสอนเด็กกอดแตร ถ้าไม่ได้ฝึกจะไม่รู้ เพราะฉะนั้นถ้าบ้านไหนมีรถ เราก็ต้องบอกให้พ่อแม่ฝึกลูกกอดแตรให้เสียงดัง ใช้สองมือประสานกัน และออกแรงกดถึงจะดัง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าความแข็งแรงทุกคน สิ่งแรกอีกอย่างหนึ่งที่ควรจะต้องฝึกเด็ก คือ เด็กที่อยู่บนรถจะต้องไม่ร้องให้ ตื่นขึ้นมาต้องไม่ตกใจ ไม่ร้องให้ ต้องมีสติ ถ้าไม่มีพ่อแม่ ออกไม่ได้ คือ ไปปั๊บบัตร เป็นเรื่องเล็กน้อยที่เราต้องฝึกเด็ก ๆ นิทานมีเพลง นิทานที่ทำให้เรามีส่วนร่วม ทำให้เรากระโดดโลดเต้นได้

คราวนี้ชวนคุณครูมาหิบนิทาน ทายคำ มาเล่นทายคำภาษาถิ่นกัน อะไรคือยานัด ภาษาใต้ แปลว่าสับประรด แมงกระเบี้ยว ภาษาอีสานแปลว่า ผีเสื้อ ต่อมาคำว่าข้าวสาลีภาษาเหนือ แปลว่าข้าวโพด

สาธิตในที่นี้ หมายถึงข้าวโพด บักเขียบ แปลว่าน้อยหน้า โกตัก (คนชลบุรี) แปลว่า ขี้เหนียว ถ้าเราพูดคำว่า น้ำก็จะแปลว่า สายชล นที หรือ ดวงอาทิตย์ก็จะพูดว่าสุริยัน สุริยา

อาจารย์ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ นำฟลิปชาร์ต วาดตราซัง แดงโม สตรอร์เบอร์รี่ ลูกชิ้น และสรุปว่า ในเรื่องของการวาดรูปเราไม่จำเป็นต้องวาดรูปเก่งแต่เราเลือกที่จะลบเส้นให้เป็น กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องวาดอะไรและจะนำไปสู่การวาดไปเล่าไป

วาดไปเล่าไปเล่าไป “กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีต้นไม้สองต้น เป็นต้นไม้ที่ขึ้นไม่เหมือนกันทั่วไป ที่มันจะออกไปข้างบน แต่มันก็งอกไปจากข้างล่างเจ้าของที่ปลูกก็พยายามหาว่ามันเกิดอะไรขึ้นนะ ทำไมต้นไม้ต้นนี้ใบ ถึงงอกแต่ข้างล่าง ทำไมใบไม้ไม่งอกข้างบน เขาก็เลยความจริงๆ แล้วพระอาทิตย์บนฟ้าส่องแสงไปด้านบน ไม่ได้ส่องแสงลงมาด้านล่างแน่เลย ต้นไม้ร้อนก็เลยต้องงอกใบที่อยู่ด้านล่างก็เลยรู้สึกว่ารดน้ำ รดน้ำการร่ม เขาก็เลยการร่ม แต่ต้นไม้ก็ยังไม่ได้โตเขาก็เลยเอาผ้ามาพันใส่ปุ๋ย เขาก็เห็นว่ามันมีแมลงหัวตัวคอยมากินใบของต้นไม้ด้วย เขาก็เลยทำที่ดักแมลงต้นไม้ก็เลยงอกใบ และรู้สึกว่าจะต้องทำทางเดินสามทาง เพื่อให้มันมาบรรจบกัน ต้นไม้ก็เลยเติบโต คนปลูกก็เลยมีความสุข” วาดไปเล่าไปเกิดการเรียนรู้ทางภาษา ให้เด็กได้พูด ให้ครูได้คิดเชื่อมโยงกันว่าวาดอะไร อยากจะให้คุณครูจบที่วาดไปเล่าไปให้ได้ อย่าคิดว่าเรื่องจะต้องดี อย่าคิดว่าเรื่องต้องเนียบ แต่ให้เรื่องดำเนินไปในสิ่งที่มันควรจะเป็น โจทย์เป็นแบบนี้ แล้วถอดออกมาเป็นแบบไหน ถ้าทำได้ก็จะได้นิทานเพิ่มอีกหนึ่งเรื่อง เพราะฉะนั้นการออกแบบมาเพื่อให้มีความสนุกสนานด้วยกัน

กิจกรรม Letkiss Letkajunkka สั้นแต่พาด้านหน้าพร้อมย่อตัวเล็กน้อย นับ ซ้ายๆ ขวาๆ หน้า หลัง 123 จับคู่เป่ายี่งุบ จับคู่ ใครแพ้ให้ต่อทำคนที่ชนะ ทำแบบนี้ไปเรื่อย ๆ จนได้ผู้ชนะ เปลี่ยนจากกระโดด เป็นตบมือ หัว หนู ไหล่ อยากให้เห็นคำว่า จังหวะเราเปลี่ยน จังหวะเป็นท่าทางต่าง ๆ เช่น การกระโดดหรือตบมือ

กิจกรรม Letkiss สามารถนำไปทำกิจกรรมกับเด็กๆ ได้ จังหวะทำท่าอะไรก็ได้ ใช้กับนิทานเล่มไหนดี คิดถึงงานวัด ร้องเพลง งานวัด งานวัดที่เป็นเพลงและงานวัดที่เป็นหนังสือมีอะไรที่เหมือนและไม่เหมือนกัน อะไรที่ต่างกัน ข้อดีของหนังสือคือ เราไม่ได้ไปเห็น-พบของจริง แต่เราได้ไปท่องเที่ยวผ่านหนังสือ หนังสือทำให้รู้ว่างานวัดมีอะไร และทำให้รู้ว่า เราจะไปเจออะไรที่งานวัดได้

อาจารย์ชัยฤทธิ์ ศรีโรจน์ฤทธิ์ ให้จับกลุ่มตามอัธยาศัยไม่เกิน 5 คนพร้อมแจกนิทาน 1 เล่ม ระดมสมองตอบ
คำถามจากการอ่านนิทานหลังทำกิจกรรม

กลุ่ม ที่	นิทานที่ได้	คำถามปลาย ปิด	คำถามปลายเปิด	กิจกรรม	คำสำคัญ	เพลง
1	-	-	-	เกมทายชื่อสัตว์ จากเสียงที่ได้ยิน เช่น เหมียว ๆ	มาดุสิ แมว อวัยวะ	1 2 3 4 1 2 3 4 มาดุสิ มาดุสิ มาดุสิ ตัวฉันนี้เป็นลูกแมว ตัวฉันนี้เป็นรูปแมว เหมียวเหมียว เหมียว เหมียว เหมียวเหมียว
2	หยอดกระปุก	เด็ก ๆ ซื้ออะไรให้ครู จินดา	มีวิธีใดบ้างที่เด็ก หาเงินมาหยอด กระปุก	-	หยอดกระปุก จักรยานคัน ใหม่	รวมเงิน รวมเงิน ให้ดี รวมกันวันนี้ ยากให้ มีผิดพลาด ผู้หญิงมี ตั้งค์ 5 บาท ผู้ชาย เก่งกาจมี 50 สตางค์
3	-	หนังสือนิทาน เรื่องนี้มีนา แตงตัวเป็นอะไร	เด็ก ๆ เห็น อะไรบ้างจาก หนังสือนิทานเล่ม นี้	เล่นเกมซ่อนหา	เจอของที่หา ใหม่	หาหมีเจอไหม หาหมีเจอไหม อยู่ไหนจะ อยู่ไหนจะ ดูสิดูหมีอยู่ตรงไหน ดูสิดูหมีอยู่ตรงไหน หาเจอไหม เจอไหมจะ
4	ไปโรงเรียน	ใครดูแลเด็ก ๆ เมื่ออยู่ที่ โรงเรียน	เด็ก ๆ ไป โรงเรียนทำไม	โรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์จาก วัสดุเหลือใช้ตาม จินตนาการของ เด็ก ๆ	หยดน้ำตา	เรามาโรงเรียน เราเขียนเราอ่าน ครูอ่านนิทาน สนุกสนาน เราเรียน เราเล่น เราเป็นสุขใจ เราเร่ใจแจ่มใส เมื่อมาโรงเรียน

กลุ่ม ที่	นิทานที่ได้	คำถามปลาย ปิด	คำถามปลายเปิด	กิจกรรม	คำสำคัญ	เพลง
5	ปลาดี ปลาหู	ปลาดีไปไหน	ปลาดีเจอ อะไรบ้าง	ร้องเพลงให้เด็ก ฟังว่าอะไรเอ๋ยสี เท้าเดินมาหลังคา มุงกระเบื้องให้ เด็กตอบว่าเป็น ตัวอะไร	สระ อะ คำเสียงสั้นที่ เด็กอ่านง่าย ตะ ปะ ทะ	เฮ เฮ ลาวา มาเถิดมามา ช่วยกันร้อง เป็นสำเนียงเสียงสัตว์ ร้อง ตีฉิ่งประกอบ ทำนองมาช่วยกันร้อง ให้พร้อมกัน ตีต่างนะ เรียกเป็นม้า ร้องยังไ้กะ
6	สระอี	พ่อหายสระอี เพราะตกใจจาก อะไร	หนูเคยสระอีไหม หนูทำอะไร เวลาสระอี	-	สระ อี	ฉีก ๆ ฉีก ๆ รถ ปู๊น ๆ ฉีก ๆ ฉีก ๆ ใครหนอน่ารัก มาขึ้นรถไฟ หมาน้อยบ๊ัก ๆ บัก ๆ หมาน้อยน่ารักมาขึ้น รถไฟ ปู๊น ๆ ฉีก ๆ ฉีก ๆ ใครหนอน่ารัก มาขึ้นรถไฟ
7	นิทาน	มีนาเลียนแบบ พฤติกรรมของ สัตว์ชนิดใด	ถ้าเด็ก ๆ เป็นลิง เด็ก ๆ อยากจะ ทำอะไรแบบลิง อย่างไร	บทบาทสมมติ แสดงท่าทางทำ พฤติกรรม	นิทาน สระ อี	เจี๊ยก เจี๊ยก เจี๊ยก เป็นเสียงเรียกของลิง ลิงมันไม่อยู่นิ่งมัน ชอบวิ่งกระโดดไปมา เจี๊ยก เจี๊ยก เจี๊ยกเป็น เสียงเรียกพวกมา ครั้งพอถึงเวลาก็ออก หาผลไม้กิน

กลุ่ม ที่	นิทานที่ได้	คำถามปลาย ปิด	คำถามปลายเปิด	กิจกรรม	คำสำคัญ	เพลง
8	-	ถ้าเราหลงทาง เราจะต้องไปที่ ไหน	ถ้าเราหลงทางเรา จะต้องทำอะไร	ปิดตาทายชื่อ บทบาทสมมติ	ดูแลลูกหลาน	พ่อจ๋า แม่จ๋า อยู่ไหน หนูเสียใจ ช่วยมารับหนูที่ หนู อยู่ตรงนี้ ตรงนี้ หนูอยู่ตรงนี้ ตรงนี้ ใกล้ ใกล้ มารับหนูที่ หนูอยาก กลับบ้าน
9	หุ้อื้อ	เสียงอะไรที่ทาน ได้ยิน	สบู่อสามารถเอามา ทำอะไรได้บ้าง	ร้อยเชือก	คำพ้อง สระ เช่น ไข่ไก่ ทิชชู สบู่อ ไข่ เจียว	โก๊ โก๊ โก๊ โก๊มันไม่ใช่ไข่ สบู่อ สบู่อ มันไม่ใช่ทิชชู เปิด เปิด เปิด ไม่ใช่เห็ด ฟังผิดจริง ๆ เพราะว่าหุ้อื้อ
10	อาม่า	อาม่ากำลังทำ อะไร	อาม่าทำอาหาร เพื่ออะไร	บทบาทสมมติ เช่น เซฟ	การแสดงความ กตัญญูต่อ บรรพบุรุษ	มากินข้าวสิ มากินข้าวสิ กับ ดี ดี กับ ดี ดี มีทั้งแกงและต้มยำ อัม อัม อัม ออ้อยดี
11	แม่มิไซ	ใครเป็นไซ	ถ้าไม่ใช่ชื่อเรื่องว่า แม่มิไซ เราจะใช้ชื่อเรื่อง ว่าอะไร	บทบาทสมมติ	-	เมื่อไหร่ที่เราмирรัก อุปสรรค จะจางหายไป ทุกคนจะดูสดใส สุขหัวใจมามาพบกัน สุขหัวใจเมื่อมาพบกัน

กลุ่ม ที่	นิทานที่ได้	คำถามปลาย ปิด	คำถามปลายเปิด	กิจกรรม	คำสำคัญ	เพลง
12	ปาด	เด็กจำได้ไหม ปาดกระโดดไป ที่ไหนบ้าง	ทำไงให้ชื่อเรื่อง ปาด จะให้ชื่อเรื่องว่า อะไร	กระโดดท่ากบ แข่งกันเข้าเส้นชัย	-	ปาด ปาด ปาด น้องเคยเห็นปาดหรือ เปล่า ปาด ตัวเล็กย่อมเยา แขน ขา ยาวก็ไม่เบา อยู่ในสวนหลังบ้าน เราเอ๋ย
13	ละเตาะ	ทำไม ดังเมย์ แดงโม พายุ ถึง ทำของละเตาะ	ทำอะไรไม่ไห้ เดินสะดุด	แข่งกันเก็บของ เข้าที่	ละเตาะ สี อาหาร	เก็บของไว้ให้ถูกที่ เก็บดีด้อย่างวิงซูกชน มาช่วยกันเก็บทุกคน มาช่วยกันเก็บทุกคน หนู หนู อย่าชน ช่วยกันคนดี ช่วยกัน ช่วยกันคนดี
14	ไปซื้อของ	แม่บอกให้ไป ซื้ออะไรมาบ้าง	เด็ก ๆ คิดว่าของ ที่กินได้ มีอะไรบ้าง	ทายคำ สระ อี	ลืม ไม่มีสมาธิ	ลมหายใจเข้า ลมหายใจออก ดังดอกไม้บาน ภูผาใหญ่กว้าง ดังสายน้ำฉ่ำเย็น บนนภาอากาศ อันบางเบา
15	มะละกอ	นิทานเรื่องนี้แม่ ไม่มีอะไร	แม่รู้สึกอย่างไร หลังจากจบนิทาน เพราะอะไร	จับคู่หาคำ	ใส่ใจกับ เป้าหมาย	ส้มตำ มะละกอ ส้มตำ มะละกอ ส้มตำเอามะละกอมา ใส่ ใส่ น้ำปลาไปอีก นิดหน่อย บีบมะนาว ไปอีกนิดหน่อย มี ปลาร้าตัวน้อยเอามา ใส่ส้มตำ

อาจารย์ชัยฤทธิ์กล่าวชื่นชมกิจกรรมที่ครูร่วมออกแบบต่างๆ ว่า ภาพรวมของกิจกรรมนี้ดีมาก ก่อนจะจากกัน
อยากฝากไว้เรื่องสำคัญของการตั้งคำถามปลายเปิดกับเด็กๆ คือ ควรเป็นคำถามที่ตอบอย่างไรก็ไม่ผิด ลักษณะของ

คำถามปลายเปิด คือ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล สุดท้ายเวลาคุณครูตั้งคำถามอย่าคาดเดาคำตอบล่วงหน้า เพราะมัน คือ คำถามปลายเปิด รวมถึง “คำสำคัญ” เป็นทักษะที่จะต้อง มี เพราะจะช่วยให้ครูกากิจกรรมต่อ ๆ ไปได้ โดยเฉพาะเวลาทำกิจกรรมสร้างสรรค์

ฉ. ขวนคิดชวนคุยกับก้าวต่อไปในการพัฒนาศักยภาพครูแกนนำ กรุงเทพมหานคร

ดร.ทินสิริ ศิริโพธิ์ เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย กล่าวว่า ก่อนอื่นต้องขอบคุณ ได้มีโอกาสนั่งดูตั้งแต่ช่วงเช้าได้ยินเสียงหัวเราะตลอดเวลา อยากจะสะท้อนคิดเพราะเห็นมาตั้งแต่ช่วงเช้า จำได้ว่าครั้งก่อนที่เจอกัน ได้ตั้งคำถามไว้ให้กับคุณครูว่า ในกิจกรรมเมื่อปลายปีที่แล้ว วันที่ 31 ตุลาคม 2566 เดินทางมาจนถึงวันนี้ 28 มีนาคม 2567 ระยะเวลาทั้งหมด 5 เดือน ตอนนั้นตั้งคำถามกับคุณครูว่า เดียวลองดูสิว่า ตอนร่วมกิจกรรมตรงนี้จะเปลี่ยนความคิดไหม พฤติกรรมของคุณครูเปลี่ยนไหม ความสนุกไหม ขออนุญาตถามใหม่ตลอดระยะเวลา 5 เดือนที่ผ่านมา คุณครูเปลี่ยนวิธีการสอนการอ่านให้กับเด็กหรือไม่ คุณครูเปลี่ยนแล้วเด็กเปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยนมากๆ เลย และนี่คือสิ่งที่พวกเราอยากจะได้ยิน เป็นแรงผลักดันที่ทำให้พวกเราได้จัดกิจกรรมนี้ขึ้น คุณครูเปลี่ยนพฤติกรรม เด็กก็จะเปลี่ยน และได้ประโยชน์ด้วย ตั้งแต่กิจกรรมตอนเช้าจนถึงตอนนี้ เข้าใจเลยว่าทำไมคุณครูถึงเป็นคุณครูอนุบาล เพราะคุณครูใส่ใจในความเป็นครูอนุบาล ความเป็นเอกลักษณ์ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มั่นใจแล้วว่าไปต่อกันได้ เป็นส่วนหนึ่งที่จะสะท้อนว่า คุณครูมีจิตวิญญาณที่จะช่วยให้ได้ผลกับเด็ก และกิจกรรมที่เห็นได้ชัดอีกหนึ่งกิจกรรม คือ World Café “โซว์ & แชร์ อ่านยกกำลังสุข” เห็นแล้วมีความชื่นใจเพราะเชื่อว่าคุณครูไม่ค่อยได้พูดคุยกัน ต้องขอชื่นชมคุณครูแกนนำอีกครั้งหนึ่ง เป็นคุณครูต้นแบบและช่วยทำให้คุณครูสามารถสนทนาเล่าสู่กันฟัง และเทคนิคจากอาจารย์มูกับการอ่าน ในเรื่องของการอ่านให้ฟังอยากจะฝากคุณครูไว้ อย่างที่คุณอาร์ตี้พูดไว้เมื่อเช้าว่า ความรู้ไม่ได้จบที่วันนี้ถึงแม้ว่าวันนี้จะเป็นเวทีปิดการอบรมของการอ่าน หากจะให้ เป็นก้าวแรกเริ่มของการที่คุณครูจะเอาความรู้ที่ได้ทั้งหมดไปใช้ต่อไปขยายต่อให้เด็กต่อไป ยูนิเซฟได้มีการพูดคุยกับทาง สสส. กับผลที่ได้จากวันนี้และนำไปพิจารณาว่าอะไรจะเป็นก้าวต่อไปในการส่งเสริมคุณครู เสริมพลังให้ครูเกี่ยวกับการอ่านต่อไป โปรดติดตามตอนต่อไป

คุณสุดใจ พรหมเกิด ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ฝากเรื่องสุดท้ายในเรื่องของคำถามปลายเปิด กิจกรรม และคำสำคัญ รวมไปถึงเพลงสร้างสรรค์ที่ช่วยออกแบบ ย้อนกลับไปมากกว่านั้น ถ้าเราจะปฏิวัติสังคม เราจะเริ่มต้นได้ที่ตัวคุณครู เพราะคุณครูเป็นมนุษย์ที่มีพลังวิเศษ จะทำอย่างไรให้อ่านวันละ 4 รอบ รอบละ 4 เล่ม ทำให้เป็นจริง และเดินไปถึงตรงนั้นเกิน 21 วัน คุณครูแกนนำได้ลงพื้นที่ไปเยี่ยมในศูนย์เด็กเล็กต่างๆ เราเห็นหนังสือยังอยู่ในตู้รู้สึกรู้ว่าทำไมเด็ก ๆ ถึงไม่อ่านหนังสือ เพราะหนังสือ คือ หัวใจ ความรู้มีแต่ไม่สามารถเปลี่ยนได้ และความรู้ไม่เท่า

ความรู้สึก ถ้าเรารู้สึก เราจะเปลี่ยนโลกได้ทันที และอยากจะฝากว่า ให้ความรู้และความรู้สึกทำงานไปคู่กัน ความสร้างสรรค์ที่คุณครูทำวันนี้ เป็นการตอกย้ำว่า คุณครูเป็นมนุษย์พันธุ์พิเศษ

ช. ผลการวิเคราะห์แบบสังเกตพฤติกรรม ‘ก่อน และ หลัง’ การใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ่าน”

การอบรมกิจกรรมการใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ่านให้กับแกนนำครู 55 ศพด. และ 4 โรงเรียน โครงการได้จัดทำกูเกิ้ลฟอร์ม เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กก่อนและหลังการใช้หนังสือ ดังนั้น เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2566 และ 28 มีนาคม 2567 ครูแกนนำได้บันทึกพฤติกรรมของเด็กก่อนและหลังการใช้หนังสือชุดนี้ตามลำดับ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเครื่องมือวิจัย 2 ฉบับ (แบบสังเกตพฤติกรรมก่อนการใช้หนังสือฯ และ แบบสังเกตพฤติกรรมหลังการใช้หนังสือฯ) ครู-ผู้ตอบแบบสังเกตฯ ครบทั้งก่อนและหลังใช้หนังสือ มีจำนวน 50 โรงเรียน จากทั้งหมด 59 โรงเรียน (อัตราการตอบแบบสังเกตฯ คิดเป็นร้อยละ 84.75) ทั้งนี้มีโรงเรียนที่ตอบแบบสังเกตพฤติกรรมก่อนการใช้หนังสือฯ จำนวน 56 โรงเรียน (จำนวนผู้ตอบ 89 คน)

และโรงเรียนที่ตอบแบบสังเกตพฤติกรรมหลังการใช้หนังสือฯ จำนวน 50 โรงเรียน (จำนวนผู้ตอบ 86 คน)
(ภาคผนวก ค/8)

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือวิจัยแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมก่อนการใช้หนังสือฯ และ แบบสังเกตพฤติกรรมหลังการใช้หนังสือฯ ผ่านการสังเกตของครูระหว่างการทำกิจกรรมการอ่าน ทั้งนี้เพื่อให้ง่ายต่อการเก็บข้อมูลของครู จึงกำหนดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- ร้อยละ 20 หมายถึง จำนวนเด็กร้อยละ 20 ของห้องเรียน ที่แสดงพฤติกรรม/ทักษะนั้น
- ร้อยละ 21-40 หมายถึง จำนวนเด็กร้อยละ 21-40 ของห้องเรียน ที่แสดงพฤติกรรม/ทักษะนั้น
- ร้อยละ 41-60 หมายถึง จำนวนเด็กร้อยละ 41-60 ของห้องเรียน ที่แสดงพฤติกรรม/ทักษะนั้น
- ร้อยละ 61-80 หมายถึง จำนวนเด็กร้อยละ 61-80 ของห้องเรียน ที่แสดงพฤติกรรม/ทักษะนั้น
- มากกว่าร้อยละ 80 หมายถึง จำนวนเด็กร้อยละ 80 ของห้องเรียน ที่แสดงพฤติกรรม/ทักษะนั้น

จากข้อมูลข้างต้น การอธิบายผลการวิเคราะห์ในรายงานเล่มนี้ คำว่า “เด็กส่วนใหญ่” จะหมายถึง ค่าร้อยละในส่วนของ “ร้อยละ 61-80 ที่ปรากฏในแผนภูมิ” และ “มากกว่าร้อยละ 80 ที่ปรากฏในแผนภูมิ”

จากการรวบรวมข้อมูล สามารถสรุปผลวิเคราะห์สมรรถนะด้านภาษาของเด็กปฐมวัย โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สมรรถนะด้านภาษาและความสนใจใฝ่รู้ของเด็กปฐมวัยก่อน-หลังใช้หนังสือ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะด้านภาษาของเด็กปฐมวัยก่อน-หลังใช้หนังสือ

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาของเด็กปฐมวัย
ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

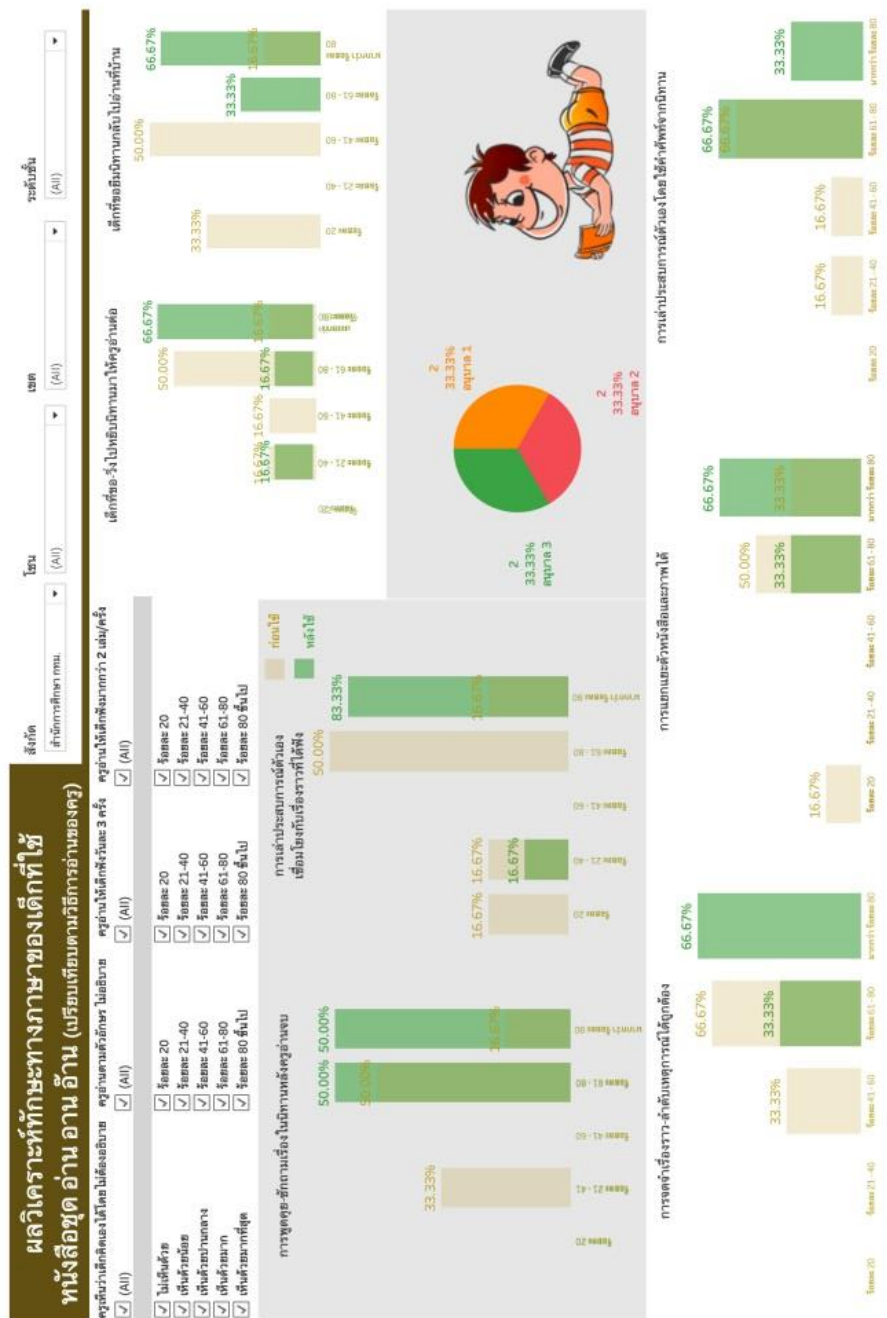
ตอนที่ 1 สมรรถนะด้านภาษาและความสนใจใฝ่รู้ของเด็กปฐมวัยก่อน-หลังใช้หนังสือ

1.1 สมรรถนะด้านภาษาของเด็กปฐมวัยก่อน-หลังใช้หนังสือโดยภาพรวม จากการวิเคราะห์พบว่า สมรรถนะด้านภาษาของเด็กหลังใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สังเกตจากสมรรถนะด้านภาษาทุกด้านย่อย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประมาณร้อยละ 6 - 20 เมื่อพิจารณาด้านการใช้ภาษาในการสื่อสาร จะสังเกตเห็นว่าเด็กส่วนใหญ่มีทักษะการพูดคุยและซักถามเรื่องราวใน นิทานหลังใช้หนังสือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 6 - 9 (สังเกตจากแผนภาพที่ 1.1 แผนภูมิ “การพูดคุย-ซักถามเรื่องราวใน นิทานหลังครู

อ่านจบ” ในส่วนของกรอบสีแดง ก่อนใช้หนังสือพบว่าเด็กที่แสดงพฤติกรรมนั้นเพียง 30.56% และ 6.94% และหลังจากใช้หนังสือแล้วพบว่าเพิ่มขึ้นเป็น 36.90% และ 15.48% ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กส่วนใหญ่มีทักษะ การเล่าประสบการณ์ตัวเองเชื่อมโยงกับเรื่องราวที่ได้ฟังเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10 - 13 (สังเกต จากแผนภาพที่ 1.1 แผนภูมิ “การเล่าประสบการณ์ตัวเองเชื่อมโยงกับเรื่องราวที่ได้ฟัง” ในส่วนของกรอบสีแดง ก่อนใช้หนังสือพบว่าเด็กที่แสดง พฤติกรรมนั้นเพียง 19.44% และ 2.78% และหลังจากใช้หนังสือแล้วพบว่า เพิ่มขึ้นเป็น 29.76% และ 15.48% ตามลำดับ) และยังพบว่า เด็กส่วนใหญ่มีทักษะการเล่าประสบการณ์ตัวเอง โดยใช้คำศัพท์จากนิทาน เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 7 (สังเกต จากแผนภาพที่ 1.1 แผนภูมิ “การเล่าประสบการณ์ตัวเองโดยใช้คำศัพท์จากนิทาน” ในส่วนของกรอบสีแดง ก่อนใช้หนังสือ พบว่ามีเด็กที่แสดงพฤติกรรมนั้นเพียง 20.83% และ 1.39% และหลังจากใช้หนังสือแล้วพบว่าเพิ่มขึ้นเป็น 27.38% และ 8.33% ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาด้านการจดจำเรื่องราวและลำดับเหตุการณ์ จะสังเกตเห็นว่าเด็กส่วนใหญ่จดจำเรื่องราวและลำดับ เหตุการณ์ได้ถูกต้อง เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10 - 20 (สังเกตจากแผนภาพที่ 1.1 แผนภูมิ “การจดจำเรื่องราว และลำดับ เหตุการณ์ได้ถูกต้อง” ในส่วนของกรอบสีน้ำเงิน ก่อนใช้หนังสือพบว่าเด็กที่แสดงพฤติกรรมนั้นเพียง 19.44% และ 4.17% และหลังจากใช้หนังสือแล้วพบว่าเพิ่มขึ้นเป็น 39.29% และ 14.29% ตามลำดับ) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาด้านการเข้าใจภาพและตัวอักษร จะสังเกตเห็นว่าเด็กส่วนใหญ่สามารถแยกแยะภาพ และตัว อักษร เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 9 - 11 (สังเกตจากแผนภาพที่ 1.1 แผนภูมิ “การแยกแยะภาพและ ตัวอักษรได้” ในส่วนของ กรอบสีเหลือง ก่อนใช้หนังสือพบว่าเด็กที่แสดงพฤติกรรมนั้นเพียง 23.61% และ 8.33% และหลังจากใช้หนังสือแล้วพบว่า เพิ่มขึ้นเป็น 34.52% และ 17.86% ตามลำดับ)

1.2 ความสนใจใฝ่รู้ของเด็กปฐมวัยก่อน-หลังใช้หนังสือโดยภาพรวม จากการวิเคราะห์พบว่า ความสนใจใฝ่รู้ของเด็กหลังใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สังเกตจากความ สนใจใฝ่รู้ด้านภาษาทุกด้านย่อย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประมาณร้อยละ 4 - 21 เมื่อพิจารณาจากการขอพินิจทาน เพิ่มอีกเรื่อง จะสังเกตเห็นว่าเด็กส่วนใหญ่มีความต้องการพินิจทานเพิ่มอีกเรื่อง เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 4 - 7 (สังเกตจากแผนภาพที่ 1.1 แผนภูมิ “เด็กที่ขอ-วิ่งไปหยิบนิทานมาให้ครูอ่านต่อ” ในส่วนของ กรอบสีน้ำตาล ก่อนใช้หนังสือพบว่าเด็กที่แสดงพฤติกรรมนั้นเพียง 30.56% และ 8.33% และหลังจากใช้หนังสือแล้วพบว่า เพิ่มขึ้นเป็น 34.52% และ 15.48% ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กส่วนใหญ่มาขอยืมนิทานกลับไปอ่านที่บ้าน เพิ่มขึ้น ประมาณร้อยละ 8 - 21 (สังเกตจากแผนภาพที่ 1.1 แผนภูมิ “เด็กที่ขอยืมนิทานกลับไปอ่านที่บ้าน” ในส่วนของกรอบสี น้ำตาล ก่อนใช้หนังสือพบว่าเด็กที่แสดงพฤติกรรมนั้นเพียง 6.94% และ 1.39% และ หลังจากใช้หนังสือแล้วพบว่าเพิ่มขึ้น เป็น 27.38% และ 9.52% ตามลำดับ)

[illegible]

แผนภาพที่ 1.3 สมรรถนะด้านภาษาและความสนใจใฝ่รู้ของเด็กปฐมวัยก่อน-หลังใช้หนังสือ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

1.3 การเปรียบเทียบสมรรถนะด้านภาษาและความสนใจใฝ่รู้ของเด็กปฐมวัยจำแนกตามวิธีการอ่านของครู

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ จะเน้นเปรียบเทียบสมรรถนะด้านภาษาและความสนใจใฝ่รู้ของเด็กตามวิธีการอ่านที่ครูใช้ และความคิดเห็นของครูต่อการอ่าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ **ลักษณะที่ 1** คือ การอ่านให้ฟังโดยไม่เล่าไม่อธิบาย ซึ่งมีความถี่และปริมาณเหมาะสม และ**ลักษณะที่ 2** คือ การเล่านิทานและอธิบาย ซึ่งมีความถี่และปริมาณค่อนข้างเหมาะสม จากการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านภาษาของเด็กพบว่า **เด็กส่วนใหญ่ที่ฟังนิทานจากครูลักษณะที่ 1 การอ่านให้ฟัง โดยไม่เล่าไม่อธิบาย มีความถี่และปริมาณเหมาะสม ทำให้เด็กมีสมรรถนะด้านภาษาและความสนใจใฝ่รู้เพิ่มขึ้นอย่างเห็น ได้ชัดทุกด้านย่อย** (รายละเอียดดังตารางที่ 1.1 - 1.2 แผนภาพที่ 1.4 - 1.5) ซึ่งสามารถตีความได้ว่าวิธีการอ่านหนังสือให้เด็ก ฟัง ที่มีความถี่และปริมาณที่เหมาะสม (อ่าน 2-3 ครั้งต่อวัน และอ่านมากกว่า 2 เล่มต่อครั้ง) ส่งผลให้เด็กมีสมรรถนะด้าน ภาษาและความสนใจใฝ่รู้ที่เพิ่มมากขึ้น ตารางที่ 1.1 การเปรียบเทียบสมรรถนะด้านภาษาจำแนกตามวิธีการอ่านของครู ตารางที่ 1.2 การเปรียบเทียบความสนใจใฝ่รู้ของเด็กจำแนกตามวิธีการอ่านของครู สมรรถนะด้านภาษา ผลจากการที่ ครูใช้การอ่านให้ฟังโดยไม่เล่าไม่อธิบาย ซึ่งมีความถี่และปริมาณเหมาะสม

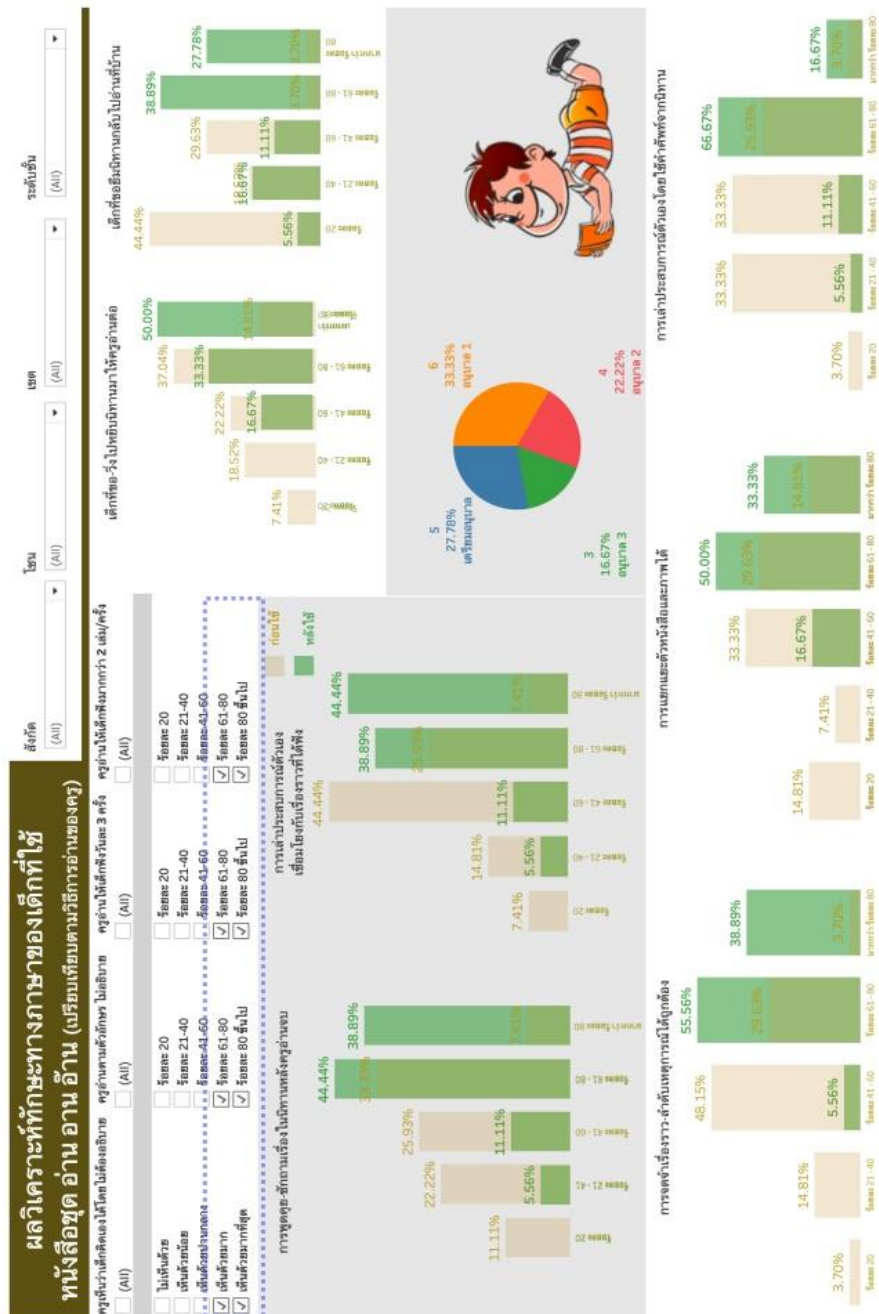
ตารางที่ 1.1 การเปรียบเทียบสมรรถนะด้านภาษาจำแนกตามวิธีการอ่านของครู

สมรรถนะด้านภาษา	ผลจากการที่ครูใช้การอ่านให้ฟังโดยไม่เล่าไม่อธิบายซึ่งมีความถี่และปริมาณเหมาะสม	ผลจากการที่ครูใช้การเล่าและอธิบายนิทานซึ่งมีความถี่และปริมาณค่อนข้างเหมาะสม
1. ด้านการใช้ภาษาในการสื่อสาร		
1.1 ทักษะการพูดคุยและซักถามเรื่องราวในนิทาน	38.89 - 44.44%	6.25 - 25%
1.2 ทักษะการเล่าประสบการณ์ตัวเองเชื่อมโยงกับเรื่องราวที่ได้ฟัง	38.89 - 44.44%	12.5%
1.3 ทักษะการเล่าประสบการณ์ตัวเองโดยใช้คำศัพท์จากนิทาน	16.67 - 66.67%	6.25%

สมรรถนะด้านภาษา	ผลจากการที่ ครูใช้การอ่านให้ฟังโดยไม่เล่าไม่อธิบาย ซึ่งมีความถี่และปริมาณเหมาะสม	ผลจากการที่ ครูใช้การเล่าและอธิบายนิทาน ซึ่งมีความถี่และปริมาณค่อนข้าง เหมาะสม
2. ด้านการจดจำเรื่องราวและลำดับเหตุการณ์	38.89 - 55.56%	12.5 - 43.75%
3. ด้านการเข้าใจภาพและตัวอักษร	33.33 - 50%	12.5 - 43.75%

ตารางที่ 1.2 การเปรียบเทียบความสนใจใฝ่รู้ของเด็กจำแนกตามวิธีการอ่านของครู

ความสนใจใฝ่รู้	ผลจากการที่ ครูใช้การอ่านให้ฟังโดยไม่เล่าไม่อธิบาย ซึ่งมีความถี่และปริมาณเหมาะสม	ผลจากการที่ ครูใช้การเล่าและอธิบายนิทาน ซึ่งมีความถี่และปริมาณค่อนข้าง เหมาะสม
1. ความต้องการฟังนิทานเพิ่มอีกเรื่อง	37.04 - 50%	31.25%
2. การขอยืมนิทานกลับไปอ่านที่บ้าน	27.78 - 38.89%	18.75%

แผนภาพที่ 1.4 สมรรถนะด้านภาษาและความสนใจในเครื่องเด็กปฐมวัยก่อน-หลังใช้หนังสือ ซึ่งครูให้การอ่านให้ฟังโดยไม่เอื้อมไปหยิบ

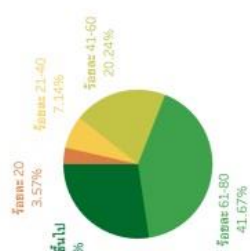
ตอนที่ 2 คุณลักษณะด้านภาษาของเด็กปฐมวัยก่อน-หลังใช้หนังสือ

2.1 คุณลักษณะด้านภาษาของเด็กปฐมวัยก่อน-หลังใช้หนังสือ

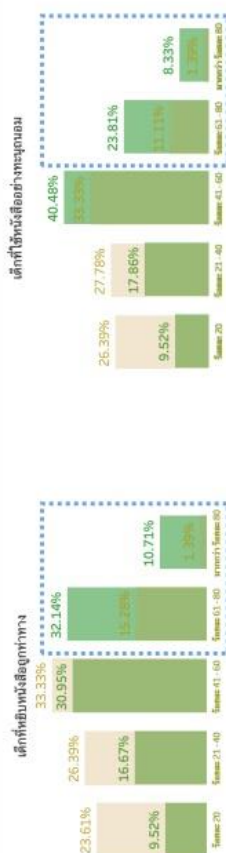
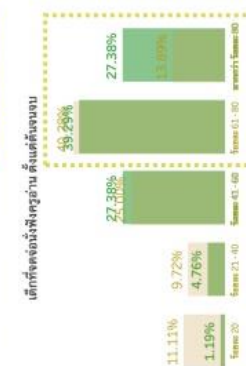
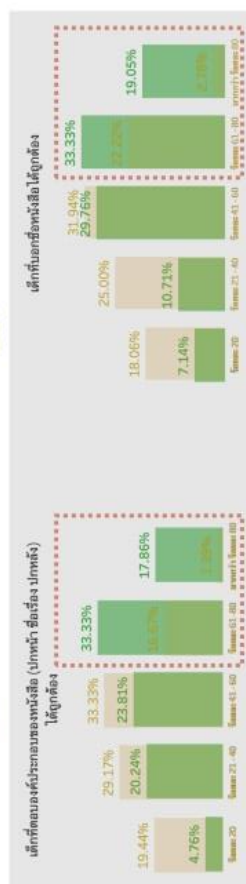
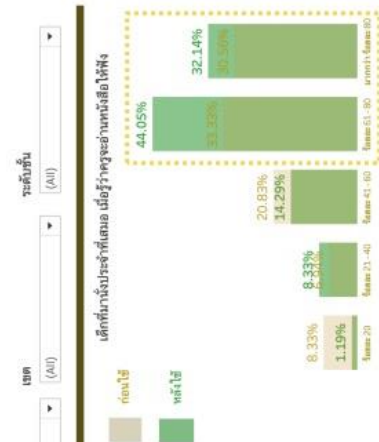
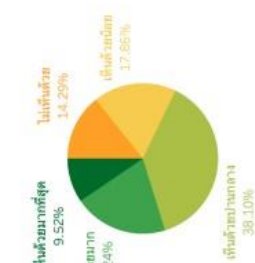
จากการวิเคราะห์พบว่า คุณลักษณะด้านภาษาของเด็กหลังใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างเห็น ได้ชัด สังเกตจากคุณลักษณะด้านภาษาทุกด้านย่อย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประมาณร้อยละ 2 - 17 เมื่อพิจารณาด้านการรู้จักองค์ประกอบของหนังสือ จะสังเกตเห็นว่าเด็กส่วนใหญ่รู้จักองค์ประกอบของหนังสือ เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 16 (สังเกตจากแผนภาพที่ 2.1 แผนภูมิ “เด็กที่ตอบองค์ประกอบของหนังสือ (ปกหน้า ชื่อเรื่อง ปกหลัง)” ในส่วนของกรอบสีแดง ก่อนใช้หนังสือพบว่ามีเด็กที่แสดงพฤติกรรมนั้นเพียง 16.67% และ 1.39% และหลังจากใช้หนังสือ แล้วพบว่าเพิ่มขึ้นเป็น 33.33% และ 17.86% ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กส่วนใหญ่บอกชื่อหนังสือได้ถูกต้อง เพิ่มขึ้น ประมาณร้อยละ 11 - 17 (สังเกตจากแผนภาพที่ 2.1 แผนภูมิ “เด็กที่บอกชื่อหนังสือได้ถูกต้อง” ในส่วนของกรอบสีแดง ก่อน ใช้หนังสือพบว่ามีเด็กที่แสดงพฤติกรรมนั้นเพียง 22.22% และ 2.78% และหลังจากใช้หนังสือแล้วพบว่าเพิ่มขึ้นเป็น 33.33% และ 19.05% ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาด้านการใช้หนังสืออย่างเหมาะสม จะสังเกตเห็นว่าเด็กส่วนใหญ่หยิบ/ถือหนังสือได้ถูกต้อง เพิ่มขึ้น ประมาณร้อยละ 9 - 17 (สังเกตจากแผนภาพที่ 2.1 แผนภูมิ “เด็กที่หยิบหนังสือได้ถูกต้อง” ในส่วนของกรอบสีน้ำเงิน ก่อนใช้หนังสือพบว่ามีเด็กที่แสดงพฤติกรรมนั้นเพียง 15.28% และ 1.39% และหลังจากใช้หนังสือแล้วพบว่าเพิ่มขึ้นเป็น 32.14% และ 10.71% ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กส่วนใหญ่มีการใช้หนังสืออย่างทะนุถนอม เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 7 - 12 (สังเกตจากแผนภาพที่ 2.1 แผนภูมิ “เด็กที่ใช้หนังสืออย่างทะนุถนอม” ในส่วนของกรอบสีน้ำเงิน ก่อนใช้หนังสือ พบว่ามีเด็กที่แสดงพฤติกรรมนั้นเพียง 11.11% และ 1.39% และหลังจากใช้หนังสือแล้วพบว่า เพิ่มขึ้นเป็น 23.81% และ 8.33% ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาด้านการมีสมาธิจดจ่อ จะสังเกตเห็นว่าเด็กส่วนใหญ่มีสมาธิจดจ่อสามารถนั่งฟังครูอ่านตั้งแต่ต้นจน จบ อยู่ในระดับคงที่ และเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 14 (สังเกตจากแผนภาพที่ 2.1 แผนภูมิ “เด็กที่มีสมาธิจดจ่อนั่งฟังครูอ่าน ตั้งแต่ต้นจนจบ” ในส่วนของกรอบสีเหลือง ก่อนใช้หนังสือพบว่ามีเด็กที่แสดงพฤติกรรมนั้น 40.28% และ 13.89% และหลังจากใช้หนังสือแล้วพบว่าเพิ่มขึ้นเป็น 39.29% และ 27.38% ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กส่วนใหญ่มีความสนใจโดยจะ มานั่งประจำที่เสมอเมื่อรู้ว่าครูจะอ่านหนังสือให้ฟัง เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 2 - 11 (สังเกตจากแผนภาพที่ 2.1 แผนภูมิ “เด็กที่มานั่งประจำที่เสมอ เมื่อรู้ว่าครูจะอ่านหนังสือให้ฟัง” ในส่วนของกรอบสีเหลือง ก่อนใช้หนังสือพบว่ามีเด็กที่แสดง พฤติกรรมนั้นเพียง 33.33% และ 30.56% และหลังจากใช้หนังสือแล้วพบว่าเพิ่มขึ้นเป็น 44.05% และ 32.14% ตามลำดับ)

ผลวิเคราะห์ทักษะทางภาษาของเด็กที่ใช้หนังสือชุด อ่าน อ่าน อ่าน (เปรียบเทียบตามวิธีการอ่านของครู 2)

ครูที่ใช้การอ่านให้เด็กฟังแทนการเล่าเรื่อง

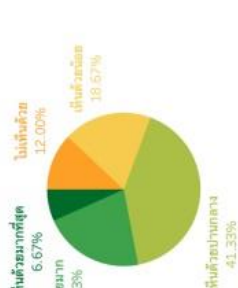
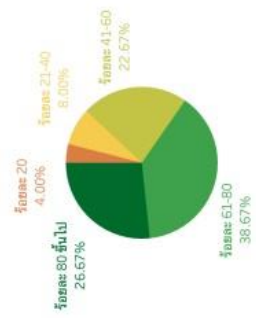
ครูก็เห็นว่าการเล่าให้ฟัง ทำให้เด็กสนุกสนานได้เรื่องราวดีกว่าการอ่าน

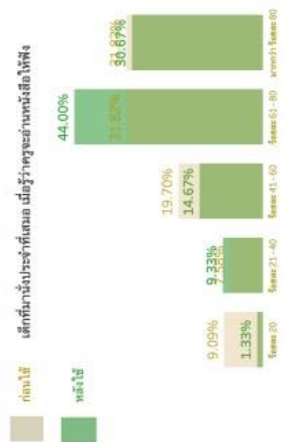
แผนภาพที่ 2.1 คุณลักษณะด้านภาษาของเด็กปฐมวัยก่อน-หลังใช้น้ำส้วม

ผลวิเคราะห์ทักษะทางภาษาของเด็กที่ใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน (เปรียบเทียบความรู้การอ่านของครู 2)

ครูที่ใช้การอ่านให้เด็กฟังแทนการเล่าเรื่อง

ครูที่เห็นว่าการเล่าให้ฟัง ทำให้เด็กสนุก-สนใจเรื่องราวดีกว่าการอ่าน

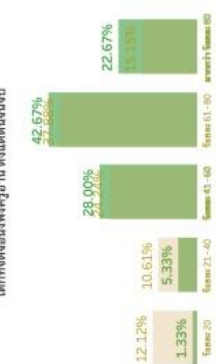

ก่อนใช้ เด็กที่มานั่งประจำที่เสมอ เมื่อรู้ว่าครูจะอ่านหนังสือให้ฟัง

เด็กที่ตอบองค์ประกอบของหนังสือ (ปกหน้า ชื่อเรื่อง ปกหลัง)

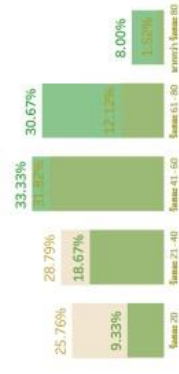

เด็กที่บอกชื่อหนังสือได้ถูกต้อง

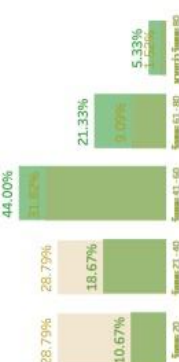

เด็กที่จดจ่อฟังครูอ่าน ตั้งแต่นั้นจนจบ

เด็กที่หยิบหนังสือดูทำทาง

เด็กที่ใช้หนังสืออย่างทะนุถนอม

แผนภาพที่ 2.2 คุณลักษณะด้านภาษาของเด็กรุ่นวัยก่อน-หลังใช้หนังสือ สังกัดสำนักงานพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร

2.2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านภาษาของเด็กปฐมวัยจำแนกตามวิธีการอ่านของครู

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ จะเน้นเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านภาษาของเด็กตามวิธีการอ่านที่ครูใช้ และความคิดเห็น ของครูต่อการอ่าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ลักษณะที่ 1 คือ การอ่านให้ฟังโดยไม่เล่าไม่อธิบาย ซึ่งมีความถี่และปริมาณ เหมาะสม และลักษณะที่ 2 คือ การเล่านิทานและอธิบาย ซึ่งมีความถี่และปริมาณค่อนข้างเหมาะสม จากการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านภาษาของเด็กพบว่า **เด็กส่วนใหญ่ที่ฟังนิทานจากครูลักษณะที่ 1 การอ่านให้ ฟังโดยไม่เล่าไม่อธิบาย มีความถี่และปริมาณเหมาะสม ทำให้เด็กมีคุณลักษณะด้านภาษา เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดทุกด้านย่อย** (รายละเอียดดังตารางที่ 2.1 และแผนภาพที่ 2.4 - 2.5) ซึ่งสามารถตีความได้ว่าวิธีการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง ที่มีความถี่ และปริมาณที่เหมาะสม (อ่าน 2-3 ครั้งต่อวัน และอ่านมากกว่า 2 เล่มต่อครั้ง) ส่งผลให้เด็กมีคุณลักษณะด้านภาษาที่เพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านภาษาของเด็กปฐมวัยจำแนกตามวิธีการอ่านของครู

คุณลักษณะด้านภาษา	ผลจากการที่ ครูใช้การอ่านให้ฟังโดยไม่เล่าไม่ อธิบายซึ่งมีความถี่และปริมาณ เหมาะสม	ผลจากการที่ ครูใช้การเล่าและอธิบายนิทาน ซึ่งมีความถี่และปริมาณค่อนข้าง เหมาะสม
1. ด้านการรู้จักองค์ประกอบของหนังสือ		
1.1 การรู้จักองค์ประกอบของหนังสือ	11.11 - 55.56%	14.29%
1.2 การรู้จักชื่อหนังสือ	33.33 - 44.44%	28.57%
2. ด้านการใช้หนังสืออย่างเหมาะสม		
2.1 การหยิบ/ถือหนังสือได้ถูกต้องทาง	22.22 - 44.44%	ไม่ปรากฏข้อมูล
2.2 การใช้หนังสืออย่างทะนุถนอม	11.11 - 33.33%	ไม่ปรากฏข้อมูล
3. ด้านการมีสมาธิจดจ่อ		
3.1 การมีสมาธิจดจ่อสามารถนั่งฟังครูอ่าน ตั้งแต่ต้นจนจบ	33.33 - 44.44%	14.29%

คุณลักษณะด้านภาษา	ผลจากการที่ ครูใช้การอ่านให้ฟังโดยไม่เล่าไม่ อธิบายซึ่งมีความถี่และปริมาณ เหมาะสม	ผลจากการที่ ครูใช้การเล่าและอธิบายนิทาน ซึ่งมีความถี่และปริมาณค่อนข้าง เหมาะสม
3.1 การมานั่งประจำที่เสมอเมื่อรู้ ว่าครูจะอ่านหนังสือให้ฟัง	44.44%	14.29 - 28.57%

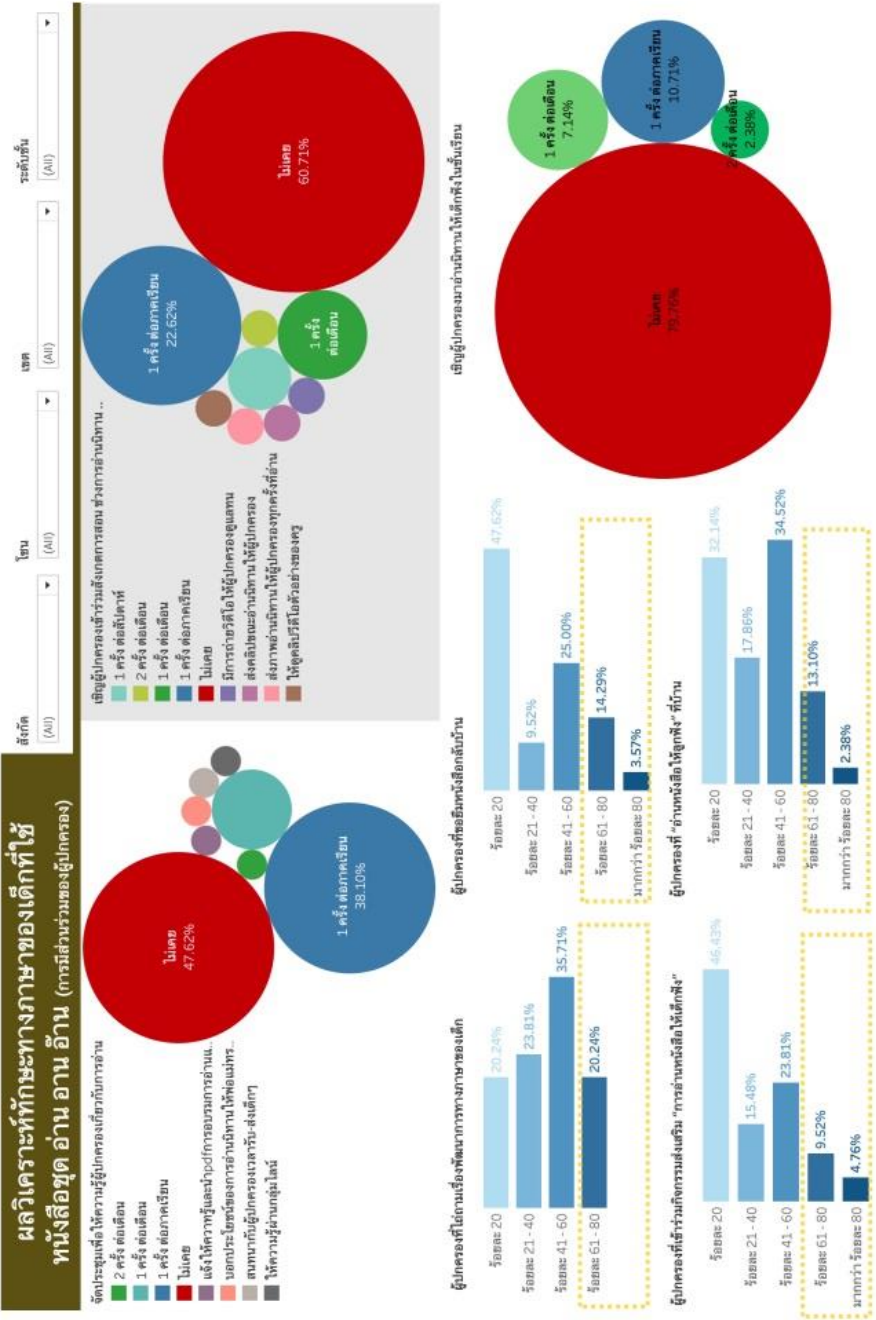
ตอนที่ 3 การส่งเสริมมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาของเด็กปฐมวัย

3.1 การจัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

จากการวิเคราะห์พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ ส่วนใหญ่ไม่เคยจัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 47.62 - 79.76 รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมฯ 1 ครั้งต่อภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.71 - 38.10 และพบว่าความถี่ในการจัดกิจกรรมฯ ที่มากขึ้น เช่น 1 ครั้งต่อเดือน, 1 ครั้งต่อสัปดาห์ มีระดับ น้อยมาก คิดเป็นประมาณร้อยละ 0 - 7 เมื่อพิจารณาจำแนกตามลักษณะกิจกรรม จะพบว่ากิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนจัดขึ้น ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมประชุมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ซึ่งส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมฯ 1 ครั้งต่อภาคเรียนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 38.10 รองลงมาคือ กิจกรรมเข้าร่วมสังเกตการสอนช่วงการอ่านนิทานให้เด็กฟัง ซึ่งส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมฯ 1 ครั้งต่อภาคเรียน เช่นเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 22.62 และกิจกรรมที่พบน้อยที่สุด คือ การเชิญผู้ปกครองมาอ่านนิทานให้เด็กฟังในชั้นเรียน จะ พบว่ามีการจัดกิจกรรมฯ 1 ครั้งต่อภาคเรียน เพียงร้อยละ 10.71 เท่านั้น

3.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.38 - 20.24 โดยจะพบว่ากิจกรรมที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การติดตามไถ่ถามเรื่องพัฒนาการทางภาษาของเด็ก คิดเป็นร้อยละ 20.24 รองลงมาคือ การขอยืมหนังสือกลับไปอ่านให้เด็กฟังที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 3.57 - 14.29 การอ่าน หนังสือให้ลูกฟังที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 2.38 - 13.10 และกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้เด็กฟัง คิดเป็นร้อยละ 4.76 - 9.52 (รายละเอียดดังแผนภาพที่ 3.1 สังเกตจากกรอบสี่เหลี่ยมในแผนภูมิ “ผู้ ปกครองที่ไถ่ถามเรื่องพัฒนาการทางภาษาของเด็ก”, “ผู้ปกครองที่ขอยืมหนังสือกลับบ้าน”, “ผู้ปกครองที่ อ่านหนังสือให้ลูกฟัง ที่บ้าน”, “ผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง”)

แผนภาพที่ 3.1 การส่งเสริมมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาของเด็กปฐมวัย

ข้อสรุปจากการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะ ความสนใจใฝ่รู้ และคุณลักษณะด้านภาษาของเด็ก หลังใช้หนังสือชุด อ่าน อาน อ้าน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดทุกด้าน (เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 6 - 20, ร้อยละ 4 - 21, และร้อยละ 2 - 17 ตามลำดับ) ทั้งนี้หากพิจารณาจำแนกตามลักษณะการอ่านและความคิดเห็นของครูต่อการอ่าน จะพบว่า เด็กส่วนใหญ่ที่ฟังนิทานจากครูลักษณะที่ 1 คือการอ่านให้ฟังโดยไม่เล่าไม่อธิบาย มีความถี่และปริมาณเหมาะสม ทำให้เด็กมีสมรรถนะ ความสนใจใฝ่รู้ และคุณลักษณะด้านภาษาของเด็ก เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดทุกด้าน (เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 16.67 - 66.67, ร้อยละ 27.78 - 50, และร้อยละ 11.11 - 55.56 ตามลำดับ) ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมให้ครูเข้าใจแก่นของการอ่านให้ฟัง เพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้พัฒนาการทางภาษาของเด็กในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เนื่องจากพบว่ายังครูบางส่วนที่ใช้เล่าและอธิบายสอดแทรกเนื้อหาระหว่างการอ่านให้เด็กฟัง

ในทางตรงกันข้าม จะพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ยังมีระดับน้อยทั้งในส่วนของความเข้มข้นของกิจกรรมและความถี่ในการจัดกิจกรรม โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยจัดกิจกรรมดังกล่าว (ซึ่งมีมากถึงร้อยละ 47.62 - 79.76) ในส่วนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่าน (ร้อยละ 10.71 - 38.10) จะมีเพียงการจัดประชุมสื่อสารกับผู้ปกครอง เพียงภาคเรียนละ 1 ครั้งเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นส่วนที่ส่งผลให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาของเด็ก ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 2.38 - 20.24) ทั้งนี้ควรมีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ทั้งในส่วนของ การให้ความรู้ ผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านของเด็ก การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับกิจกรรมในชั้นเรียน และการอ่านหนังสือให้เด็กฟังที่บ้าน

ตารางแสดงเทียบระหว่างสำนักพัฒนาสังคม และสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

1. สมรรถนะด้านภาษาและความสนใจใฝ่รู้ของเด็กปฐมวัย ก่อน-หลัง ใช้หนังสือ

หมายเหตุ : ตัวเลขสีดำ หมายถึงก่อนใช้หนังสือ ตัวเลขสีแดง หมายถึง หลังใช้หนังสือ

ประเด็น	สำนักพัฒนาสังคม					สำนักการศึกษา				
	20 %	21-40 %	41-60 %	61-80 %	81-100 %	20 %	21-40 %	41-60 %	61-80 %	81-100 %
1.การพูดคุย-ซักถามเรื่องราว ใน นิทานหลังครูอ่านจบ	16.7 5.33	21.21 17.33	27.27 26.67	28.79 37.33	6.06 13.33	0	33.33	0	50.0 50.0	16.67 50.0
2.การเล่าประสบการณ์ ตัวเองเชื่อมโยงกับเรื่องราวที่ ได้ฟัง	16.67 9.33	22.73 14.67	42.4 32.0	16.67 33.33	1.52 10.67	16.67	16.67 16.67	0	50.0	16.67 83.33
3.การจดจำเรื่องราวและ ลำดับ เหตุการณ์ได้ถูกต้อง	13.64 6.67	24.24 10.67	42.42 30.67	15.15 41.3	4.55 10.67	0	0	33.33	66.67 33.33	0 66.67
4.การแยกแยะภาพและ ตัวอักษรได้	18.18 6.67	24.24 12.0	30.30 32.0	21.21 34.67	6.06 14.67	16.67	0	0	50.0 33.33	33.33 66.67
5.การเล่าประสบการณ์ ตัวเองโดยใช้คำศัพท์จาก นิทาน	24.24 9.33	27.27 16.0	30.30 42.67	16.67 25.33	1.52 6.67	0	16.67	16.67	66.67 66.67	0 33.33
6.เด็กที่ขอ-วิ่งไปหยิบนิทาน มาให้ครูอ่านต่อ	18.18 5.33	28.79 13.33	16.67 33.33	28.79 36.0	7.58 12.0	0	16.67 16.67	16.67	50.0 16.67	16.67 66.67
7.เด็กที่ขอยืมนิทานกลับไป อ่านที่บ้าน	46.97 28.0	30.30 16.0	15.15 25.33	7.58 25.33	5.3	33.33	0	50.0	0 33.3	16.67 66.67

2. คุณลักษณะด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ก่อน-หลัง ใช้หนังสือ

หมายเหตุ : ตัวเลขสีดำ หมายถึงก่อนใช้หนังสือ ตัวเลขสีแดง หมายถึง หลังใช้หนังสือ

ประเด็น	สำนักพัฒนาสังคม					สำนักการศึกษา				
	20 %	21-40 %	41-60 %	61-80 %	81-100 %	20 %	21-40 %	41-60 %	61-80 %	81-100 %
เด็กที่ตอบองค์ประกอบของหนังสือ (ปกหน้า ชื่อเรื่อง ปกหลัง)	21.21 5.33	30.30 20.0	33.33 25.33	13.64 34.67	1.52 14.67	0	16.67	33.33	50.0 33.33	0 66.67
เด็กที่บอกชื่อหนังสือได้ถูกต้อง	19.70 8.0	25.76 10.67	30.30 32.0	21.21 33.33	3.03 16.0	0	16.67	50.0	33.33 33.33	0 66.67
เด็กที่หยิบหนังสือได้ถูกต้องทาง	25.76 9.33	28.79 18.67	31.82 33.33	12.12 30.67	1.52 8.0	0	0	50.0	50.0 50.0	0 50.0
เด็กที่ใช้หนังสืออย่างทะนุถนอม	28.79 10.67	28.79 18.67	31.82 44.0	9.09 21.33	1.52 5.33	0	16.67	50.0	33.33 50.0	0 50.0
เด็กที่มานั่งประจำที่เสมอ เมื่อรู้ว่าครูจะอ่านหนังสือให้ฟัง	9.09 1.33	7.58 9.33	19.70 14.67	31.82 44.0	31.82 30.67	0	0	33.33	50.0 33.33	16.67 66.67
เด็กที่มีสมาธิจดจ่อฟังครูอ่านตั้งแต่ต้นจนจบ	12.12 1.33	10.61 5.33	24.24 28.0	37.88 42.67	15.15 22.67	0	0	33.33	66.67	0 100.0

3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาเด็กปฐมวัย

ประเด็น	สำนักพัฒนาสังคม					สำนักการศึกษา				
	20 %	21-40 %	41-60 %	61-80 %	81-100 %	20 %	21-40 %	41-60 %	61-80 %	81-100 %
จัดประชุมเพื่อให้ความรู้ ผปค. เรื่องการอ่าน	52.0 ไม่เคย 36.0 1 ครั้งต่อภาคเรียน					33.33 1 ครั้งต่อเดือน 33.33 1 ครั้งต่อภาคเรียน 16.67 ไม่เคย				
เชิญ ผปค. เข้าร่วมสังเกตการสอน ช่วงการอ่านนิทาน	61.0 ไม่เคย 24.0 1 ครั้งต่อภาคเรียน					50.0 ไม่เคย 16.67 1 ครั้งต่อเดือน 16.67 1 ครั้งต่อภาคเรียน				
ผปค.การติดตามไถ่ถามเรื่องพัฒนาการทางภาษาของเด็ก	22.67	25.33	37.33	14.67	0	0	16.67	0	83.33	0
ผปค. ขอยืมหนังสือกลับไปอ่านให้เด็กฟังที่บ้าน	50.67	10.67	25.33	12.0	1.33	16.67	0	0	50.0	33.33
เชิญ ผปค. มาอ่านนิทานให้เด็กฟังในชั้นเรียน	80.0 ไม่เคย 12.0 1 ครั้งต่อภาคเรียน 5.33 1 ครั้งต่อเดือน 2.67 2 ครั้งต่อเดือน					66.67 ไม่เคย 33.33 1 ครั้งต่อเดือน				
ผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง	50.67	17.33	24.0	6.67	1.33			16.67	33.33	50.0
ผปค. ที่ อ่านหนังสือให้ลูกฟังที่บ้าน	36.0	20.0	33.0	10.67	0	0	0	33.33	33.33	33.33

บทที่ 3

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

แม้โครงการสามารถดำเนินกิจกรรมสำคัญๆ ได้ลุล่วง แต่มีอุปสรรคและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา เพื่อให้การดำเนินงานระยะต่อไปเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคที่พบ

1. การขาดผู้ประสานงานหลักระหว่าง กทม. สำนักงานเขต และ ศพด. ทำให้การจัดอบรมการใช้หนังสือในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ยังมี ศพด. 27 ศูนย์ใน กทม. ไม่ได้เข้าร่วมกระบวนการอบรมฯ - ขับเคลื่อนงาน
2. ครู/อาสาสมัครดูแลเด็ก ในแต่ละ ศพด. ลาออกบ่อย และหรือเมื่อมาร่วมกิจกรรม ไม่มีการนำไปถ่ายทอดให้กับเพื่อนร่วมงาน ทำให้ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำให้ ศพด. นั้น ขาดโอกาสในการรับข้อมูลข่าวสารการพัฒนาเด็กที่ทางโครงการฯ สนับสนุนและเผยแพร่อย่างต่อเนื่อง
3. ภาวะวิกฤติโควิด-19 และข้อจำกัดของงบประมาณ ทำให้การจัดอบรมไม่เป็นแบบ onsite ที่กระบวนการสามารถถ่ายทอด ปะกัน พูดคุยแบบใกล้ชิด มากกว่าการจัดอบรมแบบ online แต่ก็ดีกว่าไม่ได้จัดการอบรมเลย
4. บาง ศพด. ยังเน้นการเรียนการสอนด้านวิชาการ การเขียนหนังสือ ขาดความรู้เรื่องพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กขาดความสุขในการเรียนรู้ และอาจส่งผลเสียในอนาคต
5. ผู้ปกครองบางคนอ้างการที่ไม่มีเวลาอ่านหนังสือให้ลูกฟัง ยังไม่เห็นความสำคัญในการใช้การอ่านพัฒนาเด็กปฐมวัย แม้ครูพยายามสื่อสาร ทำให้หนังสือสูญหาย หรือ ฉีกขาด และยังคงให้เด็กเล็กเล่นมือถือ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ควรมีเจ้าหน้าที่จากกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ประสานงานตรงกับสำนักงานเขต เพื่อให้โครงการได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. ครู ศพด. ที่เข้ารับการอบรมควรถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ร่วมงานในศูนย์ สร้างความเข้าใจร่วม และร่วมดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
3. กทม. และองค์กรร่วมดำเนินงานโครงการ ควรจัดงบประมาณสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอบรมที่สามารถพบปะแลกเปลี่ยนกันได้แทนรูปแบบออนไลน์

4. กทม. ควรจัดทำมาตรการในการพัฒนาเด็กปฐมวัยเดียวกัน โดยไม่เร่งเขียนอ่าน แต่เพิ่มทักษะและพัฒนาการเด็กโดยเฉพาะด้านภาษาด้วยการเพิ่มคลังศัพท์และกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการส่งเสริมการอ่านและกิจกรรมต่อเนื่องจากหนังสือ
5. กทม. ควรสร้างกระแสแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วนสื่อสารให้ผู้ปกครองร่วมกันพัฒนาเด็กๆ ด้วยการให้เวลาคุณภาพกับลูก ผ่านการอ่านหนังสือให้ลูกฟัง และทำกิจกรรมร่วมกัน รวมถึงหมั่นพูดคุยเพื่อสร้างความอบอุ่นในครอบครัว

หมายเหตุ :

รายชื่อ ศพด. ในสังกัดสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ที่ยังไม่เคยเข้าการอบรมเรื่องการอ่าน

1. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบ้านเกาะ เขตคันนายาว
2. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน หมู่ 5 เขตคันนายาว
3. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนโรงเรียนวิจิตร (ชุมชนบ้านบางมด) เขตจอมทอง
4. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดยายร่ม เขตจอมทอง
5. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนข้างวัดสุคันธาราม เขตดุสิต
6. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนวัดสวัสดิ์วารีสีมาราม เขตดุสิต (เฟส2)
7. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสุขุทัยซอย 9 เขตดุสิต
8. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนริมทำนน้ำสามเสน เขตดุสิต (เฟส2)
9. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดปากน้ำฝั่งเหนือ เขตตลิ่งชัน
10. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนคลองแก้วห้อง เขตทุ่งครุ
11. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบลูไลท์ เขตทุ่งครุ
12. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนประชาธิปไตย 68 เขตทุ่งครุ
13. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชน หมู่ 2 บางมด เขตทุ่งครุ
14. สถานรับเลี้ยงเด็กไฮเทคแอฟพาเรล จำกัด เขตทุ่งครุ
15. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนอาคารสงเคราะห์ซอยประชาธิปไตย 90 เขตทุ่งครุ
16. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบ้านพักรถไฟก่อสร้าง เขตบางซื่อ
17. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร.1 พัน.1 รอ. (ชุมชนราชวัลลภ 2) เขตปทุมธานี
18. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนปรีชา 1 เขตยานนาวา
19. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสถาพร เขตราชบุรีบูรณะฯ

20. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนลาดพร้าว 91 เขตวังทองหลาง
21. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนสุขเหว่าบ้านดอน เขตวัฒนา
22. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศ กองทัพบก ประจำพื้นที่ทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
23. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนบึงพระราม 9 เขตห้วยขวาง
24. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนโรงปูนฝั่งใต้ เขตห้วยขวาง
25. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนริมคลองบางซื่อลาดพร้าว 42-44 เขตห้วยขวาง
26. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนรุ่งเรืองตอนปลาย เขตห้วยขวาง (เฟส2)
27. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนลาดพร้าว 45 เขตห้วยขวาง